MASTER
NEGATIVE
NO. 92-81114-7

AUTHOR:

MARCUS DIACONUS

TITLE:

MARCI DIACONI VITA PORPHYRII

PLACE:

LIPSIAE

DATE:

1895

Master Negative #

92-81114-7

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

Marcus, deacon of the church of Gaza fl 5th cent.
Marci Diaconi Vita Porphyrii episcopi Gazensis ediderunt Societatis philologae Bonnensis sodales Lipsiae, in aedibus Teubneri 1895
12 + 137 p S (Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana)

Greek text

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm REDUCTION RATIO: 11X
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 2-25-93 INITIALS M.D.C.
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM GRAECORUM
ET ROMANORUM
TEUBNERIANA

MARCUS DIACONUS

VITA PORPHYRII

EDIDERUNT

SOCIET. PHILOL. BONN. SOD.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

FRANCISCO · BVECHELER

PRAECEPTORI · CARISSIMO
SODALICII · SVI · CONSTITVTORI · ET · PATRONO
QVINTVM · MAGISTERII · BONNENSIS · LVSTRVM
FELICITER · PERACTVM
PIO · GRATOQVE · ANIMO · GRATVLANTVR
SOCIETATIS · PHILOLOGAE · BONNENSIS · SODALES

AEMILIVS · KRVEGER
AVGVSTVS · NVTH
ERNESTVS · LOMMATZSCH
FRANCISCVS · HESTER
ADALBERTVS · WAHL
FRIDERICVS · DE · BISSING
CAROLVS · HERTLING

MENSE · APRILI · MDCCCLXXXXV

PRAEFATIO

Marci diaconi vita S. Porphyrii episcopi Gazensis omnium quotquot exstant vitarum sanctorum inter praestantissimas iure ab omnibus numeratur. Describitur enim eius belli, quod Christiani gesserunt cum veterum deorum cultoribus, tamquam actus extremus: deorum cultus qui quasi in propugnaculum se receperat Gazam in urbem, ibi Porphyrii potissimum opera profligatur. Quae omnia scriptor et ipse coram vidit et accurate simpliciterque litteris mandavit.

Tamen libellus antea per latinam tantum versionem notus anno demum h. s. LXXIV genuino textui redditus est a Mauritio Haupt opere postumo. Sed editio ista et recondita est et minime erratis vacat ut codex Vind., quo uno illa nititur, denuo inspectus docuit. Accedit, quod alter codex Oxonii in bibliotheca Bodleiana inventus est, qui totam vitam emendatiorem et integriorem exhibet. Itaque haud alienum duximus, Marci librum denuo edere quam potuimus emendatum.

Ad textum recensendum hi igitur nobis subsidio fuerunt codices:

B **Baroccianus** graec. 238 membran. s. XI binis co- B
lumnis nitidissime exaratus, qui continet vitam S. Porphyrii fol. 25—54^{a}.[1]) Periit post fol. 34 unum folium (huius editionis p. 27, 26—30, 8) inter saecula XIII et XVI. Librarius enim quidam s. XIII in imo folio, quo incipit vita S. Porphyrii, adnotavit $\varphi\upsilon^{\lambda\lambda}\ \overline{\lambda\alpha}$, nunc vero

1) cf. Coxe Cat. mss. bibl. Bodl. t. I p. 406.

triginta solummodo exstant, neque plura numeravit librarius s. XVI, qui singulis foliis codicis numeros adscripsit. Contulit codicem a nobis rogatus E. J. Palmer, olim sodalis nunc Oxonii collegii Balliolensis socius, suasque et observationes de codice librarioque et coniecturas utilissimas adiecit.

Totus codex una eademque manu exaratus et permultis locis correctus est. Saepissime falsi accentus mutati sunt; praeterea hic illic radendo (14, 5. 20, 8. 21, 10. 50, 16) aut suprascribendo (11, 3. 22, 16) vera lectio restituta est; littera verbumve primo omissa superaddita p. 4, 19 παλι^{ν} 32, 17 πρ^{ο}cχημα 41, 11 ἐκείνων $\overset{\text{τῶν}}{\text{τὸν}}$ λόγων, nonnumquam verbum (34, 23. 45, 10) vel littera (4, 19 ἄλ·λ̣·οc) repetita deleta sunt.

Praeter hanc manum duae aliae distinguendae sunt: una, quae nonnullis locis[1]) litteras paene evanidas (sic tamen, ut cognosci possint) nigro atramento redintegravit, altera (B^2) quae errores librarii correxit locis his: p. 61, 19 καυθέντεc B, ο supra ˙ϵ scripsit B^2 p. 67, 21 ἧν B, ν linea delevit spiritumque et accentum mutavit B^2 p. 70, 14 ἐνδημήcασ B: -cά$\overset{\text{σ}}{\text{σ}}$ B^2 p. 75, 20 addidit B^2 τὸν.

Neque vero inutile erit codicis B naturam etiam accuratius describere.[2]) Spiritus promiscue ponuntur, ut vix causam rationemque cognoscas[3]); haud raro omittuntur, post οὐκ fere ubique velut 2, 7 οὐκαν 4, 6 οὐκάcημοc 22, 18 οὐκηνυξεν, vel falso adiciuntur inprimis in verbis compositis talibusque, quorum aliqua pars aliquid per se sensus videbatur habere velut τοῦτων (10, 19) τοιαῦτησ (15, 22) μὴ ἄναι (21, 23 i. μιᾶναι).

---

1) velut p. 67, 5 sq. verba τὸν ὕμνον . . . . κύριϵ.
2) Qualia hic afferentur de spirituum et accentuum rationibus, in apparatu omisimus nisi forte aliam ob causam commemoranda erant.
3) Gaudet librarius litteris ϵ et α imponere lenem spiritum, litterae ο asperum.

Accentus saepissime confunduntur, neque tamen multos locos invenias quibus falsae syllabae adscripti sint. Bini accentus scribuntur eadem qua spiritus ratione e. g. τὸσαῦτα (50, 22) τὰφῆ (73, 7) καὶρὸσ (80, 11). Vocales a librario more Byzantinorum saepissime confunduntur ο et ω, ι η ει, αι et ϵ, υ et οι; (ι sim. et υ sim. confusarum nullum exstat exemplum certum) ϵ pro η scribitur 37, 17 ἐξέλθεται, nisi potius librarius indicativum et coniunctivum confudit. ι adscriptum semper omittitur. Consonantes litterae saepe geminatae scribuntur pro simplicibus λ ρ σ velut πολλύc 19, 3 ἔρρωc 4, 19 χρυccῶ 14, 6, multo saepius simplices pro geminatis λ ν ρ σ velut ἄλα 5, 16 γενώμενοι 61, 8 ἐπιρεπήc 58, 20 θεcαλονικέων 4, 11, 4, 19 in voce ἄλλοc altera littera λ expuncta est. Notandum ῥεβέκαc 35, 21. ν ἐφελκυcτόν prout lubebat librarius apposuit.[1]) Falso littera addita est in verbis his: ἐγένετον (pro -το) 38, 1 παραλειμπάνων (pro -πάνω) 69, 21.[2]) γ ante litteras gutturales omittitur semper in verbis εὐcπλαχνία et εὔcπλαχνοc (semel 18, 25 cπλαγχνιcθείc scribitur) et uno loco in cυγνῶναι 47, 13, nisi γ simplex pro geminato poni mavis putare. ν pro γ scribitur ante gutturalem in praepositione cύν ut cυνκακουχηθείc 4, 1 et cυνκαταβαινούcηc 72, 14.

V codex Vindobonensis hist. graec. 3 membranaceus s. X vel XI[3]) continet amplum menologium mensis Februarii, vitam Porphyrii fol. 234—261. Contulit hunc codicem Useneri in usum Paulus Rabbow vere a. 1893, cum codex Bonnam transmissus esset. Quam collationem insigni cum liberalitate Usenerus nobis concessit. V

---

1) Nos eum secuti sumus.
2) Talia etiam in titulis sermonis volgaris haud raro inveniuntur velut τύχοιτον (pro -το) Papers of the am. school II 28 ss. βουληθῶν (pro -θῶ) Journ. of hell. stud. VIII p. 431. cf. etiam vita S. David Thess. ed. a V. Rose p. 8, 5. 10, 27.
3) Nessel codd. mss. bibl. Caes. t. II pars V p. 5 ss.

Ex hoc codice versio latina fluxit Herveti primum edita a Laur. Surio Vit. SS. Febr. p. 200—212. Inde repetita est in Actis SS. Febr. t. III p. 643—661 ab Henschenio, qui libellum cum in nova capita multo aptiora distribuit tum Mazochii adnotationibus ornavit utilibus: quae omnia in suum usum vocavere et Gallandius Bibl. patr. t. IX p. 259—277 et Migneus PG. t. LXV p. 1211 sq. Hervetum autem codice V usum esse in promptu est: tam lectiones et lacunae inter se congruunt. Sat erit haec cum graecis contulisse. p. 12, 23 sic vertit Hervetus: 'erat enim beatus Porphyrius idoneus ad solvendum quidquid erat difficile divinae scripturae spiritus sancti'. Eadem res est p. 24, 14: 'ad sanctissimum episcopum Cpolitanum'. p. 42, 1 Hervetus verba cum corrupta tum a V expuncta omisit vertitque: 'si ea quae paulo post evanescunt tantam habent gloriam'. Finem faciat exemplum luculentissimum p. 79, 20: 'ille autem laetus ei et eius aviae iussit dari quotidie argenti quattuor nummos', quibus verbis codicis V lectionem translatum esse apparet.

Ex eodem codice editio princeps prodiit Mauritio Haupt auctore in commentationibus acad. Berol. a. 1874, cuius paginas nostris adscripsimus. Quae editio ut editore mortuo publicata ita non satis perpolita viros doctos ad emendandum incitavit velut Eberhardum (in relatt. Bursiani III p. 544 sq. et 554) et Usenerum (passim in libro de S. Pelagia Bonnae 1879); omnia collegit suasque coniecturas adiecit Joh. Draeseke in Hilgenfeldi actt. theolog. 1888 p. 354—374; idem vitae S. Porphyrii metaphrasin vernacula lingua conscripsit insertam commentationibus patristicis (a. 1889) p. 208 ss.

Denique ex codice V fluxit codex Ottobonianus graec. 92 s. XVI.[1]) Neque enim solum easdem eodemque ordine quas codex V vitas XXXVIII sanctorum continet (vit. Porph. fol. 266^a—298^a) sed etiam in singulis

1) cf. codd. mss. gr. Ottob. bibl. Vat. rec. E. Feron et F. Battaglini p. 56 s.

plane cum illo consentit.[1]) Sat est monuisse p. 12, 21 et 25 easdem lacunas et falsa supplementa codici Ottob. communia esse cum V.

Iam redeamus ad codicem V accuratius describendum. Quomodo spiritus et accentus positi sint, indicari nequit, quod talia in collatione non notata sunt. In scriptura librarius propemodum cum codice B consentit: litterae antistoechae quae vocantur confunduntur consonantesque liquidae λ et ρ falso vel geminantur vel non geminantur[2]): sed multo rarius haec fiunt quam in B. ι adscriptum hic illic scribitur inprimis in articulis velut 27, 11 τῶι Χῶι 33, 22 τῶι cῶμα 36, 20 αὐτῶι.[3]) Notabile praeterea augmentum in ἠνέβη 42, 5 et ἠνέγνω 42, 13. Codex saepissime ab ipso librario correctus est. Praeterea duae manus tempore posteriores sunt seiungendae: altera (V^2) nigro atramento usa plerumque litteras confusas et accentus correxit, eadem lacunam p. 12, 25 agnovit et supplere tentavit, p. 80, 12 ἡμετέ[ρα a V imperfectum relictum recte supplevit, ν addidit p. 57, 9 αὐτὴν p. 42, 1 verba λέγει ἵνα punctis circumscripsit. Altera manus (v) innumerabilibus fere locis in textu accentus et spiritus, in margine inprimis errores ex confusis litteris natos correxit. Aoristos ἔπεcαν tales ubique fere in priscam formam ἔπεcον restituit et augmenta in verbis a vocalibus οι incipientibus a V suo iure ut videtur omissa adiecit 4, 22. 8, 21. 52, 18. Erat igitur corrector homo grammaticus. Praeterea mutavit aut emendavit nonnullis locis, sic tamen ut nusquam fere[4]), nec nisi quid scribendum

1) Sat magnam partem codicis Joh. Graeven nostrum in usum contulit.

2) add. p. 14, 15 ἐρρωμένον.

3) p. 53, 2 ἱερωΐων (ita etiam B ἡροϊον P) pro ἡρωεῖον habendum est ut tituli quoque sermonis volgaris docent. Accentus autem ut in ει (sive ι) ponatur, analogia postulat codicum scriptura (cf. etiam Callinici v. S. Hypatii 75, 6) consentiente.

4) nisi 23, 15 ἐπεcτόμιζεν 63, 23 τὸ πρωΐ 73, 2 ποιήcαcα. — p. 70, 14 ἐνδημηcάcηc cum B^2 congruit.

esset vix dubium esse potuit, cum codice B consentiret. Utra manus alteri tempore inferior sit ex eis, quae in sola Porphyrii vita invenimus, exemplis decerni nequit. Usenero indice v tempore praeivit correctori V^2. Sed hoc iam nunc pro certo licet affirmare idque ex exemplis supra prolatis satis putamus apparere, utrumque sine exemplari ex ingenio emendasse.

B et V tantae vicinitatis vinculo sunt coniuncti, ut conicias unum utriusque codicis archetypum esse statuendum: tantus est scripturae et lectionum consensus. Iam in hoc codice saepissime litterae antistoechae erant confusae; ϵ pro η scripta 7, 18. 10, 9. 40, 15. 78, 15; η pro ϵ semel 79, 15 θύγατηρ; consonantes λ ρ μ ν[1]) falso vel geminatae vel non geminatae; ν falso additum accusativis δράκαν 46, 19 νύκταν 47, 24 cπυρίδαν 66, 24 ἀcθενήν 77, 7. Praeterea sat memorabiles corruptelae B et V communes ex illo exemplo deducendae sunt velut 1, 14 εἴτε διαφθείρεις 9, 1 διαπορευόμενα pro -ρευόμενοι 19, 21 ss. ubique λυδυναῖος scribitur pro αὐδυναῖος 73, 19 ἄλλων ἐθνῶν. Ex exemplis quae restant fere innumerabilibus sufficiat eligere duo. 78, 11 post verbum καθίσαντες B spatium vacuum relinquit, quo loco V inserit μετελάβομεν. Sed quoniam nihil desideratur, hoc loco archetypus membranae lacunam habuisse videtur, quam B accurate servavit, V coniectura explevit. 45, 21 praebet B λάβε πατέρ, V λάβετε πατέρες, falso hic, nam λάβε πάτερ restituendum esse ex sententia efficitur. Praebuit igitur archetypus hoc loco quod B λάβε πατέρες. Simul ex his exemplis manifestum est B, cum archetypi lectiones et integrius et melius servaverit, codici V esse praeferendum. Neque tamen V idcirco neglegendum esse demonstrat locus, quo ne B quidem integer est, p. 43, 5: de 14, 6[2]) (et 24, 8) ubi V plura exhibet dubia res est. Itaque ubicunque V meliorem lectionem praebere videbatur, hanc

1) cf. ἄμμας 63, 21 ἐννέας 56, 12 κινυρόμενος 67, 22.
2) nusquam enim huius libelli ζωοποιὸς τριάς legitur.

sequi non dubitavimus: si dubitare possis, utrum sequaris, codicis B lectionem excussimus.

Praeter hos duos codices exstat tertius s. X bibliothecae patriarcharum Hierosolymitanae[1]) primus, qui continet menologium mensis Februarii, vitam S. Porphyrii fol. 144^a—172^v ad diem XXVI (aeque ac V). Hunc dolemus quod pro spatii longinquitate non licuit in usum vocare.

Marci vitae adiunximus excerpta quae indagare potuimus duo: primum praebuit P codex Parisinus bibl. P
nat. 1452[2]) membran. s. X binis columnis nitide exaratus. Cuius Omontio ipso interveniente imaginem photographicam nobis comparavimus, qua codicis instar licuit uti. Codex enim cum membranae laesura tum madore sic corruptus est, ut permultis locis vix et ne vix quidem quid scriptum fuerit legi possit. Nonnumquam verba adversae paginae impressa licuit cognoscere. Quod omnia fere in integrum restituta legas, imprimis acumini Augusti Brinkmann deberi grato animo profitemur. Supplementa uncis [] indicavimus. Ut tempus definiamus quo epitome facta sit, aliquid praesto est auxilii. In fine enim libelli talia precatur auctor: ὁ δὲ τὸν ὅσιόν σου ἱεράρχην καὶ πιστὸν θεράποντα Πορφύριον θεὸς δοξάσας . . . λύτρωσαι καὶ νῦν τὴν ἐκκλησίαν σου πάσης αἱρετικῆς πλάνης καὶ ἀποστασίας τῆς κατεχούσης τὸν κόσμον. Haec enim verba aperte ad iconoclastarum furorem spectant. Atque cum initio saeculi IX studium vitas sanctorum legendi et colligendi quasi revixerit, cuius rei exemplo sunt Methodius patriarcha Theodorus Studita alii, vix a vero aberrabimus, si his ipsis temporibus vitae Porphyrii epitomen attribuemus.

Paulo posterior videtur esse M metaphrastis codicis Mosquensis 184 sec. Matthaeium, 376 sec. Wladimirum[3]), M

1) cf. Papadopulos-Kerameus Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη t. I p. 7.
2) cf. Omont Inv. sommaire t. II p. 41.
3) Matthaei codd. mss. Mosq. p. 129 Wladimir codd. bibl. synod. Mosq. t. I p. 563.

s. XI fol. 120^{v}—129^{v}, quem in fine docetur antea fuisse in monte Atho: αὕτη ἡ βίβλος ἔχουσα μαρτύρια τῶν ἁγίων δύο μηνῶν Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου ὑπάρχει τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, ἡ ἐπονομαζομένη τοῦ Κωνσταμονήτου. Descripsit Christianus Boehm olim sodalis. Qua ut recte utaris, non obliviscendum est legem illam de exitu periodi, a Guil. Meyer Spirensi subtili ingenio detectam[1]), accuratissime observari ita ut vel formas novare non dubitet scriptor velut 104, 1 ἀνηγγέλλη. De codice, quo usus est metaphrasta, certi quicquam non potest proferri, P autem epitomen ex exemplo codicibus BV emendatiore ductam esse demonstrare videntur lectiones ἠροῖον 53, 2 κρητὰ γένους 53, 3 al. fortasse etiam Σαλάνθα 78, 16.[2])

Haec de subsidiis nostris habuimus, quae diceremus. Restat, ut libentes meritoque gratias agamus Hermanno Usener, praeceptori carissimo, qui cum codicis V collationem nobis concessit tum consilio semper nos egregie iuvit, nec non Augusto Brinkmann, olim sodali, qui quam bene de hoc libello sit meritus, quaevis pagina facile doceat.

1) W. Meyer Der accentuirte Versschlufs in der griechischen Prosa. Goettingen 1891.

2) De nominibus Syriacis a Marco commemoratis cf. Arnoldus Meyer Jesu Muttersprache Friburgi 1896 append. D.

ΜΑΡΚΟΥ
ΒΙΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ

B = codex Baroccianus
V = codex Vindobonensis
P = Epitome Parisina
M = Metaphrasis Mosquensis
Ha = Haupt
Us = Usener
Eb = Eberhard
Dr = Draeseke

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΓΑΖΗΣ

Τῶν ἁγίων ἀνδρῶν τοὺς ἄθλους καὶ τὸν θεϊκὸν αὐτῶν 1
ζῆλόν τε καὶ πόθον καλόν ἐστιν τοῖς ὀφθαλμοῖς θεωρεῖν (ὁρώμενα γὰρ ἀξιοφίλητα γίνεται), φέρει δὲ ὅμως ὠφέλειαν οὐ μετρίαν καὶ τὰ διηγήματα παρὰ τῶν ἀκριβῶς εἰδότων ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκουόντων ὑπεισερχόμενα. πιστοτέρα μὲν ἀκοῆς ἡ θέα, πείθει δὲ καὶ ἀκοὴ ἐὰν ὑπὸ ἀξιοπίστων εἴη τὰ λεγόμενα. εἰ μὲν οὖν ἀρᾳδιούργητος ἔμενεν ἡ τῶν ὠφελίμων διήγησις καὶ μὴ τῇ ἀληθείᾳ τὸ ψεῦδος ἐνεσπείρετο, περιττὸν ἦν τὸ σύγγραμμα τῶν τοιούτων, ἱκανῆς οὔσης πρὸς οἰκοδομὴν τῆς ἀληθείας ἐκ διαδοχῆς ἀεὶ ἐνσπειρομένης ταῖς ἀκοαῖς τῶν ἐπιγινομένων ἀνθρώπων· ἐπειδὴ δὲ ὁ χρόνος παραφθείρει [εἴτε διαφθείρεις] εἴτε διὰ τῆς λήθης εἴτε διὰ τῆς ῥᾳδιουργίας, ἀναγκαίως ἐπὶ τὸ παρὸν σύγγραμμα ἐλήλυθα, ἵνα μὴ τῷ μακρῷ χρόνῳ λήθη τις γένηται τοιούτου ἁγίου

1 μηνὶ φευρουαρίω κε B μηνὶ φευρουαρίω κς V βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν πορφυρίου ἐπισκόπου γάζης VM 5 ἀξιοφήλιτα BV corr. Ha ὀφέλειαν B 7 ὑπησερχόμενα B 8 πείθει: ἐπειδὴ B πείδει V corr. v ἀκοὴν BV corr. Ha 9 ἀξιωπίστων rad. corr. V εἴη: ἢ Ha 10 ἔμεινεν B rad. corr. V ὀφελήμων BV corr. v 13 ἐνσπειρωμένης BV corr. v 14 εἴτε διαφθείρεις (-ρεῖς B) del. Ha 15 λίθης B 17 λίθη B

ἀνδρός, λέγω δὴ Πορφυρίου τοῦ ὁσίου. τὸ γὰρ μνη-
μονεῦσαι τῶν αὐτοῦ κατορθωμάτων φάρμακον ἀλεξητή-
2 ριον γίνεται τοῖς ἀκούουσιν. ἄτοπον γάρ ἐστιν ποιητὰς
τραγῳδοποιοὺς καὶ ἄλλους τοιούτους συγγραφέας [τὸ]
εἰς γέλωτα καὶ γραώδεις μύθους καταναλῶσαι τοὺς λό-
γους, ἡμᾶς δὲ περιιδεῖν λήθῃ παραδιδομένους ἁγίους
ἄνδρας καὶ ἀξιομνημονεύτους. ποίαν οὐκ ἂν δικαίως
παράσχω | δίκην μὴ παραδιδοὺς συγγραφῇ βίον τοιούτου
θεοφιλοῦς ἀνδρός, βίον φιλοσοφίας διδάσκαλον τοῦ τὴν
ἐν οὐρανῷ πολιτείαν ἐζηλωκότος. πολέμους τε αὐτοῦ
καὶ ἀντιστάσεις ἱστορήσομεν οὐ μόνον πρὸς τοὺς τῆς
εἰδωλομανίας ἀρχηγούς τε καὶ προστάτας, ἀλλὰ καὶ πρὸς
δῆμον ὁλόκληρον πάσης μανίας πεπληρωμένον. ἐμνη-
μόνευεν γὰρ τῶν τοῦ μακαρίου ἀποστόλου ῥητῶν δι'
ὧν φησιν· 'ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἵνα δυ-
νηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ καὶ ἅπαντα
κατεργασάμενοι στῆναι'. ταύτην τὴν πανοπλίαν ἐνδυ-
σάμενος εἰς τοὺς ἀγῶνας εἰσῆλθεν ὁ εἰρημένος ἀπόστο-
λος, ἀλλὰ καὶ τοιούτους καὶ τηλικούτους ἔχων τοὺς
ἀντιπάλους ὁ τὴν ὁμοίαν ἅμιλλαν κεκτημένος τῷ ἀπο-
στόλῳ Πορφύριος ἴσην καὶ τὴν νίκην ἀνεδήσατο καὶ
τρόπαιον ἤγειρεν ἐς μέσον τῆς Γαζαίων, τὴν τοίνυν
κτισθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαν.

15 ad Ephes. 6, 13

4 τραγοδοποιοὺς B τραγῳδοποιοὺς ⟨καὶ κωμῳδοποιοὺς⟩ καὶ coni. Eb τὸ del. Ha 5 γραώδης B 6 περιειδεῖν BV corr. v λίθη B 7 ποίαν ⟨οὖν⟩ οὐκ Ha 10 πολέμους δὲ Ha αὐτῷ BV corr. Ha 11 εἰστορήσωμεν B (ἱσ-) V corr. Ha 12 εἰδολομανίας B 13 πεπληρωμένων BV corr. v 15 ἀναλάβεται BV corr. v 21 ἴσιν B 22 εἰς τὸ μέσον τῶν γαζέων V τοίνυν: f. τὸ νῦν

παρεῖχεν δὲ αὐτῷ τὴν νίκην οὐχ ἡ ἀνθρωπεία φύσις,
ἀλλ' ἡ γνώμη τὴν θείαν χάριν ἐφελκομένη· ἐραστὴς γὰρ
θερμότατος γενόμενος τοῦ Χριστοῦ πάντα παθεῖν καὶ
δρᾶσαι ἠνέσχετο. πόσας πολέμων προσβολὰς ὁ τοιοῦτος
ἀνὴρ ὑπὸ τῶν δι' ἐναντίας ἐδέξατο, πόσας συσκευὰς
καὶ μυκτηρισμοὺς ὑπέμεινεν. ἀλλ' ἐπειδὴ πάντα τὰ κατὰ 3
τὸν ἀοίδιμον ἄνδρα οὐ δυνατὸν ἐξειπεῖν, πολλά τε ὄντα
καὶ τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα εἶναι ἄπιστα, βραχέα ἐκθή-
σομαι ἅτινα καὶ ἐμνημόνευσα συνοικήσας αὐτῷ πλεῖστον
χρόνον καὶ ἀπολαύσας τῆς μακαρίας καὶ φοβερᾶς ἐκεί-
νης ψυχῆς τῆς μετὰ ἀγγέλων συμπολιτευομένης. τοῦτον
οὖν τὸν πᾶν εἶδος ἀρετῆς εἰληφότα τίς οὐκ ἂν δικαίως
ἐπαινέσειεν; οἶδα μὲν οὖν ὡς τῆς ἀρετῆς τοῦ τοιούτου
ἀνδρὸς οὐδεὶς ἂν ἐφίκοιτο λόγος· ὅμως γε ἐγχειρητέον,
θαρσοῦντός μου ταῖς ἁγίαις αὐτοῦ εὐχαῖς. συγγράψω
δὲ τὴν ἐκείνου εὐφημίαν οὐ κομπῷ λόγῳ· οὔτε γὰρ ἡ
καλλιλεξία τὸν βίον τῶν τοιούτων κοσμεῖν εἴωθεν, ἀλλ'
ἡ ἀρετὴ τῶν ἔργων καὶ αὐτὴν τὴν φράσιν μεγαλύνει.
ὅθεν κἀγὼ θαρρῶν εἰς τὰς ἁγίας εὐχὰς τοῦ εἰρημένου
ὁσίου ἀνδρὸς προσέρχομαι τῷδε τῷ συγγράμματι, αἰτού-
μενος δι' αὐτῶν τὴν παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
χάριν τε καὶ βοήθειαν εἰς τὸ δυνηθῆναι οἵᾳ δήποτε
προφάσει τὴν ἀρετὴν τοῦ ἁγίου ἀνδρὸς διηγήσασθαι·
αἰτῶ δὲ τοὺς ἐντυγχάνοντας τῷδε τῷ συγγράμματι μὴ
ἀπιστεῖν τοῖς λεγομένοις· αὐτόπτης γὰρ τῆς ἀρετῆς τοῦ

1 οὐχ ἡ: οὐχὶ B ἀνθρωπία BV 6 μυκτιρισμοὺς V corr. v 7 ἀοίδημον B 8 ἐκθήσωμαι B 10 φοβερᾶς: σοβαρᾶς Eb 13 ἐπενέσειεν B οἴδαμεν BV 14 ἐφέκοιτο ex ἐφόκοιτο V ἐνχειρητέον V 16 οὔτε γάρ: οὐδὲ γάρ Ha et sic saepius 17 καλιλεξία V 18 φάσιν BV corr. Ha μεγαλύνη B 25 ἀπιστῶν BV corr. v

ἀνδρὸς ἐγενόμην συνοικήσας καὶ συμπλεύσας καὶ συγκακουχηθεὶς αὐτῷ ἕως τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς ἐνθάδε αὐτοῦ ζωῆς. ἔνθεν δὲ ἀρχή μοι γένηται τοῦ τῆς διηγήσεως λόγου.

4 Γάζα | πόλις ἐστὶν τῆς Παλαιστίνης ἐν μεθορίῳ τῆς Αἰγύπτου ὑπάρχουσα, οὐκ ἄσημος δὲ αὕτη τυγχάνουσα, ἀλλὰ καὶ πολύανδρος καὶ τῶν ἐμφανῶν πόλεων οὖσα· ἤκμαζεν δὲ ἐν αὐτῇ κατ᾽ ἐκεῖνο καιροῦ ἡ περὶ τὰ εἴδωλα τῶν ἀνθρώπων μανία. ταύτης τὴν ἱερωσύνην ἀπεδέξατο ὁ παρ᾽ ἡμῶν εὐφημούμενος Πορφύριος. πατρίδα μὲν ἔσχεν τὴν ἐπουράνιον Ἱερουσαλήμ (εἰς ταύτην γὰρ καὶ ἀπεγράψατο), τὴν δὲ ἐπίγειον τὴν Θεσσαλονικέων, γένος δὲ ἦν αὐτοῦ ἐπίσημον. τούτῳ θεῖος ἔρως ὑπεισῆλθεν καταλεῖψαι πατρίδα καὶ λαμπρότητα γένους καὶ πλοῦτον ἄπειρον καὶ ἀσπάσασθαι τὸν μονήρη βίον. καὶ πλεύσας ἐκ τῆς Θεσσαλονικέων καταλαμβάνει τὴν Αἴγυπτον. εὐθέως δὲ ὥρμησεν ἐπὶ τὴν Σκῆτιν καὶ ἀξιοῦται μετ᾽ ὀλίγας ἡμέρας τοῦ τιμίου προσχήματος. καὶ συνδιατρίψας ἐκεῖ τοῖς ἁγίοις πατράσιν πενταετῆ χρόνον, πάλιν ἄλλος θεῖος ἔρως αὐτῷ ὑπεισῆλθεν προσκυνῆσαι τοὺς ἁγίους καὶ σεβασμίους τοῦ θεοῦ τόπους, καὶ γενόμενος ἐκεῖσε καὶ προσκυνήσας, ἀπελθὼν εἰς τὰ μέρη τοῦ Ἰορδάνου οἴκησεν ἐν σπηλαίῳ, ὁμοίως κἀκεῖ διατρίψας ἔτη πέντε μετὰ πολλῆς κακουχίας. ἐκ δὲ τῆς πολλῆς ξηρότητος καὶ ἀνωμαλίας τῶν τόπων ἐκείνων περιέπεσεν

1 συνκακουχηθεὶς BV corr. v 3 ἐνθένδε δὲ coni. Eb 4 παλαιστήνης V corr. v 7 ἐκείνω καιροῦ B ἐκεινο* καιρ οῦ c. ras. V 8 ιεροσύνην B 10 ἔσχηκεν V 11 et 15 θεσαλονικέων B 13 λαμπρωτάτου γένους B 14 μονήρι B 16 σκίτην BV σκήτην (P)MHa 19 πάλι' ἀλ·λ ος θειος ἐρρως B 21 μέρει B 22 ὤκησεν vHa 24 ἀνομαλίας V corr. v περιέπεσε V

μεγάλη νόσῳ. ὁρῶν δὲ αὐτὸν ἐν ἐσχάτῳ κινδύνῳ κατ᾽ οἰκονομίαν παρακαλεῖ τινα τῶν γνωρίμων ἀναλαβεῖν αὐτὸν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα· τὸ δὲ πάθος ἦν ἥπατος σκίρωμα μετὰ πυρετοῦ συνεχοῦς λεπτοτάτου. τοῦ γοῦν τοιούτου πάθους ἐπικρατοῦντος καὶ νύττοντος ἀπαύστως τὰ ἐνδόσθια καὶ τοῦ σώματος τηκομένου αὐτὸς οὐκ ἐπαύετο καθ᾽ ἡμέραν περιερχόμενος τοὺς ἁγίους τόπους κεκυφὼς καὶ μὴ ἰσχύων ἀνορθῶσαι τὴν αὐτοῦ ἡλικίαν, ἀλλὰ ῥάβδῳ ἐπερειδόμενος.

κατ᾽ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν συνέβη κἀμὲ ἐκ τῆς Ἀσίας καταπλεῦσαι χάριν τοῦ προσκυνῆσαι τοὺς σεβασμίους τόπους, καὶ γενόμενος ἐν αὐτοῖς διέτριψα πολὺν χρόνον, τρεφόμενος ἐκ τοῦ ἐμοῦ ἐργοχείρου· εἶχον γὰρ τὴν τοῦ καλλιγράφου τέχνην. θεωρῶν δὲ τὸν ὅσιον πορευόμενον συνεχῶς εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἀνάστασιν καὶ εἰς τὰ ἄλλα εὐκτήρια ἐθαύμαζον, ὅτι ἐν τοσαύτῃ ἀσθενείᾳ σώματος οὐκ ὀκνεῖ οὕτως σκύλλεσθαι.
5 ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν συναντήσας αὐτῷ ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς τοῦ μαρτυρίου τοῦ κτισθέντος ὑπὸ τοῦ μακαρίου Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως μὴ δυνάμενον τῷ ποδὶ προβῆναι, διαδραμὼν δὲ καὶ προτείνας αὐτῷ τὴν ἐμὴν χεῖρα παρεκάλουν αὐτὸν ταύτῃ ἐπερείδεσθαι καὶ ἀναβαίνειν τοὺς ἀναβαθμούς. ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν λέγων· Οὐκ ἔστιν

1 αὐτὸν B 2 'Ep. ad Coloss. 1, 25 κατὰ τὴν οικονομίαν τοῦ θεοῦ' Ha f. κατ᾽ οἰκονομίαν θεοῦ γνωρήμων B 6 τικομένου B 8 αὐτοῦ V 9 ἐπεριδώμενος B ἐπεριδόμενος V corr. v 14 καλιγράφου B 16 ἄλα B 17 ἀσθενια B αυτος V σκύλεσθαι BV corr. Ha 18 συναντίσας B αὐτῷ: αὐτὸν Us 20 μὴ extra columnam add. V προσβῆναι BV 21 διαδραμὼν τε Ha χεῖ[ρ]α c. ras. V 22 ἐπερίδεσθαι BV corr. v 23 ειθελεν V corr. v

δίκαιον | ἐμὲ τὸν πορευόμενον αἰτῆϲαι ϲυγχώρηϲιν ἁμαρτιῶν ἐπερείδεϲθαι χερϲὶν ἄλλου· ἀλλ᾽ ἔαϲον, ἀδελφέ, τὸν θεὸν ἰδεῖν τὸν κόπον μου, ἵνα κατὰ τὴν ἄφατον αὐτοῦ εὐϲπλαγχνίαν κἀμὲ ἐλεήϲῃ. ἐπορεύετο οὖν καὶ τῶν θείων λογίων ἠκροᾶτο τοῖϲ διδαϲκάλοιϲ ὑποτιθεὶϲ τὰ ὦτα, καὶ τῆϲ μυϲτικῆϲ τραπέζηϲ ἀεὶ μεταλαμβάνων ἐπανήρχετο εἰϲ τὸ καταγώγιον τὸ αὐτοῦ. ὁποῖον μὲν βίον ἔζη δῆλον ἦν. τοῦ γὰρ πάθουϲ τοϲοῦτον κατεφρόνει ὡϲ νομίζειν αὐτὸν ἐν ἀλλοτρίῳ ϲώματι τὴν νόϲον ἔχειν· ἡ γὰρ τοῦ θεοῦ ἐλπὶϲ ταύτην ἐξ αὐτοῦ
6 ἀπεφόρτου. τοῦτο δὲ μόνον αὐ ἐλύπει καὶ ἔδακνεν τὸ διαμεῖναι τὴν περιουϲίαν καὶ μὴ κατὰ τὸν εὐαγγελικὸν λόγον διαπραθῆναι καὶ διανεμηθῆναι τοῖϲ πτωχοῖϲ. αἴτιον δὲ τούτου τοῦ ἐμποδιϲμοῦ γέγονεν τὸ εἶναι τοὺϲ ἀδελφοὺϲ αὐτοῦ παῖδαϲ τυγχάνονταϲ ἡνίκα ἐξεδήμηϲεν τῆϲ ἰδίαϲ πατρίδοϲ. ἀνιώμενοϲ οὖν ἐπὶ τούτῳ αἰτεῖ με ἤδη ϲυνήθη αὐτῷ ὄντα (ἐξυπηρετούμην γὰρ αὐτῷ διὰ τὴν αὐτοῦ ἀϲθένειαν) πλεῦϲαι εἰϲ Θεϲϲαλονίκην καὶ διανεῖμαι τὴν οὐϲίαν μετὰ τῶν αὐτοῦ ἀδελφῶν. καὶ δοὺϲ μοι βιβλίον ἐντολῆϲ καὶ παραθέμενόϲ με τῷ κυρίῳ ἀπέλυϲεν, παραϲχὼν ἐλάχιϲτα δαπανήματα· οὔτε γὰρ ἠυπόρει τότε. εὐθέωϲ κατελθὼν εἰϲ Ἀϲκάλωνα καὶ εὑρὼν πλοῖον ἀνήχθην καὶ δι᾽ ἡμερῶν δέκα τριῶν εὐπλοήϲαντεϲ ἐγε-

12 Matth. 19, 21

1 αἰτίϲαι B 2 ἐπερίδεϲθαι BV corr. v 3 εἰδεῖν B ἵν[α] c. ras. V 4 εὐϲπλαχνίαν B fere constanter 5 ἠκροᾶται BV corr. v 9 ωϲ νομίζειν: cf. Athan. v. Antonii p. 965ᵃ Migne ἀλλωτρίω V corr. v 11 ἐλύπη BV corr. v 13 καὶ διανεμηθῆναι om., in marg. add. διαπραθῆναι καὶ διανεμηθῆναι B 16 πρατρίδοϲ B 17 ϲυνήθει V 18 ἀϲθένιαν B θεϲαλωνίκην B θεϲϲαλ[ο]νίκην c. ras. V 22 f. εὐθέωϲ δὲ ἀϲκαλῶνα B

νόμεθα εἰϲ Θεϲϲαλονίκην καὶ ἐμφανίϲαϲ τὴν ἔγγραφον ἐντολὴν διένειμον τὰ πράγματα μετὰ τῶν αὐτοῦ ἀδελφῶν. διαπέπρακα δὲ αὐτοῖϲ τὰ λαχόντα μοι κτήματα χρυϲῶν τριϲχιλίων, τὰ δὲ ἐϲθήματα καὶ ἀργυρώματα ἤγαγον μεθ᾽ ἑαυτοῦ καὶ ἄλλουϲ χρυϲοῦϲ χιλίουϲ τετρακοϲίουϲ, καὶ ϲυναγαγὼν πάντα διὰ μηνῶν τριῶν ἐπανέπλευϲα φθάϲαϲ δι᾽ ἡμερῶν δέκα δύο εἰϲ τὸ ἐμπόριον Ἀϲκάλωνοϲ, κἀκεῖθεν μιϲθωϲάμενοϲ κτήνη καὶ ταῦτα φορτώϲαϲ ἀνῆλθον εἰϲ τὴν ἁγίαν πόλιν. εὐθέωϲ δὲ ὡϲ ἐθεάϲατό με ὁ τριϲμακάριοϲ, περιεπτύξατό με μετὰ χαρᾶϲ καὶ δακρύων (δύναται καὶ χαρὰ κινῆϲαι δάκρυον), ἐγὼ δὲ αὐτὸν οὐκ ἔγνων· εἶχεν γὰρ τὸ ϲῶμα ἐρρωμένον ϲφόδρα καὶ τὴν ὄψιν ἐρυθράν. ἀνεκύλιον δὲ τοὺϲ ἐμοὺϲ ὀφθαλμοὺϲ πυκνῶϲ αὐτῷ ἐνορῶν. αὐτὸϲ δὲ νοήϲαϲ καὶ 14
ὑπομειδιάϲαϲ χαριέντωϲ ἔφη· Μὴ θαυμάϲῃϲ, ἀδελφὲ 7
Μάρκε, ὁρῶν με ὑγιῆ καὶ ἐρρωμένον, ἀλλὰ μάθε τὴν αἰτίαν τῆϲ ὑγείαϲ καὶ τότε ὑπερθαύμαϲον τὴν ἄφατον φιλανθρωπίαν τοῦ Χριϲτοῦ, πῶϲ τὰ ἀπηλπιϲμένα τοῖϲ ἀνθρώποιϲ παρ᾽ αὐτῷ εὐδιόρθωτα τυγχάνει. ἐγὼ δὲ παρεκάλουν αὐτὸν εἰπεῖν μοι τὴν αἰτίαν τῆϲ ὑγείαϲ καὶ πῶϲ τοιοῦτο πάθοϲ περιέγραψεν. ὁ δέ μοι ἀπεκρίνατο· Πρὸ ἡμερῶν περί που τεϲϲαράκοντα ἐμοῦ ὄντοϲ ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ τῆϲ ἁγίαϲ κυριακῆϲ κατέϲχεν με ἄφατοϲ ὀδύνη τοῦ ἥπατοϲ, καὶ μὴ φέρων τὴν ἀλγηδόνα ἀπελ-

1 θεϲαλονίκην B ἐμφανήϲαϲ B 4 αἰϲθήματα B 6 μεινῶν B 7 ἐμπορίον B 8 ἀϲκαλῶνοϲ B 11 νικῆϲαι BV corr. Ha 14 πυκνὸϲ V 15 ὑπομηδιάϲαϲ BV corr. Ha χαριεντὸϲ B 17 ὑγίαϲ BV constanter, corr. Ha 18 ἀπελπιϲμένα BV corr. Ha 19 ἐνδιόρθωτα B rad. corr. V 21 τοιούτω BV corr. Ha 22 ὄντωϲ V corr. v 24 τὴν ἀλγιδόνα B (τὸν) V corr. v

θὼν | ἀνεκλίθην πληϲίον τοῦ ἁγίου κρανίου καὶ ἐκ τῆϲ πολλῆϲ ὀδύνηϲ ἐγενόμην ὡϲ ἐν ἐκϲτάϲει, καὶ ὁρῶ τὸν ϲωτῆρα καθηλωμένον ἐν ϲταυρῷ καὶ ἕνα τῶν ληϲτῶν ϲὺν αὐτῷ κρεμάμενον ἐν ἄλλῳ ϲταυρῷ, καὶ ἄρχομαι κράζειν καὶ λέγειν τὴν φωνὴν τοῦ ληϲτοῦ· ‘μνήϲθητί μου, κύριε, ὅταν ἔλθῃϲ ἐν τῇ βαϲιλείᾳ ϲου’. καὶ ἀποκριθεὶϲ ὁ ϲωτὴρ λέγει τῷ κρεμαμένῳ ληϲτῇ· Κάτελθε ἐκ τοῦ ϲταυροῦ καὶ ϲῶϲον ἐκεῖνον τὸν ἀνακείμενον ὥϲπερ καὶ ϲὺ ἐϲώθηϲ. καὶ κατελθὼν ὁ ληϲτὴϲ ἐκ τοῦ ϲταυροῦ περιέλαβέν με καὶ κατεφίληϲεν καὶ προτείναϲ τὴν δεξιὰν ἀνέϲτηϲέν με λέγων· Ἐλθὲ πρὸϲ τὸν ϲωτῆρα. καὶ εὐθέωϲ ἀνέϲτην καὶ ἔδραμον πρὸϲ αὐτόν, καὶ ὁρῶ αὐτὸν καταβάντα ἐκ τοῦ ϲταυροῦ καὶ λέγοντά μοι· Λάβε τὸ ξύλον τοῦτο καὶ φύλαξον· καὶ λαβὼν τὸ αὐτὸ τίμιον ξύλον καὶ βαϲτάϲαϲ εὐθέωϲ ἦλθον εἰϲ ἐμαυτὸν ἀπὸ τῆϲ ἐκϲτάϲεωϲ, καὶ ἐξ αὐτῆϲ τῆϲ ὥραϲ οὐκέτι μοι ὀδύνη 8 ἐγένετο, οὐδὲ ὁ τόποϲ τοῦ πάθουϲ δῆλόϲ ἐϲτιν. ἐγὼ δὲ ταῦτα ἀκούϲαϲ ὑπερεθαύμαϲα καὶ ἐδόξαϲα τὸν θεὸν τὸν ἀεὶ ἔλεοϲ ποιοῦντα τοῖϲ ἐπικαλουμένοιϲ αὐτόν, πολλῷ δὲ πλέον τοῖϲ γνηϲίωϲ καὶ εἰλικρινῶϲ δεομένοιϲ αὐτοῦ.

ἐξ ἐκείνου δὲ περιϲϲότερον οἰκονομήθην εἰϲ τὸν ἄνδρα (ὄντωϲ γὰρ αὐτὸν εἶχον δοῦλον θεοῦ), καὶ ἀποκαταϲτήϲαϲ αὐτῷ πάντα ὅϲα ἐνήνοχα ἔμεινα παρ᾿ αὐτῷ ἐξυπηρετούμενοϲ αὐτῷ καὶ ἀπολαύων τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ λόγων· ὄντωϲ γὰρ ἦν ἄμεμπτοϲ ἄνθρωποϲ, πραότατοϲ, ἐλεήμων, ἔχων καὶ τὸ διακριτικὸν τῆϲ θείαϲ

5 Luc. 23, 42

1 ἀνεκλίθη B V corr. Ha 12 ἀνέϲτη B V corr. Ha 14 λαβὸν B 19 πολλῶν B πολλῷ δὲ . . . . αὐτοῦ om. V 20 αὐτὸν B 21 ᾠκονομήθην v 23 ἐνίνοχα BV corr. v 25 αὐτῶν B πραώτατοϲ B V corr. v διακριτηκὸν B V -κρητι- v corr. Ha

γραφῆϲ καὶ διαλύων τὰ ἐν αὐτῇ διαπορούμενα εἰ καί τιϲ ἄλλοϲ (ἀλλ᾿ οὐδὲ τῆϲ ἔξωθεν παιδείαϲ ἦν ἄμοιροϲ), ἀπαντῶν καὶ ἀποϲτομίζων ἀνθρώπουϲ ἀπίϲτουϲ καὶ κακοπίϲτουϲ, φιλόπτωχοϲ, ϲυμπαθητικόϲ, ἐγγὺϲ ἔχων τὸ δάκρυον, γέρονταϲ τιμῶν ὡϲ πατέραϲ, νεωτέρουϲ ὡϲ ἀδελφούϲ, παιδία ὡϲ τέκνα, ἤπιον καὶ ταπεινὸν ἔχων τὸ ἦθοϲ καὶ τὸν λόγον οὐκ ἐν προϲποιήϲει 〈ἀλλ᾿ ἐν πίϲτει〉 καὶ ἀληθείᾳ (οὔτε γὰρ ἦν δόλοϲ ἐν αὐτῷ), ϲωφρονέϲτατοϲ ὡϲ αὐτὸν φθάϲαι τὴν τελείαν ἀπάθειαν, ἀόργητοϲ, ἀμνηϲίκακοϲ, μὴ ϲυγχωρῶν τὸν ἥλιον δῦναι ἐπὶ τῷ παροργιϲμῷ αὐτοῦ, πάντα ἔχων τὰ πάθη νεκρὰ πλὴν τοῦ θυμοῦ ὃν ἐκίνει κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆϲ πίϲτεωϲ. λαβὼν δὲ παρ᾿ ἐμοῦ τὰ χρήματα καὶ τὰ ἄλλα ἃ ἤνεγκα 9 καὶ πωλήϲαϲ τά τε ἐϲθήματα καὶ ποιήϲαϲ τὸ πλεῖϲτον τοῦ ἀργυρίου τίμια ϲκεύη τὰ λοιπὰ εἴϲω ὀλίγου χρόνου δέδωκεν τοῖϲ δεομένοιϲ, οὐ μόνον ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαιϲ πόλεϲι καὶ κώμαιϲ καὶ μοναϲτηρίοιϲ, μάλιϲτα τοῖϲ οὖϲιν ἐν Αἰγύπτῳ· πολὺ γὰρ ἦν πτωχὰ τὰ ἐκεῖϲε μοναϲτήρια. ἀλλὰ καὶ τοῖϲ ξένοιϲ τοῖϲ ἐνδημοῦϲιν δεύτεροϲ Ἀβραὰμ ἐγένετο. ὅθεν καὶ βραχυτάτου χρόνου πᾶϲαν τὴν περιουϲίαν αὐτοῦ διέδωκεν, ὡϲ αὐτὸν δεηθῆναι τῆϲ ἐφημέρου τροφῆϲ. ἐπέδωκεν οὖν ἑαυτὸν εἰϲ τὴν τοῦ ϲκυτοτόμου τέχνην, πλύνων βύρϲαϲ καὶ ῥάπτων,

5 cf. ad Tim. I 5, 1 8 cf. Ev. Ioan. 1, 48 10 cf. ad Ephes. 4, 26 20 cf. Gen. 18, 5 s.

1 διαπορευόμενα B V corr. Ha 2 παιδίαϲ B V corr. v 3 ἀνθρώπουϲ om. B 8 ἀλλ᾿ ἀληθείᾳ Ha 11 ἔχον B 12 ἐκεινη B ἐκ[ί]νει c. ras. V 14 πολήϲαϲ B f. τά τε ἐϲθήματα 〈καὶ ἀργυρώματα〉 πληϲτον B 15 ἀργύρου V ἴϲω B εἰϲ V (ἐντὸϲ M) 16 f. διέδωκεν (διένειμε M) 17 ἀλλὰ καὶ om. B 21 αὐτοῦ: αυτοῦ V 23 ῥάπτον B

εἰς πάντα μιμησάμενος τὸν θεῖον ἐκεῖνον ἀπόστολον τὸν μὴ βουληθέντα δωρεὰν φαγεῖν ἄρτον, καίτοι δυνάμενος ἐξ ἄλλου ἐργοχείρου τὴν τροφὴν πορίσασθαι, ἀλλ' εἰς πάντα ἠβουλήθη μιμητὴς γενέσθαι τοῦ εἰρημένου ἀοιδίμου ἀνδρὸς ἔν τε κακουχίαις καὶ πόνοις καὶ διωγμοῖς καὶ κινδύνοις θαλάσσης καὶ ἐπαναστάσεσιν ἐθνῶν. κἀγὼ δὲ παρεκάλουν αὐτὸν κοινὸν βίον ζῆν ἅμα ἐμοί (ἦν γάρ μοι καὶ περισσεία ἐκ τοῦ ἐμοῦ ἐπιτηδεύματος). ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο λέγων· 'οὐδὲν εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα'. καὶ πάλιν ἔλεγεν· 'εἴ τις οὐκ ἐργάζεται, μηδὲ ἐσθιέτω'. ἐγὼ δὲ παρρησιασθεὶς εἶπον πρὸς αὐτόν· Διὰ τί οὖν ὅτε ηὐπόρεις οὐκ εἰργάζου οὔτε ἐμοὶ συνεχώρεις ἐργάζεσθαι; ὁ δέ μοι ἀπεκρίθη· Τὸ πρότερον ὃ εἰργαζόμην μεῖζον ἦν καὶ πολυπλάσιον τοῦ νῦν ἔργου· τὸ μὲν γὰρ νῦν ἕνα ἢ δεύτερον τρέφει, τὸ δὲ πρότερον μυριάδας ἔτρεφεν, οὐ μόνον δὲ τὰ πλήθη ἐκεῖνα, ἀλλὰ καὶ πνευματικὴν τροφὴν τῇ ψυχῇ τῇ ἐμῇ ἐχορήγει.

10 τούτων οὕτως ἐχόντων ἀκούσας τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς πολιτείας τοῦ ὁσίου Πορφυρίου ὁ τὴν ἱερωσύνην ἔχων τὴν τῶν ἁγίων τόπων Πραΰλιος μεταπεμψάμενος αὐτὸν μετὰ πολλῆς ἀνάγκης ἐχειροτόνησεν εἰς τὴν τοῦ πρεσβυτέρου τάξιν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὴν παραφυλακὴν τοῦ τιμίου ξύλου τοῦ σταυροῦ ἐνεπίστευσεν αὐτῷ. τότε

1 ad Thess. II 3, 8 9 ad Tim. I 6, 7 10 ad Thess. II 3, 10

1 ἀπόστολων B 3 ἐξ ἄλου B πορήσασθαι BV corr. Ha 4 μημητὴς B ἀοιδίμου εἰρημένου V ἀοιδήμου B 8 περισσία V 9 εἰσενέγκαμεν BV corr. Ha 16 τρέφῃ B 18 ἐχορήγη B 21 τὴν om. V

ἔγνωμεν ὅτι ἀπέβη αὐτῷ τὰ ἐν τῇ ἐκστάσει, ὅτε ἑώρακεν τὸν κύριον ἐν τῷ σταυρῷ καὶ τὸν λῃστὴν σὺν αὐτῷ, τὸν δεσπότην δὲ λέγοντα· Λάβε, φύλαξόν μοι τοῦτο τὸ ξύλον. ἦν δὲ ὁ μακάριος Πορφύριος ὅτε τὴν χειροτονίαν ἔλαβεν ὡς ἐτῶν τεσσαράκοντα πέντε. ἀξιωθεὶς οὖν ταύτης τῆς τιμῆς οὐκ ἐνήλλαξεν τὸ πρότερον ἔθος, ἀλλ' ἔμεινεν ἐν τῇ ἀσκητικῇ κακοπαθείᾳ, ἐν νηστείαις καὶ ἀγρυπνίαις. ἡ δὲ τροφὴ ἦν αὐτῷ ἄρτος ῥυπαρὸς καὶ λάχανα, καὶ ταῦτα μετὰ δύσιν ἡλίου, ταῖς δὲ ἄλλαις ἁγίαις ἡμέραις ἕκτην ὥραν ἤσθιεν λαμβάνων καὶ ἐλαίου καὶ τυροῦ καὶ βρεκτῶν ὀσπρίων· μετελάμβανεν δὲ καὶ ἑνὸς ποτηρίου οἴνου κεκερασμένου, καὶ τοῦτο διὰ τὴν κακοπραγίαν τῶν σπλάγχνων. ταύτην τὴν διαγωγὴν καὶ τὸν κανόνα ἔμεινεν φυλάττων τὸν πάντα χρόνον τῆς αὐτοῦ ζωῆς.

μετὰ δὲ τριετῆ χρόνον τοῦ χειροτονηθῆναι αὐτὸν **11** συμβαίνει τὸν ἐπίσκοπον τῆς προλελεγμένης πόλεως Γάζης ἐξελθεῖν τοῦ βίου· Αἰνείας ἦν οὗτος, ἐλάχιστον χρόνον ἐπισκοπήσας. πρὸ δὲ Αἰνείου Εἰρηνίων ἦν, ὃς καὶ αὐτὸς συμπολίτης γέγονεν τῶν ἀγγελικῶν δυνάμεων· οὗ τοὺς ἐπαίνους ἀδύνατον ἐν παρεκβάσει γραφῆναι, ἀλλ' ἰδικῆς ἐχρῆν πραγματείας εἰς τὸ συντάξαι τὸν βίον τοῦ εἰρημένου ἀοιδίμου Εἰρηνίωνος, ἄλλοις δὲ συγγραφεῦσιν παραχωροῦμεν τοῖς ἀκριβῶς ἐπισταμένοις τὸν ἐκείνου βίον. κοιμηθέντος οὖν τοῦ προλεχθέντος ὁσίου

12 cf. ad Tim. I 5, 23

3 λεγώντα B 4 χει[ρ]οτονίαν c. ras. V 9 ἄλλαις del. Eb. at cf. 81, 16 10 ἴσθιεν BV corr. v λαμβάνον B 11 ὠσπρίων B 14 κανώνα B 18 αἰνίας V corr. v 19 αἰνίου BV corr. v 20 συμπολίτης ex συνπ- V 23 ἀοιδήμου B

ἀνδρὸc cυναθροιcθέντεc οἱ τότε ὄντεc Χριcτιανοί, ὀλίγοι καὶ εὐαρίθμητοι τυγχάνοντεc, μετὰ τῶν ἀπὸ τοῦ κλήρου καὶ βουλευcάμενοι ἐπὶ φανερὰc ἡμέραc τίνι ἐγχειρίcαι τὴν ἐπιcκοπὴν οὐδὲν ἤνυον, φιλονεικίαc κρατηcάcηc ἐν αὐτοῖc, τῶν μὲν βουλομένων τινὰc τοῦ κλήρου, ἄλλων δὲ τῶν λαϊκῶν· κατὰ γὰρ τὸν ἀληθῆ λόγον ηcάν τινεc καὶ ἐν τοῖc λαϊκοῖc βίῳ καὶ cεμνότητι κεκοcμημένοι. πολλῆc οὖν cυγχύcεωc γινομένηc καὶ μηδενὸc εἰc ἔργον προβαίνοντοc τέλοc cυνέδοξεν πέντε τῶν κληρικῶν καὶ τοcούτουc τῶν λαϊκῶν ἐμφανῶν ἐξελθεῖν πρὸc τὸν μητροπολίτην ἀρχιερέα καὶ αἰτῆcαι αὐτὸν ἐπίcκοπον, ὃν δὰν
12 ἀποκαλύψῃ αὐτῷ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. ἦν δὲ ὁ τὴν
ἀρχιερωcύνην τὸ τηνικαῦτα ἐγκεχειριcμένοc Ἰωάννηc, ἀνὴρ καὶ αὐτὸc δόκιμοc καὶ πάcῃ ἀρετῇ κεκοcμημένοc. ὡc οὖν παρεγένοντο πρὸc αὐτὸν οἱ Γαζαῖοι, παρεκάλουν αὐτὸν δοῦναι αὐτοῖc ἱερέα δυνατὸν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀντιτάξαcθαι τοῖc εἰδωλολάτραιc. ἀκούcαc δὲ εὐθέωc ἐκήρυξε νηcτείαν, καὶ μετὰ τρεῖc ἡμέραc ἀπεκάλυψεν αὐτῷ ὁ κύριοc περὶ τοῦ μακαρίου Πορφυρίου, καὶ γράφει ἐπιcτολὴν τῷ μνημονευθέντι ὁcίῳ Πραυλίῳ τῷ ἐπιcκόπῳ Ἱεροcολύμων τὸν μακάριον Πορφύριον πέμψαι πρὸc αὐτὸν χάριν ζητήματόc τινοc τῆc γραφῆc ὀφείλοντοc ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐπιλυθῆναι· ἦν γὰρ ἱκανὸc ὁ μακάριοc πᾶν νομιζόμενον εἶναι δυcχερὲc τῶν τῆc θείαc γραφῆc ἐπιλῦcαι, τοῦτο δὲ εἶχεν ἀπὸ χαρίcματοc πνεύματοc ἁγίου,

4 ἤνοιον BV corr. Ha φιλονικίαc B 5 τὸν μὲν B τινὰ coni. Dr τῶν κλήρων ἄλλουc V ἄλλων coniecerat etiam Eb 7 λαικοῖc Eb κληρικοῖc BV 11 αἰτίcαι B 12 ἀποκαλύψει B 13 ἀρχιεροcύνην B τινικαῦτα B 18 τρῆc B 19 γράφη B 20 πραυλίω B 21 Ἱεροcολύμων: πραροcολύμων V 22 ὀφίλοντοc B 25 -λῦcαι . . . . χαρίcματοc om. V in

καὶ πιcτεύcαc τοῖc γράμμαcιν τοῦ μακαρίου Ἰωάννου ὁ θεοφιλὴc Πραΰλιοc τοῦτον ἀπέλυcεν, παραγγείλαc αὐτῷ
περαιτέρω ἑπτὰ ἡμερῶν μὴ χρονίcαι. ἀκούcαc δὲ ὁ 13
μακάριοc Πορφύριοc τὴν δύναμιν τῶν γραφέντων ὑπὸ τοῦ ὁcιωτάτου Ἰωάννου τὸ μὲν πρῶτον ἐθορυβήθη, μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν· Τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ γενηθήτω. καὶ προcκαλεcάμενόc με ἐν τῇ ἑcπέρᾳ ἐκείνῃ λέγει μοι· Ἀδελφὲ Μάρκε, πορευθῶμεν καὶ προcκυνήcωμεν τοὺc ἁγίουc τόπουc καὶ τὸν τίμιον cταυρόν· πολὺc γὰρ χρόνοc ἔχει παρελθεῖν ἕωc οὗ πάλιν προcκυνήcομεν. ἐγὼ δὲ εἶπον· Διὰ τί | οὕτω λέγειc, πάτερ; ὁ δὲ ἀποκριθεὶc εἶπεν· Τῇ παρελθούcῃ νυκτὶ εἶδον τὸν cωτῆρα λέγοντά μοι· Τὴν παραθήκην ἣν παρεθέμην cοι ἀποκατάcτηcον. ζεῦξαι γάρ cε θέλω γυναικὶ ταπεινῇ μὲν ἀλλ᾽ εὐτρόπῳ, cὺ δὲ λαμβάνων αὐτὴν κόcμηcον, ἵνα ἐπιλάθηται τῆc προτέραc αὐτῆc πτωχείαc. εἰ γὰρ καὶ ταπεινὴ τυγχάνει, ἀλλ᾽ οὐκ ἔcτιν μου ἀλλοτρία, ἀλλὰ γνηcία μου ἀδελφή. cὺ δὲ παραφύλαξαι ἵνα μὴ ὡc ἔχων γυναῖκα καὶ φροντίζων οἴκου ἐξ ἀδικίαc ἢ βίαc ἢ παρανομίαc cυναγάγηc, ἐπεὶ κἀμὲ παρώργιcαc κἀκείνην λυπεῖc· ἀπαρέcκεται γὰρ καὶ αὕτη τοῖc τοιούτοιc. cὺ δὲ μόνον ἔχε προθυμίαν ἀγαθήν, καὶ πάντα cοι χορηγηθήcεται ὅθεν οὐ προcδοκᾷc. ταῦτά μοι ὁ δεcπότηc Χριcτὸc ἐδήλωcεν ἐν τῇ παρελθούcῃ νυκτί, καὶ φοβοῦμαι μή πωc θέλων ἐξι-

6 cf. Matth. 6, 10

ἐπὶ desinit versus, proximum incipit πνc, post ἐπὶ add. λύων ἐκ V² 3 χρονῆcαι B 10 προcκυνήcωμεν V 14 ἀλευτρόπω B 15 λαμβάνον B 16 πτωχίαc B 18 παραφύλαξε B 19 cυναγάγειc V 20 παρόργηcαc BV παροργίcειc Ha ἐμὲ παροργίcαc ἐκείνην Dr 22 χωρηγηθήcεται B

λάσασθαι τὰς ἐμὰς ἁμαρτίας ἐξιλάσωμαι καὶ ἄλλων πολ-
λῶν. ἀλλ᾽ ὅμως οὐκ ἔστιν ἀντειπεῖν τῷ βουλήματι τοῦ
14 θεοῦ. ταῦτα εἰπὼν ἐπορεύθη, κἀγὼ δὲ σὺν αὐτῷ, καὶ
προσκυνήσαντες τοὺς ἁγίους τόπους καὶ τὸν τίμιον
σταυρὸν καὶ πολλὰ εὐξάμενος καὶ δακρύσας ἔθηκεν ἐν
τῷ χρυσῷ γλωσσοκόμῳ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν
καὶ ἀσφαλισάμενος ἐξῆλθεν, καὶ ἀπελθὼν πρὸς τὸν μα-
κάριον Πραΰλιον τὸν ἐπίσκοπον παρέδωκεν αὐτῷ τὰς
κλεῖς καὶ λαβὼν εὐχὴν μετὰ παραθέσεως ἐξῆλθεν. ἐλ-
θόντες δὲ εἰς τὸ καταγώγιον εὐτρεπιζόμεθα. μισθωσά-
μενοι δὲ κτήνη τρία καὶ λαβόντες τὰ ἐνόδια ἐξήλθομεν·
τὰ δὲ ἐνόδια ἦν πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ. ἦμεν δὲ ἐν τῇ
ὁδῷ πέντε, αὐτός τε ὁ μακάριος κἀγὼ καὶ δύο ὀνηλάται
καὶ ἄλλος ὑπηρέτης νεώτερος ὀνόματι Βαρωχᾶς, ὅντινα
εὗρεν ὁ μακάριος πρὸ ὀλίγου χρόνου ἐρριμμένον ἐν τῇ
πλατείᾳ ὄντα ἐν ἐσχάτῳ κινδύνῳ καὶ λαβὼν συνήγαγεν,
καὶ ἀναλώσας πολλὰ εἰς αὐτὸν τῇ βοηθείᾳ τοῦ Χριστοῦ
τοῦτον ὑγιῆ ἐποίησεν. ἐξ ἐκείνου οὖν ἔμεινεν παρ᾽ αὐτῷ
ἐξυπηρετούμενος αὐτῷ ἅμα ἐμοί. τὰ δὲ κατὰ τὸν θεο-
σεβῆ Βαρωχᾶν τοῦ λόγου προϊόντος φράσω. ὁδεύσαντες
δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τῇ ἑξῆς ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν.
διεδόθη δὲ εἰς πᾶσαν τὴν πόλιν ἡ παρουσία [τῆς εἰσόδου]
ἡμῶν· ἦν γὰρ ὀνομαστὸς ὁ μακάριος διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν
15 φιλόπτωχον. ὡρμήσαμεν δὲ εἰς τὸν ἐκεῖ ξενῶνα. ἀκού-

1 ἐξιλάσομαι BV corr. Ha πολῶν B 2 ἀντιπειν BV corr. Ha 4 προσκυνήσαντες legit etiam M 'f. προσκυνήσας' Ha 5 δακ*ρύσας B 6 χρυσσῶ B τὸν ... σταυρὸν (f. spuria) om. B 11 λαβώντες B ἐξήλθωμεν V 14 βαρωχὰς BV semper fere, βαροχὰς P, βαρουχὰς M constanter 15 ἐριμμένον B ἐρριμένον V 17 Χριστοῦ: θεοῦ V 20 βαραχὰν BV corr. Ha 22 [τῆς εἰ]σόδου c. ras. V 24 ὁρμήσαμεν BV corr. v

σας δὲ ὁ μακάριος Ἰωάννης ὁ ἀρχιεπίσκοπος δρομαῖος
παρεγένετο πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους καὶ
εὐξάμενοι μικρὸν ἐκάθισαν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιεπί-
σκοπος· Ἀνάστα, ἀδελφέ, διὰ τὸν κύριον καὶ γεῦσαι μετ᾽
ἐμοῦ, ἵνα ταχέως ἀναστῶμεν εἰς τὴν ἀγρυπνίαν τῆς ἁγίας
κυριακῆς. ὀψὲ γὰρ σαββάτῳ εἰσήλθομεν. ὁ δὲ μακάριος
Πορφύριος παρεκάλει αὐτὸν συγχωρῆσαι αὐτῷ τὴν ἑσπέ-
ραν διὰ τὸν κόπον τῆς ὁδοῦ· ἔλεγεν δὲ μετὰ τὸν πρῶ-
τον ὕπνον ἀνίστασθαι εἰς τὴν ἀγρυπνίαν. ὡς δὲ οὐκ
ἐπείσθη ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ἀναστὰς ὁ μακάριος συνεπο-
ρεύθη αὐτῷ λαβὼν κἀμέ (τὸν γὰρ ἀδελφὸν Βαρωχᾶν
εἰάσαμεν ἐν τῷ ξενῶνι ἐγγὺς τῶν ἱματίων), καὶ προ-
τραπέντες παρ᾽ αὐτοῦ ἐδειπνήσαμεν. πολλὰ δὲ ὁμιλή-
σαντες πνευματικὰ καὶ μικρὸν ὑπνώσαντες ἀνέστημεν εἰς
τὴν ἀγρυπνίαν. τῇ δὲ νυκτὶ ἐκείνῃ μεταπέμπεται ὁ μα- 16
κάριος Ἰωάννης τοὺς Γαζαίους καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἕτοιμοι
ἔσεσθε ἐπὶ τὴν ἔξοδον· σήμερον γὰρ τὸν ἱερέα ὑμῶν
λαμβάνετε, ἄνδρα ὃν ἀπέδειξεν ὁ κύριος, ἄμεμπτον, θεο-
φιλῆ, ζέοντα τῇ πίστει. πρωίας δὲ γενομένης ἁρπά-
σαντες τὸν μακάριον ἐχειροτόνησαν ἐπίσκοπον Γάζης.
πολλὰ δὲ ἐδάκρυσεν καὶ οὐκ ἦν κόρος τῶν δακρύων
αὐτοῦ· ἔλεγεν γὰρ ἑαυτὸν ἀνάξιον εἶναι τῆς τοιαύτης
ἱερωσύνης. μόλις δὲ παρακληθεὶς παρά τε τῶν Γαζαίων
καὶ τῶν ἐκεῖ εὑρεθέντων Χριστιανῶν ἡσύχασεν. ποιή-

1 δρομέως BV -μαι- v corr. Us cf. 79, 11 3 ἐκάθησαν BV corr. v 6 εἰσήλθωμεν BV corr. v 7 αὐτῷ: αὐτὸν BV corr. v 10 ἐπίσθη B 11 ἀδελφῶν B 12 ἰάσαμεν B ἐάσαμεν V corr. Ha ξενεῶνι B 14 ὑπνόσαντες B 17 ἔσεσθαι BV corr. Ha 'f. ἐστὲ' Us 18 λαμβάνεται B ἄμεμπτον .... πίστει om. V θεοφιλεῖ B 22 ἑαυτ*ὸν V 23 γαζέων BV et sic saepius, corr. Ha

ϲαντεϲ δὲ τὴν ἁγίαν λειτουργίαν τῆϲ κυριακῆϲ πάλιν
17 προετράπημεν γεύϲαϲθαι μετὰ τοῦ ἀρχιεπιϲκόπου. ἐπέτρεψεν δὲ ἡμῖν τὴν ταχίϲτην ἐξελθεῖν, καὶ ποιήϲαντεϲ ἄλλην μίαν ἡμέραν ἐξήλθομεν. ἐκοιμήθημεν δὲ εἰϲ Διόϲπολιν κἀκεῖθεν νυκτερεύϲαντεϲ ὀψὲ βράδιον εἰϲήλθομεν εἰϲ Γάζαν πολλὰ κοπωθέντεϲ καὶ θλιβέντεϲ. ἡ δὲ αἰτία τῆϲ θλίψεωϲ αὕτη ἐτύγχανεν. πληϲίον Γάζηϲ κῶμαι τυγχάνουϲι παρὰ τὴν ὁδὸν αἵτινεϲ ὑπάρχουϲι τῆϲ εἰδωλομανίαϲ. ἐκ ϲυνθήματοϲ οὖν οἱ τούτων οἰκήτορεϲ κατέϲτρωϲαν πᾶϲαν τὴν ὁδὸν ἀκάνθων καὶ ϲκολόπων, ὥϲ τιναϲ μὴ δύναϲθαι παρελθεῖν. ἐξέχεαν δὲ βόρβορον καὶ ἐκάπνιζον ἄλλα δυϲώδη, ὥϲτε ἡμᾶϲ ἐκ τῆϲ δυϲωδίαϲ πνίγεϲθαι καὶ περὶ τὴν ὅραϲιν κινδυνεύειν. μόλιϲ οὖν διαϲωθέντεϲ περὶ τρίτην ὥραν νυκτερινὴν εἰϲήλθομεν εἰϲ τὴν πόλιν. τοῦτο δὲ τὸ δυϲχερὲϲ ἀπὸ προϲβολῆϲ δαιμονικῆϲ ὑπήντηϲεν τῷ μακαρίῳ. ἀλλ᾽ οὐκ ἐδυϲχέρανεν. ἐνόμιϲεν γὰρ τὴν ἐνέδραν τοῦ διαβόλου ὅτι ἠθέληϲεν
18 ἐκ τῆϲ αὐτοῦ εἰϲόδου ἀποϲτρέψαι τὸν δίκαιον. ὡρμήϲαμεν δὲ εἰϲ τὸ ἐπιϲκοπεῖον, ὃ ἔκτιϲεν ὁ προονομαϲθεὶϲ ἐν ἁγίοιϲ Εἰρηνίων ὁ ἐπίϲκοποϲ μετὰ καὶ τῆϲ ἁγίαϲ ἐκκληϲίαϲ τῆϲ καλουμένηϲ Εἰρήνηϲ. τὸ δὲ ὄνομα λέγουϲιν αὐτὴν ἔχειν κατὰ δύο τρόπουϲ. φαϲὶν γὰρ οἱ ἀπὸ Γάζηϲ ὅτε παρελήφθη ἡ πόλιϲ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνοϲ κατά τινα ϲύμβολον ἐκεῖ καταπαῦϲαι τὸν πόλεμον, καὶ ἐξ ἐκείνου καλεῖϲθαι τὸν τόπον Εἰρήνην. τοῦτον τὸν τόπον εὑρὼν ὁ μακάριοϲ Εἰρηνίων τιμώμενον ὑπὸ τῶν

7 αυτη B 9 κατέϲτροϲαν B 11 f. τινα cf. 41, 7 17 εἰθέληϲεν V corr. v 18 ορμήϲαμεν BV corr. v 19 ἐπιϲκοπίον BV corr. v ὃϲ ἔκτηϲεν B προο[ν]ομαϲθεὶϲ e ras. V 22 φαϲὶ V 23 κατελήφθη Eb 24 καταπαύϲαϲθαι Eb -παῦϲαι legit etiam M 26 εἰρηναίων V

Γαζαίων ἐν αὐτῷ ἔκτιϲεν τὴν ἐκκληϲίαν. εἴτε οὖν διὰ τὰ προλελεγμένα εἴτε διὰ τὸ ὄνομα τοῦ κτίϲτου ἔμεινεν οὕτω καλουμένη | ἕωϲ τοῦ νῦν. ἐκεῖ οὖν ὡρμήϲαμεν εἰϲ τὸ παρ᾽ αὐτοῦ κτιϲθὲν μικρότατον ἐπιϲκοπεῖον.

τῷ δὲ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ϲυμβαίνει ἀνομβρίαν γενέϲθαι **19**
καὶ ἐπέγραφον πάντεϲ οἱ ἀπὸ τῆϲ πόλεωϲ τὸ πρᾶγμα τῇ εἰϲόδῳ τοῦ μακαρίου, λέγοντεϲ ὅτι Ἐχρηματίϲθη ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Μάρνα, ὅτι κακοπόδινόϲ ἐϲτιν ὁ Πορφύριοϲ τῇ πόλει. ὡϲ δὲ ἐπέμενεν μὴ βρέχων ὁ θεὸϲ τὸν παρ᾽ αὐτοῖϲ πρῶτον μῆνα καλούμενον Δῖον, ἔτι δὲ καὶ τὸν δεύτερον Ἀπελλαῖον, πάντεϲ ἐθλίβοντο. ϲυναχθέντεϲ δὲ οἱ τῆϲ εἰδωλομανίαϲ εἰϲ τὸ Μαρνεῖον, πολλὰϲ θυϲίαϲ καὶ εὐχὰϲ ἐποίουν τούτου ἕνεκεν· ἔλεγον γὰρ τὸν Μάρναν κύριον εἶναι τῶν ὄμβρων, τὸν δὲ Μάρναν λέγουϲιν εἶναι τὸν Δία. ὡϲ δὲ ἐπέμενον ἡμέραϲ ἑπτὰ λέγοντεϲ ὕμνουϲ καὶ ἐξερχόμενοι ἔξω τῆϲ πόλεωϲ εἰϲ τόπον καλούμενον προϲευχῆϲ, ὀλιγωρήϲαντεϲ ἀνεχώρηϲαν ἐπὶ τὰ ἴδια ἔργα μηδὲν ἀνύϲαντεϲ. τούτων οὕτωϲ γενομένων ϲυναχθέντεϲ οἱ Χριϲτιανοὶ μετὰ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδίων τὸν ἀριθμὸν διακόϲιοι ὀγδοήκοντα παρεκάλουν τὸν ὅϲιον Πορφύριον ἅμα αὐτοῖϲ ἐξελθεῖν εἰϲ προϲευχὴν καὶ λιτανεῦϲαι περὶ τοῦ καταπεμφθῆναι τοὺϲ ὄμβρουϲ· ἤδη γὰρ λιμὸϲ ἐγένετο, καὶ πολλῷ γε πλέον ὅτι ἐπέγραφον τῇ εἰϲόδῳ τοῦ μακαρίου τὴν ἀνομβρίαν
πειϲθεὶϲ δὲ ὁ ὅϲιοϲ καὶ κηρύξαϲ νηϲτείαν ἐκέλευϲεν **20**

3 ορμήϲαμεν BV corr. v 4 ἐπιϲκοπίον BV corr. v 6 ἔγραφον B ἔγγραφον V corr. Ha (τῇ τοῦ πορφυρίου εἰϲόδῳ τὴν αἰτίαν ἐπέγραφον M) 7 τῆϲ εἰϲόδου BV corr. Ha ἐχριματίϲθη V corr. v 8 κακοποδίνοϲ BV 11 ἐπιλλέον BV corr. Henschen ἐπὶ πλέον Ha 12 μαρνῖον B 17 ὀλιγορήϲαντεϲ V 18 ἀνοίϲαντεϲ BV corr. v 23 ἤδι B 25 πιϲθεῖϲ B

πάντας ἀφ᾽ ἑσπέρας συναχθῆναι εἰς τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν, ἵνα ἐκεῖ τὴν ἀγρυπνίαν ἐπιτελέσωμεν. ἐποιήσαμεν δὲ δι᾽ ὅλης τῆς νυκτὸς εὐχὰς τριάκοντα καὶ τοσαύτας γονυκλισίας ἐκτὸς χορῶν καὶ τῶν ἀναγνωσμάτων. πρωίας δὲ γενομένης λαβόντες τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, προηγουμένου ἡμῶν ἐξήλθομεν μετὰ ὕμνων ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ἐκκλησίαν τὴν ἀπὸ δυσμῶν τῆς πόλεως, ἥν λέγουσι κτίζειν τὸν ἁγιώτατον καὶ μακαριώτατον Ἀσκληπᾶν τὸν ἐπίσκοπον τὸν πολλοὺς διωγμοὺς ὑπομείναντα ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, οὗτινος ὁ βίος καὶ τὰ ἔργα ἀναγέγραπται ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς. γενόμενοι οὖν ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐκκλησίᾳ κἀκεῖ εὐχὰς τοσαύτας ἐποιήσαμεν, κἀκεῖθεν ἐξελθόντες ἐπορεύθημεν ἐπὶ τὸ ἅγιον μαρτύριον τοῦ ἐνδόξου μάρτυρος Τιμοθέου, ἐν ᾧ ἀπόκεινται καὶ ἄλλα λείψανα Μαΐουρος μάρτυρος καὶ Θεῆς ὁμολογητρίας, κἀκεῖ τοσαύτας εὐχὰς καὶ γονυκλισίας ποιήσαντες ὑπεστρέψαμεν εἰς τὴν πόλιν, ποιήσαντες ἐν τῇ ὁδῷ τρεῖς εὐχὰς καὶ τρεῖς γονυκλισίας. γενόμενοι δὲ περὶ τὴν πόλιν εὕραμεν αὐτὴν κεκλεισμένην (ἦν δὲ ὥρα ἐνάτη)· οἱ γὰρ τῆς εἰδωλομανίας βουλόμενοι διασκεδάσαι τὸν λαὸν τοῦτο πεποιήκασιν, ἵνα μὴ πληρώσωμεν τὴν λιτάνειον. ὡς δὲ ἐμείναμεν ὥρας δύο πρὸ τῆς πύλης καὶ οὐδεὶς ὁ ἀνοίγων, ὁρῶν ὁ θεὸς τὴν ὑπομονὴν | τοῦ λαοῦ καὶ τὰς οἰμωγὰς καὶ τὰ ἄφατα δάκρυα, μάλιστα τοῦ ὁσίου ἀνδρός, σπλαγχνισθεὶς ὡς ἐπὶ τοῦ μεγάλου

25 Reg. III 18, 45

3 γονυκλησίας B V constanter, corr. Ha 5 [τιμί]ου c. ras. V προηγουμένων Ha 6 ἐξήλθωμεν B V corr. v 7 κτίζειν: κτίσαι Eb 8 ἀσκλιπὰν V 15 Θεῆς: cf. Mart. Rom. 19 dec. 'Gazae in Palaestina passio sanctarum Meuris et Theae' θεᾶς Ha Θέκλας Eb 19 κεκλισμένην B 22 λιτάνιον B V λιτανείαν Ha 25 σπλαγχνησθῆς B

Ἡλίου τοῦ προφήτου κινεῖ ἄνεμον νότον, καὶ γίνεται συννεφὴς ὁ οὐρανὸς καὶ ἄρχονται ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ γίνεσθαι ἅμα τῷ δῦναι τὸν ἥλιον καὶ καταφέρεται πολὺς ὄμβρος, ὡς νομίζεσθαι σταγόνας μὴ εἶναι, ἀλλὰ χάλαζαν ἀπ᾽ οὐρανοῦ καταφέρεσθαι. ἡμεῖς δὲ ἀπὸ πολλῆς χαρᾶς σχεδὸν οὐκ ᾐσθόμεθα· ἀλλήλους γὰρ ἦμεν περιπτυξάμενοι. τινὲς δὲ τῶν Ἑλλήνων θεασάμενοι ὅσα ἐποίησεν **21**
ἡμῖν ὁ θεὸς θαύματα, πιστεύσαντες ἤνοιξαν τὴν πύλην καὶ συνεμίγησαν ἡμῖν βοῶντες· Ὁ Χριστὸς μόνος θεός, αὐτὸς μόνος ἐνίκησεν. συνῆλθον δὲ ἡμῖν εἰς τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν, κἀκεῖθεν ἀπέλυσεν αὐτοὺς ὁ μακάριος μετ᾽ εἰρήνης σφραγίσας τῇ τοῦ Χριστοῦ σφραγῖδι. ἦσαν δὲ τὸν ἀριθμὸν ρκζ, ἄνδρες ὡς οη καὶ γυναῖκες λε καὶ παιδία ιδ, ἐξ ὧν ἦσαν κόραι ε. ἡμεῖς δὲ ποιήσαντες τὴν τελείαν εὐχαριστίαν ἀνεχωρήσαμεν ἕκαστος μετὰ χαρᾶς καὶ εἰρήνης εἰς τὰ ἴδια ἑαυτῶν. τοσοῦτος δὲ ὄμβρος κατηνέχθη τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ ἡμέρᾳ, ὥστε πάντας φοβηθῆναι ἵνα μὴ συμπτώματα οἴκων γένηται· τὰ ⟨γὰρ⟩ πλεῖστα ἐτύγχανεν ἀπὸ ὠμοπλίνθου. ἐποίησεν δὲ βρέχων ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀπαύστως ἀπὸ τῆς ὀγδόης Αὐδυναίου μέχρι τῆς δεκάτης. ἔστιν δὲ ⟨ὁ⟩ παρ᾽ αὐτοῖς Αὐδυναῖος Ἰανουάριος μὴν κατὰ Ῥωμαίους, πέντε δὲ ἡμέρας προάγουσιν οἱ κατ᾽ αὐτοὺς μῆνες τοὺς Ῥωμαικούς. τῇ δὲ ἑνδεκάτῃ ἐπετελέσαμεν τὴν ἡμέραν τῶν θεοφανίων τοῦ δεσπότου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ χαρᾶς

1 ηλιου B V corr. Ha κεινεῖ B 3 πολλὺς B 4 σταγῶνας B V corr. Ha 9 συνεμήγησαν B 12 σφραγίδη B 13 ρκζ: κζ V καὶ παιδία ιδ in ras. γυναῖκες λε in marg. B 14 ἦσαν: ἦν B V corr. Ha ε: ιε B 18 γὰρ add. Ha 19 πλῆστα B ὁμοπλήνθου B V corr. v 21 λυδυναίου B V corr. Ha 22 λυδυναῖος B V corr. Ha

ὑμνοῦντες καὶ εὐχαριστοῦντες ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ἡμῖν ἡ αὐτοῦ φιλανθρωπία. προσετέθησαν δὲ τῇ τοῦ Χριστοῦ ποίμνῃ ἐν αὐτῷ τῷ ἐνιαυτῷ πρὸς τοῖς ρκζ̄ καὶ ἄλλοι ρ̄ε̄.

οἱ δὲ τῆς εἰδωλομανίας οὐκ ἐπαύοντο ἐνεδρεύοντες τῷ τε μακαρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς Χριστιανοῖς. ὅτε γὰρ ἐδράσσοντο ἄρχοντος Ἕλληνος, ὑπεισήρχοντο αὐτῷ, εἴτε διὰ χρημάτων εἴτε διὰ τῆς ἀθέου αὐτῶν θρησκείας, κακῶσαι τοὺς Χριστιανούς, καὶ ἐκ τούτου οὐχ ἡ τυχοῦσα θλίψις συνέβαινεν τῷ μακαριωτάτῳ. συνεχῶς οὖν νύκτωρ τε καὶ μεθ᾽ ἡμέραν ἐδέετο τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ, ἵνα αὐτοὺς ἐπιστρέψῃ ἐκ τῆς πλάνης εἰς τὴν αὐτοῦ **22** ἀλήθειαν. ἐπειδὴ δὲ ἀνωτέρω ἐμνήσθην τοῦ μακαρίου Βαρωχᾶ, τὰ λοιπὰ περὶ αὐτοῦ διηγήσομαι. οὗτος ἔσχεν ζῆλον θεϊκὸν ὡς εἰ καί τις ἄλλος· πολλὰ γὰρ ὑπέμεινεν χαλεπὰ παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν. ποτὲ γὰρ ἀπελθόντος αὐτοῦ ἕνεκα ἐκκλησιαστικοῦ κανόνος εἰς κώμην οὐκ ἄπωθεν τῆς πόλεως, ἦν δὲ ὁ τὸν κανόνα χρεωστῶν εἰδωλολάτρης, ἀπαιτούμενος δὲ καὶ βουλόμενος διασῦραι εἰς ὑπέρθεσιν, τοῦ θεοσεβοῦς Βαρωχᾶ μὴ ἀνασχομένου, ἐκ τούτου ἐρεσχελίας γενομένης μεταξὺ αὐτῶν προσκαλεῖται ὁ ἀνόσιος γεωργός τινας ὁμοίους αὐτοῦ συγκωμήτας, καὶ ἄρχονται τύπτειν ῥοπάλοις τὸν μακάριον Βαρωχᾶν καὶ βαστάσαντες αὐτὸν ἡμιθανῆ ἔρριψαν ἔξω

4 ἄλλοις ρε B rad. corr. V (τριάκοντα καὶ πέντε M 5 εἰδωλωμανίας B ἀνεδρεύοντες BV corr. Ha 6 λυποῖς B 8 ante διὰ χρημάτων ras. quinque fere litt. capiens B θρησκίας V 11 ἐδέετω B 12 ἐπιστρέψει B 16 χαλαιπὰ B 17 κανώνος B 18 κανώνα B 19 εἰδωλωλάτρεις B ἀπετούμενος BV corr. v διασύρε BV corr. v 21 γεναμένης V corr. v 22 γεοργός B 23 ρωπάλοις BV corr. Ha 24 βαροχὰν V εἰμιθανῆ B

τῆς κώμης εἰς τόπον ἔρημον· ἔκειτο δὲ ἐκεῖ ἄφωνος καὶ ἀναίσθητος. τῇ δὲ ἄλλῃ ἡμέρᾳ κατὰ θεοῦ φιλανθρωπίαν παρέρχεται διὰ τοῦ τόπου ἐκείνου Κορνήλιος ὁ διάκονος μετὰ ἄλλων δύο Χριστιανῶν, καὶ εὑρόντες τὸν θεοφιλῆ Βαρωχᾶν καὶ ἐπιγνόντες αὐτόν, βαστάσαντες εἰσήγαγον εἰς τὴν πόλιν. ὡς δὲ ἐθεάσαντο αὐτὸν **23** οἱ τῆς εἰδωλομανίας βασταζόμενον, νομίσαντες εἶναι νεκρόν, ἐτράπησαν εἰς μανίαν διὰ τὸ νομίζειν μύσος εἶναι νεκρὸν εἰσφέρειν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπορρήξαντες αὐτὸν ἐκ τῶν ὤμων τῶν βασταζόντων αὐτὸν ἄρχονται τύπτειν τὸν θεοφιλῆ Κορνήλιον τὸν διάκονον καὶ τοὺς δύο Χριστιανούς, καὶ δήσαντες σχοινίῳ τὸν πόδα τοῦ μακαρίου Βαρωχᾶ εἷλκον αὐτόν. ἐν τοσούτῳ δὲ ἀπαγγέλλουσίν τινες τῶν ἀδελφῶν τῷ μακαρίῳ ἐπισκόπῳ, καὶ θορυβηθεὶς προσκαλεῖταί με καὶ ἄλλους τρεῖς ἀδελφοὺς παρ᾽ αὐτῷ εὑρεθέντας καὶ λέγει ἡμῖν· Θαρροῦντες, ἀδελφοί, δράμετε· καιρὸς γάρ ἐστιν μαρτυρίας. ὡς δὲ ἐφθάσαμεν τὸν τόπον ὅπου ἔδησαν τὸν μακάριον, συνέδραμον οἱ ἀπὸ τοῦ πλήθους, καὶ οἳ μὲν ὕβριζον τὸν ἁγιώτατον ἐπίσκοπον, ἄλλοι δὲ ὁρῶντες τὴν ὑπομονὴν αὐτοῦ, πῶς ὑβριζόμενος οὐκ ὠργίζετο, ἀλλὰ τοὐναντίον παρεκάλει ἕκαστον λέγων μὴ οὕτως μιᾶναι καὶ ἐνυβρίσαι σῶμα ὁμοιοπαθές, γίνονται τῆς ἡμῶν μερίδος καὶ τρέπονται κατ᾽ ἀλλήλων ἕως πληγῶν.

3 κορνίλιος BV corr. v 4 εὑρ[ό]ντες c. ras. V 5 θεοφιλεῖ B ἐπιγνῶντες BV corr. Ha 7 εἰδωλωμανίας B νομήσαντες B 9 ἀπορρίξαντες BV corr. Ha 10 βαστα**ζόντων B 11 θεοφιλεῖ B κορνίλιον BV corr. Ha 12 σχυνίω B om. V 15 θορυβιθεὶς B θορυβ[η]θεὶς c. ras. V 17 δράμεται B 20 ὁρόντες B 21 ὀργίζετο BV corr. v 23 μιᾶναι: μὴ ἄναι B γίνωνται V corr. v

ἡμεῖc δὲ θεαcάμενοι τὴν πολλὴν cύγχυcιν βαcτάcαντεc τὸν θεοφιλῆ Βαρωχᾶν ἀνεχωρήcαμεν εἰc τὴν ἁγίαν ἐκκληcίαν. ὡc δὲ ἐθεαcάμεθα αὐτὸν ἔτι ἐμπνέοντα, ἐποι-
24 ήcαμεν αὐτῷ θεραπείαc. ἦν δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ τῆc ἑcπέραc καὶ τῆc νυκτὸc εὐχὴ ἐκτενήc· cυνήχθηcαν γὰρ πάντεc οἱ ἀδελφοί. ὁ δὲ ὅcιοc ἐπίcκοποc οὐκ ἐπαύcατο δακρύων καὶ δεόμενοc τοῦ θεοῦ περὶ αὐτοῦ· ἠπίcτατο γὰρ ὁποῖον εἶχεν ζῆλον θεϊκόν. ὡc δὲ εἶδεν ὁ θεὸc τὰ δάκρυα τοῦ ὁcίου ἱερέωc καὶ τὰc δεήcειc τοῦ λαοῦ (δεύτερον γὰρ Φινεὲc εἶχον αὐτὸν κατὰ τῶν εἰδωλολατρῶν), ἐτάχυνεν αὐτῷ τὸ ἔλεοc αὐτοῦ, καὶ τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἀνοίγει τοὺc ὀφθαλμοὺc αὐτοῦ, καὶ ἄρχεται λαλεῖν καὶ αἰτεῖν ποτὸν δοθῆναι αὐτῷ. ἐγὼ δὲ παρακαθήμενοc αὐτῷ εὐθέωc ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τῷ μακαρίῳ ἐπιcκόπῳ· ἐκ τῆc πολλῆc γὰρ χαρᾶc ἐληcμόνηcα δοῦναι αὐτῷ ποτόν, παθὼν κἀγὼ τὸ τῆc παιδίcκηc τῆc ἐπὶ τοῦ μακαρίου Πέτρου τοῦ ἀποcτόλου, ὅτε ἀκούcαcα τῆc φωνῆc τοῦ ἁγίου Πέτρου ἐκ τῆc χαρᾶc οὐκ ἤνοιξεν τὴν θύραν, ἀλλὰ ἐάcαcα αὐτὸν πρῶτον ἀνήγγειλεν τοῖc ἐν τῷ οἴκῳ. τοιοῦτόν τι κἀγὼ ὑπέcτην. ἀκούcαc δὲ ὁ μακάριοc ἐπίcκοποc οὐκ ἐκινήθη ὑπὸ τοῦ πάθουc, ἀλλ' ἔμεινεν ἀντεχόμενοc τῶν προcευχῶν. ἡμεῖc δὲ νοήcαντεc τὸ cτερρὸν καὶ ἀκλινὲc αὐτοῦ ἐάcαντεc αὐτὸν ἀπήλθομεν, ἐγώ τε καὶ ὁ θεοφιλὴc Κορνήλιοc ὁ διάκονοc· cὺν

10 cf. Num. 25, 11 17 Act. 12, 14

2 θεοφιλεῖ B 8 ἶδεν B 11 εἰδωλωλατρων B 14 ἔδραμων B ἀπα[γγ]εῖλαι c. ras. V 15 ἐλιcμόνηcα BV corr. v 16 ποτῶν (ο superscr.) B 17 ἀκούcαc[α τ]ῆc c. ras. V 19 ηνυξεν B ἀλλ' V 20 ὑπέcτιν B 21 ενικήθη BV cf. 7, 11 23 τὸ cτερὸν . . . ἐάcαντεc bis B ἀπήλθωμεν BV corr. v 24 θεοφιλεῖc B κορνίλιοc V corr. v

ἐμοὶ γὰρ παρεκάθητο τῷ μακαρίῳ Βαρωχᾷ. ὡc δὲ ἐπλήρωcεν τὰc εὐχὰc καὶ πᾶcαν τὴν ἀκολουθίαν ὁ ὁcιώτατοc ἐπίcκοποc, καὶ αὐτὸc ἅμα ἡμῖν καθίcαc ἐπηρώτα τὸν
θεοcεβῆ Βαρωχᾶν πῶc ἐξ ἀρχῆc ἔπαθεν, αὐτὸc δὲ πάντα 4
ἡμῖν διηγήcατο. ἐν δὲ τῷ ἡμᾶc βουλεύεcθαι τί χρὴ **25**
ποιεῖν γίνεται ὄρθροc καὶ ἰδοὺ ὁ δημεκδικῶν μετὰ τῶν εἰρηναρχῶν καὶ τῶν δύο πρωτευόντων Τιμοθέου καὶ Ἐπιφανίου καὶ ἄλλων πολλῶν ἐλθόντεc ἄρχονται καταβοᾶν καὶ θορυβεῖν λέγοντεc· Διὰ τί εἰcηγάγετε νεκρὸν ἐν τῇ πόλει τῶν νόμων τῶν πατρίων τοῦτο ἀπαγορευόντων; ἐν ταυτῷ δὲ καὶ ὕβριζον τὸν μακάριον ἐπίcκοπον. ἡμεῖc δὲ ἀκούcαντεc τοῦ θορύβου ἐξήλθομεν, καὶ ὡc ἐθεάcαντο ἡμᾶc ἄρχονται τύπτειν ἐμὲ καὶ τὸν θεοφιλῆ Κορνήλιον τὸν διάκονον. ὡc δὲ διεμαρτυράμεθα τοὺc δημοcιεύονταc, ὁ ὁcιώτατοc ἐπίcκοποc ἐπεcτόμιζεν ἡμᾶc, παρακαλῶν ἕκαcτον καὶ νουθετῶν μὴ οὕτωc ἀλογίcτωc ὀργίζεcθαι. οἱ δὲ ἄθεοι ὅcον παρεκαλοῦντο τοcοῦτον ἐμαίνοντο καὶ ὕβριζον τὸν ὅcιον ἄνδρα. τοῦ γοῦν θορύβου ἐπιμένοντοc ἐνδυναμοῦται ὁ θεοφιλὴc Βαρωχᾶc καὶ ἐμπιπλᾶται θεϊκοῦ ζήλου καὶ ἀνίcταται καὶ ἁρπάζει ξύλον καὶ ἄρχεται τύπτειν τοὺc παρατυγχάνονταc, καὶ ἐπιπίπτει πᾶcιν φόβοc καὶ ἄρχονται πίπτειν κατ' ἀλλήλων φεύγοντεc, καὶ ἐπέμενεν καταδιώκων αὐτοὺc ἕωc τοῦ

2 ἀκολουθειαν B ὁcιότατοc V corr. v 3 ἐπιρῶτα BV corr. v 5 τὸ BV corr. v βουλεύεcθε V corr. v 6 'ὁ δημεκδικῶν: ὁ ἔκδικοc τῆc πόλεωc, defensor civitatis. v. Philippium in mus. rhen. VIII 508' Ha 7 προτευόντων BV corr. v 9 εἰcηγάγεται BV corr. v 10 τοῦτο: τὸ BV corr. v 12 ἐξήλθωμεν BV corr. v 13 τ[ύ]πτειν c. ras. V θεοφιλεῖ B 14 κορνίλιον V corr. v 15 ἐπιcτόμιζεν V corr. v 17 ὀργίζεcθε V παρακαλοῦντο B 19 θεοφιλεῖc B 20 ζήλο*υ V 22 πᾶcι V

τότε Μαρνείου καὶ ἐπαναλύει μετὰ νίκης μεγάλης ὁ νέος
ἡμῶν Cαμψών, καταστρώσας καὶ αὐτὸς χιλίους ἀλλο-
φύλους. ἐξ ἐκείνου οὖν οἱ τῆς εἰδωλομανίας ἐφοβοῦντο
αὐτόν, μὴ δυνάμενοι τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἀκοῦςαι.

μετὰ δὲ χρόνον ὀλίγον ἠξιώθημεν τῆς χειροτονίας
τῶν διακόνων ἐγώ τε καὶ ὁ θεοφιλὴς Βαρωχᾶς, ἐγὼ
μὲν πολὺ ἀνάξιος τυγχάνων, ἐκεῖνος δὲ ἀξίως καὶ δικαίως
26 τοῦτο τὸ δῶρον λαβών. ὁρῶν δὲ ὁ ἐν ἁγίοις [πατὴρ
ἡμῶν] Πορφύριος τὰ ἀθέμιτα καθ᾿ ἑκάστην γινόμενα ὑπὸ
τῶν εἰδωλολατρῶν βουλεύεται ἀποστεῖλαί με εἰς τὸ Βυ-
ζάντιον αἰτῆςαι τοὺς βασιλεῖς περιαιρεθῆναι τοὺς ναοὺς
τῶν εἰδώλων· ἔτι γὰρ ἐχρημάτιζον ἐν Γάζῃ, μάλιστα
τὸ καλούμενον Μαρνεῖον. καὶ ποιήσας γράμματα πρὸς
τὸν ἁγιώτατον καὶ ὁσιώτατον [ἐπίσκοπον] Ἰωάννην τὸ
τηνικαῦτα ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, οὗ κλέος
καὶ ἔπαινος παρὰ πάντων μνημονεύεται, ἐπλόισέν με
καὶ δι᾿ ἡμερῶν κ ἐφθάσαμεν. καὶ ἀποδοὺς τὰς ἐπιστολὰς
τῷ μακαρίῳ Ἰωάννῃ ἐδίδαξα αὐτὸν ἐκ στόματος πάντα.
εὐθέως δὲ ἀκούσας ἐμήνυσεν πρὸς Εὐτρόπιον τὸν κου-
βικουλάριον τὰ μεγάλα τότε ἰσχύοντα παρὰ τῷ βασιλεῖ
Ἀρκαδίῳ, καὶ ἐπαναγνοὺς αὐτῷ τὰς ἐπιστολὰς τοῦ μα-
καρίου ἐπισκόπου καὶ αἰτήσας αὐτῷ συνδραμεῖν τῷ γράμ-
ματι λαβὼν συνταγὰς παρ᾿ αὐτοῦ ἐξῆλθεν καὶ λέγει
μοι· Cχόλασόν μοι, τέκνον· ἐλπίζω γὰρ εἰς τὸν δεσπό-

2 cf. Iud. 15, 14 s.

2 σαμψῶ B ἀλοφύλους B 3 εἰδωλωμανίας B 6 θεο-
φιλεῖς B 7 πολλοὶ B ἀξίος B 8 τὸ om. B πατὴρ
ἡμῶν om. B 9 ἀθέμητα B 10 εἰδωλωλατρῶν B μοι B
14 Ἰωάννην ... ἐπίσκοπον om. V 15 τινικαῦτα B ἐπι-
σκοπῶν B 16 ἐπλόησεν BV corr. v 19 δὲ om. B 20 ἰχνεύ-
οντα BV corr. Ha 22 αἰτείσας B τὸ B

την Χριστόν, ὅτι συνήθως ἔχει τὸ ἔλεος αὐτοῦ ποιῆ-
σαι. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπαυόμην καθ᾿ ἑκάστην αὐτὸν ὑπο- **27**
μιμνήσκων, κἀκεῖνος ἔπεμπεν καὶ ἠνώχλει Εὐτροπίῳ.
μετὰ δὲ ἡμέρας ἑπτὰ ἐκφωνεῖται θεῖον γράμμα ὥστε
κλεισθῆναι τὰ εἰδωλεῖα τῆς Γαζαίων πόλεως καὶ μηκέτι
χρηματίζειν, καὶ ἐγχειρίζεται ταύτην τὴν πρόσταξιν Ἱλά-
ριός τις σουβαδιουβᾶ τοῦ μαγίστρου ἄνθρωπος. ἐγὼ δὲ
μεθ᾿ ἡμέρας τρεῖς ἐξεπόρισα ἐκ τοῦ Βυζαντίου καὶ φθάνω
δι᾿ ἡμερῶν δέκα τὴν Γαζαίων πόλιν, προλαβὼν τὸν Ἱλά-
ριον ἡμέρας ἑπτά. εὗρον δὲ τὸν ὁσιώτατον Πορφύριον
ἀρρωστοῦντα. ὡς δὲ ἐπέδωκα αὐτῷ τὰ ἀντίγραφα τοῦ
μακαριωτάτου Ἰωάννου τοῦ ἐπισκόπου Κωνσταντινου-
πόλεως καὶ ἀνέγνω αὐτά, περιχαρὴς γενόμενος ἐρρώσθη
ἀφεθεὶς τοῦ πυρετοῦ· ἔλεγεν δὲ ἐκ τῆς πολλῆς θλίψεως
τῶν εἰδωλολατρῶν αὐτὸν ἐσχηκέναι τὴν ἀρρωστίαν. μετὰ
δὲ ἑπτὰ ἡμέρας καταλαμβάνει ὁ εἰρημένος Ἱλάριος, ἔχων
δύο κομενταρησίους τῆς ὑπατικῆς καὶ βοηθοὺς πολλοὺς
ἔκ τε Ἀζώτου καὶ Ἀσκάλωνος καὶ πᾶσαν δημοσίαν ὄψιν.
εὐθέως δὲ συνέσχεν τοὺς τρεῖς πρωτεύοντας καὶ λαβὼν
παρ᾿ αὐτῶν ἱκανοδοσίας ἐνεφάνισεν αὐτοῖς τὸ θεῖον
γράμμα τὸ παρακελευόμενον κλεισθῆναι τὰ εἰδωλεῖα
Γάζης τῆς πόλεως κινδύνῳ τῆς κεφαλῆς τῶν πρώτων
τῆς αὐτῆς πόλεως. καὶ καταστρέψας πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς
εἴδωλα ἔκλεισεν αὐτά· τὸ δὲ ἱερὸν τοῦ Μάρνα εἴασεν

2 αυτοῦ BV 3 ἠνόχλει BV corr. v 5 εἴδωλα BV corr. Ha
7 σουβαδιουβᾶ BVM σουβαδίουβα Ha τοῦ μαγιστριανοῦ
(del. ἄνθρωπος) Ha cl. Gothofr. in Theod. cod. VI 27, 3. f. post
ἄνθρωπος excidit attributum, cf. 12, 14. 32, 16. 44, 18 μαγίστρου
legit etiam M 13 γενάμενος V corr. v 15 εἰδωλωλατρῶν B
19 προτεύοντας V corr. v 20 ἐνεφάνησεν B 21 εἰδω-
λία BV corr. Ha

λεληθότως χρηματίζειν, λαβὼν ὑπὲρ τούτου πάμπολλα χρήματα. πάλιν δὲ ἐποίουν οἱ τῆς εἰδωλομανίας τὰ ἀθέμιτα ὑπὸ τῆς συνηθείας.

28 συμβαίνει δὲ ἄλλο θαυμαστὸν γενέσθαι προσκαλούμενον πολλοὺς εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ελθεῖν· ὁ θεὸς γὰρ ὡς εὔσπλαγχνος οἶδεν διὰ προφάσεων ἐπιστρέφειν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸ νοητὸν αὐτοῦ φῶς. τὸ δὲ συμβὰν πρᾶγμα ἐν τούτοις ἦν. γυνή τις τῶν ἐμφανῶν τῆς | πόλεως ὀνόματι Αἰλίας μέλλουσα τίκτειν κινδύνῳ μεγάλῳ περιέπεσεν. ἡ δὲ αἰτία τοῦ κινδύνου αὕτη ὑπῆρχεν. τὸ βρέφος αυτῆς ουκέτι κατὰ φύσιν ἐξῄει. ἀλλ' ἐξετράπη εις τὸ παρὰ φύσιν. καὶ χαλάσαν τὴν μίαν χεῖρα ουκ ηδύνατο τὸ ὑπόλοιπον σῶμα κατενεχθῆναι· ἦν γὰρ πλάγιον ἐν τῇ γαστρὶ καὶ οὐκ ἴσχυον αἱ μαῖαι εις τὸ κατὰ φύσιν αὐτὸ μεταγαγεῖν. ην δὲ η ὀδύνη ἄφατος προσγινομένη τῇ γυναικι, τῶν κατὰ ὥραν ωδίνων τὸ βρέφος ωθουσῶν, πλείων δὲ η επίδοσις τῶν πόνων ἐγίνετο τῆς δευτέρας ημέρας διαδεξαμένης τὴν πρώτην, ομοίως καὶ τῆς τρίτης ὀδυνηροτέρας οὔσης τῆς δευτέρας· επετάθησαν δὲ οἱ πόνοι ἕως ημερῶν ἑπτά, τοῦ κακοῦ προσθήκην ἀεὶ λαμβάνοντος. ἀλλὰ καὶ οι ἰατροὶ ἠβουλήθησαν αυτὴν εμβρυοτομῆσαι, καὶ θεασάμενοι τὰς δυνάμεις αὐτῆς διαπεσούσας ἀπηγόρευσαν αὐτῆς. οἱ ταύτης οὖν γονεῖς καὶ ὁ ἀνὴρ Ἥρως ὄντες

1 λεληθότος B 2 εἰδωλωμανίας B 3 ἀθέμητα BV corr. Ha 4 ἄλλον rad. corr. V 9 αἰλιάς M, an Αἰλία 12 ἐξίει BV corr. v ἐξετράπει B 13 τὸ ὑπόλοιπον in marg. add. V ὑπόλυπον B 15 μέαι B 16 προσγινομένη ex -γιγν. V 17 ὀδυνῶν BV ὀθουσῶν BV corr. v πλέον BV corr. Ha 19 f. ομοίως ⟨δὲ⟩ καὶ τῆς: της sscr. V ὀδυνοτέρας V 23 αὐτ[ῆ]ς c. ras. V

δεισιδαίμονες ἐποίουν καθ' ἑκάστην θυσίαν ὑπὲρ αὐτῆς, ἔφερον δὲ καὶ επαοιδοὺς καὶ μάντεις, νομίζοντες ἐκ τούτων αὐτὴν ωφελῆσαι, καὶ οὐδὲν ἤνυον. ὑπῆρχεν δὲ 29 αὐτῇ τροφὸς πιστή, ἥτις ὑπεραλγοῦσα δεήσεις ἐποιεῖτο ἐν τοῖς εὐκτηρίοις οἴκοις ὑπὲρ αὐτῆς. ἐν μιᾷ οὖν ἡμέρᾳ αυτῆς ευχομένης ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μετὰ δακρύων, εἰσῆλθεν ὁ ἐν ἁγίοις Πορφύριος περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν, κἀγὼ δὲ ἅμα αυτῷ, καὶ ὁρᾷ τὴν γραῦν κατώδυνον δεομένην τοῦ θεοῦ μετὰ δακρύων, καὶ στὰς επηρώτα αὐτὴν τὴν αἰτίαν. ἡ δὲ θεασαμένη αὐτὸν προσέπεσεν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ παρακαλοῦσα αὐτὸν δεηθῆναι τῷ Χριστῷ ὑπὲρ αὐτῆς. ὡς δὲ ἔγνω ὁ ἅγιος τῆς γυναικὸς τὴν αἰτίαν, καὶ αὐτὸς εδάκρυσεν· ἦν γὰρ καθ' ὑπερβολὴν εὔσπλαγχνος. λέγει δὲ τῇ τροφῷ· Ἀκούω περὶ τοῦ οἴκου ἐκείνου ὅτι κατείδωλος τυγχάνει καὶ δυσχερῶς δύναται σωθῆναι· ἀλλ' ὅμως τῷ θεῷ πάντα δυνατά. καὶ γὰρ διὰ προφάσεως σῴζει τοὺς μέλλοντας ἀπόλλυσθαι. ἄπελθε οὖν καὶ συνάγαγε πάντας τοὺς συγγενεῖς καὶ γονεῖς καὶ τὸν ἄνδρα καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· Ἐπειδὴ ἔστιν ἐνταῦθα ἰατρὸς ἄριστος δυνάμενος αὐτὴν θεραπεῦσαι, ἐὰν ποιήσῃ αυτὴν διαφυγεῖν τὸν τοιοῦτον κίνδυνον, τί χαρίζεσθε αὐτῷ; πάντως δὲ ἔχουσι πολλά σοι συντάξασθαι. εἰπὲ δὲ αὐτοῖς καὶ τοῦτο· Ἐὰν αὐτὴν θεραπεύσῃ, δότε μοι λόγον πρὸς τοῦτο ὅτι οὐ παραβαίνετε αὐτὸν οὔτε πρὸς ἄλλον ἀπέρχεσθε. ποίησον πάντας αὐτοὺς ἀνατεῖναι τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ δοῦναι λόγον ὅτι ποιοῦσιν πάντα

1 δισιδαίμονες BV corr. v 3 ἤνοιον BV corr. Ha 8 ὁρ[ᾶ] c. ras. V κατόδυνον BV corr. Ha 11 τοῦ Χριστοῦ Ha 15 δύνανται B 20 ποιήσει B 21 χαρίζεσθαι BV corr. v 24 παραβαίνεται B οὐδὲ Ha ἀπέρχεσθαι BV corr. Ha 25 f. ⟨καὶ⟩ ποίησον 26 verba inde a λόγον usque ad εὐοδω-

ἃ ἐπηγγείλαντο. καὶ ὅταν ταῦτα ποιήσωσιν, εἰπὲ τῇ λοχευομένῃ γυναικὶ ἐπὶ πάντων· Ἰησοῦς Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἰᾶταί σε· εἰς αὐτὸν πίστευε καὶ
30 ζήσῃ. ἀκούσασα δὲ ἡ γραῦς τὸν λόγον τοῦ μακαρίου ἐπισκόπου καὶ λαβοῦσα παρ᾽ αὐτοῦ παράθεσιν ἔδραμεν ἐπὶ τὸν οἶκον, καὶ εὑροῦσα πάντας κλαίοντας καὶ τὴν γυναῖκα ἐν ἐσχάτῳ κινδύνῳ παρεκάλει τοὺς γονεῖς αὐτῆς καὶ τὸν ἄνδρα μὴ ἀθυμῆσαι· ἔλεγεν δὲ ὅτι Ἰατρὸς ἄριστος ἀπέστειλέν με πρὸς ὑμᾶς ἵνα παράσχητε ἐμοὶ λόγον, ὅτι ταύτης θεραπευομένης οὐκ ἀρνεῖσθε αὐτόν. ἀκούσαντες δὲ οἱ γονεῖς καὶ ὁ ἀνὴρ εἶπον· Ἐὰν βουληθῇ πᾶσαν ἡμῶν τὴν οὐσίαν λαβεῖν, οὐκ ὀκνήσομεν, μόνον ἴδωμεν τὴν θυγατέρα ἡμῶν ζῶσαν. ἡ δὲ τροφὸς εἶπεν· Ἀνατείνατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ δότε μοι τοιοῦτον λόγον ὅτι οὐκ ἀρνεῖσθε τὸν ἰατρόν. οἱ δὲ προθύμως καὶ μετὰ δακρύων ἀνέτειναν τὰς χεῖρας λέγοντες ὅτι Καὶ πάντα τὰ ἡμῶν αὐτῷ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν· ποίαν γὰρ παραμυθίαν μέλλομεν ἔχειν ταύτης τελευτώσης; ἦν γὰρ αὐτοῖς μονογενὴς καὶ ἀστεία τοὺς τρόπους εἴπερ ἄλλη γυνή. ἀκούσασα δὲ ἡ τροφὸς μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐπὶ πάντων εἶπεν· Λέγει ὁ μέγας ἱερεὺς Πορφύριος· Ἰησοῦς Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἰᾶταί σε· εἰς αὐτὸν πίστευσον καὶ ζήσῃ. εὐθέως δὲ ἡ γυνὴ ὀλολύ-
31 ξασα μέγα κατήγαγεν τὸ βρέφος ζῶν. πάντες δὲ οἱ ἐκεῖσε εὑρεθέντες ἐκπλαγέντες ἔκραξαν· Μέγας ὁ θεὸς τῶν Χριστιανῶν, μέγας ὁ ἱερεὺς Πορφύριος. τῇ δὲ

θῆναι 30, 8 desunt in B   7 αὐτῆς ex αὐτούς V   9 [ὑ]μᾶς c. ras. V   παράσχηται V corr. v   10 et 15 ἀρνῆσθαι V corr. v   13 εἴδομεν V corr. v   17 αὐτοῦ Ha   19 μέλλωμεν V corr. v   20 ἀστία V corr. Ha   ἤπερ V corr. Ha

ἑξῆς οἱ γονεῖς τῆς γυναικὸς καὶ ὁ ἀνὴρ καὶ πάντες οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γνήσιοι πορευθέντες πρὸς τὸν μακάριον Πορφύριον προσέπεσαν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ αἰτούμενοι τὴν ἐν Χριστῷ σφραγῖδα. ὁ δὲ μακάριος σφραγίσας αὐτοὺς καὶ ποιήσας κατηχουμένους ἀπέλυσεν ἐν εἰρήνῃ, παραγγείλας αὐτοῖς σχολάζειν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ, καὶ μετ᾽ ὀλίγον χρόνον κατηχήσας αὐτοὺς ἐβάπτισεν σὺν τῇ γυναικὶ καὶ τὸ βρέφος· ἐκάλεσαν δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Πορφύριον. ἦσαν δὲ οἱ φωτισθέντες διὰ τὴν πρόφασιν τῆς γυναικὸς τὸν ἀριθμὸν ἑξήκοντα τέσσαρες.

ὅσον δὲ ἔβλεπον οἱ τῆς εἰδωλομανίας πληθυνομένους 32
τοὺς Χριστιανούς, ἠγριαίνοντο καὶ οὐ συνεχώρουν αὐτοῖς μετελθεῖν πολιτικὸν ὀφφίκιον, ἀλλ᾽ ὡς κακοῖς οἰκέταις ἐχρῶντο αὐτοῖς. ὁρῶν δὲ πάλιν ὁ μακάριος Πορφύριος τὴν πολλὴν ἀδικίαν τῶν Χριστιανῶν καὶ μὴ φέρων, βλέπων δὲ αὐτοὺς ἐπηρεαζομένους, ἐξέρχεται ἐπὶ Καισάρειαν πρὸς τὸν μακάριον Ἰωάννην τὸν ἀρχιεπίσκοπον καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν μετὰ δακρύων ἄνεσιν παρασχεῖν αὐτῷ· μηκέτι γὰρ δύνασθαι φέρειν ἔλεγεν τὰ ἄτοπα τὰ γινόμενα ὑπὸ τῶν Γαζαίων. ὁ δὲ μακάριος Ἰωάννης ἀκούσας παρεκάλει αὐτὸν μακροθυμῆσαι καὶ ἀντέχεσθαι τῆς ἐπισκοπῆς. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ὁσιώτατος Πορφύριος
εἶπεν αὐτῷ· Μαρτυροῦμαί σε ἐνώπιον τοῦ ἀοράτου 33
θεοῦ | καὶ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου πάσης κτίσεως καὶ τοῦ προσκυνητοῦ καὶ ζωοποιοῦ ἁγίου πνεύματος μὴ παριδεῖν τὴν αἴτησίν μου, ἵνα μὴ ἐκζητηθῇ παρ᾽ ἡμῶν ἀπώλεια ψυχῶν ἀναριθμήτων. ἀλλ᾽ αἰτῶ σε, πάτερ, συμπλεῦσαί μοι ἐπὶ τὴν βασιλίδα πόλιν, ἵνα δεηθῶμεν τῶν βασιλέων τοῦ οὐρανίου βασιλέως ἐπι-

8 f. καὶ τῷ βρέφει   ἐκάλεσεν V   14 [πάλι]ν c. ras. V   15 f. μὴ φέρων βλέπειν αὐτοὺς cl. 51, 3 s.   23 f. μαρτύρομαί σε

νεύοντος καταστρέψαι τοὺς ναοὺς τῶν εἰδώλων. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ μακάριος Ἰωάννης εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, ἡ μὲν αἴτησις δικαία, ὁ δὲ καιρὸς οὐκ ἔστιν ἐπιτήδειος· ἡ γὰρ χειμέριος τροπὴ λοιπὸν ἐπιλαμβάνεται. ἀπεκρίθη δὲ ὁ μακάριος Πορφύριος· Ἐὰν θέλῃ ἡμᾶς ὁ θεὸς εἶναι καὶ τὰ πλήθη Γάζης ἐπιστρέψαι, καὶ ἐν χειμῶνι δυνατός ἐστιν σῶσαι. σὺ δέ, πάτερ, θαρρῶν τῇ εὐσπλαγχνίᾳ αὐτοῦ θέλησον, καὶ ἔχομεν εὐοδωθῆναι. λέγει αὐτῷ ὁ μακάριος Ἰωάννης· Τὸ θέλημα τοῦ Χριστοῦ γενηθήτω.

34 ὡς δὲ ἔλαβεν συνταγὰς ὁ μακάριος Πορφύριος, γράφει μοι τὴν ταχίστην καταλαβεῖν τὴν Καισάρειαν καὶ ἀγαγεῖν μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς βίβλους καὶ τεσσαράκοντα τρία νομίσματα, ἅπερ ἔτυχεν περισσεῦσαι ἐκ τῆς προσόδου τῆς ἁγίας ἐκκλησίας. ἐγὼ δὲ δεξάμενος τὰς ἐπιστολὰς καὶ λαβὼν τὰς βίβλους καὶ τὰ νομίσματα εὐθέως ἐξῆλθον καὶ καταλαβὼν τὴν Καισάρειαν εὗρον τοὺς ὁσιωτάτους ἐπισκόπους εὐτρεπιζομένους ἐπὶ τὸν πλοῦν, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἀναχθέντες ἐπλεύσαμεν ἡμέρᾳ ὀγδόῃ καὶ εἰκάδι Περιτίου καὶ τῇ εὐσπλαγχνίᾳ τοῦ Χριστοῦ εὐπλοήσαντες δι' ἡμερῶν δέκα κατήχθημεν εἰς Ῥόδον τὴν νῆσον.

ἦν δὲ τότε ἐν τῇ νήσῳ εἰς τὰ ἀπόστροφα αὐτῆς μονάζων τις ὀνόματι Προκόπιος, ὃς νῦν μετ' ἀγγέλων ἐστὶν συναρίθμιος· ἐκοιμήθη γὰρ ἀπὸ ἐτῶν πέντε, ζήσας βίον ἄμεμπτον ἔν τε νηστείαις καὶ ἀγρυπνίαις καὶ τῇ ἄκρᾳ ἀκτημοσύνῃ, ἔσχεν δὲ καὶ προφητικὸν χάρισμα καὶ

3 ἐπιτήδιος V corr. Ha 5 θέλ[η] c. ras. V 8 εὐοδεθῆναι V corr. v 9 τ[ὸ] c. ras. V 13 προσώδου B 19 ἠκάδι B Περιτίου: τρίτη BV corr. Henschen 22 ἦν τε V 26 ἀκτιμοσύνη V corr. v προφητικῶν B προφητῶν V

τὴν κατὰ δαιμόνων ἀπέλασιν. καταχθέντες δὲ ἡμεῖς ἐν τῇ Ῥόδῳ, ὡς εἴρηται, καὶ ἀκούσαντες περὶ τῆς πολιτείας τοῦ ἁγίου ἀνδρὸς ἀναγκαῖον ἐνομίσαμεν μὴ παρόδῳ χρήσασθαι, ἀλλ' ἀπολαῦσαι τῆς ἀγγελικῆς αὐτοῦ συνουσίας, καὶ ἐρωτήσαντες ποῦ τὴν καταμονὴν εἶχεν ἐπορεύθημεν πρὸς αὐτὸν παραπλεύσαντες ἐν ἀκατίῳ, καὶ φθάσαντες ἐκρούσαμεν τὴν θύραν. εὐθέως δὲ ἐξελθὼν δι' ἑαυτοῦ ἤνοιξεν ἡμῖν, καίτοι ἔχων ἄλλον παρ' αὐτῷ μαθητήν. ὡς δὲ ἐθεάσατο τοὺς ὁσιωτάτους ἐπι- **35**
σκόπους, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσεκύνησεν αὐτούς, εἶτα ἀναστὰς κἀμὲ κατεφίλησεν καὶ τὸν θεοσεβῆ Εὐσέβιον τὸν διάκονον, ὃν μεθ' ἑαυτοῦ ἦγεν ὁ ὅσιος Ἰωάννης ὁ ἀρχιεπίσκοπος, καὶ εἰσαγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὸ εὐκτήριον ὑπεχώρησεν εἰς τὰ ὀπίσω, δοὺς τὸν ἔμπροσθεν | τόπον τοῖς μακαριωτάτοις ἐπισκόποις εἰπών· Ὑμῖν πρέπει τοῖς ἱερεῦσιν τὸν ἔμπροσθεν τόπον ἔχειν, ἐμοὶ δὲ τῷ ταπεινῷ καὶ μηδὲ ἠξιωμένῳ χειροτονίας τὸν ὀπίσω. τότε ἔγνωμεν ὅτι διορατικὸς ὑπῆρχεν ὁ ὁσιώτατος Προκόπιος· μηδέποτε γὰρ θεασάμενος ἡμᾶς μήτε ἀκούσας περὶ ἡμῶν ἔγνω διὰ τοῦ πνεύματος ὅτι ἐπίσκοποι ἐτύγχανον οἱ περὶ τοὺς μακαριωτάτους Ἰωάννην καὶ Πορφύριον. διὸ καὶ τὴν προτίμησιν τῆς προσευχῆς ἔδωκεν αὐτοῖς. εἶτα μετὰ τὴν εὐχὴν ἐκαθίσαμεν, καὶ ὁμιλήσας ἡμῖν πολλὰ ψυχωφελῆ ἠρώτα τὴν αἰτίαν τοῦ σκυλμοῦ. ὁ δὲ μακάριος Πορφύριος ἅπαντα αὐτῷ διηγήσατο τὰ κατὰ τοὺς Γαζαίους, πῶς ἐμμανῶς ἔχουσι περὶ τὰ εἴδωλα καὶ ὁπόσα δεινὰ οἱ Χριστιανοὶ πάσχουσιν παρ' αὐτῶν καὶ ὅτι χάριν τούτου ἀνέρχονται δεηθῆναι τῶν βασιλέων

11 εὐσέβειον BV corr. v 17 ἠξιουμένω V corr. v 23 ἐκαθήσαμεν BV corr. v ὁμιλίσας B

36 καταστραφῆναι τὰ ἱερὰ τῶν εἰδώλων. ἀκούσας δὲ ὁ ἐν ἁγίοις Προκόπιος ὁ ἀναχωρητὴς καὶ δακρύσας εἶπεν· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐπίστρεψον τοὺς δούλους σου ἀπὸ τῆς διαβολικῆς ἀπάτης ἐπὶ τὴν πεφωτισμένην σου πίστιν. εἶτα λέγει πρὸς τοὺς ὁσιωτάτους ἐπισκόπους· Μὴ ἀθυμήσητε, πατέρες· ὁ γὰρ θεὸς ὁ γινώσκων τὸν ζῆλον τῆς πίστεως ὑμῶν ἔχει εὐοδῶσαι ὑμῖν καὶ δοῦναι πάντα τὰ καταθύμια ὑμῶν. δεῦτε οὖν παραινέσω ὑμῖν ἃ ὁ κύριος ἀπεκάλυψεν τῇ ἐμῇ ταπεινώσει. ἀνερχόμενοι ἐπὶ τὸ Βυζάντιον πρῶτον συντύχετε τῷ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ Ἰωάννῃ καὶ ἅμα αὐτῷ δεήσεις ποιήσασθε πρὸς τὸν θεὸν καὶ ἀνάθεσθε αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἔχει ὑμῖν συμβουλεῦσαι καὶ αὐτὸς ὁ ἀποκαλύπτει αὐτῷ ὁ κύριος. λαλῆσαι γὰρ οὐ δύναται ἐν τῷ παλατίῳ, ἐπειδὴ ἡ βασίλισσα Εὐδοξία λυπεῖται κατ᾽ αὐτοῦ. αὐτὸς οὖν παρατίθεται ὑμᾶς Ἀμαντίῳ τῷ κουβικουλαρίῳ τῆς δεσποίνης, ἀνθρώπῳ θεοσεβεῖ καὶ τιμῶντι τὸ πρόσχημα τῶν ἱερέων, καὶ αὐτὸς εἰσάγει ὑμᾶς πρὸς τὴν βασίλισσαν, καὶ ὅταν εἰσέλθητε πρὸς αὐτήν, εὐμενῶς ἔχει δέξασθαι ὑμᾶς. ἀνάθεσθε οὖν αὐτῇ τὸ πᾶν πρᾶγμα καὶ συντάξασθε αὐτῇ καὶ ἐξέλθατε. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ εἰσόδῳ μετὰ τὸ ὑμᾶς ὑπομνῆσαι αὐτὴν χάριν τοῦ πράγματος εἴπατε αὐτῇ ὅτι Ἐλπίζομεν εἰς τὸν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, ἐὰν σπουδάσῃς εἰς τὸ παρὸν πρᾶγμα, ἔχει δοῦναί σοι τέκνον

7 εὐωδῶσαι B rad. corr. V   υμιν: ὑμειν B ὑμᾶς v   10 συντύχεται BV corr. v   11 ποιήσασθαι BV corr. v   12 ἀνάθεσθαι BV corr. Ha   ημιν BV corr. Ha   14 βασιλεῖσσα B   15 λυπῆται B   17 θεοσεβῆ BV corr. Ha   18 οὗτος Eb   19 ὑμᾶς ex ἡμ. V   ἀνάθεσθαι BV corr. Ha   20 αὐτῇ om. B   πᾶν om. B   συντάξασθαι B   21 μετὰ τοῦ V   23 f. θεοῦ, ⟨ὅτι⟩   24 σπουδάσεις B

ἄρρεν. ἀκούσασα δὲ τοῦτο περιχαρὴς ἔχει γενέσθαι (ἔστιν γὰρ ἐγκύμων καὶ οὗτος μήν ἐστιν ἔνατος τῆς κυήσεως αὐτῆς) καὶ ἔχει πάντα πρᾶξαι εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα ὑμῶν θεοῦ ἐπινεύοντος.

37 ἡμεῖς δὲ ἀκούσαντες τὸν λόγον τοῦ ἁγίου ἀνδρὸς καὶ πιστεύσαντες εἰς ἃ ἐλάλησεν, λαβόντες παράθεσιν ἐξήλθομεν καὶ ἀναχθέντες ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐπλεύσαμεν καὶ δι᾽ ἄλλων ἡμερῶν δέκα ἐφθάσαμεν τὸ Βυζάντιον καὶ λαβόντες ξενίαν τῇ ἑξῆς ἐπορεύθημεν πρὸς τὸν ὁσιώτατον ἀρχιεπίσκοπον Ἰωάννην. γνοὺς δὲ τίνες ἐσμὲν ἐδέξατο ἡμᾶς μετὰ πολλῆς τιμῆς καὶ θεραπείας. ἐπηρώτησεν δὲ ἡμᾶς δι᾽ ἣν αἰτίαν σκυλμὸν ὑπεμείναμεν, καὶ διηγησάμεθα αὐτῷ. καὶ γνοὺς ἀνεμνήσθη ὅτι καὶ πρὸ χρόνου τοῦτο διὰ γραμμάτων ἐδεήθημεν, καὶ ἐπιγνούς με φιλοφρόνως ἠσπάσατο. παρακαλεῖ δὲ ἡμᾶς μὴ ἀθυμῆσαι, ἀλλ᾽ ἔχειν τὰς ἐλπίδας εἰς τὰ ἐλέη τοῦ θεοῦ. εἶπεν δὲ πρὸς ἡμᾶς· Ἐγὼ μὲν οὐκ ἰσχύω τῷ βασιλεῖ λαλῆσαι· παρώργισεν γὰρ αὐτὸν κατ᾽ ἐμοῦ ἡ βασίλισσα, διότι ἐνεκάλεσα αὐτῇ χάριν κτήματος οὗ ἐπιθυμήσασα ἀφήρπασεν. καὶ ἐμοὶ μὲν εἰς τοῦτο οὐ μέλει ὅτι ὀργίζεται οὐδὲ φροντίζω, ἑαυτοὺς γὰρ ἔβλαψαν, οὐκ ἐμέ· κἂν γὰρ βλάψωσίν μου τὸ σῶμα, τὴν ψυχὴν πολλῷ πλέον ὠφελοῦσιν· ὅμως δὲ τοῦτο καταλείψωμεν τῇ εὐσπλαγχνίᾳ τοῦ θεοῦ. περὶ δὲ τοῦ ὑμετέρου προστάγματος, εἰ δόξει τῷ κυρίῳ, αὔριον μεταπέμπομαι τὸν εὐνοῦ-

1 ἄρρενα BV corr. V²   περιχαρὶς V   2 f. ⟨ὁ⟩ μὴν cl. 38, 11   7 ἐξήλθωμεν BV corr. Ha   8 διάλων B   15 φιλοφρόνος B   16 ἐλέει B   18 παρώργησεν B παρόργησεν V corr. v   20 ἀφιρπασεν B   μέλλει B ex μέλει V corr. Ha   21 οὐκαμέ B   22 τῶι V corr. v   23 [ὅ]μως c. ras. V   24 ἡμετέρου V   25 δόξῃ BV corr. v

χον Ἀμάντιον, καστρήσιον ὄντα τῆς βασιλίσσης, πολλὰ δυνάμενον παρ' αὐτῇ καὶ ὄντως δοῦλον τοῦ θεοῦ, καὶ ἀνατίθημι αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, καὶ πάνυ ἔχει σπουδάσαι τοῦ Χριστοῦ ἐπινεύοντος. ἡμεῖς δὲ λαβόντες τοιαύτας συνταγὰς καὶ παράθεσιν ἐπορεύθημεν εἰς τὴν ξενίαν ἡμῶν.

38 τῇ δὲ ἑξῆς ἀπήλθομεν πρὸς τὸν ὅσιον καὶ εὑρίσκομεν παρ' αὐτῷ τὸν κουβικουλάριον Ἀμάντιον· ἦν γὰρ φροντίσας τοῦ ἡμετέρου πράγματος, μεταπεμψάμενος αὐτὸν καὶ διδάξας τὰ καθ' ἡμᾶς. ὡς δὲ εἰσήλθομεν καὶ ἔγνω ὁ Ἀμάντιος ὅτι ἡμεῖς ἐσμὲν περὶ ὧν αὐτῷ ἐλάλησεν, ἀναστὰς προσεκύνησεν τοὺς ὁσιωτάτους ἐπισκόπους, κλίνας τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, κἀκεῖνοι δὲ γνόντες τίς ὑπῆρχεν περιεπτύξαντο αὐτὸν καὶ κατεφίλησαν. ἐπέτρεψεν δὲ καὶ αὐτοῖς ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Ἰωάννης ἐκ στόματος διδάξαι τὸν κουβικουλάριον τὸ κατ' αὐτοὺς πρᾶγμα. ὁ δὲ ὁσιώτατος Πορφύριος πάντα αὐτῷ διηγήσατο τὰ κατὰ τοὺς εἰδωλολάτρας, πῶς παρρησίᾳ ποιοῦσιν τὰ ἀθέμιτα καὶ πῶς καταπονοῦσιν τοὺς Χριστιανούς. ὁ δὲ ἀκούσας ἐδάκρυσεν καὶ ἐμπίπλαται ζήλου θεϊκοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· Μὴ ἀθυμήσητε, πατέρες· ἔχει γὰρ ὁ δεσπότης Χριστὸς ὑπερασπίσαι τῆς θρησκείας αὐτοῦ. εὔξασθε οὖν ὑμεῖς καὶ διαλέγομαι τῇ αὐγούστῃ καὶ ἐλπίζω εἰς τὸν τῶν ὅλων θεόν, ὅτι συν-

1 κανστρήσιον V² -στρι- v 2 οντος BV corr. V² 4 Χριστοῦ: θεοῦ V 7 ἀπήλθωμεν B 10 εἰσήλθωμεν B rad. corr. V 11 ἐλαλήσαμεν BV corr. Ha 12 οσιοτάτους B 14 γνῶντες B rad. corr. V 19 ποιοῦσι V ἀθέμητα B 20 ἀκούων ἐδάκρυεν V 21 ἀθυμήσηται V corr. v 22 ὑπερασπῆσαι BV corr. v 23 θρισκίας V corr. V² -κει- v εὔξασθαι BV corr. v οὖν bis, alterum del. B

ήθως ποιεῖ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. εἰσφέρω δὲ καὶ ὑμᾶς τῇ ἑξῆς πρὸς αὐτὴν καὶ διδάσκετε αὐτὴν ἐκ στόματος ὅσα βούλεσθε, ἔχετε δὲ αὐτὴν προδεδιδαγμένην εὑρεῖν ὑπ' ἐμοῦ. εἰπὼν δὲ ταῦτα συνταξάμενος ἡμῖν ἀνῆλθεν, καὶ ἡμεῖς δὲ διαλεχθέντες πολλὰ πνευματικὰ μετὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου καὶ λαβόντες παράθεσιν ἀνεχωρήσαμεν.

τῇ δὲ ἑξῆς μεταπέμπεται ἡμᾶς ὁ κουβικουλάριος Ἀμάντιος διὰ δύο δεκανῶν ἀπελθεῖν εἰς τὸ παλάτιον, καὶ ἀναστάντες σπουδῇ ἐπορεύθημεν. εὕραμεν δὲ αὐτὸν περιμένοντα ἡμᾶς, καὶ λαβὼν τοὺς δύο ἐπισκόπους εἰσήγαγεν πρὸς τὴν αὐγούσταν Εὐδοξίαν. ὡς δὲ ἐθεάσατο αὐτούς, προησπάσατο εἰποῦσα· Εὐλογήσατε, πατέρες, κἀκεῖνοι δὲ προσεκύνησαν αὐτήν. ἐκαθέζετο δὲ ἐπὶ χρυσῆς κλίνης, καὶ λέγει αὐτοῖς· Σύγγνωτέ μοι, ἱερεῖς τοῦ Χριστοῦ, διὰ τὴν ἐπικειμένην μοι ἀνάγκην τῆς γαστρός· ἐχρεώστουν γὰρ εἰς τὸ πρόθυρον ὑπαντῆσαι τῇ ὑμῶν ὁσιότητι. ἀλλὰ διὰ τὸν κύριον εὔξασθε ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα ἀπόθωμαι τὸ ἐν τῇ γαστρὶ μετὰ φιλανθρωπίας. οἱ δὲ ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι θαυμάσαντες τὴν συγκατάβασιν αὐτῆς εἶπαν· Ὁ εὐλογήσας τὴν μήτραν τῆς Σάρας καὶ τῆς Ῥεβέκκας καὶ τῆς Ἐλισάβετ εὐλογῆσαι τὸ ἐν τῇ γαστρί σου καὶ ζωῶσαι. ὡς δὲ καὶ ἄλλα ῥήματα πνευματικὰ ἐλάλησαν, λέγει αὐτοῖς· Ἔγνων διὰ τί ἐσκύλητε· προεδίδαξέν **40**
με γὰρ Ἀμάντιος ὁ καστρήσιος. εἰ δὲ καὶ ὑμεῖς θέλετέ με διδάξαι, κελεύσατε, πατέρες. ἐπιτραπέντες δὲ πάντα

2 διδάσκεται BV corr. v αὐτῇ ἐκ BV 3 βούλεσθαι BV corr. v ἔχεται B προδιδαγμένην BV 4 f. ἀπηλθεν 10 εὕρομεν v 17 ἐχρεόστουν BV corr. Ha 18 ὁσιώτητι BV corr. Ha εὔξασθαι BV corr. Ha 19 τῷ V 21 εἶπον v ῥεβέκας B 24 ἐσκύλιται B 25 καστρίσιος BV corr. Ha θέλεται B

τὰ κατὰ τοὺς ειδωλομανεῖς ἐδίδαξαν. πῶς ποιοῦςιν ἀφόβως τὰ ἀνόςια καὶ πῶς καταδυναςτεύουςιν τοὺς Χριςτιανούς, μὴ ςυγχωροῦντες μετελθεῖν ὀφφίκιον πολιτικὸν μηδὲ τὰ χωρία αὐτῶν γεωργηθῆναι, ἐξ ὧν τὰ δημόςια τελοῦςιν τῷ υμετέρῳ κράτει. ἀκούςαςα δὲ ἡ βαςίλιςςα εἶπεν· Μὴ ἀθυμήςητε, πατέρες· ἐλπίζω γὰρ εἰς τὸν δεςπότην Χριςτόν, τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, ὅτι πείθω τὸν βαςιλέα ποιῆςαι τὰ πρέποντα τῇ ἁγίᾳ ὑμῶν πίςτει καὶ ὑμᾶς τεθεραπευμένους ἔνθεν ἀπολῦςαι. ἀπέλθατε οὖν γενέςθαι ἑαυτῶν (ἐςτὲ γὰρ ἀπὸ κόπου) καὶ εὔξαςθε ἵνα ςυνεργήςῃ ὁ θεὸς τῇ αἰτήςει μου. εἰποῦςα δὲ ταῦτα ἐκέλευςεν χρήματα ἐνεχθῆναι καὶ λαβοῦςα ἀνὰ τρεῖς δράκας δέδωκεν τοῖς ὁςιωτάτοις ἐπιςκόποις εἰποῦςα· Λάβετε τέως ταῦτα εἰς δαπανήματα. οἱ δὲ ἐπίςκοποι δεξάμενοι καὶ πολλὰ αὐτὴν εὐλογήςαντες ἐξῆλθον. ἐξερχόμενοι δὲ τὰ πολλὰ τῶν νομιςμάτων διέδωκαν τοῖς ἐφιςταμένοις ταῖς θύραις δεκανοῖς, ὡς ὀλίγα μετ' αὐτῶν ὑπολειφθῆναι. ἡ δὲ βαςίλιςςα εἰςελθόντος τοῦ βαςιλέως πρὸς αὐτὴν ἐδίδαξεν αὐτὸν τὰ κατὰ τοὺς ἐπιςκόπους πράγματα, ᾔτει δὲ αὐτῷ καταςτραφῆναι τὰ ἱερὰ Γάζης.
41 ὁ δὲ βαςιλεὺς ἀκούςας ἐδυςχέραινεν εἰπών· Οἶδα ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη κατείδωλός ἐςτιν, ἀλλ' εὐγνωμονεῖ περὶ τὴν εἰςφορὰν τῶν δημοςίων πολλὰ ςυντελοῦςα. ἐὰν οὖν αἰφνιδιάςωμεν αὐτοὺς τῷ φόβῳ, φυγῇ χρήςονται καὶ ἀπόλλομεν τοςοῦτον κανόνα. ἀλλ' εἰ δοκεῖ κατὰ

1 ειδωλωμανεις B 6 ἀθυμήςηται V corr. v 9 ἀπέλθετε v 10 ἑαυτὸν B ἐςταὶ B εὔξαςθαι BV corr. v 11 αἰτήςη B 13 δέδωκε V 16 τὸν B 18 ὑποληφθῆναι BV corr. Ha 20 αὐτὸν Ha 21 ἐδυςχέραινε B f. ἐδυςχέρανεν 24 ἐφνηδιάςωμεν BV corr. v χρήςονται B 25 ἀπόλουμεν B ex ἀπόλλομεν V

μέρος θλίβομεν αὐτούς, περιαιροῦντες τὰς ἀξίας τῶν εἰδωλομανῶν καὶ τὰ ἄλλα πολιτικὰ ὀφφίκια, καὶ κελεύομεν τὰ ἱερὰ αὐτῶν κλειςθῆναι καὶ μηκέτι χρηματίζειν. ἐπὰν γὰρ θλιβῶςιν εἰς πάντα ςτενούμενοι, ἐπιγινώςκουςιν τὴν ἀλήθειαν· τὸ γὰρ ὑπερβολὴν ἔχον αἰφνίδιον βαρὺ τοῖς ὑπηκόοις. ἡ δὲ βαςίλιςςα ἀκούςαςα ἐλυπήθη ςφόδρα (ἦν γὰρ θερμὴ περὶ τὴν πίςτιν), οὐκ ἀπεκρίθη δὲ τῷ βαςιλεῖ ῥῆμα ἢ τοῦτο· Ὁ κύριος ἔχει βοηθῆςαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ τοῖς Χριςτιανοῖς, κἂν θέλωμεν ἡμεῖς κἂν μὴ θέλωμεν. ταῦτα διηγήςατο ἡμῖν ὁ θεοςεβὴς Ἀμάντιος ὁ κουβικουλάριος.

τῇ δὲ ἑξῆς μετεπέμψατο ἡμᾶς ἡ αὐγοῦςτα καὶ κατὰ 42
τὸ ἔθος προαςπαςαμένη τοὺς ὁςίους ἐπιςκόπους ἐπέτρεψεν καθίςαι. μετὰ δὲ τὸ λαλῆςαι πολλοὺς λόγους πνευματικοὺς λέγει αὐτοῖς· Ἐλάληςα τῷ βαςιλεῖ καὶ μικρὸν ἐδυςχέρανεν. ἀλλὰ μὴ ἀθυμεῖτε· θεοῦ γὰρ θέλοντος οὐκ ἔχω παύςαςθαι ἕως ὅτε πληρωθῆτε καὶ ἐξέλθητε ἀνύςαντες τὸν κατὰ θεὸν ὑμῶν ςκοπόν. οἱ δὲ ἐπίςκοποι ἀκούςαντες προςεκύνηςαν. κατανυγεὶς δὲ ὁ ἐν ἁγίοις Πορφύριος ὁ ἡμέτερος, ἀναμνηςθεὶς τοῦ λόγου τοῦ τριςμακαρίου Προκοπίου τοῦ ἀναχωρητοῦ, εἶπεν τῇ βαςιλίςςῃ· Κοπώθητι διὰ τὸν Χριςτόν, καὶ αὐτὸς ἔχει χαρίςαςθαί ςοι ἀντὶ τοῦ κόπου ςου υἱὸν ὅςτις ζήςει καὶ βαςιλεύςει ςοῦ ὁρώςης καὶ ἀπολαυούςης ἐπὶ ἔτη πολλά. ἀκούςαςα δὲ ἡ βαςίλιςςα τοῦ λόγου ἐπλήςθη

1 θλίβωμεν Ha 3 κλιςθῆναι B μηκέτη B χριματίζειν V corr. V² 5 ἔχων ἐφνίδιον BV corr. v f. αἰφνιδίου 6 ὑπη[η]κόοις c. ras. V 13 προαςπαςαμέν[η] c. ras. V 16 ἀθυμεῖται B ἀθυμῆται V -τε v corr. Ha 17 παύςαςθε v ἐξέλθεται B 21 ἀναχωριτοῦ B 22 κοπόθητι BV corr. v 23 χαρίςεςθαι V ὅςτι*ς V ζήςη B 24 βαςιλεύςη B

χαρᾶς καὶ ἐγένετο τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐρυθρὸν καὶ
προσετέθη τῇ ὄψει κάλλος ὑπὲρ ὃ εἶχεν· τὰ γὰρ τῶν
43 ἀδήλων φανεροῖ τὰ φαινόμενα. λέγει οὖν τοῖς ὁσιω-
τάτοις ἐπισκόποις· Εὔξασθε, πατέρες, ἵνα κατὰ τὸ ῥῆμα
ὑμῶν θεοῦ θέλοντος γεννήσω τὸν ἄρρενα, καὶ ἐὰν τοῦτο
γένηται, ἐπαγγέλλομαι ὑμῖν πάντα ὅσα αἰτεῖτε ποιεῖν.
καὶ ἄλλο δὲ ὃ οὐκ αἰτήσασθε μέλλω ποιεῖν Χριστοῦ
ἐπινεύοντος· ἁγίαν γὰρ ἐκκλησίαν κτίζω ἐν Γάζῃ εἰς τὸ
μεσώτατον τῆς πόλεως. ἀπέλθατε οὖν μετ᾽ εἰρήνης καὶ
ἡσυχάσατε εὐχόμενοι συνεχῶς ὑπὲρ ἐμοῦ ἵνα μετὰ φιλαν-
θρωπίας τέκω· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ μὴν ἔνατος καὶ ἐγγύς
ἐστιν τοῦ πληρῶσαι. συνταξάμενοι οὖν οἱ ἐπίσκοποι
καὶ παραθέμενοι αὐτὴν τῷ θεῷ ἐξῆλθον τοῦ παλατίου.
ἦν δὲ εὐχὴ ἵνα τέκῃ ἄρρενα· ἐπιστεύομεν γὰρ τῷ λόγῳ
τοῦ ὁσίου Προκοπίου τοῦ ἀναχωρητοῦ. καὶ καθ᾽ ἡμέραν
ἐπορευόμεθα πρὸς τὸν ἁγιώτατον Ἰωάννην τὸν ἀρχι-
επίσκοπον καὶ ἀπελαύομεν τῶν ἁγίων αὐτοῦ λόγων τῶν
γλυκυτέρων ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον. ἤρχετο δὲ συνεχῶς
πρὸς ἡμᾶς Ἀμάντιος ὁ κουβικουλάριος, ποτὲ μὲν φέρων
ἀποκρίσεις τῆς βασιλίσσης, ποτὲ δὲ καὶ χάριν συντυχίας.
44 μετ᾽ ὀλίγας δὲ ἡμέρας γεννᾷ ἡ βασίλισσα τὸν ἄρρενα
καὶ καλοῦσι τὸ ὄνομα | αὐτοῦ Θεοδόσιον εἰς τὸ ὄνομα
τοῦ αὐτοῦ πάππου Θεοδοσίου τοῦ Σπάνου, τοῦ συμ-
βασιλεύσαντος Γρατιανῷ. ὁ δὲ γεννηθεὶς νέος Θεοδόσιος

18 cf. Ps. 18, 11

1 ἐγένετον B 2 κάλος B 3 ἀδείλων BV corr. v 4 εὔξασθαι B 5 τέκνον ἄρρεν Eb 6 ἐπαγγέλωμαι B(λ) V corr. v αἰτεῖται B αἰτῆται V -τε v corr. Ha 7 ἐτίσασθε B ἠτή- v 9 ἀπέλθετε v 11 οὗτος ... ἔνατος om. V 14 τέκει BV corr. v 17 λογίων V 18 συνεχῶς om. V 21 τέκνον ἄρρεν Eb 22 αὐτοῦ om. V

ἐν τῇ πορφύρᾳ ἐτέχθη, ὅθεν καὶ ἀπὸ λοχείας βασιλεὺς
ἀνηγορεύθη. ἐγένετο δὲ πολλὴ χαρμοσύνη ἐν τῇ πόλει
καὶ ἐπέμφθησαν εὐαγγελιζόμενοί τινες εἰς τὰς πόλεις
καὶ δωρεαὶ καὶ χαρίσματα. ἡ δὲ δέσποινα ἣ μόνον ἔτε-
κεν καὶ ἀνέστη ἐκ τοῦ λοχηφόρου δίφρου, ἀπέστειλεν
πρὸς ἡμᾶς Ἀμάντιον, λέγουσα ἡμῖν δι᾽ αὐτοῦ· Εὐχαριστῶ
τῷ Χριστῷ ὅτι διὰ τῶν ὁσίων ὑμῶν εὐχῶν ἐχαρίσατό
μοι ὁ θεὸς τὸν υἱόν. εὔξασθε οὖν, πατέρες, τῇ ζωῇ
αὐτοῦ κἀμοὶ δὲ τῇ ταπεινῇ ἵνα ἐκεῖνα πληρώσω ἃ ἐπ-
ηγγειλάμην ὑμῖν, πάλιν αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ θέλοντος
διὰ τῶν ἁγίων ὑμῶν εὐχῶν. τῶν δὲ ἑπτὰ ἡμερῶν 45
τῆς λοχείας πληρωθεισῶν μεταπέμπεται ἡμᾶς καὶ ἀπαντᾷ
ἡμῖν εἰς τὴν θύραν τοῦ κουβουκλίου, βαστάζουσα καὶ τὸ
βρέφος ἐν τῇ πορφύρᾳ. ἔκλινεν δὲ τὴν κεφαλὴν εἰποῦσα·
Ἐγγίσατε, πατέρες, ἐμὲ καὶ τὸ παιδίον ὃ ἐχαρίσατό μοι
ὁ θεὸς διὰ τῶν ὑμῶν ἁγίων εὐχῶν. ἐπεδίδου δὲ καὶ τὸ
βρέφος ἵνα αὐτὸ σφραγίσωσιν. οἱ δὲ ὅσιοι ἐπίσκοποι καὶ
αὐτὴν καὶ τὸ παιδίον ἐσφράγισαν τῇ τοῦ σταυροῦ σφρα-
γῖδι καὶ ποιήσαντες εὐχὴν ἐκάθισαν. μετὰ δὲ τὸ λαλῆσαι
αὐτοὺς πολλοὺς λόγους πεπληρωμένους κατανύξεως λέγει
πρὸς αὐτοὺς ἡ δέσποινα· Οἴδατε, πατέρες, τί ἐβουλευσά-
μην ποιῆσαι περὶ τοῦ ὑμετέρου πράγματος; ὁ δὲ ἐμὸς
κύριος Πορφύριος ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ὅσα ἐβουλεύσω, κατὰ
θεὸν ἐβουλεύσω· καὶ γὰρ ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἀπεκαλύφθη

3 τινες εὐαγγελιζόμενοι V 4 ἣ μόνον BV corr. Eb 5 λοχιφόρου BV corr. v (cf. Soran. 21, 68 p. 236 R, Artemid. V 73 p. 268, 16 H) 7 ὑμῶν ὁσίων V 8 ὁ θεὸς f. del. εὔξασθαι BV corr. v 12 πληρωθησῶν B 13 κουβουκλίου: -κλεί- v 15 ἐνγίσατε V ἐγγ- v f. εὐλογήσατε 16 θεὸς: κύριος V 17 αὐτῷ B αὐτ[ὸ] c. ras. V 18 σφραγίδη B 19 ἐκάθησαν BV corr. v 22 ὑμετέρου ex ἡμ. V ἐμοῦ B

τῇ ἐμῇ εὐτελείᾳ δι᾽ ὁράματοϲ εἶναι ἐν Γάζῃ, ἑϲτάναι δὲ ἐν τῷ ἐκεῖϲε εἰδωλείῳ τῷ καλουμένῳ Μαρνείῳ καὶ τὴν ϲὴν εὐϲέβειαν ἐπιδιδόναι μοι εὐαγγέλιον, καὶ λέγειν μοι· Λάβε ἀνάγνωθι. ἐγὼ δὲ ἀναπτύξαϲ εὗρον τὴν περικοπὴν ἐν ᾗ λέγει ὁ δεϲπότηϲ Χριϲτὸϲ τῷ Πέτρῳ· ‘ϲὺ εἶ Πέτροϲ, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήϲω μου τὴν ἐκκληϲίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατιϲχύϲουϲιν αὐτῆϲ’. ϲὺ ⟨δέ⟩, δέϲποινα, ἀποκριθεῖϲα εἶπαϲ· Εἰρήνη ϲοι, ἴϲχυε καὶ ἀνδρίζου. καὶ ἐπὶ τούτοιϲ διυπνίϲθην, καὶ ἐκ τούτου πέπειϲμαι ὅτι ἔχει ὁ υἱὸϲ τοῦ θεοῦ ϲυνεργῆϲαι τῇ ϲῇ προαιρέϲει. εἰπὲ δὲ ἡμῖν, δέϲποινα, τί ἐβουλεύϲω.

46 ἡ βαϲίλιϲϲα ἀποκριθεῖϲα εἶπεν· Ἐὰν παραϲτῇ τῷ Χριϲτῷ, μετ᾽ ὀλίγαϲ ἡμέραϲ ἀξιοῦται τὸ παιδίον τοῦ ἁγίου βαπτίϲματοϲ. ἀπελθόντεϲ οὖν ποιήϲατε ἱκεϲίαν καὶ αἰτήϲαϲθε τάξαντεϲ ἐν αὐτῇ ὅϲα ἂν βούληϲθε, καὶ ὅταν ἐξέλθῃ τὸ βρέφοϲ ἐκ τοῦ τιμίου βαπτίϲματοϲ, ἐπίδοτε τὴν ἱκεϲίαν τῷ βαϲτάζοντι αὐτό, ἐγὼ δὲ διδάϲκω αὐτὸν τί ποιῆϲαι, καὶ ἐλπίζω εἰϲ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ὅτι ὅλον τὸ πρᾶγμα | ἔχει οἰκονομῆϲαι κατὰ τὸ θέλημα τῆϲ αὐτοῦ εὐϲπλαγχνίαϲ. ἡμεῖϲ δὲ λαβόντεϲ τοιαύταϲ ϲυνταγὰϲ πολλὰ εὐλογήϲαντεϲ αὐτήν τε καὶ τὸ βρέφοϲ ἐξήλθαμεν καὶ ἀπελθόντεϲ ἐποιήϲαμεν τὴν ἱκεϲίαν, πολλὰ τάξαντεϲ ἐν τῷ χάρτῃ, οὐ μόνον τὴν καταϲτροφὴν τῶν εἰδώλων, ἀλλὰ καὶ προνόμια τῇ ἁγίᾳ ἐκκληϲίᾳ καὶ τοῖϲ

5 Matth. 16, 18

2 εἰδωλίῳ BV corr. v 3 ἐπιδιδόναι B λέγει B 4 ἀνάγνωθη B 7 ου sscr. V² 8 δὲ add. Eb ἀποκριθῆϲα B 10 πέπιϲμαι BV corr. v ϲυνεργήϲει V 14 ποιήϲαται B αἰτήϲαϲθαι BV corr. v 15 βουλεϲθαι BV corr. v 17 αὐτό: αὐτῷ B 18 ὅλων B 21 ἐξήλθ[ο]μεν c. ras. V 23 χάρτι BV corr. Ha

Χριϲτιανοῖϲ καὶ πρόϲοδον παραϲχεθῆναι· ἦν γὰρ πενιχρὰ ἡ ἁγία ἐκκληϲία.

τῶν δὲ ἡμερῶν διαδραμουϲῶν ἐπέφθαϲεν ἡ ἡμέρα 47 ἐν ᾗ ἔμελλεν φωτίζεϲθαι ὁ νέοϲ βαϲιλεὺϲ Θεοδόϲιοϲ. ἐϲτεφανώθη δὲ πᾶϲα ἡ πόλιϲ καὶ ἐκοϲμήθη ἔκ τε ὁλοϲηρικῶν καὶ χρυϲωμάτων καὶ ἄλλου παντοίου κόϲμου, ὡϲ μὴ δύναϲθαί τινα ἐξειπεῖν τὸν κόϲμον τῆϲ πόλεωϲ· ἀλλὰ καὶ τὰ πλήθη τῶν οἰκητόρων τὰ κυματώδη ἦν θεάϲαϲθαι παντοίαιϲ ἰδέαιϲ ἱματίων ἐναλλάττοντα. τῆϲ δὲ ἐμῆϲ δυνάμεωϲ οὐκ ἔϲτιν φράϲαι τὴν λαμπρότητα τοῦ κόϲμου ἐκείνου, ἀλλ᾽ ἐκείνων τῶν τὸν λόγον ἠϲκημένων, ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὴν παροῦϲαν ἀληθῆ ϲυγγραφὴν μετελεύϲομαι. βαπτιϲθέντοϲ τοῦ νέου Θεοδοϲίου καὶ ἐξελθόντοϲ ἐκ τῆϲ ἐκκληϲίαϲ ἐπὶ τὸ παλάτιον ἦν πάλιν θεάϲαϲθαι τὴν ἀρετὴν τοῦ πλήθουϲ τῶν προηγουμένων καὶ τὴν ἐξαϲτράπτουϲαν αὐτῶν ἐϲθῆτα· πάντεϲ γὰρ ἐλευκοφόρουν, ὡϲ νομίζεϲθαι τὸ πλῆθοϲ ὑπὸ χιόνοϲ πεπληρῶϲθαι. προηγοῦντο δὲ πατρίκιοι, ἰλλούϲτριοι καὶ πᾶϲα ἀξία μετὰ τῶν ϲτρατιωτικῶν ταγμάτων, πάντεϲ κηροὺϲ βαϲτάζοντεϲ, ὡϲ νομίζεϲθαι ἐν τῇ γῇ ἄϲτρα φαίνεϲθαι. ἦν δὲ πληϲίον τοῦ βαϲταζομένου βρέφουϲ καὶ αὐτὸϲ ὁ βαϲιλεὺϲ Ἀρκάδιοϲ, ἔχων τὸ πρόϲωπον ἱλαρὸν καὶ ἔκλαμπρον πλέον ἧϲ ἐφόρει πορφύραϲ, εἷϲ δὲ τῶν μεγιϲτάνων ἐβάϲταζεν τὸ βρέφοϲ ἐν λαμπρᾷ ἐϲθῆτι. ἡμεῖϲ δὲ ἐθαυμάϲαμεν ὁρῶντεϲ τὴν τοϲαύτην δόξαν.

1 πρόϲ[ο]δον c. ras. V πενηχρὰ B 5 ἐκοϲμίθη B ὁλοϲιρικῶν BV corr. V² 6 χρυϲομάτων BV corr. V² 8 πλήθει B 9 παντοίαϲ ἰδέαϲ Ha εἰδέαιϲ BV ἐναλάττοντα B 11 τῶν sscr. B λόγων V corr. v 13 βαπτ. ⟨οὖν⟩ Eb 17 exp. τὴν πλατείαν χιῶνοϲ BV corr. v 18 προϲηγοῦντο BV corr. Ha ἰλούϲτριοι BV corr. Ha 25 ἐθαυμ Vάϲ[α]μεν c. ras.

λέγει δὲ ἡμῖν ὁ ἐν ἁγίοις Πορφύριος· Εἰ τὰ γήινα καὶ μετ᾽ ὀλίγον ἀφανιζόμενα τοιαύτην ἔχει δόξαν, πόσω τὰ ἐπουράνια τὰ ἡτοιμασμένα τοῖς ἀξίοις, ἃ οὔτε ὀφθαλμὸς εἶδεν οὔτε οὖς ἤκουσεν οὔτε ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου ἀνέβη; ἔστημεν δὲ ἡμεῖς εἰς τὸ πρόθυρον τῆς ἁγίας
48 ἐκκλησίας ἔχοντες καὶ τὸν χάρτην τῆς ἱκεσίας, καὶ ὡς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ βαπτίσματος, ἀνεβοήσαμεν εἰπόντες· Δεόμεθα τῆς σῆς εὐσεβείας. προτείνοντες καὶ τὸν χάρτην. θεασάμενος δὲ ὁ τὸ παιδίον βαστάζων καὶ γινώσκων τὸ καθ᾽ ἡμᾶς πρᾶγμα (προεδιδάχθη γὰρ ὑπὸ τῆς δεσποίνης), ἐκέλευσεν τὸν χάρτην δειχθῆναι αὐτῷ, καὶ δεξάμενος ἔστη. ἐκέλευσεν δὲ ἡσυχίαν γενέσθαι καὶ λύσας μέρος ἀνέγνω καὶ εἱλίξας ὑπέβαλεν τὴν χεῖρα τῇ κεφαλῇ τοῦ βρέφους καὶ ὑποκλίνας αὐτὴν ἐπὶ πάντων ἔκραξεν· | Ἐκέλευσεν τὸ κράτος αὐτῶν γενέσθαι τὰ ἐν τῇ ἱκεσίᾳ. πάντες δὲ θεασάμενοι ἐθαύμασαν καὶ προσεκύνουν τῷ βασιλεῖ, μακαρίζοντες αὐτὸν ὅτι ἠξιώθη ἰδεῖν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ υἱὸν βασιλεύοντα· ἐγαυρία δὲ ἀκούων. προηγγέλθη δὲ καὶ τῇ βασιλίσσῃ Εὐδοξίᾳ τὸ γενόμενον χάριν τοῦ αὐτῆς τέκνου, ἐχάρη δὲ καὶ γονυπετήσασα
49 ηὐχαρίστησεν τῷ θεῷ. εἰσελθόντος δὲ τοῦ παιδίου ἐν τῷ παλατίῳ ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ δέσποινα καὶ ἐδέξατο καὶ κατεφίλησεν, καὶ βαστάζουσα αὐτὸ ἠσπάσατο καὶ τὸν βασιλέα εἰποῦσα· Μακάριος εἶ, δέσποτα, ἐφ᾽ οἷς ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν τῇ ζωῇ σου· καὶ ὁ βασιλεὺς

3 cf. Cor. I 2, 9

1 γήινα B λέγει ἵνα V expunxit V² 5 ἠνέβη V 6 [ἱ]κεσίας c. ras. V 8 προτίνοντες BV corr. V² 11 δεχθῆναι BV corr. Ha 13 ἠνέγνω V εἱλίξας Bv ἠλίξας V 15 αὐτῶν BVP αὐτοῦ Ha 20 ἐχάρι B ἐχάρει V corr. v 22 αὐτὸ V corr. v 23 αὐτῷ B 24 ἑωράκασιν B

ἔχαιρεν ἀκούων. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν ἡ βασίλισσα ἱλαρὸν εἶπεν· Εἰ δοκεῖ μάθωμεν τί περιέχει ἡ ἱκεσία, ἵνα πάντως γένηται τὰ ἐν αὐτῇ. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκέλευσεν ἀναγνωσθῆναι τὸν χάρτην. καὶ ὡς ἀνεγνώσθη εἶπεν· Βαρεῖα μὲν ἡ αἴτησις, βαρυτέρα δὲ καὶ ἡ παραίτησις, ἐπειδὴ καὶ πρώτη ἐστὶν ἡ κέλευσις τοῦ ἡμετέρου υἱοῦ. λέγει δὲ αὐτῷ ἡ δέσποινα· Οὐ μόνον πρώτη κέλευσις, ἀλλὰ καὶ ἐν τούτῳ τῷ ἁγίῳ προσχήματι, καὶ χάριν εὐσεβείας ἡ ἱκεσία καὶ ὑπὸ ὁσίων ἀνδρῶν αἰτηθεῖσα. μόγις δὲ ὁ βασιλεὺς ἐπένευσεν, τῆς δεσποίνης πολλὰ ἐπιτιθεμένης αὐτῷ. ταῦτα πάντα ἀνήγγειλεν ἡμῖν ὁ θεοφιλὴς Ἀμάντιος.

τῇ δὲ ἑξῆς ἡμέρᾳ μεταπέμπεται ἡμᾶς ἡ βασίλισσα 50
καὶ κατὰ τὸ ἔθος προσασπασαμένη τοὺς ὁσίους ἐπισκόπους ἐκέλευσεν καθίσαι καὶ λέγει αὐτοῖς· Εὐχαῖς ὑμετέραις ἐνέβαλέν μοι ὁ θεὸς τὸ καθ᾽ ὑμᾶς πρᾶγμα καὶ συνεργείᾳ αὐτοῦ γέγονεν, ἐθεάσασθε δὲ ποίᾳ μεθόδῳ ἐχρησάμην. ἀλλ᾽ εἰ δοκεῖ τῇ ἑξῆς μεταπέμπομαι τὸν κυαίστορα καὶ ἐπ᾽ ὄψεσιν ὑμῶν ἐπιτρέπω αὐτῷ ἵνα κατὰ τὴν δύναμιν τῆς ἱκεσίας ὑμῶν ποιηθῇ θεῖον γράμμα ἐξ ὀνόματος τῶν δύο βασιλέων, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν πάντα ὅσα δὰν εἴπητε αὐτῷ ποιήσει. οἱ δὲ ἐπίσκοποι καὶ τούτων ἀκούσαντες πολλὰ ηὐλόγησαν αὐτὴν καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς καὶ τὸν βασιλέα, καὶ διαλεχθέντες ἄλλα πολλὰ ψυχωφελῆ συνταξάμενοι ἐξῆλθον. τῇ δὲ ἑξῆς μετεπέμ-

2 τί: τῇ B 4 βαρέα BV corr. Ha 5 βαρυτέρα . . . παραίτησις om. B ἐπει[δ]ὴ c. ras. V 7 πρῶτον V f. <ἡ> κέλευσις 8 τουτο B ἡ ἱκ.: ἡ om. B 9 [ὑ]πὸ c. ras. V αἰτιθεῖσα BV corr. V² 11 θευφιλεῖς B 16 συνεργία v ἐθεάσασθαι B 18 κυέστορα B κοιαίστοραν V -ωραν V² 19 δύναμην B 21 εἴπηται B ἔπηται V ποιήσῃ V 22 τοῦτο Eb 24 ψυχοφελεῖ B ψυχοφελῆ V corr. V²

ψατο τὸν κυαίϲτορα καὶ ἡμᾶϲ. λέγει δὲ αὐτῷ· Λάβε τὸν χάρτην τοῦτον καὶ κατὰ τὴν δύναμιν αὐτοῦ διατύπωϲον θεῖον γράμμα. ὁ δὲ κυαίϲτωρ δεξάμενοϲ τὸν χάρτην μετὰ ϲπουδῆϲ ὑπηγόρευϲεν τὸ θεῖον γράμμα παρόντων ἡμῶν. ὑπεβάλομεν δὲ αὐτῷ ἀφορίϲαι δοῦκαϲ καὶ ὑπατικοὺϲ εἰϲ ἄμυναν καὶ τὰ τούτων τάγματα. ὡϲ δὲ ἐτελειώθη τὸ θεῖον γράμμα καὶ ὑπεγράφη, παρεκαλέϲαμεν τὴν δέϲποιναν ἵνα ἐγχειριϲθῇ τὴν χρείαν ἀνὴρ τῶν περιφανῶν. ἐπέτρεψεν δὲ Ἀμαντίῳ ζητῆϲαι ἄνδρα ζη-
51 λωτὴν Χριϲτιανὸν τὸν ὀφείλοντα | ἐγχειριϲθῆναι. πολλοὶ γὰρ τῶν ἐν ἀξίαιϲ προϲποιήτωϲ εἶχον τὴν πίϲτιν, οὓϲ μετῆλθεν ἡ θεία δίκη· μαθόντεϲ γὰρ οἱ βαϲιλεῖϲ ὅτι οὐκ ὀρθῶϲ ἔχουϲιν περὶ τὴν ἄχραντον πίϲτιν, περιεῖλον αὐτοὺϲ τῶν ἀξιωμάτων καὶ ἐζημίωϲαν ϲώματι καὶ χρήματι· ταῦτα δὲ πρὸ τούτου ἐπράχθη. ὅθεν ἐπέτρεψεν ἡ αὐγοῦϲτα ὀρθόδοξον ἄνδρα ἐγχειριϲθῆναι τὴν καθ' ἡμᾶϲ χρείαν. ἐνεχειρίϲθη δὲ Κυνήγιοϲ οὕτω καλούμενοϲ τοῦ κωνϲιϲτωρίου, ἀνὴρ θαυμάϲιοϲ καὶ ζέων περὶ τὴν πίϲτιν. προϲκαλεϲαμένη δὲ αὐτὸν ἡ αὐγοῦϲτα παρήγγειλεν αὐτῷ πάντα τὰ εἰδωλεῖα ἕωϲ ἐδάφουϲ καταϲτρέψαι καὶ πυρὶ παραδοῦναι. ἐχαρίϲατο δὲ αὐτῷ καὶ ἀπὸ χειρὸϲ χρήματα εἰποῦϲα· Λάβε εἰϲ δαπάναϲ, καὶ μηδὲν λάβηϲ παρὰ τῶν ὁϲιωτάτων ἐπιϲκόπων. δεξάμενοϲ δὲ τὰϲ τοιαύταϲ ἐντολὰϲ παρὰ τῆϲ δεϲποίνηϲ ἐξῆλθεν γενόμενοϲ προθυμότεροϲ.

52 διατρίψαντεϲ δὲ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χειμῶνοϲ καὶ

1 κυέϲτορα B κοιαίϲτορα V — -ωραν V² 2 διατυποϲον B 3 κυέϲτορ B κοιαίϲτωρ V 5 ὑπεβάλωμεν V corr. v 6 πραγματα BV cf. 52, 8. 23 10 χριϲτιανῶν B 17 χρίαν B 18 κωνϲτητουρίου BV corr. Ha 20 εἴδωλα BV corr. Ha 26 ὑπόλυπον B χειμῶνεϲ B

ποιήϲαντεϲ τὰϲ ἁγίαϲ ἡμέραϲ τῆϲ παϲχαλίαϲ καὶ τὴν ἀναϲτάϲιμον εὐτρεπιζόμεθα ἐκπλεῦϲαι. παρεκαλέϲαμεν δὲ τὸν θαυμάϲιον Ἀμάντιον μηνῦϲαι ἡμᾶϲ πρὸϲ τὴν δέϲποιναν ἵνα ϲυνταξώμεθα αὐτῇ. ὁ δὲ ἀκούϲαϲ ἐλυπήθη διὰ τὸ ἡμᾶϲ μέλλειν ἐκπλεῖν· τοϲοῦτον γὰρ ἡμᾶϲ ἠγάπηϲεν ὡϲ αὐτὸν παρακαλέϲαι τὴν δέϲποιναν ἀπολῦϲαι αὐτὸν ὡϲ χάριν τοῦ εὔξαϲθαι εἰϲ τοὺϲ ἁγίουϲ καὶ ϲεβαϲμίουϲ τόπουϲ. ἐφοβήθη δὲ ἡ δέϲποινα ἀπολῦϲαι αὐτόν, ἵνα μὴ κατερχόμενοϲ μονάϲῃ καὶ ἀπομείνῃ ἐκεῖ· ἠπίϲτατο γὰρ τὸν βίον τοῦ ἀνδρόϲ. ἦν γὰρ κατὰ ἀλήθειαν ἄμεμπτοϲ, πολλὰϲ ἐλεημοϲύναϲ παρέχων καὶ διὰ παντὸϲ νηϲτειῶν καὶ ξενοδοχῶν πολλοὺϲ καὶ ϲυντρέχων εἰϲ τὰϲ εὐϲεβεῖϲ χρείαϲ. τοϲαῦτα μὲν περὶ τοῦ θεοφιλοῦϲ Ἀμαντίου. ἐμήνυϲεν δὲ ἡμᾶϲ πρὸϲ τὴν δέϲποιναν καὶ εἰϲήλθομεν πρὸϲ αὐτήν, καὶ λέγει τοῖϲ ὁϲιωτάτοιϲ ἐπιϲκόποιϲ· Πότε ϲὺν θεῷ πλέετε; οἱ δὲ εἶπαν· Διὰ τοῦτο εἰϲήλθομεν, ϲυντάξαϲθαι τῷ ὑμετέρῳ κράτει. ἡ δὲ εἶπεν· Διὰ παντὸϲ μνημονεύϲατέ μου καὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου. εὐθέωϲ δὲ ἐκέλευϲεν χρήματα ἐνεχθῆναι καὶ 53
ἐνεχθέντων εἶπεν τῷ κυρίῳ μου τῷ ἐπιϲκόπῳ Πορφυρίῳ· Λάβε, πάτερ, ταῦτα δύο κεντηνάρια καὶ κτίϲον ἣν ϲυνεταξάμην κτίζειν ἁγίαν ἐκκληϲίαν ἐν μέϲῳ Γάζηϲ, καὶ δήλωϲόν μοι ἐὰν ἔτι δεηθῇϲ χρημάτων, καὶ εὐθέωϲ ἀποϲτέλλω. κτίϲον δὲ καὶ ξενῶνα, ἵνα ὑποδέχῃ τοὺϲ ἀδελ-

2 ε[ὐ]τρεπιζόμεθα c. ras. V ἐ[κ]πλεῦϲαι c. ras. V 4 ϲυνταξόμεθα B 10 τοῦ bis, alterum del. B 13 χρίαϲ B 15 εἰϲήλθωμεν B rad. corr. V 16 πλέεται B εἶπον v 17 εἰϲήλθωμεν BV corr. v ϲυντάξαϲθε V corr. v ἡ: εἰ B 21 λάβε πάτερ B λάβετε π. V corr. Ha κεντινάρια BV corr. v 23 με BV corr. v δεηθεὶϲ V corr. v ἀποϲτέλω B 24 ἀποδέχῃ B

φοὺς τοὺς ἐνδημοῦντας τῇ πόλει τῇ cῇ καὶ χορηγῆς
αὐτοῖς ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἀναλώματα. δέδωκεν δὲ καὶ
τῷ ὁσιωτάτῳ Ἰωάννῃ χρυσοῦς χιλίους καὶ τίμια cκεύη
ἀμφοτέροις, εἰς δὲ ἀναλώματα δέδωκεν αὐτοῖς ἀνὰ
ἑκατὸν χρυσοῦς. ἤνυσεν δὲ καὶ ὁ προειρημένος ὁσιώ-
τατος Ἰωάννης ὁ | ἐπίσκοπος Καισαρείας ὅσα ἠβουλήθη
προνόμια εἰς λόγον τῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας. καὶ ποιήσαντες
εὐχὴν καὶ πολλὰ εὐλογήσαντες τήν τε δέσποιναν καὶ
54 τὸν υἱὸν αὐτῆς καὶ τὸν βασιλέα ἐξῆλθον. παρεκάλεσαν
δὲ καὶ πρὸς τὸν βασιλέα εἰσελθεῖν· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπη-
ρώτα αὐτοὺς εἰ τελείως ἀπηλλάγησαν καὶ εἰ ἐχαρίσατο
αὐτοῖς τινα ἡ αὐγοῦστα. αὐτοὶ δὲ εἶπαν ὅτι Τελείως
ἀπηλλάγημεν, cωζομένης τῆς εὐσεβείας ὑμῶν καὶ τῆς
θεοφιλεστάτης ὑμῶν cυμβίου καὶ τοῦ θεοφυλάκτου ὑμῶν
τέκνου, καὶ πολλὰ καὶ μεγάλα ἐστὶν τὰ χαρισθέντα
ἡμῖν. εὐθέως δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσεν τοῖς ἐπάρ-
χοις ληγατεῦσαι αὐτοῖς ἀπὸ δημοσίων Παλαιστίνης ἀνὰ
χρυσοῦ λίτρας κ̄. δέδωκεν δὲ καὶ αὐτὸς εἰς λόγον δα-
πανημάτων ἀνὰ δράκα μίαν, ἅπερ ηὑρέθη ἀνὰ νομισμά-
των πεντήκοντα. πολλὰ δὲ καὶ αὐτὸν εὐλογήσαντες
ἐξῆλθον. ἐποιήσαμεν δὲ ἐν τῇ πόλει ἄλλας ἡμέρας
τρεῖς ἕως οὗ ἐλάβομεν τὴν ληγατιῶνα τῶν τεσσαρά-
κοντα λιτρῶν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐμβαλόμενοι ἐπλεύ-
σαμεν τῇ κατὰ Γαζαίους Ξανθικοῦ τρίτῃ καὶ εἰκάδι, κατὰ
δὲ Ῥωμαίους Ἀπριλλίου ὀκτωκαιδεκάτῃ. ὁ δὲ λαμπρό-

1 χορηγεῖς B 11 ἐχαρήσατο B 12 αὐτοὺς B εἶπεν v
13 cωζωμένης B 15 χαρισθὲν V corr. v 17 ληγα-
τεῦσαι BV corr. v δημωσίων B 18 χρυσοῖς B λόγων B
19 δράκαν BV corr. Ha εὑρέθη B 22 ἐλάβ[ο]μεν
c. ras. V λεγατιῶνα BV corr. V² 24 Ξανθηκοῦ B 25 ἀπρι-
λίῳ B ἀπριλλίῳ V corr. Ha

τατος Κυνήγιος μεθ' ἡμᾶς ἐξῆλθεν, χρησάμενος τῷ δη-
μοσίῳ δρόμῳ.

ἐφθάσαμεν δὲ τὴν Ῥόδον δι' ἡμερῶν ε̄. ἐγένετο δὲ 55
ἡμῖν cπουδὴ ἀπελθεῖν πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις Προκόπιον
τὸν ἀναχωρητήν, καὶ πολλὰ παρακαλεσάντων ἡμῶν τὸν
ναύκληρον ἐνδοῦναι ἡμῖν ὥρας τρεῖς, οὐκ ἐνδέδωκεν
λέγων ὅτι Τοιοῦτον ἄνεμον οὐκ ἔχω εὑρεῖν ἐπιτή-
δειον. ἡμεῖς δὲ αὐτῷ ἐλέγομεν ὅτι Δύνανται αἱ εὐχαὶ
τοῦ ἁγίου ἀνδρὸς καὶ cῶσαι ἡμᾶς καὶ ἄνεμον ἐπιτήδειον
δοῦναι ἡμῖν. ὁ δὲ ναύκληρος ἐσκληρύνετο καὶ οὐκ ἐδέ-
χετο ἡμῶν τὴν αἴτησιν, ἀλλ' ὑδρευσάμενοι ἀνήχθημεν.
ἐλυπούμεθα δὲ cφόδρα ἀποτυχόντες τοιαύτης cυντυχίας.
ἐδεόμεθα οὖν αὐτοῦ διὰ προσευχῆς cυγγνῶναι ἡμῖν καὶ
εὔξασθαι ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα cωθῶμεν καὶ τελειώσωμεν τὸ
ἔργον ὃ ἐνεχειρίσθημεν. πλεύσαντες δὲ ἐκ τῆς Ῥόδου 56
καὶ εὐπλοήσαντες ἐπὶ ἡμέρας δύο εὐδίας οὔσης, ἄφνω
κινεῖται χειμών, ἄνεμοί τε καὶ ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ καὶ
τρικυμίαι, καὶ ἐκορυφοῦτο τὰ κύματα καὶ ἐγίνετο ὡς ὄρη
ὑψηλὰ καὶ ὑψοῦτο τὸ πλοῖον ὡς ἡμᾶς νομίζειν φθάνειν
τὰ νέφη. ἦσαν δὲ κραυγαὶ καὶ δάκρυα καὶ δεήσεις πρὸς
τὸν θεόν, ἐπεκαλούμεθα δὲ καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ ὁσίου
Προκοπίου τοῦ ἀναχωρητοῦ. καὶ γενομένης ἑσπέρας καὶ
τοῦ χειμῶνος μὴ κοπάσαντος ἄγρυπνοι διεμείναμεν πᾶ-
σαν τὴν νύκτα ἐκείνην. περὶ δὲ τὸν ὄρθρον ἐκ τῆς

5 ἀναχωριτήν B 7 ἐπιτήδιον V corr. V² 9 ἐπιτήδιον
BV corr. V²v 11 αἴτιαν B 13 cυγνῶναι B 14 τελειώ-
σομεν V 15 ἐγχειρίσθημεν V 16 ἐκπλωήσαντες B εὐδο-
κίας B 17 exspectes tale χειμών, ⟨καὶ ἄρχονται⟩ cf. 19, 2
20 δεήσις B δέησις V 21 ἐπικαλούμεθα V corr. V² τοῦ
ἀν. τ. ὁ. Π. BV cf. 32, 2. 37, 21. 38, 15. 47, 4. 48, 3 22 ἀνα-
χωριτοῦ B 23 χειμόνος B 24 νύκταν B rad. corr. V

πολλῆϲ θλίψεωϲ μικρὸν ὕπνωϲαν οἱ ὁϲιώτατοι ἐπίϲκοποι.
καὶ ὁρᾷ κατὰ τοὺϲ ὕπνουϲ ὁ ἐμὸϲ κύριοϲ Πορφύριοϲ τὸν
ἐν ἁγίοιϲ Προκόπιον | τὸν ἀναχωρητὴν λέγοντα αὐτοῖϲ·
Τὸν ναύκληρον κατηχήϲατε καὶ ἀναϲφραγίϲατε (ἔϲτιν γὰρ
τῆϲ Ἀρείου μυϲαρᾶϲ αἱρέϲεωϲ) καὶ παραϲκευάϲατε αὐτὸν
ἀναθεματίϲαι Ἄρειον καὶ τὴν κακοπιϲτίαν αὐτοῦ, καὶ
εὐθέωϲ παύεται ὁ τοϲοῦτοϲ κλύδων. διὰ γὰρ τὸ εἶναι
αὐτὸν τῆϲ εἰρημένηϲ αἱρέϲεωϲ οὐ ϲυνεχώρηϲεν ὑμῖν
παραγενέϲθαι πρόϲ με. ὅμωϲ γε κατηχήϲατε αὐτόν· δέ-
57 ξαϲθαι γὰρ ἔχει παρ' ὑμῶν τὸν ὀρθὸν λόγον. ταῦτα
ἀκούϲαϲ ὁ ἡμέτεροϲ ὅϲιοϲ Πορφύριοϲ διυπνίϲθη. καὶ
προϲκαλεϲάμενοϲ ἡμᾶϲ διηγήϲατο τὰ ἐν τῷ ὕπνῳ. εὐ-
θέωϲ δὲ καλέϲαντεϲ τὸν ναύκληρον εἴπαμεν αὐτῷ· Θέλειϲ
ϲωθῆναί ϲου τὸ πλοῖον καὶ πάνταϲ ἡμᾶϲ καὶ πρό γε
πάντων τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν; ὁ δέ φηϲιν· Εἰϲ τοῦτο οὐκ
ἔϲτιν ἐρωτῆϲαι. εἶπαν δὲ αὐτῷ οἱ ἐπίϲκοποι· Ἄρνηϲαι
τὴν κακοπιϲτίαν ϲου καὶ πίϲτευϲον εἰϲ τὴν ὀρθὴν πίϲτιν,
καὶ ϲῴζῃ ϲὺ καὶ τὸ πλοῖον καὶ πάντεϲ ἡμεῖϲ. λέγει
αὐτοῖϲ ὁ ναύκληροϲ· Ἐπειδὴ ὁρῶ ὑμᾶϲ ἔχονταϲ πρό-
γνωϲιν (κατελάβετε γὰρ τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ μου τινὸϲ μὴ
ἀπαγγείλαντοϲ ὑμῖν), ἰδοὺ λέγω ὑμῖν· πιϲτεύω ὡϲ πιϲτεύ-
ετε καὶ ἀρνοῦμαι τὴν αἵρεϲιν Ἀρείου καὶ αὐτὸν Ἄρειον.
παρακαλῶ δὲ ὑμᾶϲ κατὰ ϲχολὴν φωταγωγῆϲαί με ἐκ τῶν
ἁγίων γραφῶν εἰϲ τὴν ὀρθὴν πίϲτιν. οἱ δὲ ὅϲιοι ἐπί-
ϲκοποι λαβόντεϲ ἀνεϲφράγιϲαν αὐτόν, ποιήϲαντεϲ ἐπ'
αὐτῷ εὐχήν, μετέδωκαν δὲ αὐτῷ καὶ ἐκ τῶν θείων μυϲτη-

4 κατηχήϲαται B ἀναϲφραγίϲαται B 6 ἀναθηματίϲαι BV corr. Ha ἄριον B 7 κλύδον V corr. V² 8 [ὑ]μῖν c. ras. V ἡμῖν B 9 δέξαϲθε B 13 εἴπ[ο]μεν c. ras. V 16 εἶπ[ο]ν c. ras. V 20 κατελάβεται B 21 [ὑ]μῖν c. ras. V πιϲτεύεται BV corr. v 25 ἀνεϲφράγηϲαν B

ρίων. ἐν τούτῳ δὲ καὶ ὁ κλύδων ἐπαύϲατο καὶ πρὸϲ
ἑϲπέραν ἐτράπη ὁ ἄνεμοϲ, καὶ ἐπλέομεν ἐπιτηδείωϲ, καὶ
ποιήϲαντεϲ ἐν τῷ πελάγει ἄλλαϲ ἡμέραϲ τέϲϲαραϲ τῇ
πέμπτῃ ὄρθρου κατεπλεύϲαμεν εἰϲ τὸ παράλιον μέροϲ
τῆϲ Γαζαίων, ὃ καλοῦϲιν Μαϊουμᾶν.
ὡϲ δὲ ἀπέβημεν, γνόντεϲ οἱ ἐκεῖϲε Χριϲτιανοὶ 58
ἐδέξαντο ἡμᾶϲ μετὰ ψαλμῳδίαϲ. ὁμοίωϲ δὲ καὶ ⟨οἱ⟩ ἀπὸ
τῆϲ πόλεωϲ ὡϲ ἤκουϲαν ὑπήντηϲαν ἡμῖν ἔχοντεϲ τὸ
ϲημεῖον τοῦ τιμίου ϲταυροῦ καὶ αὐτοὶ ψάλλοντεϲ. ϲυνε-
μίγηϲαν δὲ οἱ τῶν δύο τόπων καὶ ἐγένοντο οὐκ ὀλίγοϲ
λαόϲ· πλείουϲ γὰρ ἦϲαν οἱ ἀπὸ τῆϲ παραλίου διὰ τὸ
πολλοὺϲ ἔχειν Αἰγυπτίουϲ ἐμπόρουϲ οἴνων. οἱ δὲ τῆϲ
εἰδωλομανίαϲ ὁρῶντεϲ τὰ γινόμενα ἐπρίοντο, οὐδὲν δὲ
ἐτόλμων ποιῆϲαι, ἐπειδὴ ἤκουϲαν πόϲην τιμὴν εἶχον οἱ
ὁϲιώτατοι ἐπίϲκοποι παρὰ τῶν βαϲιλέων καὶ ὅτι τὰ
εἴδωλα ἤμελλον καταϲτρέφεϲθαι, καὶ ἦϲαν ἐν πολλῇ
φροντίδι καὶ ἀθυμίᾳ. ὡϲ δὲ εἰϲήλθομεν εἰϲ τὴν πόλιν 59
περὶ τὸ καλούμενον τετράμφοδον, ϲτήλη ἵϲτατο ἀπὸ
μαρμάρου ἣν ἔλεγον εἶναι Ἀφροδίτηϲ· ἦν δὲ ἐπάνω
βωμοῦ λιθίνου. ὑπῆρχεν | δὲ τὸ ἐκτύπωμα τῆϲ ϲτήληϲ
γυναικὸϲ γυμνῆϲ ἐχούϲηϲ ὅλα τὰ ἄϲχημα αὐτῆϲ φαινό-
μενα. ἐτίμων δὲ τὴν ϲτήλην πάντεϲ οἱ ἀπὸ τῆϲ πόλεωϲ,
μάλιϲτα αἱ γυναῖκεϲ λύχνουϲ ἅπτουϲαι καὶ λίβανον θυ-

2 ἐπλέωμεν BV corr V² ἐπιτηδείοϲ B ἐπιτηδίωϲ V corr. V² 3 πελάγη B 4 ὀρθου V 5 τῶν Γαζαίων BV cf. 2, 22 6 γνῶντεϲ BV corr. v 7 οἱ add. Ha 9 τοῦ ϲτ. τοῦ τιμίου V ψάλοντεϲ B ϲυνεμήγηϲαν B 11 παραλείου B 14 ἐτόλμων V corr. V² πόϲιν B πόϲην ex πόϲιν V εἶχων B 16 εἰδωλεῖα Ha εἴμελλον V corr. v 17 εἰϲήλθωμεν B 18 ϲτίλη BV corr. v 19 ἣν: καὶ V 20 βομοῦ B ἐκτύπομα B ϲτίληϲ BV corr. v 22 ϲτίλην BV corr. v 23 θυμιοῦϲαι B

μιῶςαι. ἐφήμιζον γὰρ περὶ αὐτῆς ὅτι χρηματίζει κατ' ὄναρ ταῖς βουλομέναις προςομιλῆςαι γάμῳ, ἠπάτων δὲ ἀλλήλας ψευδόμεναι. ἐπιτραπέντες δὲ παρὰ τοῦ δαίμονος πολλάκις χάριν ςυναλλαγῆς γάμου τοςοῦτον ἀπέτυχον ὥςτε καὶ εἰς διαζύγια αὐτοὺς ἐλθεῖν ἢ κακῶς ςυνοικῆςαι. ταῦτα δὲ ἔγνωμεν ἐκ τῶν ἀποςτραφέντων
60 τὴν πλάνην καὶ ἐπιγνόντων τὴν ἀλήθειαν· ἀλλὰ καί τινες τῶν εἰδωλολατρῶν, μὴ φέροντες τὰς ςυμφορὰς τῶν χαλεπῶν ςυνοικεςίων ὧν ἐπετράπηςαν κατὰ κέλευςιν τοῦ δαίμονος τῆς Ἀφροδίτης, ἀγανακτοῦντες ἐξωμολογήςαντο τὴν ἀπάτην. καὶ γὰρ τοιοῦτοι τυγχάνουςιν οἱ δαίμονες εἰς τὸ ἀπατᾶν καὶ μηδὲν ὅλως ἀληθὲς λέγειν· οὔτε γὰρ ἔνεςτιν αὐτοῖς τὸ βέβαιον εἰδέναι. ἀλλ' ἐξ εἰκότων φαντάζειν τοὺς καταδεδουλωμένους αυτοῖς προςποιοῦνται. πῶς γὰρ δύνανται ἀληθεύειν οἱ τῆς ἀληθείας ἐκπεπτωκότες; εἰ δὲ καὶ ἐπιτύχωςιν εἴς τινα μαντευόμενοι, ἀπὸ ςυμβάντος τοῦτο γίνεται, ὥςπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ςυμβαίνει πολλάκις τινὰ προειπεῖν ἕνεκεν πράγματος καὶ ἀπὸ ςυμβάντος γενέςθαι. εἰς τὰς οὖν ἐπιτυχίας τὰς ςπανίως γινομένας ἀπὸ ςυμβάντος θαυμάζομεν, τὰς δὲ ἀποτυχίας τὰς ςυνεχῶς γινομένας ςιωπῶμεν. τοςαῦτα μὲν περὶ δαιμόνων καὶ τῆς πλάνης
61 αὐτῶν. ἐκπλευςάντων δὲ ἡμῶν εἰς τὴν πόλιν, καθὼς εἴρηται, ὡς ἐφθάςαμεν τὸν τόπον ἐν ᾧ ὑπῆρχεν τὸ

1 εὐφήμιζον rad. corr. V 2 ηπάτον V corr. V² 4 ςυναλαγῆς B 7 ἐπιγνώντων B rad. corr. V 9 χαλαιπῶν B 10 ἐξομολογήςαντο BV corr. V² 11 τοιοῦτον BV corr. Ha 13 ἐκεικότων BV f. ἐκ ⟨τοῦ ἐξ⟩ εἰ. vel ἐξ εἰ. φαντάζοντες 14 βαςτάζειν V ἐπ' εἰκ. β. Ha 16 ἐκπεπτ[ο]κότες c. ras. tres fere litt. cap. B 17 τούτου rad. corr. V 19 γενήςεςθαι BV corr. Eb 20 ἐπιτυχίας ⟨οὖν⟩ Ha 21 ςιωπόμεν B

ἱδρυμένον εἴδωλον τῆς Ἀφροδίτης (ἐβάσταζον δὲ Χριςτιανοὶ τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Χριςτοῦ, τουτέςτιν τὸν τύπον τοῦ ςταυροῦ), ἑωρακὼς ὁ ἐνοικῶν δαίμων ἐν τῇ ςτήλῃ, μὴ φέρων ἰδεῖν τὸ φερόμενον ςημεῖον, ἐξελθὼν ἐκ τοῦ μαρμάρου μετὰ ἀταξίας πολλῆς ἔρριψεν αὐτὴν τὴν ςτήλην καὶ ςυνέκλαςεν αὐτὴν εἰς πολλὰ κλάςματα. ἔτυχεν δὲ δύο ἄνδρας τῶν εἰδωλολατρῶν παρίςταςθαι τῷ βωμῷ ἐν ᾧ ἵςτατο ἡ ςτήλη, καὶ ςυμπεςοῦςα τοῦ μὲν τὴν κεφαλὴν ἐδιχοτόμηςεν, τοῦ δὲ τὸν ὦμον καὶ τὸν καρπὸν κατέκλαςεν· ἵςταντο γὰρ ἀμφότεροι μυκτηρίζοντες τὸν ἅγιον λαόν. πολλοὶ δὲ τῶν Ἑλλήνων θεαςά- 62
μενοι τὸ ςημεῖον τὸ γενόμενον ἐπίςτευςαν καὶ ςυμμιγέντες τοῖς λαϊκοῖς ςυνειςῆλθον αὐτοῖς εἰς τὴν ἁγίαν ἐκκληςίαν τὴν ἐπώνυμον Εἰρήνην. ἐγένετο δὲ χαρὰ μεγάλη τοῖς Χριςτιανοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ κατὰ τρεῖς τρόπους· κατὰ πρώτην τάξιν ὅτι ἀπέλαβον τὸν ἱερέα ὑγιαίνοντα καὶ καταθυμίως πράξαντα, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ὅτι ςυνετρίβηςαν οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν καὶ | ἐγένοντο ὡςεὶ κονιορτὸς διαςκορπιζόμενος ἀπὸ ἅλωνος θερινῆς. ἀλλὰ καὶ οἱ ὅμοιοι αὐτῶν ςυγκεκλαςμένοι ἐγένοντο πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς, κατὰ τὴν τρίτην δὲ τὴν μείζονα τῶν ἄλλων ὅτι καὶ ἐςώθηςαν ψυχαὶ πλανώμεναι καὶ προςετέθηςαν τῇ τοῦ Χριςτοῦ ποίμνῃ. ςφραγίςας δὲ αὐτοὺς ὁ ἐπίςκοπος ἀπέλυςεν μετ' εἰρήνης, παραγγείλας αὐτοῖς ςχολάζειν ταῖς ἁγίαις προςευχαῖς. ἦςαν δὲ τὸν

19 cf. Dan. 2, 35

3 ἑωρακὸς B 4 ςτιλη B φερόμενων B 6 ςτίλην B 7 παρίςταςθε BV corr. v 8 ςτίλη B 12 ςυμμηγέντες B 14 ἐπόνοιμον B ἐπόνυμον V corr. V² 19 ἅλονος BV corr. V² 21 πεποιθῶτες B 22 πλανόμεναι BV corr. V²

ἀριθμὸν ἄνδρες τριάκοντα δύο καὶ γυναῖκες ἑπτά. ποιήσας δὲ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἰωάννης ἄλλας δύο ἡμέρας ἐν τῇ Γάζῃ ἐξῆλθεν ἐπὶ Καισάρειαν, πάντων τῶν Χριστιανῶν καὶ τοῦ ὁσίου ἐπισκόπου ἀποκαταστησάντων αὐτὸν ἕως δύο μιλίων.

63 μετὰ δὲ δεκάτην ἡμέραν κατέλαβεν ὁ θαυμάσιος Κυνήγιος, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ὑπατικὸν καὶ τὸν δοῦκα καὶ πολλὴν στρατιωτικὴν καὶ πολιτικὴν χεῖρα. προέγνωσαν δὲ πολλοὶ τῶν εἰδωλολατρῶν καὶ ἐξῆλθον τῆς πόλεως, οἱ μὲν εἰς κώμας, ἄλλοι δὲ εἰς ἑτέρας πόλεις· ἦσαν δὲ οἱ πλείους τῶν πλουσίων τῆς πόλεως. ἐμητάτευσεν δὲ τοὺς οἴκους τῶν φυγόντων ὁ εἰρημένος Κυνήγιος. τῇ δὲ ἑξῆς προσκαλεσάμενος τοὺς τῆς πόλεως παρόντων τοῦ τε δουκὸς καὶ τοῦ ὑπατικοῦ ἐνεφάνισεν αὐτοῖς τὰ βασιλικὰ γράμματα τὰ παρακελευόμενα ὥστε καταστραφῆναι τὰ εἴδωλα καὶ τὰ εἰδωλεῖα καὶ πυρὶ παραδοθῆναι. εὐθέως δὲ ἀκούσαντες οἱ εἰδωλολάτραι οἴμωξαν μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὥστε τοὺς ἄρχοντας ἀγανακτῆσαι καὶ μετὰ ἀπειλῆς ἐπιπέμψαι αὐτοῖς στρατιώτας τύπτοντας αὐτοὺς ῥάβδοις καὶ σκυτάλαις. οἱ δὲ Χριστιανοὶ μετὰ χαρᾶς μεγάλης ἀνευφήμουν τοὺς βασιλεῖς
64 καὶ τοὺς ἄρχοντας. εὐθέως δὲ ὥρμησαν μετὰ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν ταγμάτων καὶ κατέστρεψαν τὰ εἰδωλεῖα Γάζης. ἦσαν δὲ ἐν τῇ πόλει ναοὶ εἰδώλων δημόσιοι ὀκτώ, τοῦ τε Ἡλίου καὶ τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἀπόλ-

3 γάζει B 5 μηλίων B 11 ἐμιτάτευσεν V 'fecit militum metata id est domicilia' Ha 14 ἐνεφάνησεν V corr. V² 15 βασιλεικὰ B 16 εἰδωλια BV corr. V² 17 παραδωθῆναι B 19 ἀπιλῆς B 20 αὐτοις V corr. V² 22 ὥρμησαν B 23 εἰδωλία BV corr. V² 24 Γάζης om. V

λωνος καὶ τῆς Κόρης καὶ τῆς Ἑκάτης καὶ τὸ λεγόμενον Ἡρωεῖον καὶ τῆς Τύχης τῆς πόλεως, ὃ ἐκάλουν Τυχαῖον, καὶ τὸ Μαρνεῖον, ὃ ἔλεγον εἶναι τοῦ Κρηταγενοῦς Διός, ὃ ἐνόμιζον εἶναι ἐνδοξότερον πάντων τῶν ἱερῶν τῶν ἁπανταχοῦ. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλα πλεῖστα εἴδωλα ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ ἐν ταῖς κώμαις, ἅτινα οὐδεὶς ἠδύνατο καθυποβαλεῖν ἀριθμῷ· οἱ γὰρ δαίμονες δραξάμενοι | τῆς προαιρέσεως τῶν Γαζαίων, ὡς εἰσὶν εὐμετάγωγοι, ἐπλήρωσαν τῆς πλάνης πᾶσαν αὐτῶν τὴν πόλιν καὶ περιοικίδα. τοῦτο δὲ ὑπομένουσιν ἀπὸ πολλῆς ἁπλότητος. διὸ μεταφερόμενοι εἰς τὴν ἁγίαν πίστιν Χριστιανοὶ ζηλωταὶ γίνονται. τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν Γαζαίων. ἐπιτραπέντες 65
οὖν οἱ στρατιῶται μετὰ τῶν Χριστιανῶν τῆς πόλεως καὶ τοῦ θαλαττίου αὐτῆς μέρους ὥρμησαν ἐπὶ τὰ εἴδωλα καὶ πρῶτον βουληθέντες καταστρέψαι [τὰ εἴδωλα καὶ] τὸ Μαρνεῖον ἀνεκρούσθησαν· οἱ γὰρ ἱερεῖς τοῦ εἰδώλου ἐκείνου προακούσαντες ἔσωθεν τὰς θύρας τοῦ ἐνδοτέρου ναοῦ λίθοις μεγάλοις προέφραξαν καὶ καταγαγόντες εἰς τὰ λεγόμενα ἄδυτα ὅσα ἦν τῷ ἱερῷ τίμια σκεύη, ἔτι δὲ καὶ αὐτὰ τὰ ζῴδια τῶν θεῶν αὐτῶν ἐκεῖ ἔκρυψαν καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ἀδύτων ἔφυγον δι' ἄλλων ἀνόδων· ἔλεγον γὰρ τὰ εἰρημένα ἄδυτα ἔχειν πολλὰς ἀνόδους εἰς διαφόρους τόπους. ἀνακρουσθέντες οὖν, καθὼς προεῖπον, ἐτράπησαν ἐπὶ τὰ ἄλλα εἰδωλεῖα καὶ τὰ μὲν κατέστρεψαν, τὰ δὲ πυρὶ παρέδωκαν, ἁρπάσαντες

2 ηρώιον P ἱερωίων BV καὶ⟨τὸ⟩τῆς Τ. Ha τύχαιον BP τύχεον V 3 μαρνίον BV corr. Ha ἔλεγων B κρητὰ γένους P κρίτα γένους BV corr. Henschen cl. Steph. Byz. p. 194. 454 M διῶς B 6 οἰκείαις BV corr. v 14 εἰδωλεῖα Ha 16 μαρνίον BV semper fere, corr. Ha 19 [ἦ]ν c. ras. V f. ⟨ἐν⟩ τῷ 21 διά: ἐκ Us ἔφυγων B 24 εἴδωλα BV corr. Ha

πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς σκεύη τίμια. ἦν δὲ ὁ ἐν ἁγίοις Πορφύριος ἀναθεματίσας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πάντα Χριστιανὸν πολίτην λαμβάνοντά τί ποτε ἐκ τῶν εἰδωλείων εἰς ἴδιον κέρδος· οὐδεὶς οὖν τῶν πολιτῶν πιστῶν ἐλάμβανεν οὐδέν, εἰ μὴ οἱ στρατιῶται καὶ οἱ παρεπίδημοι ἐκεῖσε εὑρεθέντες. περιῆγον οὖν μετὰ τῶν λαικῶν ἄνδρες εὐλαβεῖς τοῦ κλήρου καὶ αὐτὸς ὁ ὅσιος ἐπίσκοπος Πορφύριος ἀνακόπτοντες αὐτοὺς μηδὲν σφετερίσασθαι.

66 ἐποίησαν δὲ ἡμέρας δέκα καταστρέφοντες τοὺς ναοὺς τῶν εἰδώλων, μετὰ δὲ τὰς εἰρημένας ἡμέρας ἐβουλεύσαντο καὶ περὶ τοῦ Μαρνείου πῶς αὐτῷ χρήσονται. οἱ μὲν γὰρ ἔλεγον κατασκαφῆναι αὐτό, ἄλλοι δὲ κατακαῆναι, ἄλλοι δὲ καθαρισθῆναι τὸν τόπον καὶ ἁγιασθῆναι εἰς ἐκκλησίαν θεοῦ. καὶ ἦν πολλὴ περὶ τούτου ἡ σκέψις. τέλος δὲ ὁ ἐν ἁγίοις ἐπίσκοπος κηρύσσει νηστείαν τῷ λαῷ καὶ δέησιν, ἵνα ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς ὁ κύριος πῶς δεῖ αὐτοὺς χρήσασθαι, καὶ νηστεύσαντες ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ δεηθέντες τοῦ θεοῦ περὶ τούτου ἑσπέρας ἐπετέλεσαν τὴν ἁγίαν σύναξιν. τῆς δὲ συνάξεως ἐπιτελουμένης παιδίον ὡς ἑπτὰ ἐνιαυτῶν ἱστάμενον μετὰ τῆς ἰδίας μητρὸς ἄφνω ἀνέκραξεν λέγον· Καύσατε τὸν ναὸν τὸν ἔνδον ἕως ἐδάφους· πολλὰ γὰρ δεινὰ γέγονεν ἐν αὐτῷ, μάλιστα αἱ ἀνθρώπων θυσίαι. τοιούτῳ δὲ τρόπῳ καύσατε αὐτόν. ἀγάγετε ὑγρὰν πίσσαν ‹καὶ› θεῖον καὶ στέαρ χοίρειον καὶ μίξατε τὰ τρία καὶ χρίσατε τὰς χαλ-

2 ἀναθεματήσας B χριστιανῶν B 3 εἰδωλίων BV corr. V² 4 'f. τῶν πολιτῶν τῶν π.' Ha at cf. 12, 10 ἐλάμβανον B 12 αὐτῷ B rad. corr. V 16 ἀποκαλύψει B 17 αὐτῷ Eb 21 λέγων V καύσαται V corr. v 24 καύσαται V corr. v ἀγάγεται BV corr. Ha καὶ add. Ha 25 χύρειον BV corr. Ha μήξατε B μίξαται V corr. v χρήσατε BV corr. Ha χαλκᾶς om. B

κᾶς θύρας καὶ ἐπ' αὐτὰς τὸ πῦρ ἐπιβάλετε, καὶ οὕτως πᾶς ὁ ναὸς καίεται· ἄλλως γὰρ οὐκ ἔστιν δυνατόν. τὸν δὲ ἐξώτερον ἐάσατε σὺν τῷ περιβόλῳ. καὶ μετὰ τὸ καῆναι καθάραντες τὸν τόπον | ἐκεῖ κτίσατε ἁγίαν ἐκκλησίαν. ἔλεγεν δὲ καὶ τοῦτο· Μαρτύρομαι ὑμῖν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ἄλλως μὴ γένηται· οὔτε γὰρ ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν, ἀλλ' ὁ Χριστὸς ὁ ἐν ἐμοὶ [λαλῶν]· ταῦτα δὲ ἔλεγεν τῇ Σύρων φωνῇ. ὡς δὲ ἤκουσαν πάντες ἐθαύμαζον καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν. ἦλθεν δὲ τὸ θαῦμα τοῦτο 67 καὶ εἰς τὰς τοῦ ὁσίου ἐπισκόπου ἀκοάς, καὶ ἀνατείνας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν ἐδόξασεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν· Δόξα σοι, πάτερ ἅγιε, ὅτι ἀπέκρυψας ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ταῦτα ἀπεκάλυψας νηπίοις. ἐπέτρεψεν δὲ τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐκκλησίας εὑρεθῆναι ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ, καὶ ἀποχωρίσας τὸ παιδίον εἶπεν τῇ γυναικί· Ὁρκίζω σε κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰπεῖν εἰ καθ' ὑποβολὴν σὴν ἢ ἄλλου τινὸς γινωσκούσης σου αὐτὸν τὸ παιδίον τὸ σὸν ἐφθέγξατο ἐκεῖνα ἃ εἶπεν περὶ τοῦ Μαρνείου. ἡ δὲ γυνὴ εἶπεν· Παραδίδωμι ἐμαυτὴν τῷ φοβερῷ καὶ φρικτῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ, εἰ προέγνων τί ποτε ὧν ἐφθέγξατο ὁ υἱός μου ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι, ἰδοὺ τὸ παιδίον λαβὼν μετὰ ἀπειλῆς ἐξέτασον αὐτό, καὶ ἐὰν καθ' ὑποβολήν τινος ταῦτα ἐλά-

12 cf. Matth. 11, 25

1 θύρας: πύλας V ἐπιβάλλεται B ἐπιβάλεται V corr. v 2 et 6 ἄλλος V corr. V² 6 γέν[η]ται c. ras. V 7 ὁ ante ἐν sscr. V λαλῶν del. Eb cl. 57, 4 13 ἀπεκάλυψας αὐτὰ V 15 ἐπισκοπίω BV corr. V² 16 ἀποχωρήσας B 17 το[ῦ υἱοῦ] τοῦ [θεοῦ] το[ῦ] c. ras. V 20 παραδίδομι B 23 ἀπιλῆς B 24 αὐτω B

ληcεν, φόβῳ ὁμολογεῖ, εἰ δὲ μηδὲν ἄλλο λαλήcει, δῆλόν ἐcτιν ὅτι ὑπὸ πνεύματοc ἁγίου ἐνεπνεύcθη. ἀκούcαc δὲ ὁ ἐπίcκοποc τὸν λόγον τῆc γυναικὸc καὶ ἐπαινέcαc εἶπεν ἀποχωριcθῆναι αὐτὴν πρὸc βραχὺ καὶ τὸ παιδίον εἰcενεχθῆναι, καὶ cταθέντοc τοῦ παιδίου εἶπεν αὐτῷ· Τίc cοι ὑπέβαλεν φθέγξαcθαι ἐν τῇ ἐκκληcίᾳ ἐκεῖνα ἃ ἐλάληcαc χάριν τοῦ Μαρνείου; τὸ δὲ παιδίον ἐcιώπα. ἐπέτρεψεν δὲ ὁ ὁcιώτατοc ἐπίcκοποc μάcτιγα ἐνεχθῆναι καὶ ἀναταθῆναι τὸ παιδίον πρὸc τὸ φοβηθῆναι αὐτό. ὁ δὲ τὴν μάcτιγα κατέχων μετὰ φωνῆc ἀνέκραξεν λέγων· Τίc cοι εἶπεν λαλῆcαι; εἰπέ, ἵνα μὴ τῇ μάcτιγι πληγῇc. ὁ δὲ παῖc ἐνεὸc ἵcτατο μηδὲν φθεγγόμενοc. τότε ἡμεῖc οἱ περὶ αὐτὸν τὰ αὐτὰ αὐτῷ ἐλέγομεν μετὰ 68 ἀπειλῆc· ὁ δὲ ἦν ἀκίνητοc. τέλοc μετὰ τὸ παύcαcθαι πάνταc ἀνοίξαc τὸ cτόμα αὐτοῦ ὁ παῖc εἶπεν τῇ Ἑλληνικῇ διαλέκτῳ· Καύcατε τὸν ναὸν τὸν ἔνδον ἕωc ἐδάφουc· πολλὰ γὰρ δεινὰ γέγονεν ἐν αὐτῷ, μάλιcτα αἱ ἀνθρώπων θυcίαι. τοιούτῳ δὲ τρόπῳ καύcατε αὐτόν. ἀγάγετε ὑγρὰν πίccαν καὶ θεῖον καὶ cτέαρ χοίρειον καὶ μίξατε τὰ τρία καὶ χρίcατε τὰc χαλκᾶc θύραc καὶ ἐπ' αὐτὰc πῦρ ἐπιβάλετε, καὶ οὕτωc ὁ ναὸc καίεται· ἄλλωc γὰρ οὐκ ἔcτιν δυνατὸν γενέcθαι. τὸν δὲ ἐξώτερον ἐάcατε cὺν τῷ περιβόλῳ. καὶ μετὰ τὸ καῆναι

5 αὐτὸ V 9 ἀνατεθῆναι B αὐτῷ B [α]ὐτῷ rad. corr. V 10 μετὰ φ. om. B μ. μεγάληc φ. ci. Eb at cf. acta Marinae p. 45, 3 Us 11 μάcτιγη B μάcτιγῃ V corr. Ha 12 ἐννεὸc B ἐννεῶc V ἐνεῶc Ha 13 ταὐτὰ V αὐτὸ V corr. V[2] 15 ἑλινικῇ B 16 et 18 καύcαται V corr. v 19 ἀγάγεται B V corr. v πίccαν ὑγρὰν V χοίρεον B V corr. Ha 20 μήξατε B μίξαται V corr. v χρήcαται B χρίcαται V corr. v 21 ⟨τὸ⟩ πῦρ et ⟨πᾶc⟩ ὁ ναὸc ci. Eb cl. 55, 1. 58, 4 ἐπιβάλλεται B (λ) V corr. v 23 ἐξότερον V corr. V[2] ἐάcαται V corr. v καῖναι V corr. V[2]

καθάραντεc τὸν τόπον ἐκεῖ κτίcατε ἁγίαν ἐκκληcίαν. μαρτύρομαι ὑμῖν | πάλιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ἄλλωc μὴ γένηται. οὐ γὰρ ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν, ἀλλ' ὁ Χριcτὸc ὁ ἐν ἐμοί. ἐθαύμαcεν δὲ ὁ ὁcιώτατοc ἐπίcκοποc Πορφύριοc καὶ πάντεc οἱ cὺν αὐτῷ ἀκούcαντεc τῆc παρρηcίαc τοῦ παιδὸc καὶ πῶc εὐδιαιρέτωc ὡμίληcεν, προcκαλεcάμενοc τὴν αὐτοῦ μητέρα ἐπηρώτηcεν αὐτὴν εἰ ἠπίcτατο αὐτὴ ἢ ὁ αὐτῆc υἱὸc τὴν Ἑλληνικὴν γλῶccαν· ἡ δὲ διεβεβαιοῦτο ὅρκοιc μηδὲ αὐτὴν μηδὲ τὸ αὐτῆc τέκνον εἰδέναι Ἑλληνιcτί. ἀκούcαc πάλιν ὁ ὁcιώτατοc Πορφύριοc ἐδόξαcεν τὸν θεὸν καὶ ἀναγαγὼν τρία νομίcματα δέδωκεν τῇ γυναικί. ὁ δὲ παῖc θεαcάμενοc τὰ νομίcματα ἐν τῇ χειρὶ τῆc αὐτοῦ μητρὸc ἀνεβόηcεν λέγων τῇ Cυριακῇ γλώccῃ· Μὴ λάβῃc, μῆτερ. μὴ καὶ cὺ πωλήcῃc τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ χρυcίῳ. πάλιν δὲ ἀκούcαντεc ὑπερεθαυμάcαμεν. ἡ δὲ γυνὴ ἀνέδωκεν τὰ τρία νομίcματα εἰποῦcα τῷ ἐπιcκόπῳ· Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου καὶ παράθου ἡμᾶc τῷ θεῷ. ὁ δὲ ὅcιοc ἐπίcκοποc ἀπέλυcεν αὐτοὺc μετ' εἰρήνηc.

ὄρθρου δὲ cυναγαγὼν τοὺc θεοcεβεῖc κληρικοὺc καὶ 69 τὸν φιλόχριcτον λαόν, ἔτι δὲ καὶ τὸν θαυμάcιον Κυνήγιον καὶ τοὺc ἄρχονταc, εἶπεν αὐτοῖc πῶc ἀπεφθέγξατο τὸ παιδίον χάριν τοῦ Μαρνείου. ἀκούcαντεc δὲ ἐθαύμαcαν καὶ ὁμονοήcαντεc εἶπαν ἵνα κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ

14 cf. Act. 8, 20

1 cτήcατε B v -ται V 3 ὁ ante ἐν om. V 6 ὁμίληcεν B V corr. V[2] ⟨καὶ⟩ προcκαλ. Ha 9 μήτε ... μήτε Ha αὐτῇ V corr. V[2] 10 ἑλληνιcτῇ B V corr. v f. ἀκούcαc ⟨δὲ⟩ 11 ἀναγαγὸν B 13 ἀνεβόηcε V 14 cυρακῇ V corr. V[2] γλώccῃ ex φωνῇ V πολήcῃc B 15 θεοῦ: χριcτοῦ V 24 εἶπον ex εἶπαν V

παιδὸς οὕτως καυθῇ. ἀγαγόντες οὖν τὴν ὑγρὰν πίσσαν
καὶ τὸ θεῖον καὶ τὸ χοίρειον στέαρ καὶ μίξαντες τὰ
τρία ἔχρισαν τὰς ἐνδοτέρας θύρας καὶ ποιήσαντες εὐχὴν
προσῆψαν τὸ πῦρ, καὶ εὐθέως διέλαβεν πᾶς ὁ ναὸς καὶ
ἐκαύθη. ὅσοι δὲ τῶν στρατιωτῶν καὶ ξένων ἠδύναντο
διήρπαζον ἐκ τοῦ πυρὸς ἃ ηὕρισκον, εἴτε χρυσὸν εἴτε
70 ἄργυρον ἢ σίδηρον ἢ μόλιβδον. ἦν δὲ ἀνὴρ ἐκεῖσε τῶν
ἐξάρχων τῶν στρατιωτῶν, ὃν τριβοῦνον καλοῦσιν, ἐφι-
στάμενος τῇ καύσει τοῦ ναοῦ· ἦν δὲ Χριστιανὸς κατὰ
τὸ φαινόμενον, κατὰ δὲ τὸ ἄδηλον τοῖς πολλοῖς ἦν
εἰδωλολάτρης. οὗτος [ὁ] παριστάμενος καὶ ὁρῶν τήν
τε καῦσιν καὶ τὴν διαρπαγὴν τὴν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν
ἐπρίετο καὶ προφάσει τῆς εὐταξίας αὐτῶν ἐμάστιζεν
ἀφειδῶς ὃν ηὕρισκεν φέροντά τι τῶν σκύλων. τούτων
γινομένων καὶ καταφθαρέντων τῶν τοίχων ἐκ τοῦ πυρὸς
ἄφνω ξύλον καιόμενον ἐπιπίπτει τῷ τριβούνῳ καὶ διπλοῦν
τὸν θάνατον ἐπάγει αὐτῷ· διαρρήξαν γὰρ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ τὸ ὑπόλοιπον σῶμα ἔκαυσεν. καὶ εὐθέως οἵ τε
πιστοὶ στρατιῶται καὶ οἱ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ γνόντες
τὰ κατ᾽ αὐτόν, ὅτι ἐπιρρεπὴς ἦν πρὸς τὰ εἴδωλα, ἐδόξα-
σαν τὸν θεὸν καὶ εἶπαν ἐκεῖνον τὸν ψαλμὸν τὸν λέ-
γοντα· ʽτί ἐγκαυχᾷ ἐν κακίᾳ ὁ δυνατὸς ἀνομίαν; ὅλην
τὴν ἡμέραν ἀδικίαν ἐλογίσατο ἡ γλῶσσά σου. ὡσεὶ ξυρὸν

22 Ps. 51, 3 ss.

1 οὗτος B 2 χοίρεον BV corr. Ha μήξαντες B 4 τῷ πυρί V 5 καὶ in ras. V 9 καυσῃ B 10 πολοις B 11 εἰδωλολάτρις B ὁ del. Eb οὖν ci. Us 12 τ[ὴ]ν ὑπὸ c. ras. V 13 ἀταξίας Ha at cf. 64, 10 14 ηὕρισκε V 15 τύχων B 17 διαρρίξαν B 18 ὑπόλυπον B 19 γνωντες BV corr. v 20 αὐτῶν B ἐπιρεπὴς BV corr. Ha 21 εἶπον v 23 ἐλογήσατω B

ἠκονημένον ἐποίησας δόλον. ἠγάπησας κακίαν ὑπὲρ ἀγα-
θωσύνην, ἀδικίαν ὑπὲρ τὸ λαλῆσαι δικαιοσύνην. ἠγάπη-
σας πάντα ῥήματα καταποντισμοῦ, γλῶσσαν δολίαν. διὰ
τοῦτο ὁ θεὸς καθέλοι σε εἰς τέλος, ἐκτίλαι σε καὶ μετ-
αναστεύσαι σε ἀπὸ σκηνώματός σου καὶ τὸ ῥίζωμά σου
ἐκ γῆς ζώντων᾽ καὶ τὰ ἑξῆς τοῦ ψαλμοῦ. ἐπέμενεν δὲ
τὸ ἱερὸν καιόμενον ἐπὶ πλείστας ἡμέρας. μετὰ δὲ ταῦτα 71
καὶ τῶν οἰκιῶν ἐγένετο ἔρευνα (πολλὰ γὰρ ὑπῆρχεν
εἴδωλα ἐν πλείσταις αὐλαῖς) καὶ τὰ εὑρισκόμενα τὰ μὲν
πυρὶ παρεδίδοντο, τὰ δὲ εἰς βόρβορον ἐρρίπτοντο. εὑ-
ρίσκοντο δὲ καὶ βιβλία πεπληρωμένα γοητείας, ἅτινα
ἱερὰ αὐτοὶ ἔλεγον, ἐξ ὧν τὰς τελετὰς καὶ τὰ ἄλλα
ἀθέμιτα ἐποίουν οἱ τῆς εἰδωλομανίας, καὶ αὐτὰ δὲ
ὁμοίως ἴσα τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἔπασχον.

προσέτρεχον δὲ πολλοὶ τῇ ἁγίᾳ πίστει, καὶ οἱ μὲν 72
φόβῳ οἱ δὲ καταγινώσκοντες τῆς προτέρας ἑαυτῶν δια-
γωγῆς, πᾶσιν δὲ τὰς θύρας ἤνοιγεν ἡ ἁγία ἐκκλησία·
ἐμνημόνευεν γὰρ τῆς ἁγίας γραφῆς τῆς λεγούσης· ʽτῷ
κρούοντι ἀνοιγήσεται καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει᾽ καὶ πάλιν·
ʽεἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ Χριστὸς καταγγέλλεται᾽.
ἔλεγον δὲ καί τινες τῶν πιστῶν τῷ ὁσίῳ ἐπισκόπῳ ὅτι
οὐκ ἔδει δέξασθαι τοὺς διὰ φόβον προσερχομένους, ἀλλὰ
τοὺς ἀγαθῇ προαιρέσει· ὁ δὲ ὅσιος ἐπίσκοπος ἔλεγεν 73

18 Matth. 7, 7 s. 20 ad Philipp. 1, 18

1 ἠκονιμένον B δῶλον B ἀγαθοσύνην BV corr. V² 2 τοῦ BV corr. Ha 3 ῥῆμα B 4 καθελεῖ BV corr. Ha σε: σαι B ἐκτεῖλαι BV corr. v μετὰ ἀναστεῦσαι B 5 ῥήζωμα V corr. v 6 ἐπέμεινεν V 7 [ἡμέ]ρας c. ras. V 10 βόρβωρον B ἐρίπτοντο BV corr. Ha 11 γοειτείας B 12 αὐτοί: αὐτὰ BV corr. Ha ἄλα B 13 ἀθέμητα B εἰδωλωμανίας B 14 ἔπασχων B 15 προσέτρεχων B 16 διαλογῆς BV corr. v 17 ἤνυγεν B 18 τὸ V corr. V² 20 καταγγέλεται B

πρὸϲ τοὺϲ ταῦτα λέγονταϲ· Εἰϲὶν καὶ περιϲτατικαὶ ἀρεταὶ ϲυμβαίνουϲαι τοῖϲ ἀνθρώποιϲ· ὥϲπερ γάρ οἰκέτην τιϲ κεκτημένοϲ ἀγνώμονα πρότερον νουθετεῖ αὐτὸν διὰ παντὸϲ εὐγνωμονῆϲαι καὶ ἁπλῇ καρδίᾳ ἐξυπηρετήϲαϲθαι, ἐπὰν δὲ οὐδαμῶϲ εὕρῃ πειθόμενον τῇ νουθεϲίᾳ, τότε λοιπὸν κατὰ ἀνάγκην τούτῳ ἐπάγει τὸν φόβον καὶ πληγὰϲ καὶ δεϲμὰ καὶ ἄλλα τοιαῦτα, οὐ θέλων αὐτὸν ἀπολέϲαι ἀλλὰ ϲῶϲαι καὶ ἐπιγνῶναι τὸ δέον, τοιοῦτον καὶ τὸν θεὸν ὑπολάβετε μακροθυμοῦντα ἐπὶ τῇ ἀγνωμοϲύνῃ ἡμῶν, πολλάκιϲ δὲ παραινοῦντα ἡμῖν τὰ ϲυμφέροντα διά τε γραφῶν καὶ ἄλλων ἁγίων ἀνδρῶν, ἡμῶν δὲ μὴ πειθομένων θέλων ἐν πᾶϲιν ὡϲ ἀγαθὸϲ καὶ φιλάνθρωποϲ δεϲπότηϲ κτήϲαϲθαι ἡμᾶϲ καὶ μὴ ἀπώϲαϲθαι, τὸν φόβον αὐτοῦ καὶ τὴν παιδείαν ἐνάγει ἡμῖν, προϲκαλούμενοϲ ἡμᾶϲ μετὰ ἀνάγκηϲ ἐπιγνῶναι τὸ δέον. διὸ λέγει ἡ θεία γραφή· ʿὅταν ἀπέκτεννεν αὐτούϲ, τότε ἐξεζήτουν αὐτὸν καὶ ἐπέϲτρεφον καὶ ὤρθριζον πρὸϲ τὸν θεόνʾ. καὶ πάλιν λέγει διὰ τοὺϲ ἀποϲκιρτῶνταϲ καὶ δυϲαυχενοῦνταϲ ἐκ τοῦ θεοῦ· ʿἐν κημῷ καὶ χαλινῷ τὰϲ ϲιαγόναϲ αὐτῶν ἄγξειϲ τῶν μὴ ἐγγιζόντων πρὸϲ ϲέʾ. χρεία οὖν ἐϲτιν, τέκνα μου, τὴν ἀνθρωπότητα ὑπομιμνήϲκεϲθαι διά τε φόβων | καὶ ἀπειλῶν καὶ παιδείαϲ. διὰ τοῦτο

16 Ps. 77, 34 19 Ps 31, 9

5 εὕρει BV corr. v 6 τουτο B 7 ἀπωλέϲαι B rad. corr. V 8 δαίον B 9 ὑπελάβεται B ὑπολάβεται V corr. v 10 παρενοῦντα B 11 γραφῶν: noli conicere προφητῶν 12 πειθωμένων B rad. corr. V 13 ἀπόϲαϲθαι B 14 παιδίαν B ἐπάγει Eb 16 ἀπέκτενεν BV 17 ὄρθριζον BV corr. V² 18 f. βυϲαυχενοῦνταϲ 19 κιμῷ BV corr. V² ϲιαγῶναϲ BV corr. v 20 ἄγξηϲ B μή: μι V 22 παιδίαϲ BV corr. v

πάλιν λέγει· ʿἀγαθόν μοι ὅτι ἐταπείνωϲάϲ με, ὅπωϲ ἂν μάθω τὰ δικαιώματά ϲουʾ. ταῦτα δέ μοι εἴρηται διὰ τοὺϲ βουλομένουϲ προϲελθεῖν τῇ ἁγίᾳ ἡμῶν πίϲτει. εἰ γὰρ καὶ διϲτάζοντεϲ προϲέλθωϲιν, δύναται καὶ ὁ χρόνοϲ αὐτοὺϲ μαλάξαι Χριϲτοῦ ἐπινεύοντοϲ. ἵνα δὲ καὶ τὸ ἄλλο ἀπαγγείλω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν μὴ ὀφθῶϲιν ἄξιοι τῆϲ πίϲτεωϲ, ἤδη γενόμενοι ἐν ἕξει τοῦ κακοῦ, οἱ ἐξ αὐτῶν γεννώμενοι δύνανται ϲωθῆναι ϲυναναϲτρεφόμενοι τῷ
ἀγαθῷ. ταῦτα εἰπὼν ὁ ὅϲιοϲ Πορφύριοϲ καὶ πείϲαϲ 74
τοὺϲ ἀδελφούϲ, πάνταϲ τοὺϲ βουλομένουϲ φωτιϲθῆναι ἐδέξατο, κατηχήϲαϲ αὐτοὺϲ ἐπὶ πολλὰϲ ἡμέραϲ οὐ μόνον πρὸ τοῦ βαπτίϲματοϲ, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα· ϲυνεχῶϲ γὰρ ἐδίδαϲκεν τὸν λαόν, οὐχ ὁμιλῶν κομπῷ λόγῳ θέλων ἐπιδείξαϲθαι, ἀλλ᾽ ἁπλῇ φράϲει διδάϲκων καὶ ἐπιλύων πάντα ἀπὸ τῆϲ γραφῆϲ. προϲετέθηϲαν οὖν τῇ τοῦ Χριϲτοῦ ποίμνῃ ἐν ἐκείνῳ τῷ ἐνιαυτῷ ὡϲεὶ ὀνόματα τριακόϲια, καὶ ἐξ ἐκείνου καθ᾽ ἕκαϲτον ἔτοϲ αὔξηϲιν ἐπεδέχετο τὰ Χριϲτιανῶν.
καυθέντοϲ δὲ εἰϲ τέλοϲ τοῦ Μαρνείου καὶ τῆϲ πό- 75
λεωϲ καταϲταθείϲηϲ ἐβουλεύϲατο ὁ μακάριοϲ ἐπίϲκοποϲ μετὰ τῶν ἀπὸ τοῦ εὐαγοῦϲ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίϲτου λαοῦ ἁγίαν ἐκκληϲίαν κτίϲαι ἐν τῷ καυθέντι τόπῳ, καθὼϲ αὐτῷ ἀπεκαλύφθη ἡνίκα ἐτύγχανεν ἐν Κωνϲταντινουπόλει, δι᾽ ὃ καὶ τὰ χρήματα ἔλαβεν παρὰ τῆϲ θεοφιλεϲτάτηϲ Εὐδοξίαϲ τῆϲ βαϲιλίδοϲ. ἀπολύϲαϲ οὖν τούϲ

1 Ps. 118, 71

7 ἐνέξει BV corr. Ha 8 γενώμενοι B 10 φωϲθῆναι sscr. τι V 12 πρὸϲ B 13 λαόν: λόγον BV corr. Us 19 καυθέντεϲ B corr. B² 20 καταϲταθήϲειϲ B 22 κτῆϲαι B 24 δι᾽ ὧν BV corr. Eb 25 βαϲιλείδοϲ B

τε ἄρχοντας καὶ τὸν φιλόχριστον λαὸν μέρος τῆς βοηθείας κατέσχεν διὰ τὸ μὴ γενέσθαι νεωτερισμόν τινα μετὰ τὴν αὐτῶν ἔξοδον, οὐ διὰ τοῦτο δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ συμβοηθῆσαι χάριν τοῦ συναγαγεῖν τὰς ὕλας τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰρημένης ἁγίας ἐκκλησίας. συνεβούλευον οὖν τινες κτισθῆναι αὐτὴν κατὰ τὴν θέσιν τοῦ εἰδωλείου· στρογγυλοειδὲς γὰρ ὑπῆρχεν, περιβεβλημένον δυσὶν στοαῖς ἀλληλοεσωτέραις, τὸ δὲ μέσον αὐτοῦ ἦν ἀναφυσητὸν κιβώριον καὶ ἀνατεταμένον εἰς ὕψος. εἶχεν δὲ καὶ ἄλλα τινὰ ἃ τοῖς εἰδώλοις ἔπρεπεν, εὔθετα δὲ πρὸς τὰ γινόμενα παρὰ τῶν εἰδωλομανῶν μυσαρά τε καὶ ἀθέμιτα. κατὰ ταύτην οὖν τὴν θέσιν ἔλεγόν τινες τὴν ἁγίαν κτισθῆναι ἐκκλησίαν. ἄλλοι δὲ ἀντέλεγον λέγοντες καὶ αὐτὴν τὴν μνήμην τῆς θέσεως ὀφείλειν περιαιρεθῆναι· οἱ δὲ τοῦτο λέγοντες ἔπειθον πάντας ὡς καλῶς εἰπόντες· ὁ δὲ ὅσιος ἐπίσκοπος ἔλεγεν· Καὶ τοῦτο καταλείψωμεν τῇ βουλῇ τοῦ θεοῦ. ἐν ὅσῳ δὲ καθαίρεται ὁ τόπος καταλαμβάνει μαγιστριανὸς ἐπιφερόμενος βασιλικὰς ἐπιστολὰς τῆς ἀειμνήστου Εὐδοξίας, περιεῖχον δὲ | τὰ γράμματα ἀσπασμὸν καὶ αἴτησιν εὐχῶν ὑπέρ τε αὐτῆς καὶ τῶν βασιλέων, τοῦ αὐτῆς ἀνδρὸς καὶ τοῦ τέκνου. ἦν δὲ ἐν ἄλλῳ χάρτῃ ἔσωθεν τῶν γραμμάτων τὸ σκάριφον τῆς ἁγίας æκκλησίας σταυροειδὲς καθὼς νῦν σὺν θεῷ ὁρᾶται. καὶ περιεῖχον τὰ γράμ-

3 αυτ[ων] c. ras. V 4 τοῦ cυμβ. B 5 cυνεβούλευον B 7 εἰδωλίου BV corr. V² 8 cτολαῖc BV corr. Ha 9 ἀναφυcιτὸν B -cιτικὸν V -cητικὸν V² κιβόριον BV corr. v ἀνατεταμμένον BV corr. Ha 11 ειδωλωμανων B 12 ἀθέμητα BV corr. Ha κατ᾽ αὐτὴν V 14 ὀφίλειν B 17 τοῦ θεοῦ om. V post τῇ suppl. Ha 19 βαcιλεικὰc B 22 ἄλλο BV corr. V² 23 cκάριφοc BV corr. Ha cταυροειδωc V

ματα ὥστε κατὰ τὸ σκάριφον κτισθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκ-
κλησίαν. ἐχάρη δὲ ὁ ἐν ἁγίοις Πορφύριος ἀναγνοὺς
καὶ θεασάμενος τὸ σκάριφον· ἔγνω γὰρ ὅτι καὶ τοῦτο
ἐγένετο κατὰ θείαν ἀποκάλυψιν καὶ ἐμνήσθη τῆς γρα-
φῆς λεγούσης· 'καρδία βασιλέως ἐν χειρὶ θεοῦ'. περιεῖ-
χον δὲ τὰ γράμματα ἔτι καὶ κίονας πολυτίμους καὶ
μάρμαρα μέλλειν πέμπεσθαι. ἐκχοϊσθείσης οὖν τῆς τέ- **76**
φρας καὶ πάντων τῶν βδελυγμάτων περιαιρεθέντων τὰ
ὑπολειφθέντα σκύβαλα τῆς μαρμαρώσεως τοῦ Μαρνείου,
ἅπερ ἔλεγον ἱερὰ εἶναι καὶ ἐν τόπῳ ἀβάτῳ τυγχάνειν,
μάλιστα γυναιξίν, ταῦτα συνεῖδεν ὁ ὅσιος ἐπίσκοπος πρὸ
τοῦ ναοῦ ἔξω εἰς τὴν πλατεῖαν πλακωθῆναι, ἵνα καταπατῶνται οὐ μόνον ὑπὸ ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ γυναικῶν καὶ κυνῶν καὶ χοίρων καὶ κνωδάλων. τοῦτο δὲ πλέον ἐλύπησεν τοὺς εἰδωλολάτρας τῆς καύσεως τοῦ ναοῦ. ὅθεν αἱ πλείους αὐτῶν, μάλιστα αἱ γυναῖκες, οὐκ ἐπιβαίνουσιν τοῖς μαρμάροις ἕως τοῦ νῦν.

μετὰ χρόνον δὲ ὀλίγον κηρύσσει νηστείαν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, καὶ τῆς ἀπολύσεως τῶν ἑωθινῶν εὐχῶν γενομένης ἐκέλευσεν ὁ θεοφιλὴς ἐπίσκοπος πάντα ἄνδρα φιλόχριστον δικέλλας καὶ ἄμας καὶ ἄλλα τοιαῦτα ὄργανα ὑφ᾽ ἑκάστου βασταχθῆναι. τοῦτο δὲ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἦν προκηρύξας, ἵνα πάντες τὸ πρωὶ εὑρεθῶσιν ἐν εὐτρεπεῖ,

5 Prov. 21, 1

2 ἐχάρι B Πορφύριος: om. B 7 ἐκχοϊθείσης BV corr. Ha 8 βδελλυγμάτων V 9 ὑποληφθέντα BV corr. Ha 10 τῶπω B 12 κατὰ πατόνται B 15 εἰδωλωλάτρας B 19 αἰωθινῶν B ἑωθηνῶν V corr. v 20 θεοφιλεῖς B post φιλόχριστον desideratur tale ὡς τάχος συναχθῆναι καὶ 21 ἄμμας BV corr. Ha 22 ὑπεκάστου BV corr. v 23 τὸ πρωὶ B v τῷ π. V εὐτρεπῆ BV corr. Ha

77 ὃ δὴ καὶ γέγονεν. συναχθέντος δὲ τοῦ λαοῦ μετὰ τῶν
εἰρημένων ὀργάνων ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐπωνύμῳ
Εἰρήνῃ ἐπέτρεψεν πάντας ψάλλοντας ὁμοῦ πορευθῆναι
εἰς τὸ ποτὲ Μαρνεῖον, αὐτὸς δὲ ἐπηκολούθει βαστάζων
τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον καὶ περὶ αὐτὸν ἔχων τὸν εὐαγῆ
κλῆρον, ὄντως μιμούμενος τὸν Χριστὸν μετὰ τῶν μα-
θητῶν. προηγεῖτο δὲ τοῦ λαοῦ ὁ ἀείμνηστος Βαρωχᾶς
βαστάζων τὸ ἐκτύπωμα τοῦ τιμίου σταυροῦ, ἐξ ἑκατέρων
δὲ τῶν μερῶν τοῦ λαοῦ ἦσαν οἱ στρατιῶται οἱ ὑπο-
λειφθέντες χάριν τῆς εὐταξίας τῆς πόλεως. πορευό-
μενοι δὲ ἔψαλλον καὶ ἐν τῇ θέσει τῆς διακοπῆς τοῦ
ψαλμοῦ ἔλεγον τὸ ἀλληλούια· ἦν δὲ ὁ ψαλμὸς ὃν
ἔλεγον· 'δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν
τῷ θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν. προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν
αὐτῷ, ὅτι θεὸς μέγας κύριος καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ
πᾶσαν τὴν γῆν, ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς
γῆς καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρέων αὐτοῦ εἰσιν, ὅτι αὐτοῦ
ἐστιν ἡ θάλασσα καὶ αὐτὸς ἐποίησεν αὐτὴν καὶ τὴν
ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἔπλασαν. δεῦτε προσκυνήσωμεν
καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ καὶ κλαύσωμεν ἐναντίον κυρίου
τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ
ἡμεῖς λαὸς νομῆς αὐτοῦ καὶ πρόβατα χειρὸς αὐτοῦ'.
78 ἔλεγον δὲ καὶ ἄλλους ψαλμοὺς ἕως ὅτε εἰσῆλθον εἰς
τὸ Μαρνεῖον. ἦν δὲ προτρεψάμενος ὁ ἐν ἁγίοις Πορ-

13 Ps. 94, 1 ss.

2 ἐπονύμω B 4 ἐπικολούθει BV corr. v 5 αὐτὸν B 6 ὄντος BV corr. Ha μημούμενος B 9 ὑποληφθέντες BV corr. v 11 ἔψαλον B θέση B 13 et 15 ἀλαλάξομεν B 20 χεῖραις B 24 ἔλεγεν BV corr. Ha

φύριος ὁ ἐπίσκοπος Ῥουφῖνόν τινα ἀρχιτέκτονα ἐκ τῆς
Ἀντιόχου, πιστὸν ἄνδρα καὶ ἐπιστήμονα, δι' οὗ καὶ τὸ
ἅπαν τῆς οἰκοδομῆς ἐτελειώθη. οὗτος λαβὼν γύψον
ἐσημειώσατο τὴν θέσιν τῆς ἁγίας ἐκκλησίας κατὰ τὸ
σχῆμα τοῦ πεμφθέντος σκαρίφου ὑπὸ τῆς θεοφιλεστά-
της αὐγούστης Εὐδοξίας. καὶ ποιήσας ὁ ὁσιώτατος ἐπί-
σκοπος εὐχὴν καὶ γονυκλισίαν ἐπέτρεψεν τῷ λαῷ σκά-
πτειν. εὐθέως δὲ πάντες μιᾷ ψυχῇ καὶ τῇ αὐτῇ προ-
θυμίᾳ ἔσκαπτον βοῶντες· Ὁ Χριστὸς ἐνίκησεν. οὐκ
ἦν δὲ θεάσασθαι διαφορὰν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἢ γέ-
ροντος ἢ παιδίου, ἀλλ' ἡ προθυμία πᾶσιν τὴν αὐτὴν
δύναμιν παρεῖχεν. καὶ οἱ μὲν ἔσκαπτον ἄλλοι δὲ ἐξε-
χοίζον, ὥστε δι' ἡμερῶν ὀλίγων πάντας τοὺς τόπους
ὀρυχθῆναι καὶ ἐκχοϊσθῆναι. καὶ προευτρεπισθείσης τῆς 79
ὕλης λίθων τε παμμεγεθῶν ἀπὸ λόφου τοῦ λεγομένου
Ἀλδιώματος ἐξ ἀνατολῶν τῆς πόλεως καὶ ἄλλης ὕλης
ὁ ἐν ἁγίοις πάλιν συναγαγὼν τὸν φιλόχριστον λαὸν
καὶ ποιήσας πολλὰς εὐχὰς καὶ ψαλμῳδίας ἐν τῷ τόπῳ
ἀναζωσάμενος αὐτὸς πρῶτος ἤρξατο βαστάζειν λίθους
καὶ βάλλειν εἰς τὰ θεμέλια, ἔπειτα καὶ οἱ θεοφιλεῖς
κληρικοὶ καὶ πάντες οἱ λαϊκοί, χαίροντες καὶ ψάλλοντες
μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὡς ἀκούεσθαι αὐτοὺς ἀπὸ τριῶν μι-
λίων τῆς πόλεως.

ἐγένετο δὲ μέγα θαῦμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. φρέατα 80
τυγχάνουσιν ἔσωθεν τοῦ περιβολαίου τοῦ ἱεροῦ, ἐξ ὧν ἐστιν
ἓν ἀπὸ δυτικοῦ μέρους τῆς νῦν ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλη-
σίας, οὐκ ὀλίγον βάθος ἔχον. τρεῖς οὖν παῖδες διψήσαντες

3 cf. Ha opusc. III p. 447 4 ἐσιμειώσατο B 7 γονυκλησίαν BV corr. Ha 12 γὰρ εἶχεν B 14 ἐκχοϊθῆναι V προευτρεπισθήσης B 16 Ἀλδιώματος: cf. Etymol. Magn. 58, 20 20 βάλειν B ἔπιτα B 22 μηλίων BV corr. Ha 27 ἔχων V

ἀπῆλθον ἐπὶ τὸ πιεῖν καὶ πλησιάσαντες τῷ στόματι τοῦ
φρέατος παρέκυπτον ἐπερειδόμενοι τῷ ξύλῳ τῷ ἐπὶ τοῦ
στομίου, οἷα συμβαίνει παῖδας ποιεῖν, καὶ κλασθέντος
τοῦ ξύλου οἱ τρεῖς ἔπεσαν εἰς τὸ φρέαρ. τινὲς δὲ
ἐκεῖ εὑρεθέντες ἀπῆλθον καὶ ἀπήγγειλαν τῷ λαῷ τὰ
γενόμενα. ἐγένετο δὲ οὐ μικρὸς θόρυβος πάντων συν-
τρεχόντων ἐπὶ τὸ φρέαρ. γνοὺς δὲ τὸ γεγονὸς ὁ ὁσιώ-
τατος Πορφύριος καὶ αὐτὸς δραμὼν ἐπὶ τὸν τόπον ἐκέ-
λευσεν ἡσυχίαν γενέσθαι, καὶ γενομένης ἤρξατο εὔχεσθαι
καὶ δέεσθαι τοῦ θεοῦ μετὰ πολλῶν δακρύων ἵνα ζῶντα
καὶ ἀσινῆ τὰ παιδία φυλάξῃ, καὶ μάλιστα διὰ τοὺς
εἰδωλομανεῖς, ἵνα μὴ εἴπωσιν· Ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς αὐτῶν
εἰς ὃν ἤλπιζον; καὶ ποιήσας ὥραν μίαν χαμαὶ κεί-
μενος καὶ ἀναστὰς ἐπέτρεψεν κατελθεῖν τινα διὰ τῶν
σχοινίων τῶν κάδων, τὴν ἔρευναν τῶν παίδων ποιή-
σασθαι. ἐβόων γὰρ οἱ ἀπὸ τοῦ πλήθους, καλοῦντες τὰ
παιδία, καὶ οὐδεὶς ἦν ὁ ὑπακούων κάτωθεν ἐκ τοῦ
81 φρέατος. κατελθόντος δὲ τοῦ ἀνδρὸς ηὑρέθησαν οἱ τρεῖς
παῖδες καθήμενοι ἐπάνω λίθου μεγάλου ἀσινεῖς καὶ ἱλα-
ροὶ ὁμιλοῦντες ἀλλήλοις. ὡς δὲ ἐθεάσατο αὐτοὺς ὁ
ἀνήρ, ὑπερεθαύμασεν καὶ ἐδόξασεν τὸν θεόν, καὶ βοήσας
κάτωθεν εἶπεν· Δοξάσατε τὸν κύριον, ζῶσιν γὰρ οἱ
τρεῖς παῖδες. ἀκούσας δὲ ὁ ἐν ἁγίοις ὅσιος ἐπίσκο-
πος καὶ οἱ τοῦ λαοῦ ἐχάρησαν καὶ πέμψαντες σπυρίδα
μεγάλην ἐπέτρεψεν τοὺς τρεῖς ὁμοῦ ἀνενεχθῆναι. μικροὶ
γὰρ ἦσαν ὡς ἀπὸ ἐτῶν ἓξ ἢ ἑπτά. δεξάμενος δὲ ὁ

12 cf. Ps. 79, 10. 115, 2. Ioel 2, 17

2 ἐπεριδόμενοι B V corr. Ha 7 γεγονὼς B 11 διαφυ-
λάξῃ V 13 κείμενος: κεκλημένος V 20 ἀλλήλους V
24 σπυρίδαν B V corr. Ha 25 ἐπέτρεψαν Ha 26 ὡς: ὃς B

κάτω τὴν σπυρίδα καὶ δεσμήσας ἀσφαλῶς ἐκάθισεν τοὺς
τρεῖς, παραγγείλας αὐτοῖς κλεῖσαι τοὺς αὐτῶν ὀφθαλ-
μοὺς ἄχρις οὗ τὰ ἄνω φθάσωσιν, καὶ λέγειν· Ἰησοῦ
Χριστέ, σῶσον. καὶ ποιήσας τοῦτο ἐβόησεν μετὰ κατα-
στάσεως σῦραι τὸ σχοινίον, καὶ σύροντες ἔλεγον τὸν
ὕμνον τῶν τριῶν παίδων· 'εὐλογητὸς εἶ, κύριε ὁ θεὸς
τῶν πατέρων ἡμῶν'. καὶ ὡς ἔφθασαν καὶ ἐθεάσατο
αὐτοὺς ὁ ἐν ἁγίοις ἐπίσκοπος (οὗτος γὰρ ἐτύγχανεν
κατὰ τοῦ στομίου τοῦ φρέατος ἑστὼς καὶ κρατῶν τὸ
σχοινίον), [καὶ] πλησθεὶς χαρᾶς καὶ δακρύων ἀνεβόησεν
εἰπών· 'εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὸν κύριον,
ὑμνεῖτε'. ὡς δὲ ἐπῆραν αὐτοὺς ἐκ τοῦ σπυριδίου, ἠρεύ-
νησαν μή τι τοῦ σώματος αὐτῶν ἔπληκται, καὶ οὐδὲν
ηὑρέθη φαῦλον ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ μέγα θαῦμα ἐθεασά-
μεθα· οἱ γὰρ τρεῖς σταυροειδῆ σημεῖα ηὑρέθησαν ἔχον- 82
τες ὡς ἀπὸ ξέσματος βελόνης, ὃ μὲν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ
μετώπου, ὃ δὲ ἐπάνω τῆς δεξιᾶς χειρὸς περὶ τοὺς δακτύ-
λους, ὁ δὲ ἄλλος εἰς τὸν δεξιὸν ὦμον. ἦν δὲ τὰ σταυ-
ρία καλῶς τετυπωμένα, μήτε λοξὰ μήτε σκαμβά, ἀλλ'
ἑνὸς μέτρου, ὡς δῆλα αὐτὰ εἶναι θεοσήμεια· οὔτε γὰρ
πόνον ἐποίουν αὐτοῖς, ἀλλ' οὐδὲ αἷμα, ἀλλ' ἦν τετυ-
πωμένα ὡς ἀπὸ κινναβάρεως. ἔμειναν δὲ ἐν αὐτοῖς
ἱκανὸν χρόνον πρὸς τὸ πάντας ὁρᾶν καὶ θαυμάζειν·
πολλοὶ γὰρ καὶ τῶν ἀλλοεθνῶν θεασάμενοι ἐπίστευσαν.

6 Prec. Azariae 2 11 Prec. Azariae 34

1 δεσμίσας B ἐκάθησεν B 2 κλῆσαι B 4 f. κατατάσεως
5 σχοινίων B 10 καὶ del. Ha πλεισθεὶς V 15 σταυ-
ροηδὴ B 17 μετόπου B 19 τετυπομένα B 20 δεῖλα B V
corr. v 21 ἦν ut vid. B ἢ B² V corr. Ha τετοιπομένα B
22 κιναβάρεως B V corr. Ha

83 ἀνενεχθεὶς δὲ καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ καταβὰς χάριν τῶν παιδίων διεβεβαιοῦτο ὅρκοις λέγων ὅτι Ἡνίκα ἔβαλλον αὐτοὺς ἐν τῇ σπυρίδι καὶ ἀνεφέροντο, ἐθεώρουν ὡς ἐπὶ ἀστραπῆς κύκλῳ αὐτῶν ἕως ὅτου ἔφθασαν τὸ στόμιον τοῦ φρέατος. ἐγένετο δὲ χαρὰ τοῖς Χριστιανοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, τοῖς δὲ εἰδωλολάτραις λύπη καὶ σκάνδαλον.

ἡ δὲ οἰκοδομὴ προέκοπτεν καθ᾽ ἡμέραν, πάντων προθύμως καὶ σπουδαίως | ἐργαζομένων· οὔτε γὰρ ἦν ὁ ἀποστερούμενος τὸν μισθὸν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ περισσὸν παρεῖχεν φιλοτιμούμενος τοὺς ἐργαζομένους· ἔλεγεν γάρ· Δίκαιόν ἐστιν ἵνα μὴ λάβῃ κατάραν ἀλλ᾽ εὐλογίαν τὸ
84 πᾶν ἔργον τῆς οἰκοδομῆς. τῷ δὲ ἑξῆς ἐνιαυτῷ πέμπει ἡ βασίλισσα Εὐδοξία τοὺς στύλους οὓς ἐπηγγείλατο, θαυμαστοὺς ὄντας καὶ μεγάλους, τὸν ἀριθμὸν τριάκοντα δύο (καλοῦνται δὲ Καρύστιοι), οἵτινές εἰσιν ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ σμαράγδων δίκην λάμποντες. καταπλευσάντων δὲ αὐτῶν πάλιν ἐδείχθη ἡ σπουδὴ καὶ προθυμία τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ· πάντες γὰρ ἀκούσαντες εὐθέως ἔδραμον ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν, οὐ μόνον δὲ ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες καὶ γέροντες (πάντας γὰρ ὁ πόθος τῆς πίστεως ἐνεδυνάμου), καὶ ἀγαγόντες ἁμάξας ἐπιθέντες ἕκαστον στύλον εἷλκον καὶ ἀπετίθεντο ἐν τῷ ὑπαίθρῳ τοῦ ἱεροῦ καὶ πάλιν ὑπέστρεφον καὶ διεκόμιζον ἕτερον ἕως οὗ ὅλους διεκόμιζον. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων.

85 κατ᾽ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπεδήμησεν τῇ πόλει

2 ἔβαλον V 3 σπυρίδη B ὡσεὶ ἀστραπὰς Ha f. ⟨φῶς⟩ ὡς ἐπὶ ἀστραπῆς 8 σπουδαῖος B 10 φειλοτιμούμενος B 12 πέμπη B 13 στ[ύλ]ους c. ras. V 15 καλοῦντε B καρώστιοι BV corr. Henschen 17 πάλιν αὐτῶν B ἡ om. V 22 ἀπέθεντο B 23 ὑπέθρῳ BV corr. Ha 25 τοῦτον B

γυνή τις Ἀντιόχισσα καλουμένη Ἰουλία, ἥτις ὑπῆρχεν τῆς μυσαρᾶς αἱρέσεως τῶν λεγομένων Μανιχαίων, καὶ γνοῦσά τινας νεοφωτίστους εἶναι καὶ μήπω ἐστηριγμένους ἐν τῇ ἁγίᾳ πίστει ὑπεισελθοῦσα ὑπέφθειρεν αὐτοὺς διὰ τῆς γοητικῆς αὐτῆς διδασκαλίας, πολλὰ δὲ πλέον διὰ δόσεως χρημάτων. ὁ γὰρ ἐφευρὼν τὴν εἰρημένην ἄθεον αἵρεσιν οὐκ ἄλλως ἠδυνήθη δελεάσαι τινὰς εἰ μὴ διὰ τῆς παροχῆς τῶν χρημάτων. καὶ γὰρ τὸ μάθημα αὐτῶν τοῖς γε νοῦν ἔχουσιν πεπλήρωται πάσης βλασφημίας καὶ καταγνώσεως καὶ γραώδων μύθων ἐφελκομένων γυναικάρια καὶ παιδιώδεις ἄνδρας κοῦφον ἔχοντας τόν τε λογισμὸν καὶ τὴν διάνοιαν. ἐκ διαφόρων γὰρ αἱρέσεων καὶ δογμάτων Ἑλληνικῶν συνέστησαν ταύτην αὐτῶν τὴν κακοδοξίαν, βουλόμενοι πανούργως καὶ δολίως πάντας προσλαβέσθαι. θεοὺς γὰρ πολλοὺς λέγουσιν, ἵνα Ἕλλησιν ἀρέσωσιν, ἔτι δὲ καὶ γένεσιν καὶ εἱμαρμένην καὶ ἀστρολογίαν φάσκουσιν, ἵνα ἀδεῶς ἁμαρτάνωσιν, ὡς μὴ ὄντος ἐν ἡμῖν τοῦ ἁμαρτάνειν, ἀλλ᾽ ἐξ ἀνάγκης τῆς εἱμαρμένης. ὁμολογοῦσιν δὲ καὶ Χριστόν, δοκήσει γὰρ αὐτὸν 86
λέγουσιν ἐνανθρωπῆσαι· καὶ αὐτοὶ γὰρ δοκήσει λέγονται Χριστιανοί. τὰ γὰρ γέλωτος καὶ δυσφημίας ἄξια παραλιμπάνω, ἵνα μὴ πληρώσω τὰς ἀκοὰς τῶν ἐντυγχα-

1 ἀντιόχησα B -εισα V corr. Ha ἰουλία P ἰολία BV ἰουλιανή M 2 μυσερᾶς V [λεγο]μένων c. ras. V μανιχέων V corr. v 3 ἐστηρηγμένους B 4 πίστη V corr. v 5 f. πολλῷ 6 δόσεως B rad. corr. V ἐφευρὸν B 7 οὐκ ἄλως B οὐ καλῶς V corr. V² 10 γραοδῶν BV corr. V² 14 πανούργος B 16 ἡμαρμένην BV corr. v 17 ἁμαρτάνουσιν V corr. v ὄντως BV corr. v 18 τοῦ: τὸ BV corr. v ἡμαρμένης BV corr. v 19 ὁμολογοῦσι V δοκείσει V corr. v 21 παραλειμπάνων B παραλ[ει]μ[πά]νω c. ras. V corr. v

νόντων ἤχους βαρυτάτου καὶ τερατολογίας. τὰ γὰρ Φιλιστίωνος τοῦ σκηνικοῦ καὶ Ἡσιόδου καὶ ἄλλων λεγομένων φιλοσόφων | συμμίξαντες τοῖς τῶν Χριστιανῶν τὴν ἑαυτῶν αἵρεσιν συνεστήσαντο. ὥσπερ γὰρ ζωγράφος ἐκ διαφόρων χρωμάτων μίξιν ποιῶν ἀποτελεῖ δοκήσει ἄνθρωπον ἢ θηρίον ἢ ἄλλο τι πρὸς ἀπάτην τῶν θεωρούντων, ἵνα δόξῃ τοῖς μὲν μωροῖς καὶ ἀνοήτοις ἀληθῆ τυγχάνειν, τοῖς δὲ νοῦν ἔχουσι σκιὰ καὶ ἀπάτη καὶ ἐπίνοια ἀνθρωπίνη, οὕτως καὶ οἱ Μανιχαῖοι ἐκ διαφόρων δογμάτων ἀντλήσαντες ἀπετέλεσαν τὴν αὐτῶν κακοδοξίαν, μᾶλλον δὲ ἐκ διαφόρων ἑρπετῶν τὸν ἰὸν συναγαγόντες καὶ μίξαντες θανατηφόρον φάρμακον κατεσκεύασαν πρὸς ἀναίρεσιν ἀνθρωπίνων ψυχῶν. ὡς δὲ προείρηται ἐνδημησάσης τῆς λοιμοφόρου γυναικός, τινὲς τῇ
87 ἀπατώδει αὐτῆς διδασκαλίᾳ συναπήχθησαν. μεθ᾽ ἡμέρας δέ τινας γνοὺς παρά τινων πιστῶν ὁ ἐν ἁγίοις Πορφύριος μεταπεμψάμενος αὐτὴν ἐπηρώτα, τίς καὶ πόθεν ὑπῆρχεν καὶ ποίαν δόξαν ἐπιφέρεται. ἡ δὲ καὶ τὴν πατρίδα καὶ ὅτι Μανιχαία ἐτύγχανεν ὡμολόγησεν. τῶν δὲ περὶ αὐτὸν ὀργῇ κινηθέντων (ἦσαν γὰρ παρ᾽ αὐτῷ τινες εὐλαβεῖς) παρεκάλει ὁ μακάριος αὐτοὺς μὴ θυμοῦσθαι ἀλλὰ μεθ᾽ ὑπομονῆς παραινέσαι καὶ ἅπαξ καὶ δίς, φυλάττων τὸ ῥητὸν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου. εἶτα λέγει τῇ γυναικί·

23 ad Titum 3, 10

1 ἤχου v 2 φιλιστίωνος BV corr. v (cf. Epiphan. panar. h. 66, 22) σκήνου BV corr. Ha ἰσιόδου B 5 δοκείσει V corr. v 8 ἀληθὲς Ha τυγχάνων BV -νον v corr. Ha 9 οὕτος B 11 [ἑρπε]τῶν c. ras. V τῶν ἰῶν B 12 μίξαντες B 14 ἐνδημήσας BV corr. B²v 15 ἀπατώδη BV corr. v 17 ἐπιρότα B 18 ἐπιφέρετε B 19 ὁμολόγησεν B αὐτῶν BV corr. v 21 post παρεκάλει eras. M V 22 δεῖς B φυλάττον B 23 [ἁ]γίου c. ras. V

Ἀπόσχου, ἀδελφή, ταύτης τῆς κακοδοξίας· σατανικὴ γὰρ τυγχάνει. ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· Λέγε καὶ ἄκουε, καὶ ἢ πείθεις ἢ πείθῃ. ὁ δὲ μακάριος εἶπεν· Εὐτρεπίζου εἰς τὴν αὔριον καὶ παραγένου ἐνταῦθα. ἡ δὲ συνταξαμένη ἐξῆλθεν. ὁ δὲ μακάριος νηστεύσας καὶ πολλὰ δεηθεὶς τοῦ Χριστοῦ ἵνα καταισχύνῃ τὸν διάβολον ηὐτρεπίσθη εἰς τὴν ἑξῆς. προσεκαλέσατο δέ τινας τῶν εὐλαβῶν κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν εἰς τὸν διάλογον αὐτοῦ τε καὶ τῆς γυναικός. τῇ δὲ ἐπαύριον παραγίνεται ἡ γυνή, ἔχουσα 88
μεθ᾽ ἑαυτῆς ἄνδρας δύο καὶ τοσαύτας γυναῖκας· ἦσαν ⟨δὲ⟩ νεώτεροι καὶ εὐειδεῖς, ὠχροὶ δὲ οἱ πάντες, ἡ δὲ Ἰουλία ἦν προβεβηκυῖα. ὅλοι δὲ ὥρμουν ἀπὸ λόγων τῆς κοσμικῆς παιδείας, πολλῷ δὲ πλέον ἡ Ἰουλία. τὸ δὲ πρόσχημα αὐτῶν ἦν ταπεινὸν καὶ τὸ ἦθος ἤπιον, τὸ δὲ δὴ λεγόμενον ἔξωθεν πρόβατα, ἔσωθεν δὲ λύκοι ἅρπαγες καὶ θηρία ἰοβόλα· πάντα γὰρ μεθ᾽ ὑποκρίσεως λαλοῦσίν τε καὶ πράττουσιν. εἶτα ἐπιτραπέντες καθίσαι τὴν ζήτησιν ἐποιοῦντο. ὁ δὲ ἐν ἁγίοις βαστάζων τὰ ἅγια εὐαγγέλια καὶ ποιήσας τὴν σφραγῖδα τοῦ σταυροῦ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἤρξατο ἐπερωτᾶν αὐτὴν ἐξειπεῖν τὴν δόξαν αὐτῆς, ἡ δὲ ἤρξατο λέγειν. ὁ δὲ ἀδελφὸς Κορνήλιος ὁ διάκονος ὁ πρὸ | βραχέος ὀνομασθείς, ἐπιστάμενος τὰ Ἐννόμου σημεῖα, ἐπιτραπεὶς παρὰ τοῦ μακαριωτάτου ἐπισκόπου πάντα τὰ λεγόμενα καὶ ἀντιτι-

15 cf. Matth. 7, 15

1 ταυτης ἀδελφὴ V 2 τυγχάνη B 3 πείθει B 4 παραγίνου Eb 8 διάλογον B 9 τ. δὲ B 11 δὲ add. Ha, an ἦσαν ⟨δὲ οὗτοι μὲν⟩ ὀχροὶ BV corr. v 12 ὥρμων BV corr. v ἐπὶ λόγων Ha 13 παιδείας B 15 [δὲ] δὴ Ha 17 καθῆσαι BV corr. v 22 κορνήλιος B βραχέως BV corr. v 23 ἐν νόμου Ha

θέμενα ἐσημειοῦτο, ἐμοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ Βαρωχᾶ ὑπο-
μιμνησκόντων. τὸν δὲ διάλογον οὐκ ἔγραψα ἐν τούτῳ
τῷ βιβλίῳ διὰ τὸ εἶναι μέγαν, βουλόμενος ἐν ἐπιτομῇ
ποιήσασθαι τὴν παροῦσαν συγγραφήν, ἐν ἑτέρῳ δὲ βιβλίῳ
αὐτὸν ἐξεθέμην τοῖς βουλομένοις γνῶναι τήν τε σοφίαν
τὴν δοθεῖσαν παρὰ θεοῦ τῷ ὁσιωτάτῳ Πορφυρίῳ καὶ τοὺς
γραώδεις μύθους οὓς ἐφλυάρησεν ἡ τερατολόγος καὶ φαρ-
89 μακὸς Ἰουλία. ἥντινα μετῆλθεν ἡ θεία δίκη ὀξέως. μετὰ
γὰρ τὸ πολλὰ καὶ ἐπὶ πλείστας ὥρας μυθολογῆσαι καὶ
τὰς συνήθεις βλασφημίας εἰπεῖν εἰς τὸν τῶν ὅλων κύ-
ριον καὶ θεὸν κινηθεὶς ὑπὸ τοῦ θεϊκοῦ ζήλου ὁ ἐν ἁγίοις
Πορφύριος, ὁρῶν τὸν τὰ πάντα περιέχοντα [τὰ πέρατα]
τά τε ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα βλασφημούμενον ὑπὸ γυ-
ναικὸς ἐνεργουμένης ὑπὸ τοῦ διαβόλου καὶ συγκαταβαινού-
σης τῷ ἐκείνου θελήματι, ἀπεφήνατο κατ᾽ αὐτῆς εἰπών·
Ὁ θεὸς ὁ τὰ πάντα ποιήσας, ὁ μόνος ἀΐδιος μήτε ἀρχὴν
μήτε τέλος ἔχων, ὁ ἐν τριάδι δοξαζόμενος, πατάξει σου
τὴν γλῶτταν καὶ φιμώσει σου τὸ στόμα, ἵνα μὴ λαλῇ
90 δύσφημα. εὐθέως δὲ σὺν τῇ ἀποφάσει καὶ ἡ τιμωρία
ἐπηκολούθησεν· ἤρξατο γὰρ τρέμειν ἡ Ἰουλία καὶ ἀλ-
λοιοῦσθαι τὸ πρόσωπον, καὶ μείνασα ἐν ἐκστάσει ἐπὶ
ἱκανὴν ὥραν οὐκ ἐλάλει, ἀλλ᾽ ἦν ἄφωνος καὶ ἀκίνητος,
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχουσα διηνοιγμένους καὶ προσέχοντας
τῷ ὁσιωτάτῳ ἐπισκόπῳ. οἱ δὲ σὺν αὐτῇ θεασάμενοι ἃ
ὑπέστη ἐφοβήθησαν σφόδρα. ἐψυχαγώγουν δὲ αὐτὴν καὶ

1 ἐσιμειοῦτο B 2 αλογον BV λόγον Ha 3 μέγα BV corr. Ha 7 φαρμάκως B rad. corr. V 9 τὰ πολλὰ BV corr. Ha πλείσταις ωραις B 10 τῶν om. B ὅλον B 12 τὰ πέρατα dittographiam del. Us cf. P 14 συνκαταβ. BV corr. v 17 ἔχον B τριάδη B 18 φημώσει BV corr. v 20 ἐπικολούθησεν B 22 εἰκανὴν B ελάλη B 23 διηνυγμένους B

ἐπῆδον εἰς τὸ οὖς αὐτῆς, καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν
ἀκρόασις. ποιήσασα δὲ ὥραν ἱκανὴν ἄφωνος παρέδωκεν
τὴν ψυχήν, ἀπελθοῦσα εἰς ὅπερ ἐτίμησεν σκότος, φῶς
αὐτὸ ἡγησαμένη, κατὰ τὴν γραφὴν τὴν λέγουσαν· ‛οὐαὶ
τοῖς ποιοῦσιν τὸ γλυκὺ πικρὸν καὶ τὸ πικρὸν γλυκύ, τοῖς
τιθεῖσι τὸ σκότος φῶς καὶ τὸ φῶς σκότος’. ἐπέτρεψεν
δὲ ὁ ἐν ἁγίοις περισταλῆναι αὐτῆς τὸ σῶμα καὶ ταφῇ
παραδοθῆναι, ἐλεήσας τὴν ἀνθρωπείαν φύσιν· ἦν δὲ
καθ᾽ ὑπερβολὴν εὔσπλαγχνος. ὅσοι δὲ ἤκουσαν τὸ γενό- 91
μενον ὑπερεθαύμασαν, οὐ μόνον οἱ τῆς ἡμετέρας πίστεως,
ἀλλὰ καὶ οἱ ἀλλοεθνεῖς. οἱ δὲ μετ᾽ αὐτῆς δύο ἄνδρες
καὶ γυναῖκες καὶ ὅσοι ὑπεφθάρησαν παρ᾽ αὐτῆς δρα-
μόντες προσέπεσαν τοῖς ποσὶν τοῦ μακαριωτάτου ἐπι-
σκόπου λέγοντες· Πεπλανήμεθα, καὶ ᾔτουν μετάνοιαν.
ὁ δὲ μακάριος ἐποίησεν πάντας ἀναθεματίσαι τὸν Μάνην
τὸν ἀρχηγὸν τῆς αὐτῶν αἱρέσεως, ἐξ οὗ καὶ Μανιχαῖοι
ἐκλήθησαν, καὶ κατηχήσας αὐτοὺς ἐπὶ πλείστας ἡμέρας
προσήγαγεν τῇ ἁγίᾳ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ. προφάσει δὲ
ἐκείνων καὶ ἄλλοι τῶν ἀλλοεθνῶν μετανοήσαντες ἐφω-
τίσθησαν.
μετὰ δὲ πενταετῆ χρόνον ἐτελειώθη τὸ ἔργον τῆς 92
ἁγίας ἐκκλησίας τῆς μεγάλης, ἐκλήθη δὲ Εὐδοξιανὴ ἐκ
τοῦ ὀνόματος τῆς θεοφιλεστάτης Εὐδοξίας τῆς βασιλίδος.
ἐπετέλεσεν δὲ ὁ ὁσιώτατος Πορφύριος τὰ ἐγκαίνια τῇ
ἡμέρᾳ τῇ ἀναστασίμῳ τοῦ ἁγίου πάσχα πολυτελῶς, μὴ

4 Isai. 5, 20

2 ποιήσας V corr. v 4 αὐτῷ BV corr. v 8 ἀνθρωπίαν BV corr. v 11 ἀλλοεθνῆς B 13 προσέπεσον v 15 ἀναθεματῆσαι BV corr. v 17 ἐκλίθησαν V corr. v 19 ἄλλων ἐθνῶν BV corr. Ha 23 βασιλείδος B

φεισάμενος δαπάνης. ἀλλὰ συνάξας πάντας τοὺς μοναχοὺς ὡς ὀνόματα χίλια μετ᾽ ἄλλων εὐλαβῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν καὶ ἐπισκόπων ἐποίησεν εὐφροσύνην τὰς πάσας ἡμέρας τοῦ ἁγίου πάσχα. καὶ ἦν θεάσασθαι ἀγγελικοὺς χοροὺς οὐ μόνον ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τῇ ἐκκλησιαστικῇ, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς ὥραις, ἡνίκα ἐγεύοντο. οὐ μόνον γὰρ ἦν ἡ τράπεζα αἰσθητή, ἀλλὰ καὶ πνευματική. μετὰ γὰρ τὸ ὄψον ἐλέγετο ψαλμὸς καὶ μετὰ τὸ πόμα ὕμνος. οἱ δὲ τῆς εἰδωλομανίας ὁρῶντες τὰ γινόμενα ἐτήκοντο τῇ καρδίᾳ. καὶ γὰρ πανταχόθεν ἤρχοντο ξένοι θεάσασθαι τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος τῆς εἰρημένης ἁγίας ἐκκλησίας· ἐλέγετο γὰρ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν τῶν κατ᾽
93 ἐκεῖνο καιροῦ μείζων. τούτου ἕνεκεν ὅτε τοὺς θεμελίους ἔβαλεν τὴν ἀρχὴν ἐνεκαλεῖτο παρά τινων πιστῶν. ὅτι μεγάλην αὐτὴν ἐχάραξεν ὀλίγων ὄντων Χριστιανῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ὁσιώτατος Πορφύριος εἶπεν· Μὴ ἔσηται· ἡ πίστις ὑμῶν ὀλίγη· εὔελπις γάρ εἰμι εἰς τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, ὅτι πληθύνει τὴν ποίμνην αὐτοῦ καὶ μεγαλύνει πλέον τὸν οἶκον τοῦτον ἐκ τοῦ μὴ δύνασθαι τὰ πλήθη τῶν Χριστιανῶν χωρεῖν· οὔτε γάρ ἐστιν ἀνθρώπινον τὸ τῶν Χριστιανῶν δόγμα, ἵνα πρὸς καιρὸν ὀφθῇ καὶ καταλυθῇ, ἀλλὰ θεϊκὸν καὶ αὔξησιν ἐπιδεχόμενον. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἀεὶ διελέγετο ὁ μακάριος τοῖς πιστοῖς, οὐ μόνον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀλλὰ καὶ ἐν ἑκάστῳ τόπῳ φωταγωγῶν

1 φησάμενος BV corr. v 2 ἄλων B 5 χωρούς B 6 εὐωχίαις pro ὥραις voluerat Eb ἐγένοντο BV cf. 16, 2 7 ἐσθητή BV corr. v 8 μετοπόμα B 9 γενόμενα B 10 ἐτίκοντο B 12 ἐλέγετω B 13 ἐκεῖνο ex ἐκείνου V 17 ἔσηται: latere videtur coni. aor. II plur. 19 μεγαλύνῃ B 21 οὔτε: οὕτω V οὔπω V² v 22 ὠφθῇ BV corr. v 25 φωταγωγὸν B

καὶ ὠφελῶν τὸν φιλόχριστον λαόν. μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τῆς ἑορτῆς τὰ πλήθη μετ᾽ εἰρήνης ἕκαστον εἰς τὰ ἴδια ἀπέλυεν. μετὰ δὲ τὸ κτίσαι καὶ ἁγιάσαι τὴν εἰρη- 94
μένην ἁγίαν ἐκκλησίαν ἔταξεν δίδοσθαι ἑκάστῳ ξένῳ ἐνδημοῦντι τῇ πόλει μιᾶς ἡμέρας τὸ ἀνάλωμα, ἐχορήγει δὲ καὶ ἑκάστῳ πτωχῷ ξένῳ τε καὶ πολίτῃ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ἀνὰ ὀβολοὺς ἓξ ἐκτὸς ὧν αὐτὸς παρεῖχεν δι᾽ ἑαυτοῦ τοῖς προσερχομένοις αὐτῷ ἔν τε ἱματίοις καὶ ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ, ἑκάστῳ παρέχων πρὸς τὴν αὐτοῦ ἀξίαν, καὶ οὐδεὶς ἦν ἄμοιρος τῶν δεομένων τῶν αὐτοῦ χαρισμάτων. ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις τῶν νηστειῶν τῆς ἁγίας πασχαλίας | ἐχορήγει ἑκάστῳ πτωχῷ ἀνὰ ὀβολοὺς δέκα ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα, παρακελευσάμενος ἐν τῇ αὐτοῦ εὐσεβεῖ διαθήκῃ πάντως δίδοσθαι τοὺς εἰρημένους δέκα ὀβολοὺς τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἀφορίσας πρόσοδον ἐξ ἧς αὐτοὺς δίδοσθαι βουληθεὶς ἐν τῇ εἰρημένῃ διαθήκῃ ἐνέταξεν, εἰ μὴ χορηγηθείη ταῦτα καθ᾽ ἕκαστον ἐνιαυτόν, τὴν εἰρημένην πρόσοδον ἔρχεσθαι εἰς τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν Καισαρείας. ταῦτα δὲ ὕστερον ἐγένετο.

οἱ δὲ τῆς εἰδωλομανίας ὅσον ἐθεώρουν προκόπτοντα 95
τὸν Χριστιανισμόν, τοσοῦτον ἐμαίνοντο καὶ ἐσπούδαζον κακῶσαι τοὺς Χριστιανοὺς καὶ πρό γε πάντων τὸν ὅσιον αὐτῶν ποιμένα Πορφύριον. ποτὲ γὰρ ἀντιβολῆς γενομένης χάριν χωρίων μεταξὺ τοῦ οἰκονόμου τῆς ἁγίας ἐκ-

1 ὀφελῶν B 2 πλήθει B 3 ἀπέλυον BV corr. Ha κτήσαι B 4 διδοῦσθαι BV corr. Ha 5 ἐνδιμοῦντι B ἐχωρίγει B 8 ἱματίους B ἱματίῳ V 10 ἄμυρος BV corr. v 12 ἐχωρίγει B -ήγη V corr. v δέκα: ι̅ B 14 εὐσεβῆ BV corr. v 16 δίδωσθαι B εἰρημένῃ: εἰ sscr. V 18 ἐνιαυτόν: χρόνον V 19 κεσαρεῖας B 20 προκόπτωντα B τὸν add. B² προκόπτοντας τοὺς χριστιανούς V

κληcίαc καὶ Cαμψύχου τοῦ πρωτεύοντοc. ὁ θεοφιλὴc Βαρωχᾶc ὁρῶν τὸν οἰκονόμον ὑβριζόμενον ἀντελάβετο αὐτοῦ καὶ ἤρξατο ὑβρίζειν τὸν εἰρημένον Cάμψυχον. ἀκούcαντεc δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ βουλευτηρίου cυναχθέντεc ἐπῆλθον τῷ τε οἰκονόμῳ καὶ τῷ θεοφιλεῖ Βαρωχᾷ, cυνανέβηcαν δὲ τοῖc βουλευταῖc καὶ πολλοὶ τῶν πολιτῶν πρόφαcιν εὑρόντεc τοῦ κακῶcαι τοὺc ἀπὸ τῆc πίcτεωc, καὶ ὡc ἂν εἴποι τιc ἀπὸ μικροῦ cπινθῆροc τοcοῦτο πῦρ ἥφθη καὶ ἐξεκαύθη ὡc κινδυνεῦcαι πάνταc τοὺc Χριcτιανοὺc ἀπολέcθαι. τοcοῦτον γὰρ ἐμάνηcαν οἱ εἰδωλολάτραι ὡc αὐτοὺc ἐπᾶραι καὶ ξίφη καὶ ῥόπαλα καὶ φονεῦcαι ὀνόματα ἑπτὰ καὶ ἄλλουc πολλοὺc πλῆξαι·
96 εἶτα μὴ ἀρκεcθέντεc τούτοιc ἐπ' αὐτὸν τὸν ποιμένα ὥρμηcαν. προδραμόντεc δέ τινεc χαίροντεc τῷ ἀγαθῷ ἀπήγγειλαν τῷ ὁcιωτάτῳ ἐπιcκόπῳ τὴν καταδρομὴν τοῦ πλήθουc. ἀκούcαc δὲ ὁ μακάριοc προcκαλεcάμενόc με εἶπεν· Φύγωμεν, ἀδελφέ, καὶ κρυβῶμεν μικρὸν ἕωc οὗ παρέλθῃ ἡ ὀργὴ κυρίου. καὶ τοιχοβατήcαντεc ἐφύγομεν διὰ τῶν δωμάτων. οἱ δὲ εἰδωλομανεῖc κατεάξαντεc τὰc θύραc τοῦ ἐπιcκοπείου ἐπειcῆλθον καὶ μὴ εὑρόντεc τὸν ἐν ἁγίοιc Πορφύριον πάντα τὰ ἐκεῖ εὑρεθέντα διήρ-
97 παcαν. ἐγὼ δὲ καὶ ὁ μακάριοc Πορφύριοc φυγόντεc

1 προτεύοντοc V corr. v 5 τό τε B θεοφιλῆ V corr. v 7 εὑρωντεc V corr. v 8 ὡc ἐὰν BV corr. Ha 11 ξίφει B 14 ὅρμηcαν B 15 ἀπήγγειλαν: λαν sscr. V² -γειλαν v 18 τυχοβ. B τ[οι]χοβ. c. ras. V ἐφύγωμεν B 19 δομάτων BV corr. Ha qui add. 'Matth. 10, 27 ἐπὶ τῶν δωμάτων, super tecta. Gloss. Philox. tectum cτέγη, cτεγνόν, καὶ δῶμα. Cyr. δῶμα] tectum. [cf. CGL II 195, 50. 282, 41] cf. Valckenar. schol. in N. T. t. I p. 109 et 461 et Cangium in doma' 20 ἐπιcκοπίου BV corr. Ha εὑρῶντεc V corr. v 22 ἐγώ τε V

διὰ τῶν δωμάτων εὕραμεν παιδίcκην ὡc ἐτῶν δέκα τεccάρων, ἥτιc ἐπιγνοῦcα τὸν ὅcιον ἐπίcκοπον προcέπεcεν τοῖc ποcὶν αὐτοῦ. ὁ δὲ μακάριοc ἐπηρώτηcεν αὐτὴν τίc ἐτύγχανεν καὶ ποίων γονέων. ἡ δὲ παιδίcκη ἀποκριθεῖcα εἶπεν ὅτι ὀρφανὴ τυγχάνει ἔκ τε πατρὸc καὶ μητρόc, μάμμην δὲ ἔλεγεν ἔχειν γραῦν τῷ cώματι ἀcθενῆ, καὶ αὐτὴν ἐργάζεcθαι καὶ τρέφειν ἑαυτὴν καὶ τὴν αὐτῆc μάμμην. ἐπηρώτα δὲ | αὐτὴν εἰ Χριcτιανὴ ὑπῆρχεν, ἡ δὲ πάλιν εἶπεν μὴ εἶναι, ἀλλ' ἐπιθυμεῖν ἐκ πολλοῦ· Εἴπερ εἰμὶ ἀξία. ὁ δὲ εὔcπλαγχνοc Πορφύριοc ἀκούcαc τὸν λόγον τῆc παιδίcκηc καὶ κατανυγεὶc ἐδάκρυcεν εἰπών· Πῶc πρόχειρον ὑπάρχει εἰc τὸ ἀγαθὸν τῶν Γαζαίων γένοc. ἀλλ' ὁ ἀντικείμενοc cπουδάζει ἐμποδίζειν τῇ τοιαύτῃ προαιρέcει, ὃν ὁ κύριοc πατάξει τῷ λόγῳ τοῦ cτόματοc αὐτοῦ. εἶπεν δὲ τῇ κόρῃ· Ἄγαγε ἡμῖν ἐνταῦθα ψίαθον ἐν τῷ δωματίῳ τούτῳ, ἵνα μείνωμεν ἐνταῦθα ἕωc οὗ καταcτῇ ὁ θόρυβοc τῆc πόλεωc. καὶ μὴ ἀπαγγείλῃc τινὶ ὅτι ἐνταῦθά ἐcμεν. ἡ δὲ ὅρκοιc διεβεβαιοῦτο μὴ ἐκφαίνειν μηδὲ τῇ μάμμῃ αὐτῆc. κατ- 98
ελθοῦcα δὲ διά τινοc οἰκίcκου εἰc τὸν αὐτῆc οἶκον ἤγαγεν τὸ ψιάθιον καὶ τύλην ἀχύρων, ⟨καὶ⟩ καθαπλώcαcα τὸν ψίαθον ὑπέβαλεν τὴν τύλην, καὶ προcπεcοῦcα τοῖc ποcὶν τοῦ μακαρίου παρεκάλει αὐτὸν γεύcαcθαι τῶν μετρίων αὐτῆc βρωμάτων καὶ μὴ ἀναξιοπαθῆcαι ἐπὶ τῇ πτωχείᾳ αὐτῆc· ἦν γὰρ καὶ πρὸc ἑcπέραν. ὁ δὲ ὅcιοc

1 δομάτων BV corr. Ha παιδίcκη V corr. V² 5 τυγχάνη BV corr. v 6 τὸ B 7 ἀcθενὴν BV corr. Ha 9 ἡ in ras. V 10 εἰμὴ B 13 f. ⟨τὸ⟩ τῶν 16 δοματίω BV corr. Ha 19 διέβεβαιούτω B 21 τὸ ψιάθιον . . . καθαπλώcαcα om. V cτύλην ἄχυρον B 22 τὴν ψίαθον V 23 ποcὶ V 24 ἀξιωπαθῆcαι BV corr. Ha 25 πτωχία B

θέλων μιμητὴς γενέσθαι τοῦ μεγάλου προφήτου Ἠλίου εἶπεν τῇ κόρῃ· Cπούδασον, θύγατερ, καὶ ἄγαγε, ἵνα σοι ἀποδῷ ὁ κύριος δι' ἐμοῦ πνευματικὴν τροφὴν καὶ σαρκικήν. ἡ δὲ σπεύσασα κατέβη καὶ ἀπελθοῦσα ἠγόρασεν ἄρτον καὶ ἐλαίας καὶ τυρὸν καὶ βρεκτὸν ὄσπριον καὶ οἶνον, ἤγαγεν δὲ πάντα καὶ παρέθηκεν ἐνώπιον ἡμῶν εἰποῦσα· Λάβετε, κύριοί μου, καὶ εὐλογήσατε τὴν πτωχείαν μου. ὁ δὲ μακάριος πάλιν κατανυγεὶς ἐδάκρυσεν, προεωρακὼς ἣν ἤμελλεν ἔχειν πίστιν εἰς τὸν Χριστόν. καὶ ἀναστάντες καὶ ποιήσαντες τὰς συνήθεις εὐχὰς καὶ καθίσαντες ... ἐγὼ καὶ τυροῦ καὶ οἴνου μετέλαβον, ὁ δὲ ὅσιος ἄρτου καὶ βρεκτοῦ ὀσπρίου καὶ ὕδατος. καὶ ἀπολύσαντες τὴν κόρην πρὸς τὴν αὐτῆς μάμμην ἡμεῖς ὑπνώσαμεν ἐν τῷ δωματίῳ· ἦν γὰρ καὶ θέρους ὥρα. ἐπηρωτήσαμεν δὲ καὶ τὸ ὄνομα τῆς κόρης, εἶπεν δέ· Cαλαφθά, ὃ ἑρμηνεύεται Ἑλληνιστὶ Εἰρήνη. ἐποιήσαμεν δὲ καὶ τὴν ἑξῆς ἐν τῷ δωματίῳ, τῆς καλῆς Εἰρήνης ποιούσης ἡμῖν πᾶσαν ἀπόκρισιν μετὰ πολλῆς προθυμίας.
99 ὡς δὲ ἔγνωμεν ὅτι κατέστη ὁ θόρυβος τῆς πόλεως, ἐπορεύθημεν διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν καὶ ἀνελθόντες εἰς τὸ ἐπισκοπεῖον οὐδὲν εὕραμεν ἐν αὐτῷ εἰ μὴ τὸν θεοφιλῆ Βαρωχᾶν κείμενον καὶ ἐσχάτως ἔχοντα

1 cf. I Reg. 17, 10 sq.

1 μημητὴς B 2 cὺ BV corr. Ha 4 ἀνελθοῦσα BV corr. Ha 5 ἐλ[αί]ας c. ras. V 7 λάβεται B πτωχίαν B 8 ἐδά[κρυ]σεν c. ras. B 9 προεωρακὸς B ἤμελεν B εἴμελλεν V corr. v 11 καθήσαντες B spatium vacuum relictum B μετελάβομεν V f. nihil deest 13 ἑαυτῆς BV corr. Ha 14 δωματίω BV corr. Ha 15 ἐπερωτήσαμεν BV corr. v 16 Cαλάνθα P cf. Mazochius apud Migne PG LXV p. 1260[B] ἑλληνιστὴ BV corr. v 17 δοματίω V 21 εἰς τὸ: ἐν τῷ V ἐπισκοπίον B -ίω V corr. Ha εὕρομεν v 22 μή: μὶ B θεοφιλεῖ B

ἐκ τῶν ἐπενεχθέντων αὐτῷ πληγῶν παρὰ τῶν ἀθέων καὶ ἀσεβῶν εἰδωλολατρῶν. μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας γνοὺς τὰ γενόμενα ἐν τῇ πόλει ὁ ὑπατικός (Κλᾶρος δὲ ἐκαλεῖτο), πέμπει κομενταρήσιον μετὰ πολλῆς βοηθείας καὶ ἀσφαλίζεται οὓς ἐνέδειξαν οἱ δημοσιεύοντες καὶ παριστᾷ εἰς Καισάρειαν, καὶ τοὺς μὲν ἐτιμωρήσατο, τοὺς δὲ βουνευρίσας ἀπέλυσεν, καὶ ποιήσας οὐ μικρὸν φόβον οὕτως κατέστησεν τὴν πόλιν.

μεθ' ἡμέρας δὲ ὀλίγας ἀνεμνήσθη ὁ ἐν ἁγίοις Πορ- 100
φύριος τῆς ἀγαθῆς ἐκείνης κόρης τῆς ὑποδεξαμένης ἡμᾶς ‹καὶ› μετεπέμψατο αὐτὴν δι' ἐμοῦ· ἡ δὲ δρομαία παρεγένετο, ἔχουσα καὶ ἄλλην γυναῖκα ἣν ἔλεγεν θείαν εἶναι. εἰσελθοῦσαι δὲ πρὸς τὸν μακάριον ἐπίσκοπον προσέπεσαν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ· ὃς εὐμενῶς ταύτας ἐδέξατο ὡς πατὴρ φιλόστοργος. εἶπεν δὲ τῇ κόρῃ· Ἀληθῶς, θύγατερ, ἐπιθυμεῖς γενέσθαι Χριστιανή; ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα εἶπεν· Καὶ ἤδη εἶπόν σοι, κύριέ μου, ὅτι ἐκ πολλοῦ ἔχω τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην καὶ νῦν παρήγαγον μάρτυρα τὴν ἐμὴν θείαν, ἥτις καὶ αὐτὴ τῆς αὐτῆς ἐστιν ἐπιθυμίας. ὁ δὲ περιχαρὴς γενόμενος εἶπεν αὐτῇ· Ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, τέκνον. καὶ προσκαλεσάμενος τὸν οἰκονόμον τῆς ἁγίας ἐκκλησίας ἐπέτρεψεν αὐτῷ παρέχειν αὐτῇ τε καὶ τῇ αὐτῆς μάμμῃ ἀργυρίου μιλιαρήσια τέσσαρα καθ' ἑκάστην ἡμέραν, τῇ δὲ αὐτῆς θείᾳ ἔδωκεν νόμισμα ἕν, καὶ σφρα-

1 ἐπενεχθεισῶν v 'de participiis cum nominibus genere non congruentibus dixerunt Reisk. animadv. in Polyb. p. 390, Lobeck. Phryn. p. 448 et 751, Agl. p. 216, Bekk. in Zos. IV 29' Ha 5 παρηστᾶ V corr. v 6 βουνευρήσας B 11 καὶ add. Ha 13 προσέπεσον v 15 θύγατηρ BV corr. v 19 ἥτης B 20 αὐτῇ . . . 22 παρέχειν om. V 23 μηλιαρήσια V corr. v 24 ἔδοκεν B σφραγήσας B

γίcαc αὐτὰc τῷ cημείῳ τοῦ cταυροῦ ἀπέλυcεν, παραγγείλαc αὐταῖc cχολάζειν ταῖc εὐχαῖc καὶ τῇ κατηχήcει τῶν κατηχουμένων. ἔπεμψεν δὲ καὶ εἰc τὸν αὐτῆc οἶκον τὸν θεοcεβῆ Τιμόθεον τὸν πρεcβύτερον καὶ κατηχητὴν καὶ ἐπέτρεψεν αὐτῷ cφραγίcαι τὴν μάμμην τῆc κόρηc· ὡc γὰρ προεῖπον τὸ cῶμα εἶχεν cυμπεπαρμένον. καὶ κατηχηθεῖcαι αἱ τρεῖc ὀλίγον χρόνον ἠξιώθηcαν τοῦ τιμίου βα-
101 πτίcματοc. μετὰ δὲ τὸ ἀποθέcθαι τὸ ἅγιον cχῆμα προcκαλεcάμενοc ὁ ὅcιοc τὴν εἰρημένην κόρην εἶπεν αὐτῇ· Θέλειc ζευγνύωμέν cε ἀνδρὶ πρὸc γάμον ἔννομον; καὶ γάρ ἐcτιν coι καιρὸc τοῦ cυμβιῶcαι· οὔτε γὰρ ἀπηγόρευται τῇ ἡμετέρᾳ γραφῇ ὁ cεμνὸc γάμοc. ἡ δὲ κόρη ἀκούcαcα τὸν λόγον τοῦ ὁcίου ἤρξατο δακρύειν καὶ λέγειν· Πάτερ ἀγαθέ, μεθ᾽ ὃ με ἔζευξαc ἀνδρὶ μεγάλῳ, ἀποζεῦξαί με θέλειc ἐκείνου καὶ ἐκδοῦναι ταπεινῷ καὶ μηδαμινῷ; μηδαμῶc, κύριέ μου, τοῦτο ποιήcῃc. ὁ δὲ ἐν ἁγίοιc cυναρπαγεὶc εἶπεν· Καὶ τίc ἐcτιν οὗτοc ὃν ἔζευξά coι; ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· Ἰηcοῦc Χριcτόc, ὁ cωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὁ ἀληθινόc μου νυμφίοc, οὗ οὐκ ἀποζεύγνυμαι εἰc τὸν αἰῶνα. ἀκούcαc δὲ ὁ ἐν ἁγίοιc καὶ κατανυγεὶc ἐδάκρυcεν, ὥcτε ἐκ τῆc πολλῆc κατανύξεωc περιλαβεῖν τὴν κόρην καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆc καταφιλῆcαι· ὄντωc γὰρ ἦν τελείωc ἀπαθὴc καὶ ἀπὸ πολλῆc εὐcπλαγχνίαc ἐγγὺc ἔχων τὸ δάκρυον. καὶ ἡμεῖc δὲ οἱ περὶ αὐτὸν θεαcάμενοι τὴν χάριν τοῦ ἁγίου πνεύ-

4 [πρ]εcβύτερον c. ras. V 9 αὐτῇ ex αὐτήν V 10 ζευγνωμέν cε BV corr. v 11 βιῶcαι BV corr. Ha 12 ημετέ V ρα add. V² 16 μηδαμηνῷ BV corr. v ποιήcειc B 20 ἀποζεύγνοιμε B -νυμε V corr. v 22 κόρην in ras. V 23 ἀπαθεὶc B εὐπαθὴc Ha, an cυμπαθὴc 24 δάκρυων B 25 πνεύματοc: πατρὸc V

ματοc τὴν δοθεῖcαν τῇ θεοφιλεῖ κόρῃ ἐδοξάcαμεν τὸν θεὸν τὸν δωρούμενον cοφίαν καὶ χάριν τοῖc ἐκλεκτοῖc αὐτοῦ. | ἀπέλυcεν δὲ τὴν κόρην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. cυνέβη δὲ ἐν αὐταῖc ταῖc ἡμέραιc τὴν γραῦν ἀναπαῆναι 102
καὶ ἀπελθεῖν πρὸc κύριον. τότε προcκαλεcάμενοc τὴν κόρην μετεπέμψατο τὴν θεοcεβῆ Μαναρίδα τὴν διάκονον, τὴν διερμηνευομένην καὶ αὐτὴν κατὰ μὲν τὴν Ἑλληνίδα γλῶccαν Φωτεινήν, ταύτῃ παρέθετο τὴν Cαλαφθάν, δοὺc αὐτῇ τὸ κανονικὸν cχῆμα, καὶ παραθέμενοc αὐτὰc τῷ θεῷ ἀπέλυcεν μετ᾽ εἰρήνηc. τοιαύτην δὲ ἀνεδέξατο πολιτείαν οἵαν οὐκ ἄλλη κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἔcχεν, καθ᾽ ἡμέραν νηcτεύουcα καὶ μετὰ τὴν νηcτείαν μεταλαμβάνουcα ὀλίγου ἄρτου μετὰ ἁλῶν καὶ ὀcπρίου βρεκτοῦ ἢ λεπτολαχάνου καὶ ὕδατοc μόνου· τοῦ γὰρ οἴνου παντελῶc οὐ μετελάμβανεν. ἐν δὲ ταῖc ἑορταῖc μετελάμβανεν καὶ ἐλαίου καὶ ἐλαίαc ἤcθιεν, οὐδὲν δὲ ἄλλο τῶν διὰ πυρὸc γενομένων ἐγεύετο, ἐν δὲ τῇ τεccαρακοcτῇ τῶν νηcτειῶν τὰc πάcαc ἡμέραc διὰ δύο ἤcθιεν βρεκτὰ ὄcπρια ἢ λεπτολάχανα ἄνευ ἄρτου, τὴν δὲ ἁγίαν παcχαλίαν πᾶcαν εἷλκεν τὴν ἑβδομάδα μηδενὸc μεταλαμβάνουcα, εἰ μὴ τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ μετὰ τὴν ἁγίαν κοινωνίαν ὕδατοc θερμοῦ. καὶ τοcοῦτον κατέτηξεν αὐτῆc τὸ cῶμα ὡc νομίζειν τοὺc ὁρῶνταc αὐτὴν cκιὰν θεωρεῖν. ἐγένετο δὲ ὑπόδειγμα καὶ ἄλλαιc πολλαῖc· ἐζήλωcαν γὰρ τὸν βίον καὶ τὴν πολιτείαν τῆc ἁγίαc κόρηc Cαλαφθᾶc, ἥτιc ἕωc τοῦ νῦν δοκεῖ ζῆν· νενέκρωται γὰρ τῷ κόcμῳ,

1 δοθῆcαν B 8 φωτινήν B ταύτην BV corr. Ha ⟨καὶ⟩ τ. 10 δὲ om. V 13 ἀλῶν ex ἄλλων B ἁλὸc V ὀcπρέου V 16 ἐλέαc B 17 ἐγεύγετο B 20 ἤλκεν B 22 κατέτιξεν B 23 ὁρόνταc B 26 ἥτηc B ζεῖν B τῷ ex τὸ et κόcμῳ in ras V

τῷ δὲ Χριστῷ ζῇ καὶ cὺν αὐτῷ ἐcτιν διὰ παντός· ἧc τῶν ἁγίων εὐχῶν μέροc ἔχωμεν. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆc ὁcίαc κόρηc Cαλαφθᾶc εἰρήcθω.

103 ὁ δὲ μακαριώτατοc ἐπίcκοποc Πορφύριοc καταcτήcαc τόν τε ἐκκληcιαcτικὸν κανόνα καὶ τὴν πᾶcαν ἀκολουθίαν, ἐπιζήcαc ἄλλα ὀλίγα ἔτη μετὰ τὸ ἁγιάcαι τὴν μεγάλην ἐκκληcίαν, περιπεcὼν ἀρρωcτίᾳ διετύπωcεν εὐcεβῆ διαθήκην, ληγατεύcαc πολλούc, καὶ παραθέμενοc πάνταc τοὺc τοῦ φιλοχρίcτου λαοῦ τῷ θεῷ ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη μετὰ τῶν ἁγίων μηνὶ Δύcτρῳ δευτέρᾳ ἔτουc κατὰ Γαζαίουc ὀγδοηκοcτοῦ τετρακοcιοcτοῦ, ἐπιcκοπήcαc ἔτη κδ καὶ μῆναc ῑᾱ καὶ ἡμέραc η̄, τὸν καλὸν ἀγῶνα τετελεκὼc πρὸc τοὺc εἰδωλομανεῖc ἕωc τῆc ἡμέραc τῆc κοιμήcεωc αὐτοῦ. καὶ νῦν ἔcτιν ἐν τῷ παραδείcῳ τῆc τρυφῆc, πρεcβεύων μετὰ πάντων τῶν ἁγίων ὑπὲρ ἡμῶν, ὧν ταῖc εὐχαῖc ἐλεήcῃ ἡμᾶc ὁ πατὴρ καὶ θεὸc cὺν υἱῷ καὶ ἁγίῳ πνεύματι, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτοc εἰc τοὺc αἰῶναc τῶν αἰώνων. ἀμήν.

2 ἔχοιμεν Eb 5 κανώνα B ἀκολουθειαν B 6 αλα B 7 μεγάλην: ἁγίαν V 8 λιγατεύcαc BV corr. v 11 ἐπιcκοπίcαc B 12 η̄: ὀκτὼ B 13 ειδωλωμανειc B 16 ελεήcει V -cειεν Ha

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΩΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΓΑΖΗΣ. f. 222

Ὁ ἐν ἁγίοιc πατὴρ ἡμῶν Πορφύριοc οὗτοc ὥρμητο ἐκ τῆc Θεccαλονικέων πόλεωc, πλουcίων καὶ εὐγενῶν γονέων ὑπάρχων υἱόc, ἐπὶ τῆc βαcιλείαc Ἀρκαδίου καὶ Ὁνωρίου. ἀπάραc δὲ τῆc ἐνεγκαμένηc καὶ πλεύcαc εἰc Αἴγυπτον δέχεται τὸ cχῆμα τοῦ μονήρουc βίου ἐν τῇ Cκήτει. πέμπτον δὲ ἔτοc cὺν τοῖc ἁγίοιc πατράcι διατρίψαc ἦλθεν εἰc Ἱεροcόλυμα προcεδρεύων τοῖc ἁγίοιc τόποιc, κἀκεῖθεν ἀποcτέλλει Μάρκον τὸν διακονοῦντα αὐτῷ μετὰ γραμμάτων ἐν Θεccαλονίκῃ· ἣν καταλαβὼν καὶ μερίcαc τὴν οὐcίαν αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἤγαγεν αὐτῷ τὴν τούτων τιμὴν νομίcματα τριcχίλια, ἄργυρον δὲ καὶ χρυcὸν καὶ ἐcθήματα ἑτέρων νομιcμάτων χιλίων τετρακοcίων· ἅπερ λαβὼν ὕcτερον διέδωκεν πτωχοῖc καὶ μοναcτηρίοιc. πάcχοντοc οὖν αὐτοῦ πρώην τὸ ἧπαρ, εὗρεν αὐτὸν ὁ διακονητὴc αὐτοῦ ἐλθὼν ὑγιῆ καὶ ἐρωτήcαc τὸν τρόπον τῆc ἰάcεωc, ἔφη ὅτι Ὄντοc μου ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ τῆc ἁγίαc Ἀναcτάcεωc, κατέcχεν με ὀδύνη ἀφόρητοc. ἀνῆλθον ἐν τῷ ἁγίῳ κρανίῳ καὶ ἔθηκα ἑαυτόν, καὶ ἰδοὺ ὁρῶ ἐν ἐκcτάcει τὸν cωτῆρα καθηλωμένον ἐν τῷ cταυρῷ καὶ ἄρχομαι κράζειν τὴν φωνὴν

EPITOMA COD. PARISINI 1452 4 θεcαλονικέων 6 ὠνορίου 8 cκήτη 11 θεcαλονίκη 17 ἧπαρ

τοῦ λῃστοῦ 'μνήσθητί μου κύριε ἐν τῇ βασιλείᾳ σου' καὶ λέγει ὁ σωτὴρ τῷ λῃστῇ· Κάτελθε ἐκ τοῦ σταυροῦ καὶ σῶσον ἐκεῖνον τὸν ἀνακείμενον ὥσπερ καὶ σὺ ἐσώθης. f. 222v καὶ κατελθὼν περιέλαβεν καὶ κατεφίλησέν με | καὶ προτείνας τὴν αὐτοῦ δεξιὰν ἀνέστησέν με λέγων· Ἐλθὲ πρὸς τὸν σωτῆρα. καὶ εὐθέως ἀνέστην καὶ ἔδραμον πρὸς αὐτὸν καὶ ὁρῶ αὐτὸν καταβάντα ἐκ τοῦ σταυροῦ καὶ λέγοντά μοι· Λάβε τοῦτο τὸ ξύλον καὶ φύλαξον αὐτό. καὶ λαβὼν καὶ βαστάσας ἦλθον εἰς ἐμαυτὸν ἐκ τῆς ἐκστάσεως καὶ οὐκέτι μοι ὀδύνη ἐγένετο.

ἦν οὖν ὁ ὅσιος πάσῃ σοφίᾳ ἐξησκημένος, ἀποστομίζων Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας καὶ αἱρετικούς, πάσῃ ἀρετῇ κατακεκοσμημένος· σκυτοτομικὴν δὲ τέχνην μετήρχετο, πλύνων δέρματα καὶ βύρσας καὶ ῥάπτων. χειροτονεῖται οὖν πρεσβύτερος ὑπὸ Πραυλίου τοῦ τηνικαῦτα πατριάρχου Ἱεροσολύμων ὑπάρχων ἐτῶν σαράκοντα πέντε. καὶ ἐγχειρίζει αὐτῷ τὴν φυλακὴν τοῦ τιμίου σταυροῦ· ὡς πληρω[θῆν]αι τὴν πρώην αὐτῷ δι[. . . .]σαν ὅρασιν. ἦν δὲ ἡ τροφὴ αὐτοῦ ἄρτος καὶ λάχανα μετὰ δύσιν ἡλίου.

τοῦ οὖν ἐπισκόπου Γάζης Εἰρηνίωνος μετὰ ἐνιαυτὸν κοιμηθέντος ἦλθον οἱ Γαζαῖοι πρὸς Ἰωάννην τὸν μητροπολίτην Καισαρείας Παλαιστίνης αἰτοῦντες ἐπίσκοπον. καὶ κηρύξ[ας νηστεί]αν ἐπὶ τοῦτο, ἀποκ[αλύπτεται] αὐτῷ Πορφύριος. ὁρᾷ [τότε ὁ] μακάριος Πορφύριος τὸν κύριον ἐν ὁράματι λέγοντα αὐτῷ· Παράδος τὴν παραθήκην ἣν παρεθέμην· ζεῦξαι γάρ σε θέλω γυναικὶ ταπεινῇ μὲν ἀλλ' εὐπορωτάτῃ. ἐν τούτοις οὖν μετὰ μικρὸν ἀποστέλλει αὐτὸν ὁ πατριάρχης Πραΰλιος πρὸς Ἰωάννην τὸν Καισαρείας μητροπολίτην αἰτήσαντος αὐτοῦ τοῦτον

23 cf. 85, 9 sim.

20 εἰρηνιῶνος 26 ταπεινὴ

αὐτῷ ἐκπεμφθῆναι λόγῳ ζητήματος γραφικοῦ. ὃν καταλαβόντα χειροτονεῖ ἐπίσκοπον Γάζης δακρύοντα. καὶ παραδοθεὶς τοῖς Γαζαίοις ἦλθεν εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Εἰρήνης, ὃν Εἰρηνίων ὁ πρὸ αὐτοῦ ἐπίσκοπος ᾠκοδόμησεν.

μετὰ δὲ τὴν εἴσοδον αὐτοῦ ἀβροχίας γενομένης οἱ Ἕλληνες τὴν αἰτίαν τῷ ὁσίῳ Πορφυρίῳ ἐπέγραφον, ὡς χρηματισθέντος παρὰ Μάρνα τοῦ αὐτῶν θεοῦ ὅτι, φησί, Κακοπόδινός ἐστι Πορφυρίων ὁ ἐπίσκοπος. αὐτὸς δὲ κηρύξας παννυχίδα καὶ εὐξάμενος μετὰ τοῖς Χριστιανοῖς, ἐποίησεν ὁ κύριος γενέσθαι ὄμβρον μέγαν, ὥστε πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων πι[στεύοντας] λέγειν ὅτι Ὁ Χριστὸς f. 223 μόνος [θεός], αὐτὸς μόνος ἐνίκησεν. [ἐπίστ]ευσαν δὲ τότε ἄνδρες ἑ[κατ]ὸν εἴκοσι ἑπτὰ καὶ παῖδες τέσσαρες.

ὄντων δὲ τῶν ἀρχόντων ἔτι ἀπίστων πολλὰ κακὰ τοῖς Χριστιανοῖς ἐπεδείκνυντο. Βαρωχᾶς τοίνυν ὁ ἀνάθρεπτος τοῦ ἁγίου ἀποσταλεὶς ἀνύσαι εἰς κώμην κανόνα ἐκκλησιαστικόν — γεωργὸς οὖν τις Ἕλλην ἀντιταξάμενος αὐτῷ ἐποίησεν ταραχήν, καὶ ἀθροισθέντες οἱ Ἕλληνες τύπτουσι τὸν Βαρωχᾶν ἕως θανάτου. Κορνήλιος δὲ διάκονος εὑρὼν αὐτὸν ὡσεὶ νεκρὸν ἤγαγεν ἐν τῇ πόλει. ᾧτινι ὀργισθέντες οἱ Ἕλληνες ἔτυψαν αὐτόν, ὅτι νεκρὸν εἰσήγαγεν εἰς τὴν πόλιν. γνοὺς δὲ ὁ ἅγιος ἐξελθὼν μετὰ πολλὰς παραινέσεις μόλις τούτους εἰρήνευσεν. πάλιν δὲ ἐπιβάντων ἐνδυναμωθεὶς ὁ θεοφιλὴς Βαρωχᾶς, ὁ παρ' αὐτοῖς νεκρὸς νομιζόμενος, ἁρπάσας ξύλον ἐδίωξεν αὐτοὺς μέχρι τοῦ Μαρνείου.

τότε μηνύει τῷ βασιλεῖ διὰ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τοῦ τηνικαῦτα πατριάρχου ὄντος Κωνσταν-

1 ζητημάτων 7 χρηματισθέντες μαρνᾶ 8 κακοποδίνος ἐστὶ 10 μέγα 15 βαροχὰς constanter ἀναθρεπτὸς 19 f. δὲ ⟨ὁ⟩

τινουπόλεως ὁ ὅcιος Πορφύριος, κλειcθῆναι δεόμενος τὰ εἰδωλεῖα. | καὶ ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ βαcιλέως Ἱλάριος μετὰ γραμμάτων καὶ ἔκλειcεν τὰ εἰδωλεῖα πάντα, ἐάcας τὸ Μαρνεῖον καὶ μόνον διὰ τὸ λαμβάνειν αὐτὸν πολλὰ χρήματα. καὶ ἐπετέλουν ἐν αὐτῷ οἱ Ἕλληνες πάλιν τὰς μυcαρὰς αὐτῶν θυcίας.

εἶτα γέγονε θαῦμα μέγα. γυνή τις μέλλουcα τίκτειν ἐκτραπεῖcα τοῦ κατὰ φύcιν τοκετοῦ ἐπὶ τὸ παρὰ φύcιν τὴν χεῖρα ἐξήνεγκεν, καὶ πολλῶν ἰατρῶν καὶ ἐπαοιδῶν τῶν Ἑλλήνων ἐλθόντων οὐδὲν ὠφέληcαν τὴν γυναῖκα. ταύτης δὲ κινδυνευούcης ἡ τροφὸς αὐτῆς οὖcα Χριστιανὴ ἀπῄει εὐχομέν[η εἰς] τοὺς εὐκτηρίους οἴκους. ἣν ὁ ἅγιος εὑρὼν καὶ τὴν αἰ[τίαν μα]θὼν λέγει αὐτῇ· Ἐπει[δὴ κατεί]δωλός ἐστιν ὁ οἶκος τῆ[ς πασχού]cης, ἀπελθοῦcα εἰπὲ [αὐτοῖς] δοῦναι λόγον τῷ μέλλοντι τ[αύτην] θεραπεύειν ὡς πληρο[ῦcι τὸ πα]ρ' αὐτοῦ προσταττόμενον [καὶ ἡνί]κα ἐκτείνωcιν εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας, εἰπὲ τῇ πασχούcῃ· Ἰηcοῦς Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἰᾶταί cε, εἰς αὐτὸν πίστευcον καὶ cωθήcῃ. καὶ τοῦτο ποιήcαcα καὶ λέξαcα αὐτῇ, εὐθέως τὸ βρέφος κατῆλθε ζῶν, ὥστε πάν- f. 233v τας κράξαι· Μέγας ὁ | θεὸς τῶν Χριστιανῶν, μέγας δὲ καὶ ὁ ἱερεὺς αὐτοῦ Πορφύριος. καὶ μετ' ὀλίγον ἐβάπτιcε τήν τε γυναῖκα καὶ τοὺς γονεῖς αὐτῆς ἅμα τῷ βρέφει, ὀνομάcας αὐτὸ Πορφύριον. οἱ δὲ βαπτιcθέντες ὑπῆρχον τὸν ἀριθμὸν ἑξήκοντα τέccαρες.

ἰδὼν δὲ πάλιν ὁ ἅγιος καταπονουμένους τοὺς Χριστιανοὺς ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, cυμπαραλαβὼν Ἰωάννην τὸν ἑαυτοῦ μητροπολίτην ἀπέπλευcεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. καταλαβόντες τὴν Ῥόδον εὗρον εἰς τὰ ταύτης ἀπόστροφα τὸν ὅcιον Προκόπιον, μοναχὸν ὄντα, ἄνδρα

29 [illegible]

ἅγιον καὶ διορατικόν. ὅστις ἰ[δὼν] αὐτοὺς ἐπέγνω καὶ πεcὼν [προcε]κύνηcεν αὐτούς. ἀναθε[μένων δὲ] αὐτῷ τὴν αἰτίαν δι' ἣν [εἰς τὴν βαcι]λεύουcαν ἀπέρχον[ται, προ]cεφώνηcεν αὐτοῖς ὁ μα[κάριος] Προκόπιος λέγων ὅτι Ὁ [ὁcιώ]τατος Ἰωάννης ὁ πατρι[άρχης ἐ]χθραίνεται ὑπὸ τῆς βα[cιλίccη]ς, καὶ αὐτὸς μὲν περὶ ὑ[μῶν οὐ]χ ὑπομνήcκει, παρατί[θετ]αι δὲ ὑμᾶς Ἀμαντίῳ τῷ κουβικουλαρίῳ. καὶ ἡνίκα εἰcέλθητε εἰς τὴν αὐγούcταν Εὐδοξίαν, ἥτις ἔγκυός ἐστιν, ἐν τῇ δευτέρᾳ προελεύcει εἴπατε αὐτῇ ὅτι Ἐλπίζομεν εἰς Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν | θεὸν ἡμῶν ὅτι εἰ ὑπερ[αcπίζεις] τῶν Χριστιανῶν τῶν ἐν Γ[άζῃ], ἔχει cοι δοῦναι ὁ θεὸς υἱὸν ἄρρενα· [ἔ]νατος γάρ μήν ἐστιν αὐτῇ τῆς [κυ]οφορίας.

καταλαβόντες οὖν τὸ Βυζάντιον καὶ προcκυνήcαντες Ἰωάννην τὸν Χρυcόστομον καὶ διηγηcάμενοι αὐτῷ τὰ κατ' αὐτῶν, καὶ δι' οὗ πάρειcιν, παραδίδονται ὑπ' αὐτοῦ Ἀμαντίῳ τῷ κουβικουλαρίῳ. ὅστις ἀναδιδάξας τὴν αὐγούcταν τὰ περὶ ἑαυτῶν, ἐδέξατο αὐτοὺς εὐμενῶς καὶ ἀναφέρει τῷ βαcιλεῖ πρὸς τὸ ἐκδιωχθῆναι τοὺς εἰδωλολάτρας. ὃ δὲ ἐδυcχέραινεν διὰ τὴν πολλὴν cυντέλειαν τῶν δημοcίων αὐτῶν. εἰcελθόντων δὲ πάλιν τῶν ἐπιcκόπων καὶ εὐαγγελιcαμένων τῇ αὐγούcτᾳ περὶ τοῦ μέλλοντος τίκτεcθαι παιδὸς κατὰ τὴν προφητείαν τοῦ ὁcίου Προκοπίου τοῦ ἡcυχαστοῦ, ἡ αὐγούcτα ἀκούcαcα ὑπέcχετο πάντα πληροῦν καὶ ἐκκληcίαν ἐγείρειν μέcον τῆς αὐτῆς πόλεως Γάζης. εἶτα τίκτει τὸν νέον Θεοδόcιον καὶ προcκαλεcαμένη τοὺς ἐπιcκόπους εὐλογεῖται παρ' αὐτῶν καὶ ὑποτίθεται αὐτοῖς cυντάξαι δέηcιν περιέχουcαν τὰ αἰτήματα αὐτῶν καὶ ἡνίκα καταξιωθῇ ὁ παῖς τοῦ θείου

8 αὐγοῦcταν constanter 16 f. κατ' αὐτούς πάρειcαν 18 f. περὶ αὐτῶν 25 πληροῖν

f. 224 βαπτίσματος, ἐ[ξερχομ]ένου τῆς ἐκκλησίας ἐ[πιδοῦν]αι τὴν δέησιν τῷ βαστά[ζο]ντι αὐτόν. κἀκεῖνον διετάξατο ἡ αὐγούστα τὸ τί μέλλει ποιεῖν. βαπτισθέντος δὲ αὐτοῦ καὶ ἐξερχομένου τῆς ἐκκλησίας πεσόντες οἱ ἐπίσκοποι προσεκύνησαν τὸν μέγαν βασιλέα, τὸν νέον Θεοδόσιον, καὶ ἀπέδωκαν τὴν δέησιν τῷ βαστάζοντι αὐτόν. ὁ δὲ λύσας ἀνέγνω μικρὸν καὶ λαβόμενος τῇ χειρὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ παιδὸς ἐπέκλινεν αὐτὴν ἐπὶ πάντων καί φησιν· Ἐκέλευσε τὸ κράτος αὐτῶν γενέσθαι τὴν ἱκεσίαν. ἥντινα ἱκεσίαν ἐν τῷ παλατίῳ ὑπαντήσασα ἡ αὐγούστα καὶ ἀσπασαμένη τὸ βρέφος καὶ τὸν βασιλέα ἀναγνωσθῆναι πεποίηκεν. καὶ ἔφη ὁ βασιλεύς· Βαρεῖα μὲν ἡ αἴτησις, βαρυτέρα δὲ ἡ παραίτησις, διότι καὶ πρώτη ἐστὶν ἡ κέλευσις τοῦ ἡμετέρου υἱοῦ. ἡ δὲ αὐγούστα Εὐδοξία λέγει· Καὶ πρώτη καὶ χάριν εὐσεβείας, καὶ μάλιστα ὑπὸ τοιούτου προσχήματος. ἐπινεύει τότε ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκπέμπεται θεῖον γράμμα διὰ Κυνηγίου κόμητος τοῦ κωνσιστωρίου, ἀνδρὸς θερμοῦ περὶ τὴν πίστιν. καὶ κομίζεται ὁ μακάριος Πορφύριος παρὰ τῆς αὐγούστης κεντηνάρια δύο χάριν κτίσεως τῆς | ἐκκλησίας καὶ λόγῳ δαπάνης ἀνὰ ἑκατὸν νομισμάτων. καὶ δὴ ληγατευθέντες ὅ τε ἐπίσκοπος καὶ ὁ μητροπολίτης ἐκ τῶν δημοσίων Παλαιστίνης χρυσίου ἀνὰ λιτρῶν εἴκοσι, συνταξάμενοι ἀπέπλευσαν.

καὶ φθάσαντες τὴν Ῥόδον καὶ βουληθέντες προσκυνῆσαι τὸν ὅσιον Προκόπιον, ὁ ναύκληρος αἱρετικὸς ὢν οὐ συνεχώρησεν. καὶ εὐπλοήσαντες ἐπὶ δύο ἡμέρας γίνεται κλύδων μέγας, ὥστε ἑαυτοὺς ἀπογνῶναι, καὶ εὐχομένων αὐτῶν καὶ ἐπ[ι]καλουμένων εἰς βοήθειαν τὴ[ν]

18 κωνσισταρίου   25 ῥόδον   28 ἑαυτοὺς ex ἑαυτου, f. ἑαυτῶν

εὐχὴν τοῦ ἁγίου Προκοπίου τ[οῦ ἡ]συχαστοῦ φαίνεται τῷ μακα[ρίῳ] Πορφυρίῳ ὁ ὅσιος Προκ[όπιος] περὶ τὸν ὄρθρον λέγων· Τ[ὸν ναύ]κληρον κατηχήσατε [καὶ σφραγί]σατε, Ἀρειανὸς γάρ ἐστιν [καὶ δι]ὰ τοῦτο οὐ συνεχώρησεν ὑ[μῖν ἐλ]θεῖν πρός με. ἀλλὰ πο[ιήσατε] αὐτὸν ἀναθεματίσαι Ἄ[ρειον καὶ] τὴν κακοπιστίαν αὐτοῦ, [καὶ εὐθέως] παύσεται ἀφ' ὑμῶν ὁ κλύ[δων. γνω]ρίζουσι τοῦτο τῷ ναυκλήρ[ῳ, καὶ ἐξο]μολογεῖ καὶ ἀναθεματίζει Ἄρειον καὶ ἀνασφραγισθεὶς καὶ κατηχηθεὶς μετέλαβε τῆς ἀχράντου κοινωνίας. καὶ αὐτίκα ἐπαύθη ὁ κλύδων καὶ διὰ τεσσάρων ἡμερῶν καταλαβόντες τὸν Μαϊουμᾶν, ὑπήν- f. 224v τησαν αὐτοῖς οἱ τῆς πόλεως καὶ τῶν λοιπῶν μερῶν μετὰ ψαλμῳδίας.

ὡς δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ τὸ καλούμενον τετράμφοδον, τὸ εἴδωλον τῆς Ἀφροδίτης ἱστάμενον διὰ γλυφῆς μαρμάρου, ἔχον εἰς προῦπτον πάντα τὰ ἀσχήμονα μέλη καὶ ἀπατῶν ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, ἔπεσεν καὶ συνετρίβη τοῦ ἐν αὐτῷ δαίμονος ἐξελθόντος καὶ τοῦτο συντρίψαντος, καὶ συνέτριψεν ἐκ τῶν παρισταμένων Ἑλλήνων δύο ὡς ἑστῶτας καὶ μυκτηρίζοντας [τὸ]ν λαὸν ἀεὶ τῶν Χριστιανῶν· ὥσ[τε ἐκ] τῶν Ἑλλήνων πιστεῦσαι ἄν[δρας] μὲν τριάκοντα δύο, γυ[ναῖκας] δὲ ἑπτά.

καταλαμβά[νει τα]χέως ὁ κόμης ἔχων ὑπατι[κὸν καὶ] δο[ῦκα ἅμα βοηθείας με[γάλης στ]ρατιωτικῆς τε καὶ πο[λιτικῆ]ς καὶ καταστρέφουσιν ἐ[κεῖνοι] ἐξαιρέτως τοὺς ὀκτὼ [ναοὺς] τῶν εἰδώλων, τοῦ τε Ἡλί[ου καὶ] τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ [Ἀπόλλ]ωνος καὶ τῆς Κόρης καὶ [τῆς Ἑκ]άτης καὶ τὸ Ἡρωεῖον καὶ [τῆς Τ]ύχης ἤγουν τὸ

3 ανασφρ. spatium non capit   14 f. εἰσῆλθον   16 προῦπτον   17 ἀπατῶντα   18 συνετοίβηι   23 κώμης   26 ὀκτῶ   28 ηρωιον

Τυχαῖον καὶ τὸ Μαρνεῖον ὃ ἐδόκουν ἐνδοξότατον, τοῦ Κρηταγενοῦϲ Διόϲ, καὶ κατ᾽ οἴκουϲ ἀναρίθμητα εἰδωλεῖα κατέϲτρεψαν. καὶ ὀλοφυρομένουϲ ἐπὶ τού[τῳ τοὺϲ Ἕλλη]ναϲ ἔτυπτον οἱ ἄρχοντεϲ [ῥάβδοιϲ] καὶ ϲκυτάλαιϲ. ὁ δὲ ἐν ἁγίοιϲ [Πορ]φύριοϲ ἀνεθεμάτιϲεν ἐπὶ τῆϲ ἐκκληϲίαϲ τὸν μέλλοντα Χριϲτιανὸν ἐκ τῶν εἰδωλείων ϲφετερίζεϲθαι ϲκεῦοϲ χρυϲοῦν ἢ ἀργυροῦν.

ἐπὶ δέκα δὲ ἡμέραϲ καύϲαντεϲ τὰ εἴδωλα διελογίζοντο περὶ τοῦ Μαρνείου, πῶϲ αὐτ[ῷ] χρήϲονται, εἴτε καταϲτρέψαι εἴτε καῦϲαι καὶ καθᾶραι εἰϲ τὸ γ[ε]νέϲθαι οἶκον θεοῦ. καὶ δὴ νηϲτεύϲα[ν]τεϲ καὶ παννύχιον ϲύναξιν τελέϲαντεϲ ἄφνω ἐκ τοῦ λαοῦ π[αι]δίον ὡϲ ἐτῶν ἑπτὰ ἀνέκρ[αξεν] ἱϲτάμενον μετὰ τῆϲ ἰδίαϲ μητρόϲ· Καύϲατε τὸν ναὸν τὸν ἔνδον ἕωϲ ἐδάφουϲ, πολλὰ γὰρ δεινὰ γέγονεν ἐν αὐτῷ, μάλιϲτα ἀνθρωποθυϲίαι. τοιούτῳ δὲ τρόπῳ καύϲατε αὐτόν· ἀγάγετε ὑγρὰν πίϲϲαν, θεῖόν τε καὶ ϲτέαρ χοίρεον καὶ μίξατε τὰ τρία καὶ χρίϲατε τὰϲ χαλκὰϲ θύραϲ καὶ ἐπ᾽ αὐτὰϲ τὸ πῦρ ἐπιβάλετε, καὶ οὕτωϲ ἅπαϲ ὁ ναὸϲ καίεται· ἄλλωϲ γὰρ οὐκ ἔϲτι δυνατὸν καταϲτραφῆναι αὐτόν. τὸν δὲ ἐξώτερον ἐάϲατε ϲὺν τῷ περιβόλῳ. καὶ μετὰ τὸ καθᾶραι τὸν τόπον ἐκεῖ κτίϲατε ἁγίαν f. 225 ἐκκληϲίαν. ἔλεγεν δὲ καὶ τοῦτο· | [Μαρτύρομαι] ὑμᾶϲ ἐνώπιον τοῦ [θεοῦ ἄλλ]ωϲ μὴ γενέϲθαι, οὔτε γὰρ [ἐγώ εἰ]μι ὁ λαλῶν, ἀλλ᾽ ὁ Χριϲτὸϲ ὁ ἐν ἐμοὶ [λα]λῶν. ταῦτα δὲ ἔλεγεν τῇ Ϲύρᾳ φωνῇ. γνοὺϲ δὲ ὁ ἐπίϲκοποϲ ἐδόξαϲε τὸν θεὸν καὶ ἀγαγὼν τὴν μητέρα τοῦ παιδὸϲ εἶπεν αὐτῇ, εἰ μὴ καθ᾽ ὑποβολὴν αὐτῆϲ ἔφηϲεν ταῦτα ὁ παῖϲ. ἡ δὲ διώμνυτο μηδὲν τοιοῦτον ὑποθέϲθαι αὐτῷ. κατ᾽ ἰδίαν

1 τύχεον 2 κρητὰ γένουϲ 3 τοῦ[το] 6 ϲφαιτερίζεϲθαι 10 καθάραι 12 τελεϲαντεϲ 21 καθάραι 27 καθυποβολὴν ἡ δὲ

δὲ ἐκφοβήϲαϲ αὐτόν, μικρὸν ϲιωπῆϲαν ἔφη τὸ παιδίον τῇ Ἑλλάδι φωνῇ καθάπερ καὶ πρότερον περὶ τῆϲ καύϲεωϲ τοῦ ναοῦ, ὥϲτε πάνταϲ δοξάϲαι τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ. ἡ δὲ μήτηρ ἐφώμνυτο τὴν Ἑλληνίδα γλῶϲϲαν μήτε αὐτὴν μήτε τὸν υἱὸν αὐτῆϲ ὅλωϲ εἰδέναι. λαβούϲηϲ δὲ αὐτῆϲ παρὰ τοῦ ἁγίου τρία νομίϲματα, ἰδὼν ὁ παῖϲ ἀνέκραξε τῇ Ϲύρᾳ διαλέκτῳ· Μὴ λάβηϲ μῆτερ, μὴ καὶ ϲὺ πωλήϲηϲ τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ χρυϲίῳ. καὶ ἀντέϲτρεψεν αὐτὰ τῷ ὁϲίῳ, ὑπὲρ αὐτῶν εὐχὴν κομιϲαμένη. ἐποίηϲεν δὲ πάντα ὁ ὅϲιοϲ καὶ ἔκαυϲε τὸν ναὸν κατὰ τὴν προφητείαν τοῦ παιδόϲ. ἐν ᾧ καὶ ὁ τριβοῦνοϲ, Ἕλλην ὢν καὶ ὑποκρινόμενοϲ Χριϲτιανὸϲ εἶναι, μαϲτίζων τινὰϲ προφάϲει εὐταξίαϲ ἀπεκτάνθη | ξύλου κατενεχθέντοϲ ἐπὶ τῆϲ κεφαλῆϲ αὐτοῦ. ἐπίϲτευϲαν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὀνόματα τριακόϲια.

διαγράφει τοίνυν τὴν ἐκκληϲίαν ϲταυροειδῶϲ κατὰ τὸν ϲκάριφον, ὃν πέπομφεν Εὐδοξία ἡ αὐγούϲτα. κτιζομένηϲ δὲ αὐτῆϲ τρεῖϲ παῖδεϲ ὡϲ ἐτῶν ἓξ ἢ ἑπτὰ διψήϲαντεϲ ἦλθον ἐπὶ τὸ φρέαρ ὄντι ἔϲωθεν τοῦ ναοῦ καὶ ἀντλῆϲαι ἐπιχειρηϲάντων, κλαϲθὲν τὸ ξύλον, κατηνέχθηϲαν κάτω. θορύβου δὲ γεγονότοϲ χαλάϲαντέϲ τινα εὗρον αυτὰ ἐπὶ λίθων ἱϲτάμενα. ἅπερ ἐν ϲπυρίδι ἀνελόμενοι, ἐρευνήϲαντεϲ οὐχ εὗρον ϲπῖλον ἐν [αὐ]τοῖϲ, ϲταυρία δὲ εἶχον ὡ[ϲ ἀπὸ κιν]ναβάρεωϲ, ὃ μὲν ἐν [τῷ μετώ]πῳ, ὃ δὲ ἐπάνω τῆϲ [δεξιᾶϲ χει]ρὸϲ περὶ τοὺϲ δακ[τύλουϲ, ὁ] δὲ ἄλλοϲ εἰϲ τὸν δεξ[ιὸν ὦμον].

Ἰουλία δέ τιϲ ἀπὸ Ἀν[τιοχείαϲ ἐλ]θοῦϲα, Μανιχαίων οὖϲ[α μαθήτρι]α καὶ διδάϲκαλοϲ μ[ετὰ δύο ἀν]δρῶν καὶ γυναικῶν πε[ριελθοῦϲα] ὑπέφθειρέν τιναϲ τῇ [δόξῃ αὐ]-

4 f. ἐπώμνυτο 19 f. ἐπί τι φρέαρ ὂν 24 ὁ μὲν 25 ὁ δὲ

τῆc καὶ τοῖc χρήμαcιν. |ὅπερ ὁ ὅcι|οc γνούc, ἀγαγὼν ἠρώτηc|εν αὐτήν|. ἡ δὲ ὡμολόγηcεν καὶ εἶ|πε τῷ| ὁcίῳ· Δὸc ἡμέραν καὶ ἢ |πεῖcον| ἢ πείcθητι. f. 225v νηcτεύcαc δὲ ὁ ἅγιοc καὶ κρατῶν τὰ ἅγια εὐαγγέλια διελέγετο αὐτῇ. Κορνήλιοc δὲ ὁ διάκων ἐcημειοῦτο τοὺc διαλόγουc ἤτοι τὴν ἀντιβολὴν ἀμφοτέρων, οὓc ἐν ἑτέρῳ βιβλίῳ, ὥc φηcι, cυνέταξεν. τῆc δὲ Ἰουλίαc πολλὰ βλαcφημούcηc κατὰ τοῦ δεcπότου τῶν ὅλων τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰηcοῦ Χριcτοῦ, ἐπετίμηcεν αὐτὴν ὁ ἅγιοc εἰπών· Ὁ θεὸc ὁ τὰ πάντα ποιήcαc ὁρατά τε καὶ ἀόρατα, ὁ ἐν τριάδι δοξαζόμενοc, πατάξει τὴν γλῶccάν cου καὶ φιμώcει cε, ἵνα μὴ λαλῇc βλάcφημα κατὰ τοῦ ποιητοῦ τῶν ὅλων θεοῦ. καὶ εὐθέωc ἐ[φ]ιμώθη καὶ μετ᾽ ὀλίγον ἐξέψυ[ξεν], ὥcτε τοὺc μετ᾽ αὐτῆc Μανι[χαίου]c μετανοήcανταc πιcτεῦ[cαι εἰc τὸν] κύριον.

μετὰ οὖν πεντα[ετῆ χρόνον] πεποίηκε τὰ ἐγκαίνι[α τῆc ἁγίαc ἐκκ[ληcίαc, μὴ ἐλεήcαc [τὰ δαπα]νήματα, δεξιωcάμε[νοc πάντ]α τὸν λαὸν καὶ χιλίουc [μοναχούc] τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου πά[cχα. ἐλ]έγετο δὲ καὶ μετὰ τὸ ὄ[ψον ψαλμ]ὸc καὶ μετὰ τὸ πόμα [ὕμνοc]. ἐποίηcεν δὲ καὶ ξενο[δοχίαc] παρέχων ἑκάcτῳ ἐνδη[μοῦντι] ἀνάλωμα τῆc ἡμέραc [ἀνὰ] ὀβολοὺc ἕξ, καὶ διέθετο [πάν]τωc μετὰ τὸ πάcχα ἕωc τῶν cαράκοντα ἡμερῶν δίδοcθαι τοῖc πτωχοῖc ἀνὰ ὀβολοὺc δέκα, [ἀφορίcαc ἐπ᾽ α[ὐτὸ κτήμα]τα, καὶ εἰ μὴ βουλη[θείη ὁ μετ᾽ αὐ]τὸν προεcτὼc ἐπίcκοπ[οc κα]τὰ τὴν διατύπωcιν αὐτοῦ [πα]ρέχειν τοῦτο, προcκυροῦcθαι τὸ αὐτὸ κτῆμα τῇ μητροπόλει Καιcαρείαc.

ἐντεῦθεν τὰ περὶ Cαμψύχου τοῦ ἄρχοντοc, ὅπωc ἀντιβολῆc γενομένηc ὑπὲρ χωρίων καὶ τοῦ οἰκονόμου

2 ἡ δὲ   5 ἐcημειούτω   8 βλαcφιμούcηc   12 βλάcφιμα   19 τὸν ὄψον   29 αντιβολῆc

ὑβριcθέ[ν]τοc ἐπανέcτηcαν οἱ πολῖται ἅμα τοῖc τοῦ βουλευτηρίου τοῖc τῆc ἐκκληcίαc, ὥcτε καὶ τὸν ἅγιον φυγόντα ξενιcθῆναι εἰc οἶκον ἐν ᾧ εὗρεν παιδίcκην τινὰ ὀνόματι Cαλάνθαν τὴν καὶ μετονομαcθεῖcαν Εἰρήνην, καὶ διηκονήθη παρ᾽ αὐτῆc. ὁ δὲ ὑπατικὸc Κλᾶροc τοὺc cταcιάcανταc κατὰ τῆc ἐκκληcίαc τιμωρηcάμενοc εἰρήνευcεν τὴν πόλιν. ἡ δὲ εἰρημένη Εἰρήνη ἐβαπτίcθη παρὰ τοῦ ὁcίου Πορφυρίου μεθ᾽ ἑτέραc θείαc αὐτῆc καὶ μάμμηc, καὶ ἀποταξαμένη ἐνθέωc ἐπολιτεύcατο.

ὁ δὲ ὅcιοc Πορφύριοc ἱκανὰ ἔτη ἐπιβιώcαc καλῷ ὕπνῳ ἐκοιμήθη μηνὶ Φευρουαρίῳ εἰκάδι ἕκτῃ, ἐπιcκοπήcαc ἔτη εἴκοcι τέccαρα, μῆναc ἕνδεκα καὶ ἡμέραc ὀκτώ. ὁ δὲ τὸν ὅcιόν cου ἱεράρχην καὶ πιcτὸν θερά|ποντα f. 226 Πο[ρ]φύριον θεὸc δοξάcαc [καὶ δι᾽ αὐτ]οῦ τῆc τῶν εἰδώλων [πλάν]ηc τὸν λαόν cου ἐλευθε[ρώc]αc καὶ πρὸc τὴν cὴν ἐπί[γ]νωcιν μετενέγκαc, αὐτοῦ ταῖc πρεcβείαιc ὡc ἀγαθὸc δυcω[πο]ύμενοc, λύτρωcαι καὶ νῦν τὴν ἐκκληcίαν cου πάcηc αἱρετικῆc πλάνηc καὶ ἀποcταcίαc τῆc κατεχούcηc τὸν κόcμον· ὅτι cὺ εἶ ὁ θεὸc ὁ πάνταc θέλων cωθῆναι, καὶ cοῦ ἐcτιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτοc εἰc τοὺc αἰῶναc τῶν αἰώνων. ἀμήν.

20 cf. Tim. I 2, 4

6 κλάροc τοῦ cταcιάcαντοc   12 εἰκάδα   15 αὐτ]ου acc. om. ut videtur

---

f.120ʳ ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΓΑΖΗΣ.

Γάζα πόλις ἐστὶ τῆς Παλαιστίνης, μεθόριον αὐτῆς καὶ τῆς Αἰγύπτου κειμένη· περιφανὴς ἡ πόλις εἴδωλα πλου-
f. 121 τοῦσα μετὰ τῶν ἄλλων, πλοῦτον φεῦ | τὸν κακόν. ταύτης ὁ καλὸς Πορφύριος θεοῦ κρίμασιν ἀπορρήτοις καλῶς τὸν τῆς ἀρχιερωσύνης θρόνον ἐκόσμησεν. ἀλλ' ἄνωθεν χρὴ μικρὸν τὸν λόγον ἀναγαγεῖν. οὗτος ὁ κλεινὸς Πορφύριος πατρίδα μὲν ἔσχε Θεσσαλονίκην, ἐπιφανεῖς δὲ τοὺς τεκόντας καὶ πλούτῳ λαμπρούς. θείῳ τοίνυν ἔρωτι κατάσχετος γεγονὼς μετὰ τελευτὴν τῶν τεκόντων ἐπείπερ εἰς ἄνδρας ἐτέλει, καταλιπὼν πατρίδα γένος ὕπαρξιν, καταλαμβάνει τὴν Αἴγυπτον καὶ τὸν μονήρη βίον κατὰ τὴν Σκῆτιν ἐχεφρόνως ἀσπάζεται. πέντε γοῦν ἔτεσι τοῖς ἐκεῖσε μοναχοῖς συνδιαγαγὼν τὰ Ἱεροσόλυμα κατειλήφει προσκυνήσεως χάριν τῶν σεβασμίων τόπων, οἷς ὁ ἐμὸς Χριστὸς | τὰς διατριβὰς ἐποιήσατο καὶ τὸν ἑκούσιον ὑπὲρ ἡμῶν εἵλετο θάνατον. ἐκεῖθεν οὖν τὰ μέρη τοῦ Ἰορδάνου καταλαβὼν σπήλαιον οἰκεῖ λίαν ὅτι δυσάερον καὶ ἄλλως φθοροποιόν. ἔνθεν τοι καὶ νόσῳ περιπίπτει δεινῇ, καὶ ἡ νόσος σκληρότης ἥπατος καὶ πυρετὸς συνεχής. δι' ἃ πάλιν τὰ Ἱεροσόλυμα βλέψας τοὺς ἁγίους περιῄει τό-

METAPHRASIS COD. MOSQUENSIS 184 14 σκήτην 17 ἠκούσιον 21 πυρητὸς

πους, μὴ τῆς νόσου φροντίζων, τῶν πατέρων δὲ ταῖς διδασκαλίαις προσκείμενος.

πλὴν μόνην λύπην εἶχεν ἄπαυστον ταύτην, τὸ μὴ τὴν γονικὴν οὐσίαν ἐξαργυρισθῆναι καὶ διανεμηθῆναι τοῖς πένησιν. ὅμως δὲ τῷ συνήθει μοι καὶ φίλῳ βιβλίον ἐντολῆς ἐγχειρίζει τὴν Θεσσαλονίκην κελεῦον κατα|λαβόντα f. 121ᵛ
σὺν ἀδελφοῖς αὐτοῦ (νέους γὰρ ὅτι τούτους τῆς πατρίδος ἀπαναστὰς καταλέλοιπε) ταύτην ἐπιμερίσασθαι. πλοίῳ τοιγαροῦν ἐν τῷ λιμένι τῆς Ἀσκάλωνος εὑρηκὼς δι' ἡμερῶν τρισκαίδεκα τὴν εἰρημένην πόλιν κατέλαβον καὶ τοῖς ἀδελφοῖς τὴν ἐπιστολὴν ἐμφανίσας καὶ τὰ τῆς ἐπιλαχούσης κτήσεως τῷ Πορφυρίῳ λαβὼν καὶ τρισχιλίων αὐτοῖς διαπωλήσας ταῦτα χρυσῶν ἔτι τε καὶ τὰ ἐσθήματα καὶ εἴ τι ἐν ἀργύρῳ ἦν πάντα συλλεξάμενος καὶ ἑτέρους χρυσοῦς χιλίους τετρακοσίους καὶ ἐκπλεύσας δι' ἡμερῶν δυοκαίδεκα κατέλαβον τὴν Ἀσκάλωνα. καὶ μισθωσάμενος ὑποζύγια πρὸς τὴν ἁγίαν τάχος παραγίνομαι πόλιν.

αἴφνης οὖν με | κατιδὼν ὁ θαυμάσιος καὶ περιεπτύξατο καὶ δάκρυον ἐπαφῆκε χαρᾶς. ἐμοῦ δὲ τοῦτον ἐρρωμένον ἰδόντος καὶ τὴν ὄψιν ἔχοντα φαιδρὰν καὶ τὴν αἰτίαν μαθεῖν ἐκζητήσαντος ἐκεῖνος ἤρξατο λέγειν ὅτιπερ 'ἐν τῇ τῆς ἁγίας κυριακῆς παννυχίδι χαλεπή με', φησί, 'κατέσχεν ὀδύνη καὶ μὴ φέρων, ἀδελφὲ Μάρκε, τὴν δεινὴν ἀλγηδόνα πλησίον ἀνεκλίθην τοῦ ἁγίου κρανίου καὶ εὐθὺς ἐν ἐκστάσει γενόμενος ὁρῶ θέαμα ξένον, ἐν τῷ σταυρῷ τὸν σωτῆρα καὶ τῶν λῃστῶν ἕνα κρεμάμενον ἐν ἑτέρῳ σταυρῷ, καὶ ἅμα τῷ κράζειν με "μνήσθητί μου, κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου" ἀκούω τοῦ σωτῆ-

8 f. πλοῖον

ρος πρὸς αὐτὸν λέγοντος τὸν ληστήν· "κάτελθε καὶ σῶσον ὥσπερ δὴ καὶ σὺ σέσωσαι τὸν ὀδυνώμενον ἄνθρωπον." τούτου δὲ | (f. 122) κατιόντος καὶ περιβαλόντος με καὶ φιλήσαντος ναὶ δὴ καὶ τὴν χεῖρα προτείναντός τε καὶ ἀναστήσαντος καὶ "πρὸς τὸν σωτῆρα" φήσαντος "ἐλθέ" ἀναστὰς ἔδραμον εὐθέως ἐγὼ καὶ εἶδον ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καταβάντα τοῦτον καὶ "λάβε τὸ ξύλον" εἰπόντα "τοῦτο καὶ φύλαξον". ὃ καὶ λαβὼν καὶ βαστάσας ἐπανῆλθον εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐκστάσεως καὶ κατενόουν ἐμαυτὸν καὶ ὑγιὴς ἤμην καὶ ἄνοσος.' τούτων ἀκούσας ἐγὼ τὸν θεὸν ἐδόξαζον τὸν μεγάλα ποιοῦντα καὶ ἔνδοξα. εἶτα παραδεδωκότος μου τούτῳ τὰ χρήματα καὶ τὴν ἄλλην ὕπαρξιν ἐκεῖνος ἀργυρίου ταῦτα πωλήσας ἐντὸς ὀλίγου χρόνου τὰ τούτων τιμήματα τοῖς ἐνδεέσι διένειμε, σκεύη μόνον τίμια τοῦ ἀργύρου ἐξεργασάμενος. ἔκτοτε γοῦν κατὰ τὸν | μέγαν ἀπόστολον Παῦλον σκυτοτόμος εἶναι προείλετο, βύρσας πλύνων ἅμα καὶ ῥάπτων κἀντεῦθεν τρεφόμενος 'εἴ τις οὐκ ἐργάζεται' λέγων 'μηδαμῶς ἐσθιέτω'.

γέγονεν οὖν περιβόητος ἐν ἀρεταῖς ὁ δίκαιος. διὸ καὶ δυνατὸν οὐκ ἦν ὑπὸ τὸν μόδιον αὐτὸν συγκαλύπτεσθαι. ὅθεν οὐδὲ κεκάλυπτο. καὶ γὰρ ὁ πρόεδρος Ἱεροσολύμων (Πραΰλιος ἦν ὁ καλός) πέμψας καὶ τοῦτον ἀγαγὼν πρεσβύτερόν τε χειροτονεῖ καὶ τὴν τοῦ θείου σταυροῦ φυλακὴν ἐμπιστεύει θερμῶς. καὶ τότε συνήκαμεν ὡς ἀπέβη τούτῳ τὰ τῆς ἐκστάσεως, ὅτε τὸν σταυρὸν εἰς φυλακὴν ὁ σωτὴρ ἡμῶν ἐνεχείρισε τούτῳ. πέντε τοίνυν ἐτῶν ἐπὶ τοῖς τεσσαράκοντα ἦν ὁ Πορφύριος, ὅτε τὴν τοῦ πρεσβυτέρου χειροτονίαν ἐδέξατο. |

20 cf. Matth. 5, 15

2 ὠδυνώμενον 3 περιλαβόντος 24 συνηκα μέν

μετὰ γοῦν τρίτον ἑξῆς χρόνον ὁ τῆς Γαζαίων ἐπίσκοπος (f. 122v) (Αἰνείας ἦν οὗτος) τὸν βίον ἀπέλιπεν. οἱ τοίνυν Χριστιανοὶ τῆς πόλεως ὀλίγοι τυγχάνοντες ἅμα τοῖς τοῦ κλήρου τῆς ἐκκλησίας σκέπτονται καὶ γράφουσι τῷ μητροπολίτῃ, πέντε πέμψαντες τῶν κληρικῶν καὶ πέντε τῶν λαϊκῶν, ἐπίσκοπον αὐτοῖς ἀξιοῦντες δοθῆναι πρὸς τὰς ἀντιπαραστάσεις τῶν εἰδωλολατρῶν ἀντιπίπτειν δυνάμενον καὶ φωτίζειν αὐτούς. καὶ οὗτος δεηθεὶς τοῦ θεοῦ μυεῖται δι' ἀποκαλύψεως τὸν Πορφύριον καὶ εὐθὺς γράμματα πέμπει πρὸς τὸν ὁσιώτατον Πραΰλιον τὸν Ἱεροσολύμων πρόεδρον μετακαλούμενα τὸν Πορφύριον ζητήματος χάριν γραφικῆς ἐπιλύσεως· καὶ γὰρ ἦν ἱκανὸς ἐν αὐτοῖς | ὁ ἀνήρ, πνεύματος ἐξ ἁγίου τὴν χάριν δεξάμενος. καὶ ὃς αὐτίκα στέλλει τοῦτον πρὸς αὐτόν. ἐπεὶ οὖν μάθοι παρὰ τοῦ Ἰωάννου (οὕτω γὰρ ὁ μητροπολίτης ὠνόμαστο) τῆς προσκλήσεως τὴν αἰτίαν, τὰ μὲν πρῶτα διενέστη πρὸς τὸ τοῦ πράγματος μέγεθος, εἶτα βιασθεὶς ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου καὶ μὴ ἀντιλέγειν τῇ θείᾳ βουλῇ διδαχθεὶς καταδέχεται 'τὸ θέλημα' εἰπὼν 'τοῦ θεοῦ γενέσθω'.

κατὰ γοῦν τὴν ἑσπέραν ἐκείνην καλέσας με λέγει· 'πορευθῶμεν, ἀδελφὲ Μάρκε, καὶ προσκυνήσωμεν τοὺς σεβασμίους τόπους καὶ τὸν τοῦ κυρίου σταυρόν· πολὺς γὰρ παρελεύσεται χρόνος, ἕως αὖθις τοῦτο ποιήσομεν'. ἐμοῦ δὲ 'διὰ τί' φήσαντος 'ὦ πάτερ, οὕτως ἐφθέγξω' ἐκεῖνος 'τῇ παρελθούσῃ' λέγει 'νυκτὶ τὸν δεσπότην (f. 123) εἶδον, ἀδελφέ, "τὴν παραθήκην" λέγοντα "Πορφύριε, τάχος ἀπόδος, μέλλω γάρ σε συζεῦξαι γυναικὶ ταπεινῇ μέν, τρόποις δὲ κεκοσμημένῃ σεμνοῖς. σὺ δὲ ἀλλὰ κόσμη-

1 ἐξ ἧς 2 αἰνίας 12 l. γραφικοῦ 17 l. διανέστη

cον αὐτήν, ὡc ἂν ἐπιλάθηται τῆc προτέρας πενίας· ἀδελφὴ γάρ μοι γνηcία κατὰ πάντα τυγχάνει”.

ταῦτά μοι ὁ δεcπότης ἐγνώριcε, Μάρκε· διὸ καὶ οὐ δυνατὸν ἀντιπίπτειν τῷ βουλήματι τούτου’. οὕτως ἔφη καὶ τοὺς ἁγίους ἀπελθόντες καὶ προcκυνήcαντες τόπους, καὶ τῇ θήκῃ τὸν cταυρὸν ἐνθέμενος ὁ Πορφύριος καὶ πρὸς τὸν μακάριον Πραΰλιον ἀφικόμενος παρατίθεται τούτῳ τὰς κλεῖς καὶ λαβὼν εὐχὴν ὑπ’ αὐτου τὸ καταγώγιον κατελάβομεν, καὶ μιcθωcάμενοι ζῷα τῃ ἑξῆς ἅμα τῷ ὑπηρέτῃ Βαρουχᾷ, περὶ οὗ προϊὼν ὁ λόγος δι δάξει, καί τιcιν ἄλλοις τὴν ὁδὸν ἠνύομεν καὶ τῃc αὔριον τὴν Καιcάρειαν κατελάβομεν, καὶ πρός τινα καταγωγὴν κατελύcαμεν. ὅπερ γνοὺς ὁ τὰ πάντα cοφὸς Ἰωάννης ὁ ταύτης ἀρχιερεὺς πρὸς δεῖπνον ἡμᾶς cυνεκάλεcεν· ἦν δὲ cάββατον. καὶ δὴ πρὸς αὐτὸν ἀπιόντες (οὐδὲ γὰρ ἐξῆν ἀντειπεῖν τῷ ἀρχιερεῖ) τὸν Βαρουχὰν τῃ καταγωγῇ κατελίπομεν. μείναντες οὖν cὺν αὐτῷ καὶ τὴν πάννυχον τῆς ἀναcτάcεως ἐκτελέcαντες cύναξιν ἅμα πρωῒ τοὺς Γαζαίους ὁ ἱεράρχης cυγκαλεcάμενος χειροτονεῖ τὸν Πορφύριον καὶ τούτοις ἐπίcκοπον δίδωcι. τὴν θείαν οὖν ἐκτελέcαντες λειτουργίαν καὶ μεταcχόντες cὺν τῷ μητροπολίτῃ τροφῆς μετὰ μίαν ἡμέραν ἐξήλθομεν καὶ τῇ
f. 123v αὔριον | τὴν Γάζαν εἰcήλθομεν καὶ τὸ ἐπιcκοπεῖον εἴδομεν, ὅπερ Εἰρηναῖος ὁ ἐπίcκοπος ᾠκοδόμηcε μετὰ τῆς ἐκκληcίας καὶ Εἰρήνην αυτὴν ἐπωνόμαcε. κατὰ δύο δὲ τρόπους φαcὶ τὴν ἐκκληcίαν οὕτως κεκλῆcθαι, διά τε τὸ καλεῖcθαι τὸν ἐπίcκοπον Εἰρηναῖον καὶ διὰ τὸ τὸν ἐκ Μακεδονίας Ἀλέξανδρον, ἡνίκα τὴν πόλιν τῶν Γαζαίων

5 f. ἐπελθόντες 11 f. τῃ αὔριον 16 τῃ κατ. cf. p. 94, 16 18 cύναξιν: cτάcιν

ἐπόρθηcεν, ἐκεῖcε καταπαῦcαι τὸν πόλεμον καὶ Εἰρήνην ὀνομάcαι τὸν τόπον.

κατὰ γοῦν τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἀνομβρίας (οἷα cυμβαίνει ταῖς τοῦ καιροῦ περιτροπαῖς ἐγγίνεcθαι) πιεζούcης τὸν τόπον οἱ τὰ Ἑλλήνων πρεcβεύοντες τῇ τοῦ Πορφυρίου εἰcόδῳ τὴν αἰτίαν ἐπέγραφον. ἔνθεν τοι καὶ θυcίας προcῆγον ἐφ’ ὅλαις ἡμέραις ἑπτὰ Μάρνᾳ τῷ θεῷ αὐτῶν (οὕτως γὰρ ἐκάλουν τὸν Δία) ὑετὸν ζητοῦντες λαβεῖν. ἀπράκτων οὖν ἐπανιόντων αὐτῶν (οὐδὲ γὰρ δαιμόνων τοῦτο, θεοῦ δὲ πάντως καὶ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἔργον) οἱ Χριcτιανοὶ τῷ Πορφυρίῳ cὺν ἅμα γυναιξὶ προcιόντες καὶ τέκνοις δέονται λύcιν εὑρεῖν τοῦ τοcούτου κακοῦ. πρωΐας οὖν γενομένης ἅμα παντὶ τῷ κλήρῳ καὶ τούτοις αὐτοῖς τὴν ἀρχαίαν κατελάβομεν ἐκκληcίαν, ἣν τὸν ἁγιώτατον ἐπίcκοπον Ἀcκληπᾶν, ὃς πολλοὺς καὶ μεγάλους ὑπέμεινε διὰ Χριcτὸν διωγμούς, οἰκοδομῆcαι λέγεται. ἐν ᾗ καὶ δεήcεις πρὸς θεὸν ποιηcάμενοι ἐπὶ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Τιμοθέου μετὰ λιτῆς καὶ ὕμνων παρεγενόμεθα. κἀν τούτῳ τὰς cυνήθεις εὐχὰς ἐκτελέcαντες, περὶ ὥραν | ἐνάτην τῆς ἡμέρας εἰς τὴν πόλιν f. 124
ἤλθομεν καὶ ἐπεὶ κεκλειcμένην εὕρομεν τὴν πύλην δι’ ἧς εἰcελθεῖν ἐμέλλομεν τῶν εἰδωλολατρῶν πάντως ἀποκλειcάντων αὐτήν, ἐμείναμεν πρὸ ταύτης ἄχρις ὡρῶν δύο παρελεύcεως ἢ καὶ τριῶν. καὶ τότε (τίς cοῦ, Χριcτέ μου, μὴ θαυμάcει τὴν δύναμιν;) ἀνέμου νότου κινηθέντος βιαίου βροντῶν τε καταρραγέντων καὶ ἀcτραπῶν ἐκτριβέντων λάβρος ὑετὸς κατεχέθη καὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐμέθυcεν ἅπαcαν, ὡς ἐκπλαγέντας ἐπὶ τούτῳ τοὺς Ἕλληνας

7 f. ὅλας ἡμέρας μαρνᾶ constanter 26 cf. adn. ad p. 79, 1 27 κατεχέθη: cf. Lobeck Phryn. p. 731

ἀνοῖξαί τε τὴν τῆς πόλεως πύλην καὶ ‘μέγας ὁ Χριστὸς’ βοῆσαι ‘ὁ θεὸς τῶν Χριστιανῶν’, προστεθῆναί τε τούτῳ καί τινας αὐτῶν ἄνδρας ὁμοῦ καὶ γυναῖκας καὶ παῖδας, ἑπτὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ εἴκοσι πρὸς τοῖς ἑκατόν, ἔτι τε κατ᾽ αὐτὸν δὴ τὸν καιρὸν καὶ ἑτέρους τριάκοντα πρὸς τούτοις καὶ πέντε.

ὅπερ ἐκμαίνεσθαι τοὺς Ἕλληνας κατὰ τῶν πιστῶν ἐποίει, καὶ δὴ ποτὲ τὸν προμνημονευθέντα Βαρουχᾶν διά τινος ἀπαίτησιν ἐκκλησιαστικοῦ σιτηρεσίου κώμῃ παραβαλόντα τινὶ τοσοῦτον ταῖς ῥοπάλοις οἱ τῆς κώμης ἔτυψαν, ὡς ἡμιθανῆ γενόμενον ἔξω ταύτης ῥιφῆναι. ἐπεὶ δὲ τοῦτον ὁ διάκονος Κορνήλιος μεθ᾽ ἑτέρων δύο Χριστιανῶν παριὼν οὕτω κείμενον ἴδοι, διαβαστάσας ἅμα τοῦτον πρὸς τὴν πόλιν ἀπῄγεν. καί τινες τῶν Ἑλλήνων μῖσος ἡγησάμενοι τοῦτο (νεκρὸν γὰρ ἐνόμιζον εἶναι τὸν βασταζόμενον) τῇ γῇ τοῦτον κατέβαλον καὶ σχοῖνον ἐκ- f. 124v δήσαντες τοῦ ποδὸς μακρὰν εἷλκον τῆς πόλεως. | πολλὰς ἐντείναντες τοῖς βαστάζουσι τὰς πληγάς. ὅπερ γνοὺς ὁ Πορφύριος καὶ σὺν ἄλλοις τισὶ τούτοις καταλαβὼν ‘μὴ οὕτω’ πρὸς αὐτοὺς ‘ὦ ἄνδρες’ ἔλεγε ‘μὴ οὕτω πρὸς ἄνθρωπον τὴν αὐτὴν ὑμῖν περικειμένον σάρκα ποιεῖτε’. καὶ οὕτω μόλις αὐτῶν τοὺς θυμοὺς καταστείλας τὸν Βαρουχᾶν ἐκέλευσε διαβασταχθέντα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἀπενεχθῆναι. κατ᾽ ἐκείνην οὖν τὴν νύκτα τοῦ ἁγίου δεήσεις ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς θεὸν ποιουμένου, ἐκεῖνος ἀνοίγειν ἤρξατο τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ χείλη κινεῖν καὶ ποτὸν ἐξαιτεῖν. ὄρθρος ἦν καὶ ἰδοὺ οἱ τῆς πόλεως ἔξαρχοι τὴν ἐκκλησίαν καταλαβόντες ‘ἄδικον’ ἐβόων ‘τὸ γεγονός, οὐχ ὅσιον γὰρ νεκρὸν ἔξωθεν πρὸς τὴν πόλιν εἰσ-

13 f. ἅμα ⟨ἐκείνοις⟩

ἄγεσθαι’. πρὸς δὲ καὶ ὕβρεσιν τὸν ἅγιον ἔβαλλον. ἐξιόντας οὖν ἡμᾶς κατασχόντες ἐκεῖνοι τύπτειν ἀφειδῶς ἐπεχείρουν· ἐγὼ δὲ ἤμην καὶ ὁ θεοφιλὴς Κορνήλιος. θορύβου οὖν γεγονότος ὁ Βαρουχᾶς ζήλῳ θείῳ ῥωσθεὶς διαναστάς τε καὶ ξύλου λαβόμενος τοσοῦτον ἐπέθετο τύπτων αὐτοὺς καὶ διώκων, ἕως οὗ πρὸς τὸν τοῦ Διὸς ναὸν εἰσήγαγε φεύγοντας. ἄλλος τις Σαμψὼν ἐν τούτοις ἀναφανεὶς γενναιότατος. ὅντινα κἀμὲ μετ᾽ οὐ πολλὰς ἡμέρας τῷ τῶν διακόνων ὁ μέγας τετίμηκεν ἀξιώματι.

χρόνος παρῆλθε οὐχὶ συχνὸς καὶ γράφει πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχην (Ἰωάννης δὲ οὗτος ἦν ἡ χρυσῆ γλῶσσα καὶ τὰ θεῖα σοφή) τὴν καθαίρεσιν ἐξαιτῶν τῶν εἰδωλικῶν γενέσθαι ναῶν· ᾔδει γὰρ ὡς ἐντυχὼν ἐκεῖνος | τῷ βασιλεῖ καλῶς τὰ περὶ τούτων θήσοι f. 125 καὶ εὐμαρῶς. δι᾽ ἡμερῶν οὖν τὸν διάπλουν εἴκοσι ποιησάμενοι τὴν Κωνσταντίνου κατέλαβον καὶ τὰ γράμματα τῷ πατριάρχῃ παρέσχον. ὁ δὲ πρόθυμος εἰς τοῦτο γενόμενος τὸν κουβικουλάριον Εὐτρόπιον, μεγάλα τότε παρὰ τῷ βασιλεῖ δυνάμενον Ἀρκαδίῳ, μετακαλεῖται τὸ τάχος καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἐγχειρίζει καὶ θερμῶς ἀξιοῖ μάλα ταχεῖαν τὴν ἔκβασιν καὶ κατὰ σκοπὸν Πορφυρίου τὰ πράγματα δέξασθαι. ἡμέραι παρῆλθον ἑπτά, καὶ πρόσταγμα γίνεται βασιλικὸν τὰ τῆς Γαζαίων πόλεως εἰδωλεῖα κλεισθῆναι, καὶ τοῦτο Ἱλάριός τις, τῶν ὑπηρετουμένων εἰς σουβαδιουβᾶ τῷ μαγίστρῳ, λαμβάνει καὶ τὸ τάχος ἅπτεται τῆς ὁδοῦ. συνεξῄειν δὲ τούτῳ κἀγὼ καὶ ἡμερῶν πρό γε ἑπτὰ τῆς αὐτοῦ παρουσίας φθάνω τὴν Γάζαν ἐγὼ καὶ ἅπερ ἔλαβον τοῦ πατριάρχου γράμματα τῷ Πορφυρίῳ κομίζω. ὃς ἅμα τῷ ποιήσασθαι τὴν τούτων

15 f. ποιησάμενος

ἀνάγνωσιν εὔθυμός τε γέγονε καὶ τὴν νόσον ᾗ πεπέδητο ταῖς τῶν εἰδωλολατρῶν ἐπεμβολαῖς ἀπεσείσατο. κατέλαβε τοίνυν καὶ ὁ Ἱλάριος, τὰ βασιλικὰ διατάγματα τοῖς ἐξάρχοις Γάζης ὑπέδειξε ναὶ δὴ καὶ κατέστρεψε τὰ τῶν δαιμόνων ἰνδάλματα καὶ τοὺς αυτῶν ναοὺς ἐναπέκλειςε, τὸν τοῦ Διὸς μόνον ἐάσας χρημάτων οὐκ ὀλίγων ἕνεκα, ἐν ᾧ τὰς συνήθεις τελετὰς οἱ ἐναγεῖς ἐποιοῦντο.

γυνὴ οὖν τις κατ᾽ ἐκεῖνο καιροῦ τῶν ἐπιφανῶν τῆς πόλεως μία, Αἰλιὰς καλουμένη, περὶ τὸν τοκετὸν ἐκιν-
f. 125v δύνευεν· | ἦν γὰρ πλάγιον ἐνεχθὲν τὸ βρέφος ἐν τῇ προόδῳ. ὡς οὖν πλεῖστα τῷ Μάρνᾳ θύοντες (οὕτω γάρ, ὡς δεδήλωται, τούτοις ὁ Ζεὺς ὠνομάζετο) μηδὲν ἤνυον καὶ ἔμελλε μικρὸν ὅσον ἡ γυνὴ κινδυνεύειν, ἡ ταύτης τροφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ σχολάζουσα (πιστὴ καὶ γὰρ ἦν) δεήσεις ἀνέφερεν ὑπὲρ αὐτῆς τῆς καμνούσης. ἣν ὁ θεῖος Πορφύριος οὕτως ἰδὼν κατωδύνως τὰς εὐχὰς ποιουμένην, τὴν αἰτίαν μὴ ἀγνοῶν, ὅμως ἤρετο καὶ τῇ διηγήσει τῆς γραὸς ἐπεδάκρυσε καὶ 'ἄπελθε' λέγει πρὸς αὐτὴν 'καὶ τοῖς προσήκουσι ταύτῃ καὶ τοῖς τεκοῦσιν ἀνάγγειλε, τί τῷ ἰατρῷ χαρίζοιντο καὶ ὡς οὐδὲν ἄλλο ζητεῖ ἢ τὸ στοιχεῖν τῷ λόγῳ τούτου καὶ συμφωνεῖν καὶ τῇ συγκαταθέσει τούτων ναὶ δὴ καὶ τῷ ὅρκῳ. τοῦτο δὴ καὶ πρὸς τὴν πάσχουσαν εἰπέ· "Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς διὰ τοῦ Πορφυρίου ἰᾶταί σε"'. γίνεται τοῦτο καὶ ὑγιὴς ἡ κόρη τῇ συγκαταθέσει τῶν τεκόντων ὁρᾶται, τὸ βρέφος αὐτίκα διολθεῖσαν τῆς μήτρας καὶ ὑγιᾶ ταύτην ὑγιῶς ἔχον διαφυλάξαν. ἅπερ οἱ γονεῖς θεασάμενοι τῆς κόρης τῷ μεγάλῳ προσῆλθον καὶ πανοικὶ ἐβαπτίσαντο Πορφυ-

3 f. ⟨καὶ⟩ τὰ β. 21 τῷ στοιχεῖν 22 f. τοῦτο δὲ
26 f. διολισθῆσαν

ρίου τοῦ βρέφους ὀνομασθέντος. ἦσαν δὲ ὁμοῦ οἱ πεφωτισμένοι τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα.

τῶν οὖν Ἑλλήνων ἐπὶ τούτοις ἀνιωμένων ὁ μακάριος τὸν μητροπολίτην Ἰωάννην καταλαβών, τὴν βασιλεύουσαν ἐξαιτεῖ καταλαβεῖν σὺν αὐτῷ καὶ δέησιν τῷ κρατοῦντι προσενεγκεῖν, λῦσαι καὶ τὸ τοῦ Διὸς τέμενος καὶ τέλεον ἀπαλεῖψαι τῆς πόλεως τὰς τῶν εἰδώλων μυσαρὰς τελετάς. πείθεται μὲν οὖν μόλις ὁ Ἰωάννης, πείθεται δὲ | ὅμως, καὶ τάχος ἐκπλεύσαντες καὶ τὴν Ῥόδον f. 126
καταλαβόντες ἀνδρὶ δούλῳ θεοῦ (Προκόπιος οὗτος ἦν ὁ θαυμάσιος) ἐντυγχάνομεν, ὃς ἡμῖν πάντα τὰ συμβησόμενα καὶ ἃ χρὴ διαπράξασθαί τε καὶ εἰπεῖν ἡμᾶς διηγήσατο. καὶ δὴ τὴν πόλιν καταλαβόντες τῷ πατριάρχῃ Ἰωάννῃ προσήλθομεν. καὶ ὃς ἐδεξιώσατο ἡμᾶς καὶ θεραπείας ἠξίωσε καὶ ἐλπίδας ἔχειν χρηστὰς ὑπέθετο καὶ τὸν Ἀμάντιον (εὐνοῦχος δὲ οὗτος τῆς βασιλίσσης) πολλὰ πρὸς τὸ προκείμενον ἡμῖν συμπονῆσαι ταῖς αὐτοῦ παραινέσεσιν ὑπισχνεῖτο. οὕτως ἀκούσαντες εἰς τὴν ξενίαν ἀπήλθομεν. τῇ ἑξῆς δὲ πάλιν τὸν μέγαν καταλαβόντες Χρυσόστομον, εὑρίσκομεν παρ᾽ αὐτῷ τὸν εἰρημένον Ἀμάντιον, καὶ πάντα τούτῳ καὶ ἡμεῖς | τὰ προκείμενα διηγούμεθα, καὶ οὕτως αὐτῷ συνταξάμενοι πρὸς τὴν ξενίαν ὡρμήσαμεν. ἕωθεν δὲ καλέσας ἡμᾶς πρὸς τὴν αὐγοῦσταν τοὺς ἐπισκόπους εἰσήγαγε· ἡ δὲ πρεπόντως τιμήσασα καὶ τῆς παρ᾽ αὐτῶν εὐλογίας τυχοῦσα καὶ πάντα καὶ ὑπ᾽ αὐτῶν καλῶς ἀναδιδαχθεῖσα (προειρήκει δὲ αὐτὰ καὶ Ἀμάντιος) καὶ τέλος ἐπιθεῖναι τῷ σκοπῷ τούτων ὑποσχομένη καὶ χρήματα δὲ παρασχοῦσα τούτοις εὐθύμους ἀπέλυσε καὶ τῷ βασιλεῖ προσελθοῦσα πάντα κατὰ μέρος

6 λῦσαι: f. κλεῖσαι 23 ὁρμήσαμεν

ἐδίδαξεν, ὡς ὁ καλὸς Ἀμάντιος ἡμῖν ἀνηγγέλλη. ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ βασίλισσα ἅμα φωτὶ προσκαλεσαμένη τοὺς ἐπισκόπους, οἵτινες ὑπερευξάμενοι ταύτης καὶ τὸν τῆς f. 126v κοιλίας καρπὸν ἄρρενα φήσαντες εἶναι | ταῖς τοῦ ἐν Ῥόδῳ Προκοπίου προρρήσεσιν (ὡς προλαβὼν ὁ λόγος ἐδίδαξε) καὶ ὅτι ζήσει καὶ βασιλεύσει πλείστοις ἐν ἔτεσιν, ἀπηλλάγησαν ὑπόσχεσιν εἰληφότες τούτου γινομένου ναὸν αὐτὴν μέσον ἀνεγεῖραι τῆς Γάζης.

μετ᾽ ὀλίγας οὖν ἡμέρας τίκτεται τῇ βασιλίδι Θεοδόσιος ὁ νέος, εἶτα καὶ βαπτίζεται. συμπαρῆν τῷ πλήθει τῆς συγκλήτου καὶ βασιλεύς. ἔστημεν ἡμεῖς πρὸς τὴν ἔξοδον καὶ τὴν ἔγγραφον δέησιν τοῖς βασιλεῦσιν ἐπανετείναμεν. δέχεται ταύτην ὁ τὸν παῖδα φέρων ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ μικρὸν ὑπαναγνοὺς (ἐδιδάκτο γὰρ ὑπὸ τῆς βασιλίδος τὸ πρᾶγμα) τὴν χεῖρα ὑπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ βρέφους ὑποβαλὼν καὶ μικρὸν αὐτὴν ὑπεραναστήσας ἐβόησεν· 'οἱ | βασιλεῖς γενέσθαι τὰ τῆς ἱκεσίας ἐκέλευσαν'. ἐκρότησε τὸ πλῆθος, ἐπῄνεσε τὸν λόγον ἡ σύγκλητος, ὁ βασιλεὺς προσήκατο τὸ αἰτούμενον, ὡς ὁ Ἀμάντιος ὕστερον ἐξεῖπεν ἡμῖν. καὶ πρόσταγμα τίθησιν ἔγγραφον τῶν δύο δὴ τὴν κέλευσιν βασιλέων ἐμφαῖνον, καί τινι τοῦτο πιστῷ ἀνδρί (Κυνήγιος ἐκαλεῖτο) δίδωσι τὴν τῶν εἰδώλων Γάζης μέχρις ἐδάφους κελεῦον καθαίρεσιν.

ἔξεισιν οὖν ὁ ἀνὴρ πρόθυμος περὶ τὴν κέλευσιν ταῖς εἰσηγήσεσι τῆς βασιλίσσης. καὶ μετ᾽ οὐ πολλὰς ἡμέρας καὶ ἡμεῖς συνταξάμενοι τῇ τοῦ βασιλέως συζύγῳ καὶ πλεῖστα χρήματα παρὰ ταύτης εἰς οἰκοδομὴν τῆς ἣν ἔφησε κτίσειν ἐκκλησίας ἐν Γάζῃ λαβόντες, ἀλλὰ καὶ f. 127 αὐτῷ πατριάρχῃ | καὶ βασιλεῖ τὴν πρέπουσαν προσκύνησιν ἀπονείμαντες τῆς βασιλευούσης ἀπήραμεν. καὶ προσεγγίσαντες τῇ Ῥόδῳ καὶ τὸν ὁσιώτατον ἐκεῖνον Προκόπιον πόθῳ βουληθέντες ἰδεῖν, ἐπείπερ ὁ τῆς νηὸς ἐξάρχων οὐ συνεχώρει προσπελάσαι ταύτῃ τῷ τὸν ἄνεμον ἐπιτήδειον πνέειν, τῷ θελήματι τούτου δόντες καὶ ἡμεῖς ἑαυτοὺς ἐπλέομεν. ἐπλέομεν δὲ πολλὰ λυπούμενοι περὶ τοῦ ἀνδρός. μεθ᾽ ἡμέρας οὖν δύο πλεόντων ἡμῶν εὐόρμως ἄνεμος αἴφνης γίνεται κατὰ πρόσωπον τῆς νηὸς καὶ συνοχὴ τοῦ ἀέρος βροντῶν τε κτύποι καὶ ἀστραπῶν ἐπιφάνειαι κυμάτων δὲ δεινῶν ἐπαναστάσεις φρικώδεις, καὶ ἦμεν ἀπειρηκότες ὥσπερ τὸ ζῆν καὶ τὰς εὐχὰς Προκοπίου τοῦ μεγάλου καλοῦντες. | πᾶσαν οὖν ἐκείνην τὴν νύκτα τῷ κλύδωνι τῆς θαλάσσης ἐνταλαιπωρήσαντες, τῷ Πορφυρίῳ μικρὸν πρὸς ὕπνον κατενεχθέντι ὄναρ ὁ Προκόπιος ἐφίσταται ἀρειόφρονα γνωρίζων τὸν ναύκληρον καὶ ὡς αὐτοῦ τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει συντιθεμένου παύσεται τὰ τοῦ κλύδωνος. λέγει τὸν ὄνειρον ὁ Πορφύριος, γνωρίζει τῷ ναυκλήρῳ τὸν λόγον. τὴν συνείδησιν ἐκεῖνος ἐλέγχουσαν ἔχων ὁμολογεῖ τὴν αἵρεσιν, ἀρνεῖται ταύτην καὶ τὰ τοῦ κλύδωνος παύεται. εἶτα καλῶς τὸν ἔκπλουν ποιήσαντες πεφθάκαμεν τὰ τῆς Γάζης παράλια, τὸν τόπον αὐτόν, ὃν Μαιουμὰν κατωνόμαζον.

ὡς δὲ τὴν πόλιν εἰσήλθομεν καὶ περὶ τὸ τετράμφοδον λεγόμενον ἀφικόμεθα, ὅπου δὴ | καὶ μετὰ τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ τὸ πλῆθος ἡμῖν ἀπήντησε, τὸ ἐκτὸς ἐκεῖσε f. 127v τῆς Ἀφροδίτης εἴδωλον ἐν μετεώρῳ (γυμνὸν δὲ ἦν ἐσχηματισμένον καὶ μηδεμίαν ὑπεμφαῖνον τῶν ἀσχήμων μελῶν περικάλυψιν, πιστεῖτε μόνον) εὐθὺς καὶ εἰς λεπτὰ διαρρήγνυται καὶ δύο τῶν εἰδωλολατρῶν τῷ πεσεῖν ὑπ᾽ αὐτὸ ἑστηκότας ἀπέκτεινεν.

οὐ πολλαὶ παρῆλθον ἡμέραι καὶ ὁ παρὰ βασιλέως

8 f. κυμάτων τε   20 Μαιτάν   26 πίστει τε

cταλεὶc παραγίνεται (Κυνήγιος οὗτος ἦν ὁ πιστός, ὃν προλαβὼν ὁ λόγος ἐγνώρισεν) ἑπομένους ἔχων αὐτῷ τόν τε δοῦκα τοῦ τόπου καὶ τὸν ὑπατικόν. ὃς ἐπ᾽ ὄψεσιν αὐτῶν τοῖς τῆς πόλεως τὰ βασιλέως ἀνεγίνωσκε γράμματα καταστραφῆναι τὰ τεμένη τῶν εἰδώλων κελεύοντα καὶ πυρὶ σὺν αὐτοῖς εἰδώλοις παραδοθῆναι. | λέγεται τοῦτο καὶ στρατιῶται στέλλονται καὶ πάντα ναὸν δαιμόνων καὶ πᾶν εἴδωλον αὐτῶν εὐκόλως ὡς ἂν εἴποις καθεῖλον καὶ τῷ πυρὶ προσανῆψαν, ναὶ δὴ καὶ αὐτὸ πάντως ἐσχάτως τὸ τοῦ Μάρνα. ὃ κατ᾽ ἐξαίρετον ἐτίμων οἱ ἐναγεῖς ἐκεῖνοι καὶ βέβηλοι, μεῖζόν τε τῶν ἄλλων τυγχάνον καὶ σκεύεσι πολυτίμοις ἀλλὰ δὴ καὶ οἰκοδομῶν κάλλεσιν ἐπιφανῶς ἔχον καὶ θαυμαστῶς. ὧν μηδένα Χριστιανὸν λαβεῖν τι τὸ σύνολον ὁ Πορφύριος παρηγγύησε. καιομένου τοίνυν καὶ τούτου ξύλον ὑπερχυθὲν καιόμενον ἐμπίπτει τῷ τριβούνῳ καὶ διαρρήσσει μὲν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καὶ τοῦ πυρὸς αὐτὸν τίθησι παρανάλωμα, καὶ γίνεται δῆλον ὡς τοῖς εἰδωλολάτραις προσέ-
f. 128 κειτο καὶ ὡς ὁ τῶν ἐκδικήσεων θεὸς ἐπαρρησιάσατο. εἶτα τί; καὶ τὰ κατ᾽ οἴκους εἴδωλα (πολλὰ γὰρ ἦσαν εὑρισκόμενα) τῷ πυρὶ μετὰ τῶν μαγικῶν παρεπέμποντο βίβλων. πολλοὶ οὖν τῶν ἀπίστων προσιόντες ἐφ᾽ ἑκάστης ἐβαπτίζοντο τῆς ἡμέρας τὸν τῆς θεογνωσίας καλῶς διδασκόμενοι λόγον. καὶ οἱ μὲν ἄρχοντες τούτων οὕτως γεγενημένων ἐκεῖθεν ἀπάραντες τὰ οἰκεῖα κατέλαβον.

ὁ δέ γε θαυμαστὸς Πορφύριος κατὰ τὸν τῆς βασιλίδος λόγον τὸν ναὸν οἰκοδομῆσαι βουλόμενος, ἐφ᾽ ᾧ καὶ τὰ χρήματα παρὰ ταύτης ἔλαβε, διαπορούμενος ἦν, οἵῳ σχήματι τοῦτον οἰκοδομήσει. καὶ ἅμα καταλαμβάνει

2 αὐτῶ 9 f. πάντων 10 κατεξαίρετον 14 χριστιανῶν 15 f. ὑπεκχυθὲν

τις μαγιστριανὸς γράμματα ταύτης τῷ ὁσίῳ κομίζων εὐχάς τε ἀπαιτοῦντα ὑπέρ τε ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ υἱοῦ τῶν βασιλέων καὶ τὸ σχῆμα δηλοῦντα τοῦ ὀφείλοντος | οἰκοδομηθῆναι ναοῦ. δοξάσας οὖν κἀν τούτῳ τὸν θεὸν ἤρξατο τὴν οἰκοδομίαν ἐν αὐτῷ ποιεῖσθαι τῷ τόπῳ, ἔνθα ὁ καυθεὶς ἵστατο ναὸς τοῦ Μάρνα. γίνεται οὖν τότε φθόνῳ δαιμόνων πρᾶγμα δακρύων παρ᾽ ὀλίγον ἄξιον· τρεῖς παῖδες ἐμπίπτουσι τῷ ἐκεῖσε τυγχάνοντι βαθυτάτῳ φρέατι, ἀλλὰ θεὸς ταῖς εὐχαῖς Πορφυρίου ἀβλαβεῖς αὐτοὺς ἀνασώζει καὶ μηδὲν ὅλως κακὸν ὑπομείναντας. τῷ δὲ ἑξῆς ἐνιαυτῷ κίονας δύο καὶ τριάκοντα στέλλει διά τινος ἡ βασιλὶς τῷ ναῷ περικαλλεῖς καὶ ξένους ἡδύ τε καὶ χαρίεν ἀποστίλβοντας. καὶ οὕτω τὴν οἰκοδομὴν ὁ ναὸς ἔσχε καλῶς νεύματι θείῳ τοῦ πάντα δυναμένου θεοῦ ἡμῶν.

κατ᾽ ἐκεῖνο δὲ καιροῦ γυνή τις ἐξ Ἀντιοχείας, Ἰου-
λιανὴ καλουμένη, τὴν | Γάζαν κατέλαβε τῇ Μανιχαίων f. 128v
αἱρέσει δεδουλωμένη. ἥτις τοὺς νεωστὶ προσιόντας τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει κακοτεχνίαις τισὶν διέστρεφε καὶ χρημάτων δόσεσιν. ἔστι δὲ πολὺ τὸ διεστραμμένον τῆς τοιαύτης αἱρέσεως· θεοὺς πολλοὺς παρεισάγουσι, τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἑαυτοὺς οἱ κακόφρονες ἐφελκόμενοι· γένεσιν καὶ εἱμαρμένην καὶ ἀστρολογίαν διδάσκουσι, τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὸ ἁμαρτάνειν ἀνδραποδίζοντες, ὡς μὴ γνώμης ἐξ οἰκείας φερομένους πρὸς τοῦτο, ἀλλ᾽ ἐξ ἀνάγκης τῆς εἱμαρμένης· ὁμολογοῦσι Χριστόν, ἀλλὰ δοκήσει καὶ φαντασίᾳ τὴν ἐνανθρώπησιν ποιησάμενον, ἄλλων αἱρετικῶν οἰκειούμενοι πίστεις κἀντεῦθεν πολλοὺς ὑποσύροντες. ὅμως τῆς ψυχοφθόρου γυναικὸς | ἐκείνης τινῶν ταῖς ἀπάταις καθυπαχθέντων ὁ Πορφύριος τὸ πρᾶγμα

18 τισὶν : τιναῖς 19 ἔστι : ἔτι

γνοὺς οὐκ ἠμέλησε τὴν διόρθωσιν, ἀλλὰ πρὸς διάλεξιν ἢ μᾶλλον εἰπεῖν διόρθωσιν τὴν γυναῖκα μεταπεμψάμενος, ἐπεὶ μετὰ πολλὰς ἐκείνη λόγων προτάσεις καὶ ἀντιθέσεις ἡ αὐτὴ ἦν καὶ οὐκ ἐνεδίδου τῆς πονηρᾶς ἐκείνης γνώμης καὶ βεβήλου θρησκείας, ἐν κακῷ τοὺς λόγους ποιουμένη τὴν ψυχὴν ἀπέρρηξεν. οἱ δέ γε συνόντες αὐτῇ φοβηθέντες καὶ προσελθόντες τῷ ἐπισκόπῳ, καὶ βαπτισθέντες, πρότερον καλῶς τὴν θεογνωσίαν ἐκπαιδευθέντες, τῆς ἀγαθῆς μερίδος γεγόνασι καὶ πιστοὶ διὰ τοῦ βαπτίσματος ἐγνωρίσθησαν, ἀναθέματι τὸν Μάνην ὑποβαλόντες· ἀρχηγὸς δὲ τῆς αἱρέσεως ταύτης ὁ Μάνης οὗτος.

f. 129 πέμπτος | ἔκτοτε χρόνος ἐξῆκε, καὶ ὁ ναὸς τέλος ἔλαβε καὶ τῆς Εὐδοξίας ἤκουσε καὶ τὰ ἐγκαίνια κατ' αὐτὴν εἴληφε τὴν ἡμέραν τοῦ πάσχα. καὶ ὁ Πορφύριος πολὺς ἦν οὐ τότε μόνον ἐν ἐλεημοσύναις, ἀλλὰ καὶ πάντοτε καὶ μάλιστα ταῖς τῶν ἁγίων νηστειῶν ἡμέραις· ὃ καὶ κατὰ διαθήκας ὕστερον διετυπώσατο γίνεσθαι.

φθόνος ἐντεῦθεν ἀνήφθη τοῖς τὰ Ἑλλήνων φρονοῦσι καὶ τοὺς πιστοὺς ἐκάκουν. ὀλέσαι δὲ καὶ τὸν μέγαν ἐζήτουν καὶ ἐπεὶ μὴ εὕρισκον (δέδωκε γὰρ τόπον τῇ ὀργῇ), τὰς τοῦ ἐπισκοπείου κατεάξαντες θύρας τὰ ἐν αὐτῷ πάντα διήρπασαν. γίνεται τῷ ἁγίῳ παιδίσκη τις πρόφασις σωτηρίας· ᾗπερ ἐντυχών, ἐπείπερ χριστιανὴν μὴ εἶναι παρ' αὐτῆς μεμάθηκε, τὸν λόγον αὐτῇ τῆς ἀληθείας ἐκθέμενος ἐβάπτισέ τε ταύτην καὶ χριστιανὴν ἐποίησε κἀν τῷ οἴκῳ ταύτης μείναντες μετελάβομεν ἄρτου. Εἰρήνη τῇ κόρῃ τὸ ὄνομα. τοῦ θορύβου τοίνυν κατασταλέντος ἡμεῖς τὴν ἐκκλησίαν κατελάβομεν καὶ τὸν Βαρουχᾶν εὕρομεν μόνον, ταῖς τῶν πληγῶν ἐπαγωγαῖς

20 cf. Rom. 12, 19

θάνατον περιμένοντα. ἔγνω τὰ πεπραγμένα τῇ ἑξῆς ὁ ὑπατικὸς καὶ πέμπει κομενταρήσιον καὶ κολάζει τοὺς τὴν στάσιν ποιήσαντας. μετὰ γοῦν τινα χρόνον ὁ μέγας Πορφύριος τὴν ὑποδεξαμένην αὐτὸν κόρην κατηχήσας μονάζουσαν ἀποκείρει καὶ τοῦ ἀγγελικοῦ σχήματος ἀξιοῖ. καὶ μέντοι δὴ καὶ ταῖς κατὰ θεὸν ἀρεταῖς ἐκείνη μεγάλη γίνεται καὶ πολλὰς τῶν γυναικῶν ἐνάγει πρὸς τὸν ὅμοιον | f. 129v ζῆλον.

σὺ δέ, ἡ τιμία κεφαλὴ καὶ αἰδέσιμος, ὁ καλὸς Πορφύριος μετά γε χρόνον της ἐπισκοπῆς εἰκοστὸν καὶ τέταρτον νόσῳ θανάτου πάντως αἰτίᾳ ληφθεὶς τὴν ψυχὴν ἐν εἰρήνῃ τῷ θεῷ παρατίθεσαι ἐν εἰκοστῇ ἕκτῃ τοῦ Φεβρουαρίου μηνός. καὶ νῦν ἐν οὐρανοῖς οἰκῶν καὶ τὰ ἐκεῖσε κάλλη διορθῶν καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ κόσμου πρεσβείας ποιούμενος χάρισαι ταῖς εἰς θεὸν εὐκτικαῖς ἱκεσίαις σου καὶ βασιλεῖ ἡμῶν τῷ σεμνῷ τῷ πιστῷ τῷ πᾶσιν εὐπρέποντι τοῖς ἀγαθοῖς κατορθώμασι · μακρὰν ζωὴν καὶ χαρμόσυνον ἰσχύι θεοῦ συνεχομένην τε καὶ ἰθυνομένην, χρηστῶν ἐκ τρόπων ταύτην ἐκκαλουμένῳ, ἀλλὰ δὴ καὶ μάλιστα μενόντων νέμοις τούτων τὴν εὐκληρίαν, ἣν αἰῶνες ἔχουσι, καὶ εἰς αἰῶνας, λαμπροῖς ἡδυνομένῳ καὶ καλοῖς τρόποις, πᾶσι χαίροντι σὺν ἁγίοις ἀξίως καὶ βασιλείας τρυφῶντι τῆς ἀΰλου· καὶ γὰρ ἐν αὐτοῖς τῷ θεῷ πρέπει δόξα κράτος τιμή τε καὶ προσκύνησις ἅμα καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς χρόνους αἰώνων. ἀμήν.

INDEX NOMINVM*

* Nomina Ἰηϲοῦϲ Χριϲτόϲ Χριϲτιανόϲ omissa sunt.

INDEX VERBORVM

INDICVLVS GRAMMATICVS

pronomen *possessivum* raro adhibetur ut τοὺς ἐμοὺς ὀφθαλμούς 7, 13. 5, 20. 10, 15. 14, 1 al. non raro ἴδιος pro pron. poss. III personae τῆς ἰδίας πατρίδος 6, 16. 17, 18. 54, 21. 75, 3 εἰς ἴδιον κέρδος 54, 4 pron. reflex. accedit εἰς τὰ ἴδια ἑαυτῶν 19, 16 *reflexivum* haud recte pro αὐτός ἀπολύσαντες τὴν κόρην πρὸς τὴν ἑαυτῆς* μάμμην 78, 13 pronominis reflex. I et II personae vicem gerit pronomen reflex. III personae: pro ἐμαυτοῦ 7, 5 30, 12 pro σεαυτοῦ 48, 15 pro ὑμῶν αὐτῶν 36, 10 saepissime αὐτός pro pronomine reflex. οἶδεν ἐπιστρέφειν εἰς τὸ νοητὸν αὐτοῦ φῶς 26, 7 ποιεῖ τὸ ἔλεος αὐτοῦ 35, 1 cf. 5, 8. 37, 9. 46, 7. 48, 6 al.

syntaxis laxior συναντῆσαι αὐτῷ* . . . μὴ δυνάμενον 5, 18 οὐ θέλων αὐτὸν ἀπολέσαι ἀλλὰ σῶσαι καὶ ἐπιγνῶναι τὸ δέον 60, 8 cf. 3, 15. 63, 20 p 69, 6—70, 4 novies particula γάρ adnectuntur enuntiata

verborum declinatio: *augmentum* temporale neglectum οἴκησεν 4, 22 οἰκονομήθην 8, 21 ὄμωξαν 52, 18 αἰτήσασθε 38, 7 ἀνευφήμουν 52, 21 εὑρίσκοντο 59, 10 εὗρεν 14, 15 εὕραμεν 18, 19. 35, 10. 77, 1. 78, 21 εὗρον 25, 10. 30, 16. 40, 4 (additam verbo εὑρίσκειν 49, 19. 58, 6. 14. 66, 18. 67, 14. 15) ἀπελπισμένα* 7, 18 εἰσενέγκαμεν* 10, 9 *verba contracta* terminatione soluta δέεσθαι 66, 10 ἐδέετο 20, 11 πλέετε 45, 16 *aoristus* II ad similitudinem aor. I revocatus καταλεῖψαι 4, 13 καταλείψωμεν 33, 23. 62, 17 εὕραμεν 18. 19. 35, 10. 77, 1. 78, 21 ἔπεσαν 66, 4 προσέπεσαν 29, 3. 73, 13. 79, 13 ἀπέλθατε 36, 9. 38, 9 ἐξήλθαμεν 40, 21 ἐξέλθατε 32, 21 εἶπας 40, 8 εἴπαμεν 48, 13 εἴπατε 33, 22 εἶπαν 35, 21. 45, 16. 46, 12. 57, 24. 58, 21 contra διένειμον pro διένειμα 7, 2 διέδωκαν 36, 16 μετέδωκαν 48, 26 παρέδωκαν 53, 21 imperativus ἀνάστα 15, 4 *perfectum* οἴδατε *suspecta* διδοῦσθαι 75, 4 (at cf. 75, 16) ἐγνώκαμεν 80, 10 ἔσηται 74, 17

verbi syntaxis. genera: medium ποιεῖσθαι quater 27, 4. 32, 11. 71, 18. 72, 4 dicitur ἔλεος ποιεῖν sim. cf. ποιεῖν act. pro med. καταπαῦσαι 16, 24 pro pass. ἐγγὺς τοῦ πληρῶσαι 38, 12 ὡς νομίζειν 6, 9 cf. adn. dep. pass. pro med. cf. ἀποκρίνεσθαι

verbi modi: *indicativus* pro coni. ἐὰν ἐλάλησεν 55, 24 *coniunctivus* pro ind. εἰ καὶ ἐπιτύχωσιν 50, 16 εἰ καὶ προσέλθωσιν 61, 4 pro opt. ποίαν οὐκ ἂν δικαίως παράσχω δίκην 2, 7 ἧς τῶν ἁγίων εὐχῶν μέρος ἔχωμεν 82, 2 ὧν ταῖς εὐχαῖς ἐλεήσῃ ἡμᾶς ὁ πατήρ 82, 16 *optativus* pro coni. ἐὰν εἴη 1, 9 *infinitivus* post verba eundi pro part. fut. 6, 1. 22, 14. 24, 11. 66, 15. 74, 11 al. de enuntiatis consecutivis cf. ὡς, ὥστε inf. cum pronomine interrogativo coniungitur βουλευσάμενοι τίνι ἐγχειρίσαι 12, 3 διδάσκω τί ποιῆσαι 40, 17 s. ἔχειν cum inf. aor. pro fut. cf. ἔχειν inf. pro partic. cf. τυγχάνειν acc. c. inf. pro inf. τοσοῦτον ἡμᾶς ἠγάπησεν ὡς αὐτὸν παρακαλέσαι τὴν δέσποιναν 45, 6 τοσοῦτον ἐμάνησαν οἱ εἰδωλολάτραι ὡς αὐτοὺς ἐπᾶραι 76, 11 cf. 59, 9. 77, 7 *participium*: nominativus absol. προσκυνήσαντες . . ἔθηκεν 14, 4 χαλάσαν (i. τὸ βρέφος) τὴν μίαν χεῖρα οὐκ ἠδύνατο τὸ ὑπόλοιπον σῶμα κατενεχθῆναι 26, 12 s. cf. 58, 17 πέμψαντες τὴν σπυρίδα ἐπέτρεψεν 66, 24 genetivi abs subiectum omittitur ἐκέλευσεν χρήματα ἐπενεχθῆναι καὶ ἐπενεχθέντων εἶπεν 45, 20 ἐκέλευσεν ἡσυχίαν γενέσθαι καὶ γενομένης ἤρξατο 66, 9 partic. cum nomine non congruens genere: ἐπενεχθέντων πληγῶν 78, 1 cf. adn.

verbi tempora: *praesens* hist. 4, 15. 8, 7. 13, 7. 15, 17 al. praesertim sic ut εὐθέως ὥρμησεν . . . καὶ ἀξιοῦται 4. 16. 8, 2. 12. 12, 19 al. praes. pro futuro φυγῇ χρήσονται καὶ ἀπόλλομεν 36, 25 cf. 15, 18. 27, 24. 33, 25. 34, 3 al. inf. praes. pro fut. ἐπαγγέλλομαι ποιεῖν 38, 6 συνεταξάμην κτίζειν 45, 20 pro aor. ἣν λέγουσι κτίζειν τὸν Ἀσκληπᾶν 18, 7 partic. praes. pro fut. ἐπέμφθησαν εὐαγγελιζόμενοί τινες 39, 3 ἐπιπέμψαι στρατιώτας τύπτοντας αὐτούς 52, 20 *futurum* legitur duodevicies, eius loco saepius ἔχειν cum inf. aor. aut praesens fut. pro imperat. ἕτοιμοι ἔσεσθε* 15, 17 *aoristus* pro praes. ἐκθήσομαι ἅτινα ἐμνημόνευσα 3, 9 partic. aor. pro praes. οἴκησεν ἐν σπηλαίῳ κἀκεῖ διατρίψας ἔτη πέντε 4, 22 cf. 24, 8. 34, 9. 74, 1 al.

perfectum pro aor. ἐλήλυθα 1, 16 γέγονεν 43, 16. 54, 22. 56, 17. 64, 1 δέδωκεν 9, 16*. 36, 13. 46, 2. 4. 18. 57, 12 ἐνδέδωκεν 47, 6 διαπέπρακα 7, 3 ἑώρακεν 11, 1 al. pro plusquamperf. ἐνήνοχα 8, 23 πεποιήκασιν 18, 21 *εἶναι cum partic.* praesentis οὔτε γὰρ ἦν ὁ ἀποστερούμενος 68, 8 οὐδεὶς ἦν ὁ ὑπακούων 66, 17 cf. 18, 23 aoristi ἦν φροντίσας 34, 8 ἦν προκηρύξας 63, 22 s. ἦν ἀναθεματίσας 54, 2 ἦν προτρεψάμενος 64, 25 ἦμεν περιπτυξάμενοι 19, 6 perfecti ἦν τετυπωμένα 67, 19. 21 ἦν ἐγκεχειρισμένος 12, 13 (71, 12)

verbi numeri: numerus pluralis verbi excipit pluralem nominis neutrius generis εἴδωλα ἤμελλον καταστρέφεσθαι 49, 16 τὰ εὑρισκόμενα τὰ μὲν πυρὶ παρεδίδοντο τὰ δὲ εἰς βόρβορον ἐρρίπτοντο 59, 10 εὑρίσκοντο βιβλία 59, 11 cf. 59, 14 περιείχον τὰ γράμματα 62, 20. 24. 63, 6 φρέατα τυγχάνουσιν 65, 25 οὔτε γὰρ πόνον ἐποίουν (i. τὰ σταυρία) 67, 21 cf. 24, 12 at multo saepius ut φέρει τὰ διηγήματα 1, 3 δρώμενα γίνεται 1, 3 al.

Apollonius Pergaeus. Ed. et Lat. interpr. est I. L. Heiberg. 2 voll. ℳ 9.— **10.—**

Apollonii Rhodii Argonautica. Rec. R. Merkel. ℳ 1.50 **1.90.**

***Appiani hist. Rom.** Ed. L. Mendelssohn. Vol. I. ℳ 4.50 **5.—** Vol. II. Ed. P. Viereck. Ed. II. ℳ 6.— **6.60.**

Archimedis opera omnia. Ed. I. L. Heiberg. 3 voll. ℳ 18.— **19.80.**

Aristeae ad Philocratem epistula c. cet. de vers. LXX interpr. testim. Ed. P. Wendland. ℳ 4.— **4.50.**

Aristophanis comoediae. Ed. Th. Bergk. 2 voll. Ed. II. ℳ 4.— **5.—**
Vol. I: Acharn., Equites, Nubes, Vespae, Pax. ℳ 2.—, **2.50.**
— II: Aves, Lysistrata, Thesmoph., Ranae, Eccles., Plutus. ℳ 2.— **2.50.**
Einzeln jedes Stück ℳ —.60 **—.90.**

Aristotelis de partib. anim. ll. IV. Ed. B. Langkavel. ℳ 2.80 **3.20.**

*—— **de animalium motu.** Ed. Fr. Littig. [In Vorb.]

*—— **de animalibus historia.** Ed. L. Dittmeyer. ℳ 6.— **6.60.**

—— **de arte poetica l.** Rec. W. Christ. ℳ —.60 **—.90.**

—— **physica.** Rec. C. Prantl. [z. Zt. vergr.]

—— **ethica Nicomachea.** Rec. Fr. Susemihl. Ed. alteram cur. O. Apelt. ℳ 2.40 **2.80.**

—— **de coelo et de generatione et corruptione.** Rec. C. Prantl. ℳ 1.80 **2.20.**

—— **quae feruntur de coloribus, de audibilibus, physiognomonica.** Rec. C. Prantl. ℳ —.60 **—.90.**

*—— **politica.** Post Fr. Susemihlium rec. O. Immisch. ℳ 3.— **3.50.**

—— **magna moralia.** Rec. Fr. Susemihl. ℳ 1.20 **1.60.**

—— **de anima ll. III.** Rec. Guil. Biehl. ℳ 1.20 **1.60.**

[—— **ethica Eudemia.**] Eudemi Rhodii ethica. Adi. de virtutibus et vitiis l. rec. Fr. Susemihl. ℳ 1.80 **2.20.**

—— **ars rhetorica.** Ed. A. Roemer. Ed. II. ℳ 3.60 **4.—**

*—— **metaphysica.** Rec. Guil. Christ. Ed. II. ℳ 2.40 **2.80.**

—— **qui fereb. libror. fragmenta.** Coll. V. Rose. ℳ 4.50 **5.—**

—— **oeconomica.** Rec. Fr. Susemihl. ℳ 1.50 **1.90.**

—— **quae feruntur de plantis, de mirab. auscultat., mechanica, de lineis insec., ventorum situs et nomina, de Melisso Xenophane Gorgia.** Ed. O. Apelt. ℳ 3.— **3.40.**

—— **parva naturalia.** Rec. Guil. Biehl. ℳ 1.80 **2.20.**

Aristotelis *Πολιτεία Ἀθηναίων.* Ed. Fr. Blass. Ed. IV. ℳ 1.80 **2.20.**

——: s. a. Musici.

[—— ——] ***Divisiones** quae vulgo dicuntur **Aristoteleae.** Ed. H. Mutschmann. ℳ 2.80 **3.20.**

Arriani Anabasis. Rec. Car. Abicht. [z. Zt. vergr.]

*—— **quae exstant omnia.** Ed. A. G. Roos. Vol. I. Anabasis. Ed. maior. Mit 1 Tafel. ℳ 3.60 **4.20.**

*—— **Anabasis.** Ed. A. G. Roos. Ed. min. ℳ 1.80 **2.20.**

—— **scripta minora.** Edd. R. Hercher et A. Eberhard. Ed. II. ℳ 1.80 **2.20.**

Athenaei dipnosophistae ll. XV. Rec. G. Kaibel. 3 voll. ℳ 17.10 **18.90.**

Autolyci de sphaera quae movetur l., de ortibus et occasibus ll. II. Ed. Fr. Hultsch. ℳ 3.60 **4.—**

Babrii fabulae Aesopeae. Rec. O. Crusius. Acc. fabul. dactyl. et iamb. rell. **Ignatii** et al. testrast. iamb. rec. a C. Fr. Mueller. Ed. maior. ℳ 8.40 **9.—** Rec. O. Crusius. Ed. minor. ℳ 4.— **4.60.**

—— —— Ed. F. G. Schneidewin. ℳ —.60 **1.—**

Bacchius: s. Musici.

Bacchylidis carmina. Ed. Fr. Blass. Ed. III. ℳ 2.40 **2.90.**

Batrachomyomachia: s. Hymni Homerici.

Bio: s. Bucolici.

Blemyomachia: s. Eudocia Augusta.

Bucolicorum Graecorum Theocriti, Bionis, Moschi reliquiae. Rec. H. L. Ahrens. Ed. II. ℳ —.60 **1.—**

***Caecilii Calactini fragmenta.** Ed. R. Ofenloch. ℳ 6.— **6.60.**

Callinici de vita S. Hypatii l. Edd. Sem. Philol. Bonn. sodales. ℳ 3.— **3.40.**

Cassianus Bassus: s. Geoponica.

Cebetis tabula. Ed. C. Praechter. ℳ —.60 **—.90.**

Chronica minora. Ed. C. Frick. Vol. I. Acc. **Hippolyti Romani** praeter Canonem Paschalem fragmm. chronol. ℳ 6.80 **7.40.**

Claudiani carmina: s. Eudocia Augusta.

Cleomedis de motu circulari corporum caelestium ll. II. Ed. H. Ziegler. ℳ 2.70 **3.20.**

Colluthus: s. Tryphiodorus.

Cornuti theologiae Graecae compendium. Rec. C. Lang. ℳ 1.50 **2.—**

Corpusculum poesis epicae Graecae ludibundae. Edd. P. Brandt et C. Wachsmuth. 2 fascc. je ℳ 3.— **3.50.**

***Damascii vita Isidori.** Ed. J. Hardy. [In Vorb.]

Demades: s. Dinarchus.

Demetrii Cydon. de contemn. morte or. Ed. H. Deckelmann. ℳ 1.— **1.40.**

Demosthenis orationes. Rec. G. Dindorf. Ed. IV. cur. Fr. Blass. Ed. maior. [Mit adnot. crit.] 3 voll. je ℳ 2.80 **3.20.** Ed. minor. [Ohne die adnot. crit.] 3 voll. je ℳ 1.80 **2.20.** 6 partes. je ℳ —.90 **1.20.**
Vol. I. Pars 1. Olynthiacae III. Philippica I. De pace. Philippica II. De Halonneso. De Chersoneso. Philippicae III. IV. Adversus Philippi epistolam. Philippi epistola. De contributione. De symmoriis. De Rhodiorum libertate. De Megalopolitis. De foedere Alexandri. ℳ —.90 **1.20.**
— I. Pars 2. De corona. De falsa legatione. ℳ —.90 **1.20.**
— II. Pars 1. Adversus Leptinem. Contra Midiam. Adversus Androtionem. Adversus Aristocratem. ℳ —.90 **1.20.**
— II. Pars 2. Adversus Timocratem. Adversus Aristogitonem II. Adversus Aphobum III. Adversus Onetorem II. In Zenothemin. In Apaturium. In Phormionem. In Lacritum. Pro Phormione. In Pantaenetum. In Nausimachum. In Boeotum de nomine. In Boeotum de dote. ℳ —.90 **1.20.**
— III. Pars 1. In Spudiam. In Phaenippum. In Macartatum. In Leocharem. In Stephanum II. In Euergum. In Olympiodorum. In Timotheum. In Polyclem. Pro corona trierarchica. In Callippum. In Nicostratum. In Cononem. In Calliclem. ℳ —.90 **1.20.**
— III. Pars 2. In Dionysodorum. In Eubulidem. In Theocrinem. In Neaeram. Oratio funebris. Amatoria. Prooemia. Epistolae. Index historicus. ℳ —.90 **1.20.**

Didymus de Demosthene. Recc. H. Diels et W. Schubart. ℳ 1.20 **1.50.**

Dinarchi orationes adiectis Demadis qui fertur **fragmentis** *ὑπὲρ τῆς δωδεκαετίας.* Ed. Fr. Blass. Ed. II. ℳ 1.— **1.40.**

Diodori bibliotheca hist. Edd. Fr. Vogel et C. Th. Fischer. 6 voll. Voll. I—III. je ℳ 6.— **6.60.** Vol. IV. ℳ 6.80 **7.40.** Vol. V. ℳ 5.— **5.60.**

—— Ed. L. Dindorf. 5 voll. Vol. I u. II. [Vergr.] Vol. III u. IV. je ℳ 3.— Vol. V. ℳ 3.75.

***Diogenis Oenoandensis fragmenta.** Ord. et expl. J. William. ℳ 2.40 **2.80.**

Dionis Cassii Cocceiani historia Romana. Ed. J. Melber. 5 voll. Vol. I. ℳ 6.— **6.60.** Vol. II. ℳ 4.80 **5.40.** [Die weiteren Bände in Vorb.]

Dionis Chrysostomi orationes. Rec. L. Dindorf. Vol. I. [Vergr.] Vol. II. ℳ 2.70 **3.60.** [Neubearbeitung von A. Sonny in Vorb.]

Dionysi Halic. antiquitates Romanae. Ed. C. Jacoby. 4 voll. Voll. I—IV. je ℳ 4.— **4.60.**

—— **opuscula.** Edd. H. Usener et L. Radermacher. Vol. I. ℳ 6.— **6.60.**

—— —— Vol. II. Fasc. I. ℳ 7.— **7.60.**

*—— —— Vol. II. Fasc. II. [In Vorb.]

Diophanti opera omnia c. Gr. commentt. Ed. P. Tannery. 2 voll. ℳ 10.— **11.—**

***Divisiones Aristoteleae,** s. Aristoteles.

Eclogae poetarum Graec. Ed. H. Stadtmueller. ℳ 2.70 **3.20.**

Epicorum Graec. fragmenta. Ed. G. Kinkel. Vol. I. ℳ 3.— **3.50.**

Epicteti dissertationes ab Arriano dig. Rec. H. Schenkl. Acc. fragmm., enchiridion, gnomolog. Epict., rell., indd. Ed. maior. ℳ 10.— **10.80.** Ed. minor. ℳ 6.— **6.60.**

***Epistulae privatae graecae** in pap. aet. Lagid. serv. Ed. St. Witkowski. ℳ 3.20 **3.60.**

Eratosthenis catasterismi: s. Mythographi III. 1.

***Erotici scriptores Graeci.** Ed. A. Mewaldt. [In Vorb.]

Euclidis opera omnia. Edd. I. L. Heiberg et H. Menge.
Voll. I-V. **Elementa.** Ed. et Lat. interpr. est Heiberg. ℳ 24.60 **27.60.**
— VI. **Data.** Ed. H. Menge. ℳ 5.— **5.60.**
— VII. **Optica, Opticor. rec. Theonis, Catoptrica,** c. scholl. ant. Ed. Heiberg. ℳ 5.— **5.60.** [Forts. in Vorb.]

—— —— —— Supplem.: **Anaritii comm.** ex interpr. Gher. Crem. ed. M. Curtze. ℳ 6.— **6.60.**

——: s. a. Musici.

Eudociae Augustae, Procli Lycii, Claudiani carmm. Graec. rell. Acc. **Blemyomachiae** fragmm. Rec. A. Ludwich. ℳ 4.— **4.40.**

—— **violarium.** Rec. I. Flach. ℳ 7.50 **8.10.**

Euripidis tragoediae. Rec. A. Nauck. Ed. III. 3 voll. ℳ 7.80 **9.30.**
Vol. I: Alcestis. Andromacha. Bacchae. Hecuba. Helena. Electra. Heraclidae. Hercules furens. Supplices. Hippolytus. ℳ 2.40 **2.90.**
— II: Iphigenia Aulidensis. Iphigenia Taurica. Ion. Cyclops. Medea. Orestes. Rhesus. Troades. Phoenissae. ℳ 2.40 **2.90.**
— III: Perditarum tragoediarum fragmenta. ℳ 3.— **3.50.**
Einzeln jede Tragödie ℳ —.40 **—.70.**

Eusebii opera. Rec. G. Dindorf. 4 voll. ℳ 23.60 **25.80.**

Fabulae Aesopicae: s. Aesop. fab.

Fabulae Romanenses Graec. conscr. Rec. A. Eberhard. Vol. I. [Vergr. Forts. erscheint nicht.]

Favonii Eulogii disp. de somnio Scipionis. Ed. A. Holder. ℳ 1 40 **1.80.**

Florilegium Graecum in usum primi gymnasiorum ordinis collectum a philologis Afranis. kart. Fasc. 1—10 je ℳ —.50; Fasc. 11—15 je ℳ —.60.

Hierzu unentgeltlich an Lehrer: Index argumentorum et locorum.

Außer der Verwendung bei den Maturitätsprüfungen hat diese Sammlung den Zweck, dem Primaner das Beste und Schönste aus der griech. Literatur auf leichte Weise zugänglich zu machen und den Kreis der Altertumsstudien zu erweitern.

Galeni Pergameni scripta minora. Rec. I. Marquardt, I. Müller, G. Helmreich. 3 voll. ℳ 7.50 **9.20.**

*— **de utilit. part. corporis humani ll. XVII.** Ed. G. Helmreich. Vol. I ℳ 8.— **8.60.**

— **institutio logica.** Ed. C. Kalbfleisch. ℳ 1 20 **1.60.**

— **de victu attenuante l.** Ed. C. Kalbfleisch. ℳ 1 40 **1.80.**

— **de temperamentis.** Ed. G. Helmreich. ℳ 2 40 **2.80.**

Gaudentius: s. Musici.

Geoponica sive Cassiani Bassi Schol. de re rustica eclogae. Rec. H. Beckh. ℳ 10 — **10.80.**

Georgii Acropol. annales. Rec. A. Heisenberg. Vol. I. II. 11 60 14.

Georgii Cypri descriptio orbis Romani. Acc. **Leonis imp. diatyposis genuina.** Ed. H. Gelzer. Adi. s. 4 tabb. geograph. ℳ 3 — **3.50.**

Georgii Monachi Chronicon. Ed. C. de Boor. Vol. I. II. ℳ 18 — **19.20.**

Heliodori Aethiopic. ll. X. Ed. I. Bekker. ℳ 2 40 **2.90.**

***Hephaestionis enchiridion.** c. comm. vet. ed. M. Consbruch. ℳ 8 — **8.60.**

Heraclitus: s. Mythographi.

Hermippus, anon. christ. de astrologia dialogus. Edd. C. Kroll et P. Viereck. ℳ 1 80 **2.20.**

Herodiani ab excessu divi Marci ll. VIII. Ed. I. Bekker. ℳ 1 20 **1.60.**

Herodoti historiarum ll. IX. Edd. Dietsch-Kallenberg. 2 voll. [je ℳ 1.35 **1.80**] ℳ 2.70 **3.60.**
Vol. I: Lib. 1—4. Fasc. I: Lib. 1. 2. ℳ — 80 **1.10.**
Fasc. II: Lib. 3. 4. ℳ — 80 **1.10.**
— II: Lib. 5—9. Fasc. I: Lib. 5. 6. ℳ — 60 —**.90.**
Fasc. II: Lib. 7. ℳ — 45 —**.75.**
Fasc. III: Lib. 8. 9. ℳ — 60 —**.90.**

***Herondae mimiambi.** Acc. **Phoenicis Coronistae, Mattii mimiamb. fragmm.** Ed. O. Crusius. Ed. IV minor. ℳ 2 40 **2.80.** Ed. maior. [U. d. Pr.]

Heronis Alexandrini opera. Vol. I. Druckwerke u. Automatentheater, gr. u. dtsch. v. W. Schmidt. Im Anh. Herons Fragm. üb. Wasseruhren, **Philons** Druckw., **Vitruv** z. Pneumatik. ℳ 9 — **9.80.** Suppl.: D. Gesch. d. Textüberliefrg. Gr. Wortregister. ℳ 3 **3.40.**

— — Vol. II. Fasc. I. **Mechanik** u. Katoptrik, hrsg. u. übers. von L. Nix u. W. Schmidt. Im Anh. Excerpte aus **Olympiodor, Vitruv, Plinius, Cato, Pseudo-Euclid.** Mit 101 Fig. ℳ 8 — **8.80.**

— — Vol. III. Vermessungslehre u. Dioptra, griech. u. deutsch hrsg. von H. Schöne. M. 116 Fig. ℳ 8 — **8.80.**

***Hesiodi quae fer. carmina.** Rec. A. Rzach. Ed. II. ℳ 1 80 **2.30.**

Hesychii Milesii qui fertur de viris ill. l. Rec. I. Flach. ℳ — 80 **1.10.**

Hieroclis synecdemus. Acc. fragmenta ap. Constantinum Porphyrog. servata et nomina urbium mutata. Rec. A. Burckhardt. ℳ 1 20 **1.60.**

Hipparchi in Arati et Eudoxi Phaenomena comm. Rec. C. Manitius. ℳ 4 — **4.60.**

Hippocratis opera. 7 voll. Rec. H. Kuehlewein et I. Ilberg. Vol. I [cum tab. phototyp.] ℳ 6 — **6.60.** Vol. II ℳ 5 — **5.50.** [Fortsetz. noch unbestimmt.]

Historici Graeci minores. Ed. L. Dindorf. 2 voll. [z. Zt. vergr.]

Homeri carmina. Ed. Guil. Dindorf. Ilias. Ed. Guil. Dindorf. Ed. V cur. C. Hentze. 2 partes. [je ℳ — 75 **1.10.**] ℳ 1 50 **2.20.** [In 1 Band geb. ℳ 2 —.]
Pars I: Il. 1—12. Pars II: Il. 13—24.

Odyssea. Ed. Guil. Dindorf. Ed. V cur. C. Hentze. 2 partes. [je ℳ — 75 **1.10.**] ℳ 1 50 **2.20.** [In 1 Band geb. ℳ 2 —.]
Pars I: Od. 1—12. Pars II: Od. 13—24.

— — Rec. A. Ludwich. 2 voll. Ed. min. [je ℳ — 75 **1.10.**] ℳ 1.50 **2.20.**

Hymni Homerici acc. **epigrammatis et Batrachomyomachia.** Rec. A. Baumeister. ℳ — 75 **1.10.**

Hyperidis orationes. Ed. Fr. Blaß. Ed. III. ℳ 2 10 **2.50.**

Iamblichi protrepticus. Ed. H. Pistelli. ℳ 1 80 **2.20.**

— **de communi math. scientia l.** Ed. N. Festa. ℳ 1 80 **2.20.**

— **in Nicomachi arithm. introduct. l.** Ed. H. Pistelli. ℳ 2 40 **2.80.**

*— **vita Pythagorae.** Ed. L. Deubner. [In Vorb.]

Ignatius Diaconus: s. Nicephorus.

Inc. auct. Byzant. de re milit. l. Rec. R. Vári. ℳ 2 40 **2.80.**

***Inscriptiones Graecae ad inlustrandas dialectos selectae.** Ed. F. Solmsen. Ed. II. ℳ 1 60 **2.—**

Ioannes Philoponus: s. Philoponus.

Iosephi opera. Rec. S. Q. Naber. 6 voll. ℳ 26 — **29.—**

— — Rec. I. Bekker. 6 voll. [Vol. I—V vergr.] Vol. VI. ℳ 2.10.

Isaei orationes. Ed. C. Scheibe. ℳ 1 20 **1.60.**

— Ed. Th. Thalheim. ℳ 2 40 **2.80.**

Isocratis orationes. Recc. Benseler-Blass. 2 voll. ℳ 4 — **4.80.**

***Iuliani imp. quae supers. omnia.** Rec. C. F. Hertlein. 2 voll. [Vergr. Neubearbeit. von Fr. Cumont u. J. Bidez in Vorb.]

Iustiniani imp. novellae. Ed. C. E. Zachariae a Lingenthal. 2 partes. ℳ 10 50 **11.60.**

— — — Appendix I. ℳ — 60 **1.—**

— — — Appendix II: **De dioecesi Aegyptiaca lex** ab imp. Iustiniano anno 554 lata. ℳ 1 20 **1.60.**

Leonis diatyposis: s. Georgius Cyprius.

***Libanii opera.** Ed. R. Foerster. Vol. I—IV. ℳ 43 — **46.60.** Vol. IV. ℳ 10 — **10.80.** [Vol. V in Vorb.]

Luciani opera. Rec. C. Jacobitz. [6 part. je ℳ 1 05 **1.40.**] 3 voll. je ℳ 2 10 **2.60.**

*— Ed. N. Nilén. Vol. I. Fasc. I. lib. I—XIV. ℳ 2 80 **3.20.**

*— — Prolegg. Fasc. I. ℳ 1. — **1.25**

*[—] **Scholia in Lucianum.** Ed. H. Rabe. ℳ 6 — **6.60.**

Lycophronis Alexandra. Rec. G. Kinkel. ℳ 1 80 **2.20.**

Lycurgi or. in Leocratem. Ed. Fr. Blass. Ed. maior. ℳ —.90 **1.30.** Ed. minor. ℳ —.60 —**.90.**

Lydi l. de ostentis et Calendaria Graeca omnia. Ed. C. Wachsmuth. Ed. II. ℳ 6 — **6.60.**

— **de mensibus l.** Ed. R. Wünsch. ℳ 5 20 **5.80.**

— **de magistratibus l.** Ed. R. Wünsch. ℳ 5 — **5.60.**

Lysiae orationes. Rec. Th. Thalheim. Ed. maior. ℳ 3 — **3.60.** Ed. minor. ℳ 1.20 **1.60.**

Marci Diaconi vita Porphyrii, episcopi Gazensis. Edd. soc. philol. Bonn. sodales. ℳ 2 40 **2.80.**

Maximi et Ammonis carminum de actionum auspiciis rell. Acc. anecdota astrologica. Rec. A. Ludwich. ℳ 1 80 **2.20.**

Metrici scriptores Graeci. Ed. R. Westphal. Vol. I: Hephaestion. ℳ 2 70 **3.20.**

Metrologicorum scriptorum reliquiae. Ed. F. Hultsch. Vol. I: Scriptores Graeci. ℳ 2 70 **3.20.** [Vol. II: Scriptores Latini. ℳ 2.40 **2.80.**] 2 voll. ℳ 5.10 **6.—**

Moschus: s. Bucolici.

Musici scriptores Graeci. Aristoteles, Euclides, Nicomachus, Bacchius, Gaudentius, Alypius et melodiarum veterum quidquid exstat. Rec. C. Ianus. Ann. s. tabulae. ℳ 9.— **9.80.**

— — — Supplementum: Melodiarum rell. ℳ 1.20 **1.60.**

***Musonii Rufi reliquiae.** Ed. O. Hense. ℳ 3.20 **3.80.**

Mythographi Graeci. Vol. I: **Apollodori bibliotheca, Pediasimi** lib. de Herculis laboribus. Ed. R. Wagner. ℳ 3.60 **4.20.**

— Vol. II. Fasc. I: **Parthenii** lib. *περὶ ἐρωτικῶν παθημάτων*, ed. P. Sakolowski. **Antonini Liberalis** *μεταμορφώσεων συναγωγή*, ed. E. Martini. ℳ 2.40 **2.80.** Suppl.: **Parthenius,** ed. E. Martini. ℳ 2 40 **2.80.**

— Vol. III. Fasc. I: **Eratosthenis catasterismi.** Ed. Olivieri. ℳ 1.20 **1.60.**

— Vol. III. Fasc. II: **Palaephati** *περὶ ἀπίστων*, **Heracliti** lib. *περὶ ἀπίστων*, **Excerpta Vaticana** (vulgo Anonymus de incredibilibus). Ed. N. Festa. ℳ 2.80 **3.20.**

Naturalium rerum scriptores Graeci minores. Vol. I: Paradoxographi, Antigonus, Apollonius, Phlegon, Anonymus Vaticanus. Rec. O. Keller. ℳ 2.70 **3.10.**

Nicephori archiepiscopi opuscc. hist. Ed. C. de Boor. Acc. **Ignatii Diaconi vita Nicephori.** ℳ 3.30 **3.70.**

Nicephori Blemmydae curr. vitae et carmina. Ed. A. Heisenberg. ℳ 4.— **4.40.**

Nicomachi Geraseni introductionis arithm. ll. II. Rec. R. Hoche. ℳ 1.80 **2.20.**

—: s. a. Musici.

Nonni Dionysiacorum ll. XLVIII. Rec. A. Koechly. Voll. I u. II. je ℳ 6.— **6.50.**

— **paraphrasis s. evangelii Ioannei.** Ed. A. Scheindler. ℳ 4.50 **5.—**

***Olympiodori in Plat. Phaedon.** Ed. W. Norvin. [In Vorb.]

Palaephatus: s. Mythographi.

Parthenius: s. Mythographi.

Patrum Nicaenorum nomina graece, latine, syriace, coptice, arabice, armeniace. Edd. H. Gelzer, H. Hilgenfeld, O. Cuntz. ℳ 6.— **6.60.**

Παυσανίου Ἑλλάδος περιήγησις. Pausaniae Graeciae descriptio. Rec. Fr. Spiro. Voll. I—III. ℳ 7.60 **9.—**

Pediasimus: s. Mythographi.

Philodemi volumina rhetorica. Ed. S. Sudhaus. 2 voll. u. Suppl. ℳ 11.— **12.60.**

— **de musica ll.** Ed. I. Kempe. ℳ 1.50 **2.—**

*— *π. οἰκονομίας* lib. Ed. Chr. Jensen. ℳ 2.40 **2.80.**

Philoponi de opificio mundi ll. Rec. W. Reichardt. M. 4 — **4.60.**

— **de aeternitate mundi** c. Proclum. Ed. H. Rabe. M. 10 — **10.80.**

Philostrati (mai.) opera. Ed. C. L. Kayser 2 voll. M. 8 25 [z. Zt. vergr.]

— **imagines.** Recc. O. Benndorf et C. Schenkl. M. 2.80 **3.20.**

Philostrati (min.) imagines et Callistrati descriptiones. Recc. C. Schenkl et Aem. Reisch. M. 2 40 **2.80.**

Physiognomonici scriptores Graeci et Latini. Rec. R. Foerster. 2 voll. Vol. I. II. M. 14. — **15.20.**

Pindari carmina. Ed. W. Christ. Ed. II M. 1 80 **2.20.**

*— — ed. O. Schroeder. M. 2 40 **2.80.**

[—] Scholia vetera in Pindari carmina. Vol. I. Scholia in Olympionicas. Rec A. B. Drachmann. M. 8 — **8.60.**

Platonis dialogi secundum Thrasylli tetralogias dispositi. Ex recogn. C. F. Hermanni et M. Wohlrab. 6 voll. M. 14 — **17.50.** [Voll. I. III. IV. V. VI. je M. 2 40 **3.—** Vol. II. M. 2 — **2.50.**]

Auch in folgenden einzelnen Abteilungen:

Nr. 1. Euthyphro. Apologia Socratis. Crito. Phaedo. M. — 70 **1.—**
— 2. Cratylus Theaetetus. M. 1 — **1.40.**
— 3. Sophista Politicus. M. 1 — **1.40.**
— 4. Parmenides. Philebus. M. — 90 **1.30.**
— 5. Convivium. Phaedrus. M. — 70 **1.—**
— 6. Alcibiades I et II. Hipparchus Erastae. Theages. M. — 70 **1.—**
— 7. Charmides Laches Lysis. M. — 70 **1.—**
— 8. Euthydemus. Protagoras. M. — 70 **1.—**
— 9. Gorgias. Meno. M. 1 — **1.40.**
— 10. Hippias I et II. Io. Menexenus. Clitophon. M. — 70 **1.—**
— 11. Rei publicae libri decem. M. 1 80 **2.20.**
— 12. Timaeus. Critias. Minos. M. 1 — **1.40.**
— 13. Legum libri XII. Epinomis. M. 2.40 **3.—**
— 14. Platonis quae feruntur epistolae XVIII. Acc. definitiones et septem dialogi spurii. M. 1 20 **1.60.**
— 15. Appendix Platonica continens isagogas vitasque antiquas, scholia Timaei, glossar., indices. M. 2 — **2.40.**

Inhalt von Nr. 1— 3 = Vol. I.
— 4— 6 = Vol. II.
— 7—10 = Vol. III.
— 11. 12 = Vol. IV.
— 13 = Vol. V.
— 14. 15 = Vol. VI.

Plotini Enneades praem. Porphyrii de vita Plotini deque ordine librorum eius libello Ed. R. Volkmann. 2 voll. M. 9 — **10.20.** [Vol. I. M. 3 60 **4.20.** Vol. II. M. 5.40 **6.—**]

Plutarchi vitae parallelae. Rec. C. Sintenis. 5 voll. Ed. II. M. 13. 60 **16.10.** [Vol. I. M. 2 80 **3.30.** Vol. II. M. 3 40 **4.—**. Voll. III—IV je M. 2 50 **3.—**. Vol. V. M. 2.40 **2.80.**

Auch in folgenden einzelnen Abteilungen.

Nr. 1. Theseus et Romulus, Lycurgus et Numa, Solon et Publicola. M. 1 50 **1.90.**
— 2. Themistocles et Camillus, Pericles et Fabius Maximus, Alcibiades et Coriolanus. M. 1 50 **1.90.**
— 3. Timoleon et Aemilius Paulus, Pelopidas et Marcellus. M. 1 20 **1.60.**
— 4. Aristides et Cato, Philopoemen et Flamininus, Pyrrhus et Marius. M. 1 40 **1.80.**
— 5. Lysander et Sulla, Cimon et Lucullus. M. 1 20 **1.60.**
— 6. Nicias et Crassus, Sertorius et Eumenes. M. 1 — **1.40.**
— 7. Agesilaus et Pompeius. M. 1 — **1.40.**
— 8. Alexander et Caesar. M. 1 — **1.40.**
— 9. Phocion et Cato minor. M. — 80 **1.10.**
— 10. Agis et Cleomenes, Tib. et C. Gracchi. M. — 80 **1.10.**
— 11. Demosthenes et Cicero. M. — 80 **1.10.**
— 12. Demetrius et Antonius. M. — 80 **1.10.**
— 13. Dio et Brutus. M. 1 20 **1.60.**
— 14. Artaxerxes et Aratus, Galba et Otho. M. 1 40 **1.80.**

Inhalt von Nr. 1— 2 = Vol. I.
— 3— 5 = Vol. II.
— 6— 8 = Vol. III.
— 9—12 = Vol. IV.
— 13. 14 = Vol. V.

*— — Edd. Cl. Lindskog, J. Mewaldt et K. Ziegler. 3 Bde. [In Vorb.]

— **moralia.** Rec. G. N. Bernardakis. 7 voll. je M. 5 — **5.60.**

Polemonis declamationes duae. Rec. H. Hinck. M. 1 — **1.40.**

Polyaeni strategematicon ll. VIII. Rec. E. Woelfflin et J. Melber. Ed. II M. 7 50 **8.—**

Polybii historiae. Rec. L. Dindorf. 5 voll. Ed. II cur. Th. Büttner-Wobst. Voll. I. II. III je M. 4 40 **5.—** Vol. IV. M. 5 — **5.60.** Vol. V. M. 2 40 **3.—**

***Polystrati Epic.** *π. ἀλόγου καταφρονήσεως.* Ed. C. Wilke. M. 1.20 **1.60.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Porphyrii opuscc. sel. Rec. A. Nauck. Ed. II M. 3.— **3.50.**

— *Πορφυρίου ἀφορμαὶ πρὸς τὰ νοητά.* Ed. B. Mommert. M. 1.40 **1.80.**

Procli Lycii carmina: s. Eudocia Augusta.

Procli Diadochi in primum Euclidis elementorum librum commentarii. Rec. G. Friedlein. M. 6 75 **7.30.**

— **in Platonis rem publicam commentarii.** Ed. G. Kroll. Vol. I. M. 5 — **5.60.** Vol. II. M. 8 — **8.60.**

*— **in Platonis Timaeum commentaria.** Ed. E. Diehl. Vol. I. M. 10. — **10.80.** Vol. II. M. 8 — **8.60.** Vol. III. M. 12.— **12.80.**

*— **in Platonis Cratylum commentaria.** Ed. G. Pasquali. M. 3.— **3.40.**

***Procopii Caesariensis opera omnia.** Rec. I. Haury. Voll. I. II. je M. 12. — **12.80.** Vol. III 1. M. 3 60 **4.—**

***Prophetarum vitae fabulosae.** Edd. H. Gelzer et Th. Schermann. M. 5.60 **6.—**

Ptolemaei opera. Vol. I. Syntaxis, ed. I. L. Heiberg. P. I. libri I—VI. M. 8.— **8.60.** P. II. libri VII—XIII. M. 12 — **12.60.**

*Vol. II. Op. astron. min. M. 9 — **9.60.**

Quinti Smyrnaei Posthomericorum ll. XIV. Rec. A. Zimmermann. M. 3.60 **4.20.**

Repertorium griech. Wörterverzeichnisse u. Speziallexika v. H. Schöne. M. — .80 **1.—**

Rhetores Graeci. Rec. L. Spengel. 3 voll. Vol. I. Ed. C. Hammer. M. 4.20 **4.80.** [Voll. II u. III vergr.]

Scriptores erotici, s. Erotici scriptores.

— **metrici**, siehe: Metrici scriptores.

— **metrologici**, siehe: Metrologici scriptores.

*— **originum Constantinopolit.** Rec. Th. Preger. 2 Fascc. M. 10 — **11.20.**

— **physiognomonici**, siehe: Physiognomonici scriptores.

— **sacri et profani.**
Fasc. I: s. Philoponus.
Fasc. II: s. Patrum Nicaen. nomm.
Fasc. III: s. Zacharias Rhetor.
*Fasc. IV: s. Stephanus von Taron.
Fasc. V: E. Gerland, Quellen z. Gesch. d. Erzbist. Patras. M. 6 — **6.60.**

Sereni Antinoensis opuscula. Ed. I. L. Heiberg. M. 5.— **5.50.**

Simeonis Sethi syntagma. Ed. B. Langkavel. M. 1.80 **2.20.**

Sophoclis tragoediae. Rec. Guil. Dindorf. Ed. VI cur. S. Mekler. Ed. maior. M. 1 65 **2.20.** Ed. minor. M. 1 35 **1.80.**
Einzeln jede Tragödie (Aiax. Antigone. Electra. Oedipus Col. Oedipus Tyr. Philoctetes. Trachiniae) M. — 30 **—.60.**

***Sophoclis cantica.** Dig. O. Schroeder. M. 1.40 **1.80.**

[—] **Scholia in S. tragoedias vetera.** Ed. P. N. Papageorgios. M. 4.80 **5.40.**

***Stephanus von Taron.** Edd. H. Gelzer et A. Burckhardt. M. 5.60 **6.—**

Stobaei florilegium. Rec. A. Meineke. 4 voll. [vergr.]

— **eclogae.** Rec. A. Meineke. 2 voll. [z. Zt. vergr.]

Strabonis geographica. Rec. A. Meineke. Vol. I—III. je M. 3.60 **4.20.**

***Synkellos.** Ed. W. Reichardt. [U. d. Pr.]

Syriani in Hermogenem comm. Ed. H. Rabe. 2 voll. M. 3.20 **4.10.**

Themistii paraphras. Aristotelis rell. Ed. L. Spengel. 2 voll. M. 9.— **10.20.**

Theocritus: s. Bucolici.

Theodoreti Graec. affect. curatio. Rec. H. Raeder. M. 6.— **6.60.**

Theodori Prodromi catomyomachia. Ed. R. Hercher. M. —.50 **—.75.**

Theonis Smyrnaei expositio rer. mathemat. ad leg. Platonem util. Rec. E. Hiller. M. 3.— **3.50.**

Theophrasti Eresii opera. Rec. F. Wimmer. 3 voll. [Vol. I. II. vergr.] Vol. III. M. 2.40.

Theophylacti Simocattae historiae. Ed. K. de Boor. M. 6.— **6.60.**

Thucydidis de bello Peloponnesiaco ll. VIII. Rec. C. Hude. Ed. maior. 2 voll. [je M. 2.40 **3.—**] M. 4 80 **6.—** Ed. minor. 2 voll. [je M. 1 20 **1.80**] M. 2.40 **3.60.**

Tryphiodori et Colluthi carmm. Ed. G. Weinberger. M. 1 40 **1.80.**

Xenophontis expeditio Cyri. Rec. W. Gemoll. Ed. mai. M. 1.20 **1.60.** Ed. min. M. —.80 **1.10.**

— **historia Graeca.** Rec. O. Keller. Ed. min. M. —.90 **1.30.**

— — Rec. L. Dindorf. M. —.90.

— **institutio Cyri.** Rec. A. Hug. Ed. maior. M. 1 50 **2.—** Ed. minor M. —.90 **1.30.**

— **commentarii.** Rec. W. Gilbert. Ed. maior M. 1.— **1.40.** Ed. minor M. —.45 **—.75.**

— **scripta minora.** Rec. L. Dindorf. 2 fascc. M. 1.40 **2.10.**

Zacharias Rhetor, Kirchengeschichte. Deutsch hrsg. v. K. Ahrens u. G. Krüger. M. 10.— **10.80.**

Zonarae epitome historiarum. Ed. L. Dindorf. 6 voll. M. 27.20 **30.80.**

Novum Testamentum Graece ed. Ph. Buttmann. Ed. IV. M. 2.25 **2.75.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

b. Lateinische Schriftsteller.

[Acro.] Pseudacronis scholia in Horatium vetustiora. Rec. O. Keller. Vol I. ℳ 9.— **9.80.** Vol. II. ℳ 12 — **12.80**

Ammiani Marcellini rer. gest. rell. Rec. V. Gardthausen. 2 voll. [z. Zt vergr.]

Ampelius, ed. Woelfflin, siehe: Florus.

Anthimi de observatione ciborum epistola. Ed. V. Rose. Ed. II. ℳ 1.— **1.25.**

Anthologia Latina sive poesis Latinae supplementum.
Pars I: Carmm. in codd. script. rec. A. Riese. 2 fascc. Ed. II. ℳ 8.80 **10.—**
— II: Carmm. epigraphica conl. Fr. Buecheler. 2 fascc. ℳ 9.20 **10.40.**
Suppl.: s. Damasus

Anthologie a. röm. Dichtern v. O. Mann ℳ —.60 **—.90.**

***Apulei opera.** Vol. I Metamorphoses. Ed R. Helm. ℳ 3.— **3.40.** Vol. II. Fasc. I Apologia. Rec. R. Helm. ℳ 2.40 **2.80.** Vol. II. Fasc. II. Florida Ed. R. Helm. [U. d. Pr.] Vol. III. Ser. philos. Ed. P. Thomas. ℳ 4 — **4.40.**

— **apologia et florida.** Ed. J. v. d. Vlieth. ℳ 4 — **4.50.**

Augustini de civ. dei ll. XXII. Rec. B. Dombart. Ed. II. 2 voll. Vol I Lib. I—XIII. [z. Zt. vergr.] Vol II. Lib. XIV—XXII. ℳ 4.20 **4.80.**

— **confessionum ll. XIII.** Rec P Knoll ℳ 2.70 **3.20.**

Aulularia sive Querolus comoedia Ed B. Peiper. ℳ 1.50 **2.—**

Ausonii opuscula. Rec R. Peiper Adi. est tabula. ℳ 8 — **8.60.**

Avieni Aratea. Ed. A. Breysig. ℳ 1.— **1.40.**

Benedicti regula monachorum. Rec. Ed. Woelfflin. ℳ 1.60 **2.**

Boetii de instit. arithmetica ll. II, de instit. musica ll. V. Ed. G. Friedlein. ℳ 5.10 **5.60.**

— **commentarii in l. Aristotelis** περὶ ἑρμηνείας. Rec. C. Meiser. 2 partes ℳ 8.70 **9.70.**

Caesaris comment. cum **A. Hirti** aliorumque supplementis. Rec. B. Kübler. 3 voll.
Vol. I: **de bello Gallico.** Ed. min ℳ —.75 **1.10.** Ed. mai. ℳ 1.40 **1.80.**
— II: **de bello civili.** Ed. min. ℳ —.60 **—.90.** Ed. mai. ℳ 1 — **1.40.**
— III. P. I: **de b. Alex., de b. Afr.** Rec. E. Woelfflin. Ed. min. ℳ —.70 **1.—** Ed. mai. ℳ 1.10 **1.50.**
— III. P. II: **de b. Hispan., fragmenta, indices.** ℳ 1.50 **1.90.**

—— —— —— Rec. B. Dinter. Ausg. in 1 Bd. (ohne d. krit. praefatio). ℳ 1.50 **2.10.**

—— —— **de bello Gallico.** Ed. minor. Ed. II. ℳ —.75 **1.10.**

—— —— **de bello civili.** Ed. minor. Ed. II. ℳ —.60 **—.90.**

Calpurni Flacci declamationes. Ed. G. Lehnert ℳ 1.40 **1.80.**

Cassii Felicis de medicina l. Ed. V. Rose ℳ 3 — **3.40.**

Catonis de agri cultura l. Rec. H. Keil ℳ 1 — **1.40.**

Catulli carmina. Recens. L. Mueller ℳ —.45 **—.75.**

——, **Tibulli, Propertii carmina.** Rec L. Mueller. ℳ 2.70 **3.20.**

Celsi de medicina ll. Ed C. Daremberg ℳ 3 — **3.50.**

Censorini de die natali l. Rec. Fr Hultsch. ℳ 1.20 **1.60.**

Ciceronis scripta. Edd. F. W. Müller et G. Friedrich. 4 partes. 10 voll. ℳ 26.20 **30.60.**
Pars I: **Opera rhetorica,** ed. Friedrich. 2 voll. Vol I. ℳ 1.60 **2.** Vol. II. ℳ 2.40 **2.80.**
— II: **Orationes,** ed. Müller. 3 voll. je ℳ 2.40 **2.80.**
— III: **Epistulae,** ed Müller. 2 voll. [Vol. I. ℳ 3.60 **4.20.** — Vol. II. ℳ 4.20 **4.80.**] ℳ 7.80 **9.—**
— IV: **Scripta philosophica,** ed Müller. 3 voll. je ℳ 2.40 **2.80.**
— V: **Indices.** [Vergr., Neubearbeitung in Vorb.]

Auch in folgenden einzelnen Abteilungen:
Nr. 1. Rhetorica ad. Herennium, ed Friedrich ℳ —.80 **1.10.**
— 2. De inventione, ed. Friedrich ℳ —.80 **1.10.**
— 3. De oratore, ed Friedrich. ℳ 1.10 **1.50.**
— 4. Brutus, ed Friedrich ℳ —.70 **1.—**
— 5. Orator, ed Friedrich. ℳ —.50 **—.75.**
— 6. De optimo genere oratorum, partitiones et topica, ed. Friedrich ℳ —.50 **—.75.**
— 7. Orationes pro P. Quinctio, pro Sex. Roscio Amerino, pro Q. Roscio comoedo, ed Müller. ℳ —.70 **1.—**
— 8. Divinatio in Q. Caecilium, actio in C. Verrem I, ed. Müller. ℳ —.50 **—.75.**
— 9a. Actionis in C. Verrem II sive accusationis ll. I—III, ed. Müller. ℳ 1 — **1.10.**
— 9b. —— —— ll. IV. V, ed. Müller. ℳ —.50 **—.75.**
— 10. Orationes pro M. Tullio, pro M. Fonteio, pro A. Caecina, de imperio Cn. Pompeii (pro lege Manilia), ed Müller. ℳ —.50 **—.75.**

Ciceronis scripta. Edd. F. W. Müller et G. Friedrich.
Nr. 11. Orationes pro A. Cluentio Habito, de lege agr. tres, pro C. Rabirio perduellionis reo, ed. Müller. ℳ —.80 **1.10.**
— 12. Orationes in L. Catilinam, pro L. Murena, ed. Müller. ℳ —.70 **1.—**
— 13. Orationes pro P. Sulla, pro Archia poeta, pro Flacco, ed Müller. ℳ —.50 **—.75.**
— 14. Orationes post reditum in senatu et post reditum ad Quirites habitae, de domo sua, de haruspicum responso, ed. Müller. ℳ —.70 **1.—**
— 15. Orationes pro P. Sestio, in P. Vatinium, pro M. Caelio, ed Müller. ℳ —.70 **1.—**
— 16. Orationes de provinciis consularibus, pro L. Cornelio Balbo, in L. Calpurnium Pisonem, pro Cn. Plancio, pro Rabirio Postumo, ed. Müller. ℳ —.70 **1.—**
— 17. Orationes pro T. Annio Milone, pro M. Marcello, pro Q. Ligario, pro rege Deiotaro, ed Müller. ℳ —.50 **—.75.**
— 18. Orationes in M. Antonium Philippicae XIV, ed. Müller. ℳ —.90 **1.30.**
— 19. Epistt. ad fam. l. I—IV, ed. Müller. ℳ —.90 **1.30.**
— 20. Epistt. ad fam. l. V—VIII, ed. Müller. ℳ —.90 **1.30.**
— 21. Epistt. ad fam. l. IX—XII, ed. Müller. ℳ —.90 **1.30.**
— 22. Epistt. ad fam. l. XIII—XVI, ed. Müller. ℳ —.90 **1.30.**
— 23. Epistulae ad Quintum fratrem, Q. Ciceronis de petitione ad M. fratrem epistula, eiusdem versus quidam de signis XII, ed. Müller. ℳ —.60 **—.90.**
— 24. Epistt. ad Att. l. I—IV, ed. Müller. ℳ 1 — **1.40.**
— 25. Epistt. ad Att. l. V—VIII, ed. Müller. ℳ 1.— **1.40.**
— 26. Epistt. ad Att. l. IX—XII, ed. Müller. ℳ 1 — **1.40.**
— 27. Epistt. ad Att. l. XIII—XVI, ed. Müller. ℳ 1 — **1.40.**
— 28. Epistt. ad Brutum et epist. ad Octavium, ed. Müller. ℳ —.60 **—.90.**
— 29. Academica, ed. Müller. ℳ —.70 **1.—**
— 30. De finibus, ed. Müller. ℳ 1.— **1.40.**
— 31. Tusculanae disputationes, ed. Müller. ℳ —.80 **1.10.**
— 32. De natura deorum, ed. Müller. ℳ —.70 **1.—**

Ciceronis scripta. Edd. F. W. Müller et G. Friedrich.
Nr. 33. De divinatione, de fato, ed Müller. ℳ —.70 **1.—**
— 34. De re publica, ed. Müller. ℳ —.70 **1.—**
— 35. De legibus, ed. Müller. ℳ —.70 **1.—**
— 36. De officiis, ed. Müller. ℳ —.70 **1.—**
— 37. Cato Maior de senectute, Laelius de amicitia, Paradoxa, ed. Müller. ℳ —.50 **—.75.**

Inhalt von
Nr. 1. 2 = Pars I, vol. I.
— 3—6 = Pars I, vol. II.
— 7—9 = Pars II, vol. I.
— 10—14 = Pars II, vol. II.
— 15—18 = Pars II, vol. III.
— 19—23 = Pars III, vol. I.
— 24—28 = Pars III, vol. II.
— 29—31 = Pars IV, vol. I.
— 32—35 = Pars IV, vol. II.
— 36. 37 u. Fragm. = Pars IV, vol. III.

—— **orationes selectae XXI.** Rec C. F. W. Müller. 2 partes. ℳ 1.70 **2.30.**
Pars I: Oratt. pro Roscio Amerino, in Verrem ll. IV et V, pro lege Manilia, in Catilinam, pro Murena. ℳ —.80 **1.10.**
— II: Oratt. pro Sulla, pro Archia, pro Sestio, pro Plancio, pro Milone, pro Marcello, pro Ligario, pro Deiotaro, Philippicae I. II. XIV. ℳ —.90 **1.20.**

—— **orationes selectae XIX.** Edd., indices adiecc. A. Eberhard et C. Hirschfelder. Ed. II. ℳ 2.— **2.50.**
Oratt. pro Roscio Amerino, in Verrem ll. IV. V, de imperio Pompei, in Catilinam IV, pro Murena, pro Ligario, pro rege Deiotaro, in Antonium Philippicae I. II, divinatio in Caecilium.

—— **epistolae.** Rec. A. S. Wesenberg. 2 voll. [Vol. I vergr.] Vol. II. ℳ 3.— **3.60.**

—— **epistolae selectae.** Ed. R. Dietsch. 2 partes. [P. I. ℳ 1.— **1.40.** P. II. ℳ 1.50 **2.—**] ℳ 2.50 **3.40.**

*—— **de virtut. l. fr.** Ed. H. Knoellinger. ℳ 2.— **2.40.**

[——] **Scholia in Ciceronis orationis Bobiensia** ed. P. Hildebrandt. ℳ 8.— **8.60.**

Claudiani carmina. Rec. J. Koch. ℳ 3.60 **4.20.**

Claudii Hermeri mulomedicina Chironis. Ed. E. Oder. ℳ 12.— **12.80.**

Commodiani carmina. Rec. E. Ludwig 2 partt. ℳ 2.70 **3.50.**

[Constantinus.] Inc. auct. de C. Magno eiusque matre Helena libellus. Ed. E. Heydenreich. ℳ —.60 **—.90.**

Cornelius Nepos: s. Nepos.

***Curtii Rufi hist. Alexandri Magni.** Rec. Th. Vogel. [vergr.]

*—— Ed. E. Hedicke. Ed. minor ℳ 1.20 **1.60** Ed. maior ℳ 3.60 **4.20.**

Damasi epigrammata. Acc. Pseudodamasiana. Rec. M. Ihm. Adi. est tabula. ℳ 2.40 **2.80.**

Dictys Cretensis ephem. belli Troiani ll. VI. Rec. F. Meister. [z. Zt. vergr.]

Donati comm. Terenti. Ed. P. Wessner. I. ℳ 10 — **10.80.** Vol. II. ℳ 12.— **12.80.** *Vol. III, 1. ℳ 8.— **8.50.**

*—— **interpretat. Vergil.** Ed. H. Georgii 2 voll. ℳ 24.— **26.—**

Dracontii carmm. min. Ed. Fr. de Duhn. ℳ 1.20 **1.60.**

Eclogae poetar. Latin. Ed. S. Brandt. Ed. II. ℳ 1.— **1.40.**

Eutropii breviarium hist. Rom. Rec. Fr. Ruehl. ℳ —.45 **—.75.**

Firmici Materni matheseos ll. VIII. Edd. W. Kroll et F. Skutsch. Fasc. I. ℳ 4.— **4.50.**

*—— —— **de errore profan. relig.** Ed. K. Ziegler. ℳ 3 20 **3.60.**

Flori, L., Annaei, epitomae ll. II et P. Annii Flori fragmentum de Vergilio. Ed. O. Rossbach. ℳ 2.80 **3.20.**

Frontini strategematon ll. IV. Ed. G. Gundermann. ℳ 1.50 **1.90.**

Fulgentii, Fabii Planciadis, opera. Acc. Gordiani Fulgentii de aetatibus mundi et hominis et S. Fulgentii episcopi super Thebaiden. Rec. R. Helm. ℳ 4 — **4.50.**

***Gai institutionum commentt. quattuor.** Rec. Ph. Ed. Huschke. Ed. VII cur. E. Seckel et B. Kübler ℳ 2.80 **3.20.**

Gellii noctium Attic. ll. XX. Rec. C. Hosius. 2 voll. ℳ 6.80 **8.—**

Gemini elementa astronomiae. Rec. C. Manitius. ℳ 8.— **8.60.**

Germanici Caesaris Aratea. Ed. A. Breysig. Ed. II. Acc. Epigrammata. ℳ 2 — **2.40.**

***Grammaticae Romanae fragm.** Coll. rec. H. Funaioli. Vol. I. ℳ 12 — **12.60.**

Grani Liciniani quae supersunt. Rec. M. Flemisch. ℳ 1.— **1.30.**

Hieronymi de vir. inlustr. l. Acc. Gennadii **catalogus viror. inlustr.** Rec. G. Herding. ℳ 2.40 **2.80.**

Historia Apollonii, regis Tyri. Rec. A. Riese. Ed. II. ℳ 1 40 **1.80.**

Historicorum Roman. fragmenta. Ed. H. Peter. ℳ 4 50 **5.—**

Horatii Flacci opera. Rec. L. Mueller. Ed. mai. [vergr.] Ed. min. [vergr.]

*—— —— Rec. F. Vollmer. Ed. maior. ℳ 2.— **2.40.** Ed. minor. ℳ 1.— **1.40.**

Hygini grammatici l. de munit. castr. Rec. G. Gemoll. ℳ —.75 **1.10.**

Incerti auctoris de Constantino Magno eiusque matre Helena libellus prim. Ed. E. Heydenreich. ℳ —.60 **—.90.**

Iurisprudentiae anteiustinianae quae supersunt. In usum maxime academicum rec., adnot. Ph. Ed. Huschke. Ed. V. ℳ 6.75 **7.40.** Ed. VI auct. et emend. edd. E. Seckel et B. Kubler. Vol. I ℳ 4.40 **5.—** Indices ed. Fabricius. [vergr.]

—— —— Supplement: Bruchstücke a. Schriften röm. Juristen. Von E. Huschke. ℳ —.75 **1.—**

Iurisprudentiae antehadrianae quae supersunt. Ed. F. P. Bremer. Pars I ℳ 5 — **5.60.** Pars II. Sectio I. ℳ 8 — **8.60.** II. ℳ 8 — **8.80.**

Iustiniani institutiones. Ed. Ph. Ed. Huschke. ℳ 1 — **1.40.**

Iustini epitoma hist. Philipp. Pompei Trogi ex rec. Fr. Ruehl. Acc. prologi in Pompeium Trogum ab A. de Gutschmid rec. ℳ 1 60 **2.20.**

Iuvenalis satirarum ll. Rec. C. F. Hermann. ℳ —.45 **—.75.**

Iuvenci ll. evangelicorum IV. Rec. C. Marold. ℳ 1 80 **2.20.**

Lactantius Placidus: s. Statius. Vol. III.

Livi ab urbe condita libri. Recc. G. Weissenborn et M. Müller. 6 partes. ℳ 8 10 **11.10.** Pars I—III je ℳ 1.20 **1.70.** Pars IV—VI je ℳ 1.50 **2.—**

Pars I—V auch in einzelnen Heften:

Pars I fasc. I: Lib. 1— 3. ℳ —.70 **1.10.**
— I fasc. II: Lib. 4— 6. ℳ —.70 **1.10.**
— II fasc. I: Lib. 7—10. ℳ —.70 **1.10.**
— II fasc. II: Lib. 21—23. ℳ —.70 **1.10.**
— III fasc. I: Lib. 24—26. ℳ —.70 **1.10.**
— III fasc. II: Lib. 27—30. ℳ —.70 **1.10.**
— IV fasc. I: Lib. 31—35. ℳ —.85 **1.25.**
— IV fasc. II: Lib. 36—38. ℳ —.85 **1.25.**
— V fasc. I: Lib. 39—40. ℳ —.85 **1.25.**

*—— —— Ed. II ed. G. Heraeus. ℳ —.85 **1.25.**

*Pars V fasc. II: Lib. 41—140. ℳ —.85 **1.25.**
— VI: Fragmenta et index.

Lucani de bello civ. ll. X. It. Ed. C. Hosius. ℳ 4 40 **5.—**

Lucreti Cari de rerum natura ll. VI. Ed. A. Brieger. Ed. II. ℳ 2 10 **2.50.** Appendix einzeln ℳ —.30.

Macrobius. Rec. F. Eyssenhardt. Ed. II. ℳ 8.— **8.60.**

Marcelli de medicamentis. Ed. G. Helmreich. ℳ 3 60 **4.20.**

Martialis epigrammaton ll. Rec. W. Gilbert. ℳ 2 70 **3.20.**

***Martianus Capella.** Ed. A. Dick [In Vorb.]

Melae, Pomponii, de chorographia libri. Ed. C. Frick. ℳ 1 20 **1.60.**

Metrologicorum scriptorum reliquiae. Ed. F. Hultsch. Vol. II: Scriptores Latini. ℳ 2 40 **2.80.** [Vol. I: Scriptores Graeci. ℳ 2 70 **3.20.**] 2 voll. ℳ 5 10 **6.—**

Minucii Felicis Octavius. Rec. Herm. Boenig. ℳ 1 60 **2.—**

Mulomedicina Chironis. Siehe Claudii

Nepotis vitae. Edd. C. Halm et A. Fleckeisen. ℳ — 30 **— 60.**

*—— —— m. Schulwörterbuch v. H. Haacke. 15. Auflage. ℳ **1.75.**

Nonii Marcelli de conpendiosa doctrina libros XX. Ed. W. M. Lindsay. Vol. I—III: lib. I—XX et ind. ℳ 17 20 **19.—**

Orosii hist. adv. paganos ll. VII. Rec. C. Zangemeister. ℳ 4 — **4.50.**

Ovidius Naso. Rec. R. Merkel. 3 tomi. ℳ 2 90 **4.10.**

Tom. I: Amores. Heroides. Epistulae. Medicamina faciei femineae. Ars amatoria. Remedia amoris. Ed. II cur. R. Ehwald. ℳ 1.— **1.40.**

Tom. II: Metamorphoses. Ed. II. ℳ —.90 **1.30.**

Tom. III: Tristia. Ibis. Ex Ponto libri. Fasti. Ed. II. ℳ 1.— **1.40.**

— **tristium ll. V.** ℳ —.45 **—.75.**

— **fastorum ll. VI.** ℳ —.60 **—.90.**

— **metamorphoseon delectus Siebelisianus.** Ed. Fr. Polle. Mit Index. ℳ —.70 **1.—**

Palladii opus agriculturae. Rec. J. C. Schmitt. ℳ 5 20 **5.60.**

Panegyrici Latini XII. Rec. Aem. Baehrens. ℳ 3.60 **4.20.**

Patrum Nicaenorum nomina graece, latine, syriace, coptice, arabice, armeniace. Edd. H. Gelzer, H. Hilgenfeld, O. Cuntz. ℳ 6 — **6.60.**

Pelagonii ars veterinaria. Ed. M. Ihm. ℳ 2 40 **2.80.**

Persii satirarum l. Rec. C. Hermann. ℳ —.30 **—.60.**

Phaedri fabulae Aesopiae. Rec. L. Mueller. ℳ —.30 **—.60.**

—— —— mit Schulwörterbuch von A. Schaubach. ℳ —.90 **1.30.**

Physiognomonici scriptores Graeci et Latini. Rec. R. Foerster. 2 voll. [Vol. I. ℳ 8 — **8.60.** Vol. II. ℳ 6 — **6.60.**] ℳ 14 — **15.20.**

Plauti comoediae. Recc. F. Goetz et Fr. Schoell. 7 fascc. ℳ 10 50 **14.—**

Fasc. I. Amphitruo, Asinaria, Aulularia. Praec. de Plauti vita ac poesi testim. vet. ℳ 1.50 **2.—**

*— II. Bacchides, Captivi, Casina. Ed. II. ℳ 1.50 **2.—**

— III. Cistellaria, Curculio, Epidicus. ℳ 1 50 **2.—**

— IV. *Menaechmi, Mercator, *Miles glor. ℳ 1 50 **2.—**

— V. *Mostellaria, Persa, *Poenulus. ℳ 1 50 **2.—**

— VI. *Pseudolus, *Rudens, Stichus. ℳ 1 50 **2.—**

VII. *Trinummus, Truculentus, fragmenta. Acc. conspectus metrorum ℳ 1 50 **2.—**

Einzeln die mit * bezeichneten Stücke je ℳ —.60 **—.90,** die übrigen je ℳ —.45 **—.75.** Supplementum (De Plauti vita ac poesi testimonia veterum. Conspectus metrorum) ℳ —.45 **—.75.**

***Plini naturalis historia.** 6 voll. Ed. II. Rec. C. Mayhoff. Vol. I. ℳ 8.— **8.60.** Vol. II. ℳ 3 — **3.50.** Vol. III. ℳ 4.— **4.50.** Voll. IV. V. je ℳ 6.— **6.60.** Vol. VI. (Index.) Ed. Jan. ℳ 3.— **3.50.**

—— **ll. dubii sermonis VIII rell.** Coll. I. W. Beck. ℳ 1.40 **1.80.**

—— **(iun.) epistulae.** [vergr.]

* —— rec. R. C. Kukula. ℳ 3.— **3.60.**

Plinii Secundi quae fertur una cum Gargilii Martialis medicina. Ed. V. Rose. ℳ 2.70 **3.10.**

Poetae Latini minores. Rec. Aem. Baehrens. 6 voll. [Vol. VI vergr.] ℳ 20.10 **23.40.**

Pomponius Mela: s. Mela.

Porphyrionis commentarii in Horatium. Rec. G. Meyer. ℳ 5.— **5.60.**

Prisciani euporiston ll. III. Ed. V. Rose. Acc. **Vindiciani Afri quae feruntur rell.** ℳ 7 20 **7.80.**

Propertii elegiae. Rec. L. Mueller. ℳ —.60 **—.90.**

*—— —— Ed. K. Hosius. [In Vorb.]

Pseudacronis scholia in Horatium. Ed. O. C. Keller. Vol. I. ℳ 9.— **9.80** vol. II. ℳ 12.— **12.80.**

Quintiliani instit. orat. ll. XII. Rec. Ed. Bonnell. 2 voll. [vol. I vergr.] je ℳ 1.80 **2.20.**

—— —— **liber decimus.** Rec. C. Halm. ℳ —.30 **—.60.**

* —— —— Ed. L. Radermacher. P. I. ℳ 3.— **3.50.**

—— **declamationes.** Rec. C. Ritter. ℳ 4.80 **5.40.**

* —— **decl. XIX maiores.** Ed. G. Lehnert. ℳ 12.— **12.60.**

Remigii Autissiodor. in art. Donati min. commentum. Ed. W. Fox. ℳ 1.80 **2.20.**

Rutilii Namatiani de reditu suo ll. II. Rec. L. Mueller. [z. Zt. vergr.]

Sallusti Catilina, Iugurtha, ex historiis orationes et epistulae. Ed. A. Eussner. ℳ —.45 **—.75.**

Scaenicae Romanorum poesis fragmenta. Rec. O. Ribbeck. Ed. III. Vol. I. Tragicorum fragmm. ℳ 4.— **4.60.** Vol. II. Comicorum fragmm. ℳ 5.— **5.60.**

Scribonii Largi conpositiones. Ed. G. Helmreich. ℳ 1.80 **2.20.**

Scriptores historiae Augustae. Iterum rec. H. Peter. 2 voll. ℳ 7 50 **8.60.**

Senecae opera quae supersunt. Vol. I. Fasc. I. **Dialog. ll. XII.** Ed. E. Hermes. ℳ 3 20 **3.80.** Vol. I. Fasc. II. **De beneficiis. De clementia.** Ed. C. Hosius. ℳ 2.40 **2.80.** Vol. II. ***Naturalium quaest. ll. VIII.** Ed. A. Gercke. ℳ 3.60 **4.20.** Vol. III. **Ad Lucil. epist. mor.** Ed. O. Hense. ℳ 5.60 **6.20.** Vol. IV. ***Fragm., Ind.** Ed. E. Bickel. [In Vorb.]

—— Suppl. Rec. Fr. Haase. ℳ 1.80 **2.40.**

—— **tragoediae.** Recc. R. Peiper et G. Richter. Ed. II. ℳ 5.60 **6.20.**

Senecae (rhetoris) oratorum et rhetorum sententiae, divisiones, colores. Ed. A. Kiessling. ℳ 4 50 **5.—**

Sidonius Apollin. Rec. P. Mohr. ℳ 5.60 **6.20.**

Sili Italici Punica. Ed. L. Bauer. 2 voll. je ℳ 2.40 **2.80.**

Sorani gynaeciorum vetus translatio Latina cum add. Graeci textus rell. Ed. V. Rose. ℳ 4 80 **5.40.**

Statius. Edd. A. Klotz et R. Jahnke.
Vol. I: Silvae. Rec. A. Klotz. ℳ 2 — **2.50.**
— II. Fasc. I: Achilleis. Rec. A. Klotz. ℳ 1 20 **1.60.**
*— II. Fasc. II: Thebais. Rec. A. Klotz. ℳ 8 — **8.60.**
— III: Lactantii Placidi scholia in Achilleidem. Ed. R. Jahnke. ℳ 8 — **8.60.**

***Suetoni Tranquilli opera.** Rec. M. Ihm. Ed. minor. Vol. I. de vita Caesarum libri VIII. ℳ 2.40 **2.80.** 2 Fasc.: Rec. C. L. Roth. Fasc. I [vergr.] Fasc. II de grammaticis et rhetoribus ℳ —.80 **1.20.**

Tacitus. Rec. C. Halm. Ed. IV. 2 tomi. ℳ 2 40 **3.20.**
Tomus I. Libb. ab excessu divi Augusti. ℳ 1 20 **1.60.** [Fasc. I: Lib. I—VI. ℳ — 75 **1.10.** Fasc. II: Lib. XI—XVI. ℳ — 75 **1.10.**]
— II. Historiae et libb. minores. ℳ 1 20 **1.60.** [Fasc. I: Historiae. ℳ — 90 **1.30.** Fasc. II: Germania. Agricola. Dialogus. ℳ — 45 **—.75.**]

Terenti comoediae. Rec. A. Fleckeisen. Ed. II. ℳ 2 10 **2.60.**
Jedes Stück: Adelphoe, Andria, Eunuchus, Hauton Timorumenos, Hecyra, Phormio. ℳ —.45 **—.75.**

[——] **Scholia Terentiana.** Ed. Fr. Schlee. ℳ 2 — **2.40.**

Tibulli ll. IV. Rec. L. Mueller. ℳ — 30 **—.60.**

Ulpiani fragmenta. Ed. E. Huschke. Ed. V. ℳ — 75 **1.10.**

Valeri Maximi factorum et dictorum memorab. ll. IX. Cum Iulii Paridis et **Ianuarii Nepotiani epitomis.** Rec. C. Kempf. Ed. II. ℳ 7 20 **7.80.**

Valeri Alexandri Polemi res gestae Alexandri Macedonis. Rec. B. Kuebler. ℳ 4 — **4.50.**

Valerii Flacci Argonautica. Rec. Aem. Baehrens. ℳ 1 50 **2.—**

Varronis rer. rustic. rell. Rec. H. Keil. ℳ 1 60 **2.—**

Vegeti Renati digestorum artis mulomedicinae libri. Ed. E. Lommatzsch. ℳ 6 — **6.60.**

—— —— **epitoma rei milit.** Rec. C. Lang. Ed. II. ℳ 3 90 **4.40.**

Vellei Paterculi hist. Roman. rell. Ed. C. Halm. ℳ 1 — **1.40.**

—— —— Rec. Fr. Haase. ℳ — 60 **—.90.**

Vergili Maronis opera. Rec. O. Ribbeck. Ed. II. ℳ 1 50 **2.—**

—— —— **Aeneis.** ℳ — 90 **1.30.**

—— —— **Bucolica et Georgica.** ℳ — 45 **—.75.**

—— **Bucolica, Georgica, Aeneis.** Rec. O. Güthling. 2 tomi. ℳ 1 35 **2.05.**
Tom. I. Bucolica. Georgica. ℳ — 45 **—.75.**
— II. Aeneis. ℳ — 90 **1.30.**

Virgili Grammatici opera. Ed. J. Huemer. ℳ 2 40 **2.80.**

Vitruvii de architectura ll. X. Ed. V. Rose. Ed. II. ℳ 5 — **5.60.**

1b. Bibliotheca scriptorum medii aevi Teubneriana. [8.]

Alberti Stadensis Troilus. Ed. Th. Merzdorf. ℳ 3 — **3.40.**

Amarcii sermonum ll. IV. Ed. M. Manitius. ℳ 2.25 **2.60.**

Canabutzae in Dionysium Halic. comm. Ed. M. Lehnerdt. ℳ 1.80 **2.20.**

Christus patiens. Tragoedia Gregorio Nazianzeno falso attributa. Rec. I. G. Brambs. ℳ 2.40 **2.80.**

Comoediae Horatianae tres. Ed. R. Jahnke. ℳ 1.20 **1.60.**

***Egidii Corboliensis viaticus** de signis et sympt. aegritud. ed. V. Rose. ℳ 2 80 **3.20.**

Gulielmi Blesensis Aldae comoedia. Ed. C. Lohmeyer. ℳ — 80 **1.20.**

Hildegardis causae et curae. Ed. P. Kaiser. ℳ 4 40 **5.—**

***Horatii Romani porcaria.** Ed. M. Lehnerdt. ℳ 1.20 **1.60.**

***Hrotsvitae opera.** Ed. K. Strecker. ℳ 4 — **4.60.**

Odonis abbatis Cluniacensis occupatio. Ed. A. Swoboda. ℳ 4 — **4.60.**

Thiofridi Epternacensis vita Willibrordi metrica. Ed. K. Rossberg. ℳ 1 80 **2.20.**

Vitae sanctorum novem metricae. Ed. Guil. Harster. ℳ 3 — **3.50.**

1c. Bibliotheca scriptorum Latinorum recentioris aetatis. Edidit Iosephus Frey. [8.]

Epistolae sel. viror. clar. saec. XVI. XVII. Ed. E. Weber. ℳ 2.40 **2.80.**

Manutii, Pauli, epistulae sel. Ed. M. Fickelscherer. ℳ 1.50 **2.—**

Mureti scripta sel. Ed. I. Frey. 2 voll. ℳ 2.40 **3.20.**

Ruhnkenii elogium Tib. Hemsterhusii. Ed. I. Frey. ℳ —.45 **—.70.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

2. Sammlung wissenschaftlicher Kommentare zu griechischen und römischen Schriftstellern. [gr. 8.]

Mit der Sammlung wissenschaftlicher Kommentare zu griechischen und römischen Literaturwerken hofft die Verlagsbuchhandlung einem wirklichen Bedürfnis zu begegnen. Das Unternehmen soll zu einer umfassenderen und verständnisvolleren Beschäftigung mit den Hauptwerken der antiken Literatur als den vornehmsten Äußerungen des klassischen Altertums auffordern und anleiten.

Aetna. Von S. Sudhaus. ℳ 6 — **7.—**

Lucretius de rer. nat. Buch III. Von R. Heinze. ℳ 4.— **5.—**

Vergilius Aeneis Buch VI. Von E. Norden. ℳ 12 — **13.—**

Sophokles Elektra. Von G. Kaibel. ℳ 6 — **7.—**

***Zwei griechische Apologeten.** Von J. Geffcken. ℳ 10 — **11.—**

***Catulli Veronensis liber.** Von G. Friedrich. ℳ 12 — **13.—**

Unter der Presse:

Philostratus περὶ γυμναστικῆς. Von H. Jüthner.

In Vorbereitung:

Clemens Alex. Paidagogos. Von Schwartz.

Lukian Philopseudes. Von R. Wünsch.

Ovid Heroiden. Von R. Ehwald.

Tacitus Germania. Von G. Wissowa.

Pindar Pythien. Von O. Schröder.

3. Einzeln erschienene Ausgaben.

[gr. 8, wenn nichts anderes bemerkt.]

Die meisten der nachstehend aufgeführten Ausgaben sind bestimmt, wissenschaftlichen Zwecken zu dienen. Sie enthalten daher mit wenigen Ausnahmen den vollständigen kritischen Apparat unter dem Texte; zum großen Teil sind sie — wie dies dann in der Titelangabe bemerkt ist — mit kritischem und exegetischem Kommentar versehen.

a. Griechische Schriftsteller.

Acta apostolorum: s. Lucas.

Aeschinis orationes. Ed., scholia adi. F. Schultz. ℳ 8 —

— **orat. in Ctesiphontem.** Rec., expl. A. Weidner. ℳ 3 60.

Aeschyli Agamemnon. Ed. R. H. Klausen. Ed. alt. cur. R. Enger. ℳ 3 75.

— **Agamemnon.** Griech. u. deutsch mit Komm. von K. H. Keck. ℳ 9 —

— **Orestie** mit erklärend. Anmerkungen von N. Wecklein. ℳ 6 —
Daraus einzeln je ℳ 2.
I. Agamemnon.
II. Die Choephoren.
III. Die Eumeniden.

— **fabulae et fragmm.** Rec. G. Dindorf. 4. ℳ 4 —

— **Septem ad Thebas.** Rec. Fr. Ritschelius. Ed. II. ℳ 3.—

Alciphronis rhet. epistolae. Ed. A. Meineke. ℳ 4 —

Ἀλφάβητος τῆς ἀγάπης. Das ABC der Liebe. E. Sammlung rhod. Liebeslieder. Hrsg. v. W. Wagner. ℳ 2.40.

Anthologiae Planudeae appendix Barberino-Vaticana. Rec. L. Sternbach. ℳ 4.—

Apollonius' von Kitium illustr. Kommentar z. d. Hippokrat. Schrift π. ἄρθρων. Hrsg. v. H. Schöne. Mit 31 Tafeln in Lichtdr. 4. ℳ 10.—

Aristophanis fabulae et fragmm. Rec. G. Dindorf. 4. ℳ 6.—

— **equites.** Rec. A. von Velsen. Ed. II. cur. K. Zacher. ℳ 3.—

— **Plutus.** Rec. A. von Velsen. ℳ 2.—

— **ecclesiazusae.** Rec. A. von Velsen. ℳ 2 40.

— **thesmophoriazusae.** Rec. A. von Velsen. Ed. II. ℳ 2.—

*— **pax.** Rec. K. Zacher. [U. d. Pr.]

Aristotelis ars rhet. cum adnotatione L. Spengel. Acc. vet. translatio Latina. 2 voll. ℳ 16.—

— **politica** cum vet. translatione G. de Moerbeka. Rec. Fr. Susemihl. ℳ 18.—

— **ethica Nicomachea.** Ed. et comment. instr. G. Ramsauer. Adi. est Fr. Susemihlii epist. crit. ℳ 12.—

Artemidori onirocritica. Rec. R. Hercher. ℳ 8 —

Bionis epitaphius Adonidis. Ed. H. L. Ahrens. ℳ 1 50.

Bucolicorum Graec. Theocriti, Bionis et Moschi reliquiae. Ed. H. L. Ahrens. 2 tomi. ℳ 21.60.

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Callimachea. Ed. O. Schneider. 2 voll. ℳ 33.—
Vol. I. Hymni cum scholiis vet. ℳ 11 —
— II. Fragmenta. Indices. ℳ 22 —

Carmina Graeca medii aevi. Ed. G. Wagner. ℳ 9.—

—— **popularia Graeciae recentioris.** Ed A. Passow. ℳ 14 —

Christianor. carmm. Anthologia Graeca. Edd. W. Christ et M Paranikas ℳ 10.—

Comicorum Atticorum fragmenta. Ed Th. Kock. 3 voll. ℳ 48 —
Vol. I. Antiquae comoediae fragmenta ℳ 18 —
— II. Novae comoediae fragmenta Pars I. ℳ 14 —
— III. Novae comoediae fragmenta P. II. Comic. inc. aet. fragm Fragm poet. Indices. Suppl. ℳ 16 —

Corpus medicorum Graecorum. Vol. X 1, 1. Philumeni de venenatis animalibus eorumque remediis ed. M. Wellmann. ℳ 2 80

Demetrii Phalerei de elocutione libellus. Ed. L. Radermacher. ℳ 5 —

Demosthenis oratt. de corona et de falsa legatione. Cum argumentis Graeco et Latine ed. I. Th. Voemelius. ℳ 16 —

—— **orat. adv. Leptinem.** Cum argumentis Graece et Latine ed. I. Th. Voemelius. ℳ 4.—

—— **de corona oratio.** In usum schol. ed. I. H. Lipsius. Ed. II. ℳ 1 60

Περὶ διαλέκτων excerptum ed R. Schneider. ℳ — 60.

Didymi Chalcenteri fragmenta. Ed. M. Schmidt. ℳ 9 —

Dionysii Thracis ars grammatica. Ed. G. Uhlig. ℳ 8.—

Διονυσίου ἢ Λογγίνου περὶ ὕψους.* De sublimitate libellus Ed. O. Iahn. Tert. ed. I. Vahlen. 1905. ℳ 2 80 **3.20.

Epicurea. Ed. H. Usener (Anast. Neudruck.) ℳ 12.— **13.—.**

Eratosthenis carminum reliquiae. Disp et expl. Ed. E. Hiller. ℳ 3 —

—— geographische Fragmente, hrsg. von Berger. ℳ 8 40.

Euripidis fabulae et fragmenta. Rec. G. Dindorf. 4. ℳ 9 —

—— —— Edd. R. Prinz et N. Wecklein ℳ 46 60.
Vol. I. Pars I. Medea. Ed. II. ℳ 2 40.
— I. — II. Alcestis. Ed. II. ℳ 1 80.
— I. — III. Hecuba. Ed. II. ℳ 2 40
— I. — IV. Electra. ℳ 2 —
— I. — V. Ion. ℳ 2 80.
— I. — VI. Helena. ℳ 3 —
— I. — VII. Cyclops. Ed. II. ℳ 1 40.
— II. — I. Iphigenia Taurica. ℳ 2.40.
— II. — II. Supplices. ℳ 2.—
— II. — III. Bacchae. ℳ 2.—
— II. — IV. Heraclidae. ℳ 2 —

Euripidis fabulae. Edd. R. Prinz et N. Wecklein ℳ 46 60
Vol. II. — V. Hercules. ℳ 2 40
— II — VI. Iphigenia Aulidensis. ℳ 2 80.
— III. — I. Andromacha. ℳ 2 40.
— III. — II. Hippolytus ℳ 2 80
— III. — III. Orestes. ℳ 2 80.
— III. — IV. Phoenissae. ℳ 2 80
— III. — V. Troades ℳ 2 80
— III. — VI. Rhesus. ℳ 3 60.

— **tragoediae.** Edd. Pflugk-Klotz-Wecklein (Mit latein. Kommentar.)
Medea. Ed III. ℳ 1 50 — Hecuba. Ed III. ℳ 1 20 — Andromacha. Ed. II. ℳ 1 20. — Heraclidae. Ed. II. ℳ 1 20. — Helena. Ed II. ℳ 1 20. — Alcestis Ed. II. ℳ 1 20. — Hercules furens. Ed. II. ℳ 1 80. — Phoenissae. Ed. II. ℳ 2 25. — Orestes. ℳ 1 20 — Iphigenia Taurica. ℳ 1 20. — Iphigenia quae est Aulide. ℳ 1 20.

Eusebii canonum epitome ex Dionysii Telmaharensis chronico petita. Verterunt notisque illustrarunt C. Siegfried et H. Gelzer 4. ℳ 6 —

Galeni de placitis Hippocratis et Platonis. Rec. I. Müller. Vol. I. Prolegg., text Graec, adnot. crit., vers. Lat. ℳ 20 —

Gnomica I. Sexti Pythagorici, Clitarchi, Euagrii Pontici sententiae. Ed A. Elter. gr. 4 ℳ 2 40.

—— **II. Epicteti et Moschionis sententiae.** Ed. A. Elter. gr. 4. ℳ 1 60.

Grammatici Graeci recogniti et apparatu critico instructi. 8 partes. 15 voll Lex.-8.
Pars I. Vol. I. Dionysii Thracis ars grammatica. Ed. G. Uhlig. ℳ 8.—
Pars I Vol. III. Scholia in Dionysii Thracis artem grammaticam. Rec A. Hilgard. ℳ 36.—
Pars II Vol. I. Apollonii Dyscoli quae supersunt. Ed. R. Schneider und G. Uhlig. 2 Fasc. ℳ 26 —
*Pars II. Vol II. Syntax des Apollonius Ed. G. Uhlig. [U. d. Pr.]
Pars III. Vol. I. Herodiani technici reliquiae. Ed. A Lentz. I. ℳ 20 —
Pars III Vol II. Herodiani technici reliquiae 2 Fasc. ℳ 34 —
Pars IV. Vol. I Theodosii canones et Choerobosci scholia in canones nominales. ℳ 14 —
Pars IV. Vol. II. Choerobosci scholia in canones verbales et Sophronii excerpta e Characis commentario. ℳ 22.—
[Fortsetzung in Vorb.]

Herodas' Mimiamben, hrsg. v. R. Meister Lex.-8. [Vergr. Neue Aufl. in Vorb.]

Herodiani ab excessu d. Marci ll. VIII. Ed. L. Mendelssohn. ℳ 6 80.

Herodiani technici rell. Ed., expl. A. Lentz. 2 tomi. Lex.-8. ℳ 54 —

Herodots II. Buch m. sachl. Erläut. hrsg. v. A. Wiedemann. ℳ 12.—

Ἡσιόδου τὰ ἅπαντα ἐξ ἑρμηνείας Κ. Σιττλ. ℳ 10 —

Hesiodi quae fer. carmina. Rec. R. Rzach. Acc. Homeri et Hesiodi certamen. ℳ 18 —

—— —— Rec. A. Köchly, lect. var. subscr. G. Kinkel. Pars I. ℳ 5 — [Fortsetzung erscheint nicht.]

—— —— Rec. et ill. C. Goettling. Ed. III cur I. Flach. ℳ 6 60.

[—] **Glossen und Scholien** zur Hesiodischen Theogonie mit Prolegomena von J. Flach. ℳ 8 —

Hesychii Milesii onomatologi rell. Ed. I. Flach. Acc. appendix Pseudohesychiana, indd., spec. photolithogr. cod. A. ℳ 9.—

Hipparch, geograph. Fragmente, hrsg. von H. Berger. ℳ 2 40.

***Homeri carmina.** Rec. A. Ludwich. Pars I. Ilias. 2 voll. Vol. I. ℳ 16.— **18.**— Vol. II. ℳ 20 — **23.—.** Pars II Odyssea 2 voll. ℳ 16.— **20.—**

— **Odyssea.** Ed I. La Roche 2 partt. ℳ 13 —

* —— **Ilias.** Ed. I. La Roche 2 partt. ℳ 22.—

—— **Iliadis carmina** seiuncta, discreta, emendata, prolegg. et app. crit. instructa ed. G. Christ. 2 partt. ℳ 16 —

[——] **D. Homer. Hymnen** hrsg. u. erl. v. A. Gemoll. ℳ 6 80.

[——] **D. Homer. Batrachomachia** des Pigres nebst Scholien u. Paraphrase hrsg. u. erl. v. A. Ludwich. ℳ 20 —

Incerti auctoris epitome rerum gestarum Alexandri Magni. Ed. O. Wagner. ℳ 3 —

Inscriptiones Graecae metricae ex scriptoribus praeter Anthologiam collectae. Ed. Th. Preger. ℳ 8.—

Inventio sanctae crucis. Ed. A Holder. ℳ 2 80.

[**Iohannes.**] **Evangelium sec. Iohannem.** Ed F. Blass. ℳ 5 60.

Iuliani II. contra Christianos: s. Scriptorum Graecorum e. q. s.

— —— deutsch v. J. Neumann. ℳ 1 —

Kosmas und Damian. Texte und Einleitung von L. Deubner. ℳ 8.— **9.—**

Kyrillos, d. h. Theodosios: s. Theodosios.

Leges Graecorum sacrae e titulis coll. Edd. J. de Prott et L. Ziehen. 2 fascc. Fasc. I. Fasti sacri. Ed. J. de Prott. ℳ 2 80. Fasc. II. 1. Leges Graeciae et insularum. Ed. L. Ziehen. ℳ 12.—

***Lesbonactis Sophistae quae supersunt.** Ed. Fr. Kiehr. ℳ 2.—

Lexicographi Graeci recogniti et apparatu critico instructi. Etwa 10 Bände. gr. 8. [In Vorbereitung.]
I. Lexika zu den zehn Rednern (G. Wentzel).
II. Phrynichus, Aelius Dionysius, Pausanias und and. Atticisten (L. Cohn).
III. Homerlexika (A. Ludwich).
IV. Stephanus von Byzanz.
V. Cyrill, Bachmannsches Lexikon und Verwandtes, insbesond. Bibelglossare (G. Wentzel.)
VI. Photios.
VII. Suidas (G. Wentzel).
VIII. Hesych.
IX. Pollux. Ed. E. Bethe. Fasc. I. ℳ 14 —
X. Verschiedene Spezialglossare, namentlich botanische, chemische, medizinische u. dgl.
[Näheres s. Teubners Mitteilungen 1897 No. 1 S. 2.]

[**Lucas.**] **Acta apostolorum.** Ed. F. Blaß. ℳ 2.—

[——] **Evangelium sec. Lucam.** Ed. F. Blaß. ℳ 4 —

Lykophron's Alexandra. Hrsg., übers. u. erklärt von C. v. Holzinger. ℳ 15.—

[**Lyrik.**] **Auswahl aus der griech. Lyrik** von A. Großmann. Zum Gebrauch bei der Erklärung Horaz. Oden. ℳ —.15.

[**Lysias.**] **Pseudol. oratio funebris.** Ed. M. Erdmann. ℳ —.80.

[**Matthaeus.**] **Evangelium sec. Matthaeum.** Ed. F. Blaß. ℳ 3.60.

Metrodori Epicurei fragmenta coll., **script. inc. Epicurei comment. moralem** subi. A. Koerte. ℳ 2.40.

Musäos, Hero u. Leander. Eingel. u. übers. v. H. Oelschläger. 16. ℳ 1.—

Nicandrea theriaca et alexipharmaca. Rec. O. Schneider. Acc. scholia. ℳ 9.—

Περὶ παθῶν excerpta ed. R. Schneider. ℳ —.80.

Papyrus magica mus. Lugd. Bat. a C. Leemans ed. denuo ed. A. Dieterich. ℳ 2.—

*[**Papyrusurkunden.**] **Mitteis, L., und U. Wilcken,** Chrestomathie griechischer Papyrusurkunden. [U. d. Pr.]

Philodemi Epicurei de ira l. Ed. Th. Gomperz. Lex.-8. ℳ 10.80.

—— *περὶ ποιημάτων* l. II fragmm. Ed. A. Hausrath. ℳ 2.—

Philumenos s. Corpus medicorum Graecor.

***Phoinix von Kolophon.** Neue Papyrustexte hrsg. von G. A. Gerhard. [U. d. Pr.]

*[**Photios.**] **Reitzenstein, R., der Anfang** des Lexikons des Photios. ℳ 7.— **9.50.**

Pindari carmina rec. O. Schroeder. (Poet. lyr. Graec. coll. Th. Bergk. Ed. quinta I, 1.) ℳ 14.—

—— **Siegeslieder.** erkl. v. Fr. Mezger. ℳ 8.—

—— **carmina** prolegomenis et commentariis instructa ed. W. Christ. ℳ 14.— **16.**—

—— **versezetei kritikai** és Magyarazo jegyzetekkel kiadta Hómann Ottó. I. Kötet. ℳ 4.— [Ohne Fortsetzung.]

Platonis opera omnia. Rec., prolegg. et commentt. instr. G. Stallbaum. 10 voll. (21 sectiones.) (Mit latein. Kommentar.)

Die nicht aufgeführten Schriften sind vergriffen.

Apologia Socratis et Crito. Ed. V cur. M. Wohlrab. ℳ 2.40. — Protagoras. Ed. IV cur. I. S. Kroschel. ℳ 2.40. — Phaedrus. Ed. II. ℳ 2.40. — Menexenus, Lysis, Hippias uterque, Io. Ed. II. ℳ 2.70. — Laches, Charmides, Alcibiades I. II. Ed. II. ℳ 2.70. — *Cratylus. ℳ 2.70. — Meno et Euthyphro itemque incerti scriptoris Theages, Erastae et Hipparchus. Ed. II. cur. A. R. Fritzsche. ℳ 6.— — Theaetetus. Ed. M. Wohlrab. Ed. II. ℳ 3.60. — Sophista. Ed. II cur. O. Apelt. ℳ 5.60. — Politicus et incerti auctoris Minos. ℳ 2.70. — Philebus. ℳ 2.70. — Leges. 3 voll. [je ℳ 3.60.] ℳ 10.80. [Vol. I. Lib. I—IV. Vol. II. Lib. V—VIII. Vol. III. Lib. IX—XII et Epinomis.]

—— **Timaeus** interprete Chalcidio cum eiusdem commentario. Ed. I. Wrobel. ℳ 11.20.

Plutarchi de musica. Ed. R. Volkmann. ℳ 3.60.

—— **de proverbiis Alexandrinorum.** Rec. O. Crusius. Fasc. I. 4. ℳ 2.80.

—— —— —— Fasc. II. Commentarius. 4. ℳ 3.—

—— **Themistokles.** Für quellenkritische Übungen comm. u. hrsg. v. A. Bauer. ℳ 2.—

—— *τὸ ἐν Δελφοῖς Ε.* Ed. G. N. Bernardakis. ℳ 1.50.

*—— **vitae parallelae Agesilai et Pompeii.** Rec. Cl. Lindskog. ℳ 3.60. **4.40.**

Poetae lyrici Graeci. Ed. V. 2 voll.

Vol. I. 1. Pindari carmina. Recens. O. Schröder. ℳ 14.—

— II. Poetae eleg. et iambogr. Rec. O. Crusius. [In Vorb.]

Poetarum scenicorum Graecorum Aeschyli, Sophoclis, Euripidis et Aristophanis fabulae et fragmenta. Rec. Guil. Dindorf. Ed. V. 4. ℳ 20.—

Pollucis onomasticon. Rec. E. Bethe. (Lexicographi Graeci IX.) Fasc. I. ℳ 14.—

Porphyrii quaestt. Homer. ad Iliadem pertin. rell. Ed. H. Schrader. 2 fascc. gr. Lex.-8. ℳ 16.—

—— —— ad Odysseam pertin. rell. Ed. H. Schrader. gr. Lex.-8. ℳ 10.—

Ptolemaei *περὶ κριτηρίου καὶ ἡγεμονικοῦ.* Rec. Fr. Hanow. gr. 4. ℳ 1.—

[**Scylax.**] **Anonymi** vulgo Scylacis Caryandensis **periplus maris interni** cum appendice. Rec. B. Fabricius. Ed. II. ℳ 1.20.

Scriptorum Graecorum qui christ. impugn. relig. quae supers. Fasc. III: **Iuliani imp.** contra Christianos quae supers. Ed. C. I. Neumann. Insunt **Cyrilli Alex.** fragmm. Syriaca ab E. Nestle edita. ℳ 6.—

Sophoclis tragoediae et fragmm. Rec. G. Dindorf. 4. ℳ 5.—

—— —— Rec. et explann. Wunderus-Wecklein. 2 voll. ℳ 10.80.

Philoctetes. Ed. IV. ℳ 1.50. — Oedipus Rex. Ed. V. ℳ 1.50. — Oedipus Coloneus. Ed. V. ℳ 1.80. — Antigona. Ed. V. ℳ 1.50. — Electra. Ed. IV. ℳ 1.80. — Aiax. Ed. III. ℳ 1.20. — Trachiniae. Ed. III. ℳ 1.50.

—— **König Oidipus.** Griechisch u. deutsch m. Kommentar von F. Ritter. ℳ 5.—

—— **Antigone.** Griech. u. deutsch hrsg. v. A. Böckh. Nebst 2 Abhandl. üb. diese Tragödie. (Mit Porträt Aug. Böckhs.) 2. Aufl. ℳ 4.10.

Staatsverträge des Altertums. Hrsg. v. R. von Scala. I. Teil. ℳ 8.—

***Stoicorum veterum fragmenta.** Ed. J. v. Arnim. Vol. I. ℳ 8.— Vol. II. ℳ 14.— Vol. III. ℳ 12.— Vol. IV. Indices. [In Vorb.]

***Terentii comoediae.** Hrsg. v. M. Warren, E. Hauler u. R. Kauer. [In Vorb.]

Theodoros, der h. Theodosios: s. Theodosios.

[**Theodosios.**] D. heil. Theodosios. Schriften d. Theodoros u. Kyrillus, hrsg. von H. Usener. ℳ 4.—

Theophanis chronographia. Rec. C. de Boor. 2 voll. ℳ 50.—

Theophrasts Charaktere. Hrsg. v. d. Philol. Gesellschaft zu Leipzig. ℳ 6.

Thucydidis historiae. Recens. C. Hude. Tom. I: Libri I—IV. ℳ 10.—

— II: Libri V—VIII. Indices. ℳ 12.—

—— **de bello Peloponnesiaco ll. VIII.** Explann. E. F. Poppo et I. M. Stahl. 4 voll. [8 sectiones.] ℳ 22.80.

Lib. 1. Ed. III. ℳ 4.50. — Lib. 2. Ed. III. ℳ 3.—. — Lib. 3. Ed. II. ℳ 2.40. — Lib. 4. Ed. II. ℳ 2.70. — Lib. 5. Ed. II. ℳ 2.40. — Lib. 6. Ed. II. ℳ 2.40. — Lib. 7. Ed. II. ℳ 2.70. — Lib. 8. Ed. II. ℳ 2.70.

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Tragicorum Graecorum fragmenta. Rec. A. Nauck. Ed. II. ℳ 26.—

***Urkunden, griechische, d. Papyrussammlung zu Leipzig.** I. Band. Mit Beiträgen von U. Wilcken herausg. von L. Mitteis. Mit 2 Tafeln in Lichtdruck. 4. 1906. ℳ 28.—

Xenokrates. Darstellg. d. Lehre u. Sammlg. d. Fragmente. V. R. Heinze. ℳ 5.60.

Xenophontis hist. Graeca. Rec. O. Keller. Ed. maior. ℳ 10.—

Xenophontis opera omnia, recensita et commentariis instructa.

De Cyri Minoris expeditione ll. VII (Anabasis), rec. R. Kühner. ℳ 3.60.

Oeconomicus, rec. L. Breitenbach. ℳ 1.50.

Hellenica, rec. L. Breitenbach. 2 partt. ℳ 6.60.

Pars I. Libri I et II. Ed. II. ℳ 1.80

— II. Libri III—VII. ℳ 4.80.

Zosimi historia nova. Ed. L. Mendelssohn. ℳ 10.—

b. Lateinische Schriftsteller.

Anecdota Helvetica. Rec. H. Hagen. Lex.-8. ℳ 19.—

Aurelii imp. epistt.: s. Fronto, ed. Naber.

Averrois paraphrasis in l. poeticae Aristotelis. Ed. F. Heidenhain. Ed. II. ℳ 1.—

Aviani fabulae. Ed. G. Froehner. gr. 12. ℳ 1.20.

[**Caesar.**] **Polionis de b. Africo** comm.: s. Pollio.

Caesii Bassi, Atilii Fortunatiani de metris ll. Rec. H. Keil. gr. 4. ℳ 1.60.

Catonis praeter libr. de re rust. quae extant. Rec. H. Jordan. ℳ 5.—

—— **de agri cult. l., Varronis rer. rust. ll. III.** Rec. H. Keil. 3 voll. ℳ 33.40.

Vol. I. Fasc. I. Cato. ℳ 2.40.

— I. — II. Varro. ℳ 6.—

— II. — I. Comm. in Cat. ℳ 6.—

— II. — II. Comm. in Varr. ℳ 8.—

— III. — I. Ind. in Cat. ℳ 3.—

— III. — II. Ind. in Varr. ℳ 8.—

Catulli l. Recensuit et interpretatus est Aem. Baehrens. 2 voll. ℳ 16.40.

Vol. I. Ed. II cur. K. P. Schulze. ℳ 4.—

— II. Commentarius. 2 fascc. ℳ 12.40.

Ciceronis, M. Tullii, epistularum ll. XVI. Ed. L. Mendelssohn. Acc. tabulae chronolog. ab Aem. Koernero et O. E. Schmidtio confectae. ℳ 12.—

—— **ad M. Brut. orator.** Rec. F. Heerdegen. ℳ 3.20.

*—— —— **Paradoxa Stoicor., academic. rel. cum Lucullo, Timaeus, de nat. deor., de divinat., de fato.** Rec. O. Plasberg. Fasc. I. ℳ 8.—

[—] **ad Herennium ll. VI:** s. Cornificius und [Herennius].

—— **Q. Tullii, rell.** Rec. Fr. Buecheler. ℳ 1.60.

Claudiani carmina. Rec. L. Jeep. 2 voll. ℳ 20.40.

Commentarii notarum Tironianarum. Cum prolegg., adnott. crit. et exeget. notarumque indice alphabet. Ed. Guil. Schmitz. [132 autograph. Tafeln.] Folio. In Mappe ℳ 40.—

Cornifici rhetoricorum ad C. Herennium ll. VIII. Rec. et interpret. est C. L. Kayser. ℳ 8.—

Corpus glossarior. Latinor. a G. Loewe incohatum auspiciis Societatis litterarum regiae Saxonicae comp., rec., ed. G. Goetz. 8 voll. Lex.-8.

Vol. II. Glossae Latinograecae et Graecolatinae. Edd. G. Goetz et G. Gundermann. Acc. minora utriusque linguae glossaria. Adiectae sunt 3 tabb. phototyp. ℳ 20.—

— III. Hermeneumata Pseudodositheana. Ed. G. Goetz. Acc. hermeneumata medicobotanica vetustiora. ℳ 22.—

— IV. Glossae codicum Vaticani 3321, Sangallensis 912, Leidensis 67 F. Ed. G. Goetz. ℳ 20.—

— V. Placidi liber glossarum, glossaria reliqua. Ed. G. Goetz. ℳ 22.—

— VI. Thesaurus glossarum emendatarum. Conf. G. Goetz. 2 fascc. je ℳ 18.—

— VII. Thesaurus gloss. emendatarum. Conff. G. Goetz et G. Heraeus. Fasc. I. ℳ 24.— Fasc. II. ℳ 12.—

Dialectorum Italicarum aevi vetust. exempla sel. Ed. E. Schneider.

Vol. I. Dialecti Lat. prisc. et Falisc. exempla. Pars I. ℳ 3.60.

Didascaliae apostolorum fragmenta Veronensia Latina. Acc. canonum qui dic. apostolorum et Aegyptiorum reliquiae. Prim. ed. E. Hauler. Fasc. I. Praefatio, fragmenta. Mit 2 Tafeln. ℳ 4.—

***Ennianae poesis reliquiae.** Rec. I. Vahlen. Ed. II. ℳ 16.—

Exuperantius, Epitome. Hrsg. v. G. Landgraf u. C. Weyman. ℳ —.60.

Fragmentum de iure fisci. Ed. P. Krueger. ℳ 1.60.

Frontonis et M. Aurelii imp. epistulae. Rec. S. A. Naber. ℳ 8.—

Gedichte, unedierte lateinische, hrsg. von E. Baehrens. ℳ 1.20.

Glossae nominum. Ed. G. Loewe. Acc. eiusdem opuscula glossographica coll. a G. Goetz. ℳ 6 —

Grammatici Latini ex rec. H. Keilii. 7 voll. Lex.-8. ℳ 139 20.

Vol. I. Fasc. 1. Charisii ars gramm. ex rec. H. Keilii. [Vergr.]

— I. Fasc. 2. Diomedis ars gramm. ex Charisii arte gramm. excerpta ex rec. H. Keilii. ℳ 10 —

— II. Fasc. 1 et 2. Prisciani institutiones gramm. ex rec. M. Hertzii. Vol. I. [Vergr.]

— III. Fasc. 1. Prisciani institutiones gramm. ex rec. M. Hertzii. Vol. II. ℳ 12 —

— III. Fasc. 2. Prisciani de figuris numerorum, de metris Terentii, de praeexercitamentis rhetoricis libri, institutio de nomine et pronomine et verbo, partitiones duodecim versuum Aeneidos principalium, accedit Prisciani qui dic. liber de accentibus ex rec. H. Keilii. ℳ 7 —

— IV. Fasc. 1. Probi catholica, instituta artium, de nomine excerpta, de ultimis syllabis liber ad Caelestinum ex rec. H. Keilii. — Notarum laterculi edente Th. Mommsen. ℳ 11 —

— IV. Fasc. 2. Donati ars grammatica, Marii Servii Honorati commentarius in artem Donati, de finalibus, de centum metris, de metris Horatii, Sergii de littera, de syllaba, de pedibus, de accentibus, de distinctione commentarius, explanationes artis Donati, de idiomatibus ex rec. H. Keilii. ℳ 8. —

— V. Fasc. 1. Cledonii ars gramm., Pompeii commentum artis Donati, excerpta ex commentariis in Donatum ex rec. H. Keilii. ℳ 9 —

— V. Fasc. 2. Consentius, Phocas, Eutyches, Augustinus, Palaemon, Asper, de nomine et pronomine, de dubiis nominibus, Macrobii excerpta ex rec. H. Keilii. ℳ 10 —

— VI. Fasc. 1. Marius Victorinus, Maximus Victorinus, Caesius Bassus, Atilius Fortunatianus ex rec. H. Keilii. ℳ 9. —

— VI. Fasc. 2. Terentianus Maurus, Marius Plotius Sacerdos, Rufinus, Mallius Theodorus, fragmenta et excerpta metrica ex rec. H. Keilii. ℳ 14. —

— VII. Fasc. 1. Scriptores de orthographia Terentius Scaurus, Velius Longus, Caper, Agroecius, Cassiodorius, Martyrius, Beda, Albinus. ℳ 10. —

Grammatici Latini ex rec. H. Keilii.

Vol. VII. Fasc. 2. Audacis de Scauri et Palladii libris excerpta, Dosithei ars gramm., Arusiani Messii exempla elocutionum, Cornelii Frontonis liber de differentiis, fragmenta gramm., index scriptorum. ℳ 11 20.

Supplementum continens anecdota Helvetica ex rec. H. Hageni. Lex.-8. ℳ 19 —

[**Herennius.**] Incerti auctoris **de ratione dicendi ad C. H. ll. IV.** [M. Tulli Ciceronis ad Herennium libri VI.] Recens. F. Marx. ℳ 14. —

***Historicorum Romanorum relliquiae.** Ed. H. Peter. Vol. I. ℳ 16. — Vol. II. ℳ 12. —

Horatii opera. Recensuerunt O. Keller et A. Holder. 2 voll. gr. 8.

Vol. I. Carmina, epodi, carmen saec. Iterum rec. O. Keller. ℳ 12 —

— II. Sermones, epistulae, de arte poet. ℳ 10 —

—— —— —— Editio minor. ℳ 4 —

—— **carmina.** Rec. L. Mueller. 16. ℳ 2.40, eleg. geb. m. Goldschnitt ℳ **3.60.**

—— **Satiren.** Kritisch hergestellt, metrisch übersetzt u. mit Kommentar versehen von C. Kirchner u. W. S. Teuffel. 2 voll. ℳ 16 40.

—— —— Lat. u. deutsch m. Erläuter. von L. Döderlein. ℳ 7 —

—— —— siehe auch: Satura, v. Blümner.

—— **Episteln.** Lat. u. deutsch m. Erläut. von L. Döderlein. [B. I vergr.] B. II ℳ 3 —

—— **Briefe,** im Versmaß der Urschrift verdeutscht von A. Bacmeister u. O. Keller. 8. ℳ 2 40 **3.20.**

***Institutionum et regularum iuris Romani syntagana.** Ed. R. Gneist. Ed. II. ℳ 5 20

[**Iuris consulti.**] Kalb, W., Roms Juristen nach ihrer Sprache. ℳ 4 —

Iuvenalis saturae. Erkl. v. A. Weidner. 2. Aufl. ℳ 4 40.

—— —— siehe auch: Satura, v. Blümner.

[**Lucanus.**] **Scholia** in L. bellum civile ed. H. Usener. Pars I. ℳ 8 — [Fortsetzung erscheint nicht.]

Lucilii carminum reliquiae. Rec. F. Marx. Vol. I.: Proleg., testim., fasti L., carm. rel., indices, tab. geogr. ℳ 8 — **10.60.**

—— —— Vol. II. (Komment.) ℳ 14 — **17.** —

Nepotis quae supersunt. Ed. C. Halm. ℳ 2 40.

Nonii Marcelli compendiosa doctrina. Emend. et adnot. L. Mueller. 2 partes. ℳ 32 —

Novatians epist. de cibis Iudaicis. Hrsg. v. G. Landgraf u. C. Weyman. ℳ 1 20

Optatiani Porfyrii carmina. Rec. L. Mueller. ℳ 3 60.

Orestis tragoedia. Ed. I. Maehly. 16. ℳ 1 20.

Ovidii ex Ponto ll. Ed. O. Korn. ℳ 5 —

—— **Elegien der Liebe.** Deutsch von H. Oelschlager. 2. Aufl. Min.-Ausg. ℳ 2 40, eleg. geb. **3.20.**

Persius, siehe: Satura, v. Blümner.

Phaedri fabulae Aesopiae. Ed. L. Müller. ℳ 3 —

Placidi glossae. Rec. et illustr. A. Deuerling. ℳ 2 80.

Plauti comoediae. Recensuit, instrumento critico et prolegomenis auxit F. Ritschelius sociis operae adsumptis G. Loewe, G. Goetz, F. Schoell. 4 tomi. ℳ 92 20.

Tomi I fasc. I. Trinummus. Rec. F. Ritschl. Ed. III cur. F. Schoell. ℳ 5 60.

Tomi I fasc. II. Epidicus. Rec. G. Goetz. Ed. II. ℳ 4 —

— I fasc. III. Curculio. Rec. G. Goetz. ℳ 2 40.

— I fasc. IV. Asinaria. Recc. G. Goetz et G. Loewe. ℳ 3 60.

— I fasc. V. Truculentus. Rec. F. Schoell. ℳ 4 80.

— II fasc. I. Aulularia. Rec. G. Goetz. ℳ 2 40.

— II fasc. II. Amphitruo. Recc. G. Goetz et G. Loewe. ℳ 3 60.

— II fasc. III. Mercator. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. ℳ 3 60.

— II fasc. IV. Stichus. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. ℳ 3 60.

— II fasc. V. Poenulus. Recc. F. Ritschelii schedis adhibitis G. Goetz et G. Loewe. ℳ 5 —

— III fasc. I. Bacchides. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. ℳ 4 —

— III fasc. II. Captivi. Rec. F. Schoell. ℳ 4 —

— III fasc. III. Rudens. Rec. F. Schoell. ℳ 5 60.

— III fasc. IV. Pseudolus. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. ℳ 5 60

— III fasc. V. Menaechmi. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. F. Schoell. ℳ 5 60.

— IV fasc. I. Casina. Rec. F. Schoell. ℳ 5 60

— IV fasc. II. Miles gloriosus. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. G. Goetz. ℳ 6 —

— IV fasc. III. Persa. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. F. Schoell. ℳ 5.60.

— IV fasc. IV. Mostellaria. Rec. F. Ritschl. Ed. II cur. F. Schoell. ℳ 6. —

— IV fasc. V. Cistellaria. Rec. F. Schoell. Acc. deperditarum fabularum fragmenta a G. Goetz recensita. ℳ 5 60.

Plauti comoediae. Ex rec. et cum app. crit. F. Ritschelii. [Vergriffen außer:]

Tomus I. Pars 3. Bacchides. ℳ 3. —

*— III. Pars 1. Persa. ℳ 3. —

— III. Pars 2. Mercator. ℳ 3. —

—— —— Scholarum in usum rec. F. Ritschelius. [Vergr. außer:] Bacchides, Stichus, Pseudolus, Persa, Mercator. Einzeln je ℳ —.50.

—— **miles gloriosus.** Ed. O. Ribbeck. ℳ 2 80.

Polemii Silvii laterculus. Ed. Th. Mommsen. Lex.-8. ℳ —.80.

Polionis de bello Africo comm. Edd. E. Wölfflin et A. Miodoński. Adi. est tab. photolithograph. ℳ 6.80.

[**Probus.**] **Die Appendix Probi.** Hrsg. v. W. Heraeus. ℳ 1.20.

Propertii elegiae. Rec. A. Baehrens. ℳ 5.60.

Psalterium, das tironische, der Wolfenbütteler Bibliothek. Hrsg. v. Kgl. Stenograph. Institut zu Dresden. Mit Einleitung und Übertragung des tiron. Textes von O. Lehmann. ℳ 10. —

Quintiliani institutionis orator. ll. XII. Rec. C. Halm. 2 partes. [Pars I vergr.] Pars II: Libb. VII—XII. ℳ 9. —

Rhetores Latini minores. Ed. C. Halm. Lex.-8. ℳ 17. —

Saliarium carminum rell. Ed. B. Maurenbrecher. ℳ 1. —

Sallusti Crispi quae supersunt. Rec. Rud. Dietsch. 2 voll. [Vol. I vergr.] Vol. II: Historiarum rell. Index. ℳ 7.20.

—— **historiarum fragmenta.** Ed. Fr. Kritzius. ℳ 9. —

—— **historiarum rell.** Ed. B. Maurenbrecher.

Fasc. I. Prolegomena. ℳ 2. —

Fasc. II. Fragmenta argumentis, commentariis, apparatu crit. instructa. Acc. indices. ℳ 8. —

Satura. Ausgew. Satiren d. Horaz, Persius u. Juvenal in freier metr. Übertragung von H. Blümner. ℳ 5. — **5.80.**

Scaenicae Romanorum poesis fragmenta. Rec. O. Ribbeck. 2 voll. Ed. II. ℳ 23. —

Vol. I. Tragicorum fragmenta. ℳ 9. —

— II. Comicorum fragmenta. ℳ 14. —

Servii grammatici qui fer. **in Vergilii carmina commentarii.** Recc. G. Thilo et H. Hagen. 3 voll.

Vol. I fasc. I. In Aen. I—III comm. Rec. G. Thilo. ℳ 14. —

— I fasc. II. In Aen. IV—V comm. Rec. G. Thilo. ℳ 10. —

— II fasc. I. In Aen. VI—VIII comm. Rec. G. Thilo. ℳ 10. —

— II fasc. II. In Aen. IX—XII comm. Rec. G. Thilo. ℳ 10. —

— III fasc. I. In Buc. et Georg. comm. Rec. G. Thilo. ℳ 10 40.

— III fasc. II. App. Serviana. ℳ 20. —

[— III fasc. III (Indices) in Vorb.]

Staatsverträge des Altertums. Hrsg. v. R. von Scala. I. Teil. ℳ 8.—

Statii silvae. Hrsg. von Fr. Vollmer ℳ 16.—

— **Thebais et Achilleis** cum scholiis Rec. O. Müller. Vol. I: Thebaidos ll I—VI. ℳ 8.—

*****Suetoni Tranquilli opera.** Rec M Ihm. 3 voll. Vol I: de vita Caesarum libri VIII. [Mit 3 Tafeln.] ℳ 12.— 15.—

Symmachi relationes. Rec. Guil. Meyer ℳ 1 60.

Syri sententiae. Rec. Guil. Meyer. ℳ 2 40.

— — Rec. E. Woelfflin ℳ 3 60.

Taciti de origine et situ Germanorum l. Rec. A. Holder. ℳ 2.—

— **dialogus de oratoribus.** Rec. Aem Baehrens. ℳ 2.—

[**Tiro.**] Comm. not. Tir. ed Schmitz, siehe: Commentarii.

[—] Das tiron. Psalterium, siehe Psalterium.

Varronis saturarum Menippearum rell. Rec. A. Riese. ℳ 6.—

— **rerum rusticarum ll. III.** rec. Keil, siehe: Cato.

— **antiquitatum rer. divin. ll. I. XIV. XV. XVI.** Praemissae sunt quaestt. Varr. Ed. R. Agahd. ℳ 9 20.

— **de lingua latina.** Edd. G. Götz et Fr. Schöll [In Vorb.]

Vergilii Maronis opera app. crit. in artius contracto iterum rec. O. Ribbeck. IV voll. ℳ 22 40.

Vol. I Bucolica et Georgica. ℳ 5.—
— II Aeneidos libri I—VI. ℳ 7 20.
— III Aeneidos libri VII—XII. ℳ 7 20.
— IV Appendix Vergiliana. ℳ 3.—

— — Ed. I. [Vergriffen außer:]
Vol. III. Aeneidos lib. VII—XII. ℳ 8.—
— IV. Appendix Vergiliana. ℳ 5.—

[—] **Scholia Bernensia ad Vergilii Buc et Georg.** Ed. H. Hagen. ℳ 6.—

Volusii Maeciani distributio partium. Ed. Th. Mommsen. ℳ —.30

4. Meisterwerke der Griechen und Römer in kommentierten Ausgaben. [gr. 8.]

Die Ausgaben beabsichtigen, nicht nur den Schülern der oberen Gymnasialklassen, sondern auch angehenden Philologen sowie Freunden des klassischen Altertums, zunächst zu Zwecken privater Lektüre, verläßliche und die neuesten Fortschritte der philologischen Forschung verwertende Texte und Kommentare griechischer und lateinischer, von der Gymnasiallektüre selten oder gar nicht berücksichtigter Meisterwerke darzubieten.

I. **Aischylos' Perser.** von H. Jurenka 2 Hefte. ℳ 1 40.

II. **Isokrates' Panegyrikos.** von J. Mesk 2 Hefte. ℳ 1.40.

III. **Auswahl a. d. röm. Lyrikern** (m griech. Parallel.), v. H. Jurenka. 2 Hft. ℳ 1 60.

IV. **Lysias' Reden geg. Eratosthenes und üb. d. Ölbaum,** von E. Sewera. 2 Hefte ℳ 1 20.

V. **Ausgewählte Briefe Ciceros.** von E. Gschwind. 2 Hefte. ℳ 1 80.

VI. **Amor und Psyche, ein Märchen des Apuleius,** von F Norden. 2 Hefte ℳ 1.40

VII. **Euripides, Iphigenie in Aulis,** von K Busche 2 Hefte. ℳ 1 4.

VIII. **Euripides, Kyklops.** v. N. Wecklein 2 Hefte ℳ 1

IX. **Briefe des jüngeren Plinius.** von R. C. Kukula. 2 Hefte. ℳ 2 20.

X. **Lykurgos' Rede gegen Leokrates.** von E. Sofer 2 Hefte ℳ 1 80.

XI. **Plutarchs' Biographie des Aristeides.** von J. Simon. 2 Hefte ℳ 1 60.

XII. **Tacitus' Rednerdialog.** v. R. Dienel 2 Hefte ℳ 2.—

5. B. G. Teubners Schulausgaben griechischer und lateinischer Klassiker mit deutschen erklärenden Anmerkungen. [gr. 8.]

Bekanntlich zeichnen diese Ausgaben sich dadurch aus, daß sie das Bedürfnis der Schule ins Auge fassen, ohne dabei die Ansprüche der Wissenschaft unberücksichtigt zu lassen. Die Sammlung enthält fast alle in Schulen gelesenen Werke der klassischen Schriftsteller.

a. Griechische Schriftsteller.

Aeschylus' Agamemnon. Von R. Enger. 3. Aufl., von Th. Plüß. ℳ 2 25 **2.75.**

— **Perser.** Von W. S Teuffel. 4. Aufl., von N. Wecklein. ℳ 1 50 **2.—**

— **Prometheus.** Von N. Wecklein 3. Aufl. ℳ 1 80 **2.25.**

— — Von L. Schmidt. ℳ 1 20

— **die Sieben geg. Theben.** Von N Wecklein. ℳ 1 20 **1.50.**

— **die Schutzflehenden.** Von N. Wecklein. ℳ 1 60 **2.—**

— **Orestie.** Von N. Wecklein. ℳ 6.— Daraus einzeln: I. Agamemnon. II. Die Choephoren III. Die Eumeniden. je ℳ 2.—

Aristophanes' Wolken. Von W. S. Teuffel. 2. Aufl., von O. Kaehler. ℳ 2 70 **3.20.**

* — **Wespen.** Von O. Kaehler. [In Vorber.]

Aristoteles, der Staat der Athener. Der historische Hauptteil (Kap. I—XLI). Von K. Hude. ℳ —.60 **—.85.**

Arrians Anabasis. Von K. Abicht. 2 Hefte [I. Heft. M. Karte ℳ 1 80 **2.25.** II. Heft. ℳ 2 25 **2.75.**] ℳ 4.05 **5.—**

Demosthenes' ausgewählte Reden. Von C. Rehdantz u. Fr. Blaß. 2 Teile. ℳ 6 60 **8.55.**

I. Teil. A. u. d. T.: IX Philipp. Reden 2 Hefte. ℳ 4 50 **5.95.**

Heft I: I—III. Olynthische Reden. IV. Erste Rede geg. Philippos. 8. Aufl., von Fr. Blaß. ℳ 1 20 **1.70.**

— II. Abt. 1: V. Rede über den Frieden. VI. Zweite Rede gegen Philippos. VII. Hegesippos' Rede über Halonnes. VIII. Rede über die Angelegenheiten im Cherrones. IX. Dritte Rede gegen Philippos. 6. Aufl., von Fr. Blaß ℳ 1 50 **2.—**

— II. Abt. 2: Indices. 4. Aufl., von Fr. Blaß. ℳ 1.80 **2.25.**

II. Teil. Die Rede vom Kranze. Von Fr. Blaß. ℳ 2.10 **2.60.**

Euripides' ausgewählte Tragödien. Von N. Wecklein.

I. Bdch. Medea. 3. Aufl. ℳ 1.80 **2.25.**
II. Bdch. Iphigenia im Taurierland. 3. Aufl. ℳ 1.60 **2.10.**
III. Bdch. Die Bacchen. 2. Aufl ℳ 1.60 **2.10.**
IV. Bdch. Hippolytos. 2. Aufl. ℳ 1.80 **2.25.**
V. Bdch. Phönissen ℳ 1.80 **2.25.**
*VI. Bdch. Electra. ℳ 1.40 **1.80.**
*VII. Bdch. Orestes. ℳ 1.60 **2.—**
*VIII. Bdch. Helena. ℳ 1.60 **2.—**

Herodotos. Von K. Abicht. 5 Bände. ℳ 12 50 **16.—**

Band I. Heft 1. Buch I nebst Einleitung u. Übersicht über den Dialekt. 5. Aufl. ℳ 2.40 **2.90.**
Band I. Heft 2. B. II. 3. A. ℳ 1.50 **2.—**
— II Heft 1. B III. 3. A. ℳ 1.50 **2.—**
— II. Heft 2. B. IV. 3. A. ℳ 1.50 **2.—**
*— III. B. V u. VI. 4. A. ℳ 2.— **2.50**
— IV. B. VII. M. 2 K. 4. A. ℳ 1.80 **2.30**
— V. Buch VIII u. IX. Mit 2 Karten. 4. Aufl. ℳ 1.80 **2.30.**

Homers Ilias, erklärt von J. La Roche. 6 Teile.

Teil I. Ges. 1— 4. 3. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**
— II. Ges. 5— 8. 3. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**
— III. Ges. 9—12. 3. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**
— IV. Ges. 13—16. 3. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**
— V. Ges. 17—20. 2. Aufl. [Vergr.]
— VI. Ges. 21—24. 2. Aufl. [Vergr.]

— — Von K. Fr. Ameis u. C. Hentze. 2 Bände zu je 4 Heften.

Band I. H. 1. Ges. 1— 3. 6. A. ℳ 1.20 **1.70**
— I. H. 2. Ges. 4— 6. 6. A. ℳ 1.40 **1.80**
— I. H. 1/2 zusammen in 1 Band ℳ 3.—
— I. H. 3. Ges. 7— 9. 5. A. ℳ 1.60 **2.—**
*— I. H. 4. Ges. 10—12. 5. A. ℳ 1.20 **1.70**
— I. H. 3/4 zusammen in 1 Band ℳ **3.30**
*— II. H. 1. Ges. 13—15. 4. A. ℳ 1.20 **1.70**
— II. H. 2. Ges. 16—18. 4. A. ℳ 1.40 **1.80**
— II. H. 1/2 zusammen in 1 Band ℳ **3.—**
*— II. H. 3. Ges. 19—21. 4. A. ℳ 1.20 **1.70**
*— II. H. 4. Ges. 22—24. 4. A. ℳ 1.60 **2.20**
— II. H. 3/4 zusammen in 1 Band ℳ **3.50**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Homers Ilias. Von K. Fr. Ameis und C. Hentze.
— — — Anhang:
Heft 1. Ges. 1—3. 3. Aufl. ℳ 2 10 **2.60**
— 2. Ges. 1—6. 2. Aufl. ℳ 1 50 **2.—**
— 3. Ges. 7—9. 2. Aufl. ℳ 1 80 **2.30**
— 4. Ges. 10—12. 2. Aufl. ℳ 1 20 **1.70**
— 5. Ges. 13—15. 2. Aufl. ℳ 1 80 **2.30**
— 6. Ges. 16—18. 2. Aufl. ℳ 2 10 **2.60**
— 7. Ges. 19—21. ℳ 1 50 **2.—**
— 8. Ges. 22—24. ℳ 1 80 **2.30**

— **Odyssee.** Von K. Fr. Ameis und C. Hentze. 2 Bände.
Band I. H. 1. Ges. 1—6. 12. A. ℳ 1 80 **2.30**
— I. H. 2. Ges. 7—12. 11. A. ℳ 1 80 **2.30**
— I. H. 1 2 zusammengeb. ℳ **3.45**
— II. H. 1. Ges. 13—18. 8. A. ℳ 1 35 **1.80**
— II. H. 2. Ges. 19—24. 9. A. ℳ 1 40 **1.80**
— II. H. 1 2 zusammengeb. ℳ **3.35**
— — — Anhang:
Heft 1. Ges. 1—6. 4. Aufl. ℳ 1 50 **2.—**
— 2. Ges. 7—12. 3. Aufl. ℳ 1 20 **1.70**
— 3. Ges. 13—18. 3. Aufl. ℳ 1 20 **1.70**
— 4. Ges. 19—24. 3. Aufl. ℳ 2 10 **2.60**

Isokrates' ausgewählte Reden. Von O. u M. Schneider. 2 Bändchen. ℳ 3 — **3.95.**
I. Bändchen. Demonicus, Euagoras, Areopagiticus. 3. Aufl., v. M. Schneider. ℳ 1 20 **1.70.**
II. Bändchen. Panegyricus u Philippus 3. Aufl. ℳ 1.80 **2.25.**

Lucians ausgewählte Schriften. Von C. Jacobitz. 3 Bändchen. ℳ 3 60.
I. Bändchen. Traum Timon. Prometheus Charon. 4. Aufl., von K. Bürger ℳ 1 50 **2.—**

Lykurgos' Rede gegen Leokrates. Von C. Rehdantz. ℳ 2 25 **2.75.**

[Lyriker.] Anthologie a. d. griech. Lyr. Von E. Buchholz. 2 Bdchn. ℳ 4 20 **5.20.**
I. Bändchen. Elegiker u. Iambographen. 5. Aufl., von R. Peppmüller ℳ 2.10 **2.60.**
II. Bändchen. Die melischen und chorischen Dichter. 4. Aufl., von J. Sitzler. ℳ 2 10 **2.60.**

Lysias' ausgew. Reden. Von H. Frohberger. Kleinere Ausg. 2 Hefte.
I. Heft. Prolegomena. — R. gegen Eratosthenes. — R. geg. Agoratos. Verteidigung geg. die Anklage wegen Umsturzes der demokratischen Verfassung. — R. f. Mantitheos. — R. geg. Philon. 3. Aufl., v. Th. Thalheim. ℳ 1 80 **2.25.**
II. Heft. Reden gegen Alkibiades. — R. geg. Nikomachos. — R. üb. d. Vermögen d. Aristophanes. — R. üb. d. Ölbaum. — R. geg. die Kornhändler. — R. geg. Theomnestos. — R. f. d. Gebrechlichen. — R. geg. Diogeiton. 2. Auflage, von Th. Thalheim. ℳ 1.80 **2.25.**

Lysias' ausgew. Reden. Von H. Frohberger Größere Ausgabe. 3 Bände. [Bd. II u III vergr.]
I. Bd. R. geg. Eratosthenes, Agoratos Verteidigung geg. die Anklage weg Umsturzes d. Verfassung. 2. Aufl. von G. Gebauer. ℳ 4 50.

Platons ausgew. Schriften. Von Chr. Cron, J. Deuschle u. a.
I. Teil Die Verteidigungsrede d. Sokrates. Kriton. Von Chr. Cron. 11. Aufl., von H. Uhle. ℳ 1 — **1.40.**
II. Teil Gorgias. Von J. Deuschle. 4. Aufl., von Chr. Cron. ℳ 2 10 **2.60.**
III. Teil. 1. Heft. Laches. Von Chr. Cron. 5. Aufl. ℳ — 75 **1.20.**
III. Teil. 2. Heft. Euthyphron. Von M. Wohlrab. 4. Aufl. ℳ — 60 **—.90.**
IV. Teil Protagoras. Von J. Deuschle u. Chr. Cron. 5. A., v. E. Bochmann ℳ 1 20 **1.70.**
V. Teil Symposion. 2. Aufl. [3. Aufl. von Schöne u. d. Pr.]
VI. Teil. Phaedon. Von M. Wohlrab. 4. Aufl. ℳ 1 60 **2.10.**
VII. Teil. Der Staat. I. Buch. Von M. Wohlrab. ℳ — 60 **—.90.**
VIII. Teil. Hippias maior. Ed. W. Zilles [In Vorb.]

Plutarchs ausgew. Biographien. Von O. Siefert und Fr. Blaß. 6 Bändchen ℳ 6 20 **9.60.**
I. Bändchen. Philopoemen u. Flamininus. Von O. Siefert. 2. Aufl., von Fr. Blaß ℳ — 90 **1.30.**
II. Bändchen. Timoleon u. Pyrrhos. Von O. Siefert. 2. Aufl., von Fr. Blaß ℳ 1 50 **2.—**
III. Bändchen. Themistokles u. Perikles. Von Fr. Blaß. 2. Aufl. ℳ 1 50 **2.—**
IV. Bändchen. Aristides u. Cato. Von Fr. Blaß. 2. Aufl. ℳ 1 20 **1.70.**
V. Bändchen. Agis u. Kleomenes. Von Fr. Blaß. ℳ — 90 **1.30.**

Quellenbuch, histor., zur alten Geschichte I. Abt. Griechische Geschichte. Von W. Herbst und A. Baumeister 3. Aufl. 1. Heft [Vergr.] 2. Heft ℳ 1 80 **2.30.**

Sophokles. Von G. Wolff und L. Bellermann.
I. Teil. Aias. 5. Aufl. ℳ 1 50 **2.—**
II. — Elektra. 4. Aufl. ℳ 1 50 **2.—**
III. — Antigone. 6. Aufl. ℳ 1 50 **2.—**
IV. — König Oidipus. 5. Aufl. ℳ 1 60 **2.—**
V. — Oidipus auf Kolonos. [Vergr.]

Supplementum lect. Graecae. Von C. A. J. Hoffmann. ℳ 1.50 **2.—**

Testamentum novum Graece. Das Neue Testament. Von Fr. Zelle.
I. Evangelium d. Matthäus Von Fr. Zelle 1 80 **2.25.**
IV. Evangelium d. Johannes. Von B. Wohlfahrt. ℳ 1 50 **2.—**
V. Apostelgeschichte. Von B. Wohlfahrt. ℳ 1 80 **2.25.**

Thukydides. Von G. Böhme u. S. Widmann. 9 Bändchen. [je ℳ 1 20 **1.70.**] ℳ 10 80 **15.30.**

1. Bändchen.	1. Buch.	6. Auflage
2. —	2. —	6. —
3. —	3. —	5. —
4. —	4. —	5. —
5. —	5. —	5. —
6. —	6. —	6. —
7. —	7. —	5. —
8. —	8. —	5. —

9. Bdchn. Einleitung u Register. 5. Aufl.

***Xenophons Anabasis.** Von F. Vollbrecht. 10. (bzw. 9., 8., 7.) Aufl.
Ausgabe m. **Kommentar unter d. Text.**
I. Bdchn. B. I. II. M. 2 Figurentaf. u. 1 Karte ℳ 1 40 **2.—**
II. — B. III. IV. ℳ — 90 **1.20.**
III. — B. V—VII. ℳ 1 60 **2.—**

***Xenophons Anabasis.** Von F. Vollbrecht. B. I—IV. **Text u. Kommentar getrennt.**
Text. M. e. Übersichtskarte. ℳ — .90 **1.20.**
Kommentar. Mit Holzschnitten und Figurentafeln. ℳ 1.35 **1.80.**

— **Kyropädie.** Von L. Breitenbach. 2 Hefte. [je ℳ 1.50 **2.—**] ℳ 3.— **4.—**
I. Heft. Buch I—IV. 4. Auflage, von B. Büchsenschütz.
II. — Buch V—VIII. 3. Aufl.

— **griech. Geschichte.** Von B. Büchsenschütz. 2 Hefte.
I. Heft. Buch I—IV. 6. Aufl. ℳ 1.50 **2.—**
II. — Buch V—VII. 5. Aufl. ℳ 1.80 **2.20.**

— **Memorabilien.** Von Raph. Kühner. 6. Aufl., von Rud. Kühner. ℳ 1.60 **2.20.**

— **Agesilaos.** Von O. Güthling. ℳ 1.50 **2.—**

— **Anabasis u. Hellenika in Ausw.** Mit Einleitung, Karten, Plänen u. Abbild. Text und Kommentar. Von G. Sorof. 2 Bdchn.
I. Bdchn. Anab. Buch 1—4.
Text. ℳ 1.20 **1.50.**
Kommentar. ℳ 1.20 **1.50.**
II. — Anab. Buch 5—7 u. Hellenika.
Text. ℳ 2.— **2.20.**
Kommentar. ℳ 1.40 **1.60.**

b. Lateinische Schriftsteller.

Caesaris belli Gallici libri VII und Hirtii liber VIII. Von A. Doberenz. 9. Aufl., von B. Dinter. 3 Hefte. ℳ 2 55 **4.—**
I. Heft Buch I—III. M. Einleit. u Karte v. Gallien. ℳ —.90 **1.40.**
II — Buch IV—VI. ℳ —.75 **1.20.**
III. — Buch VII u. VIII u. Anhang. ℳ — 90 **1.40.**

— **commentarii de bello civili.** Von A. Doberenz. 5. Aufl., von B. Dinter. ℳ 2 40 **2.90.**

Cicero de oratore. Von K. W. Piderit 6. Aufl., von O. Harnecker 3 Hefte. ℳ 4 80 **6.25.**
I. Heft. Einleit u. Buch I. ℳ 1 80 **2.25.**
II. — Buch II ℳ 1 50 **2.—**
III. — Buch III. M. Indices u. Register z. d. Anmerkungen. ℳ 1 50 **2.—**
Aus Heft III besonders abgedruckt. Erklär. Indices u. Register d. Anmerkgn ℳ — 45.

— — — 5. Aufl., von Fr. Th. Adler In 1 Band. ℳ 4 50.

— **Brutus de claris oratoribus.** Von K. W. Piderit. 3. Aufl., von W. Friedrich. ℳ 2 25 **2.75.**

— **orator.** Von K. W. Piderit. 2. Aufl. ℳ 2.— **2.60.**

— **partitiones oratoriae.** Von K. W. Piderit. ℳ 1.— **1.40.**

*— **Rede f. S. Roscius.** Von Fr. Richter u. A. Fleckeisen. 4. Aufl., von G. Ammon. ℳ 1.— **1.40.**

Cicero div. in Caecilium. Von Fr. Richter. 2. Aufl., von A. Eberhard. ℳ —.45 **—.80.**

— **Reden gegen Verres.** IV. Buch. Von Fr. Richter. 3. Aufl., von A. Eberhard. ℳ 1.50 **2.—**

— — V. Buch. Von Fr. Richter. 2. Aufl., von A. Eberhard. ℳ 1.20 **1.70.**

— **Rede üb. d. Imperium d. Cn. Pompejus.** Von Fr. Richter. 5. Aufl., von A. Eberhard. ℳ —.75 **1.20.**

— **Reden g. Catilina.** Von Fr. Richter. 6. Aufl., von A. Eberhard. ℳ 1.— **1.40.**

— **Rede f. Murena.** Von H. A. Koch. 2. Aufl., von G. Landgraf. ℳ —.90 **1.30.**

— **Rede f. Sulla.** Von Fr. Richter. 2. Aufl., von G. Landgraf. ℳ —.75 **1.20.**

— **Rede f. Sestius.** Von H. A. Koch 2. Aufl., von A. Eberhard. ℳ 1.— **1.40.**

— **Rede f. Plancius.** Von E. Köpke. 3. Aufl., von G. Landgraf. ℳ 1.20 **1.70.**

— **Rede f. Milo.** V. Fr. Richter u. A. Eberhard. 5. Aufl., von H. Nohl. ℳ 1.20 **1.60.**

— **I. u. II. Philipp. Rede.** Von H. A. Koch. 3. Aufl., v. A. Eberhard. ℳ 1.20 **1.70.**

— **I., IV. u. XIV. Philipp. Rede.** Von E. R. Gast. ℳ —.60 **—.90.**

— **Reden f. Marcellus, f. Ligarius u. f. Deiotarus.** Von Fr. Richter. 4. Aufl., von A. Eberhard. ℳ 1.20 **1.70.**

— **Rede f. Archias.** Von Fr. Richter u. A. Eberhard. 5. Aufl., von H. Nohl. ℳ —.50 **—.80.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Cicero, Rede f. Flaccus. Von A. du Mesnil. ℳ 3 60 **4.10.**
— **ausgew. Briefe.** Von J. Frey. 6. Aufl. ℳ 2 20 **3.—**
— **Tusculanae disputationes.** Von O. Heine. 2 Hefte.
 I. Heft. Buch I II. 4. Aufl. ℳ 1 20 **1.70.**
 II. — Buch III—V. 4. Aufl. ℳ 1 65 **2.15.**
*— **Cato maior.** Von C. Meißner. 5. Aufl., von Landgraf. ℳ — 60 **1.—**
— **somnium Scipionis.** Von C. Meißner. 4. Aufl. ℳ — 45 **—.80.**
— **Laelius.** Von C. Meißner. 2. Aufl. ℳ — 75 **1.20.**
— **de finibus bon. et mal.** Von H. Holstein. [Vergr.]
— **de legibus.** Von A. du Mesnil. ℳ 3 90 **4.50.**
— **de natura deorum.** Von A. Goethe. ℳ 2 40 **2.90.**
[—] **Chrestomathia Ciceroniana.** Ein Lesebuch f. mittlere u. obere Gymnasialklassen. Von C. F. Lüders. 3. Aufl., bearb. v. O. Weißenfels. Mit Titelbild. ℳ **2.80.**
[—] **Briefe Ciceros u. s. Zeitgenossen.** Von O. E. Schmidt. I. Heft. ℳ 1 — **1.40.**
Cornelius Nepos, siehe: Nepos.
***Curtius Rufus.** Von Th. Vogel und A. Weinhold. 2 Bändchen.
 I. Bd. B. III—V. 4. A. ℳ 2 40 **2.80.**
 *II. — B. VI—X. 3. A. ℳ 2 60 **3.20.**
[Elegiker.] Anthologie a. d. El. der Römer. Von C. Jacoby. 2. Aufl. 4 Hft. ℳ 3 50 **5.10.**
 1. Heft: Catull. ℳ — 90 **1.30.**
 2. Heft: Tibull. ℳ — 60 **1.—**
 3. Heft: Properz. ℳ 1 — **1.40.**
 4. Heft: Ovid. ℳ 1 — **1.40.**
Horaz, Oden u. Epoden. Von C. W. Nauck. 16. Aufl., v. O. Weißenfels. ℳ 2 25 **2.75.**
[—] Auswahl a. d. griech. Lyrik z. Gebrauch b. d. Erklärg. Horaz. Oden, von Großmann. ℳ — 15.
— **Satiren und Episteln.** Von G. T. A. Krüger. 2 Abteilungen.
 I. Abt. Satiren. 15. Aufl., v. G. Krüger. ℳ 1 80 **2.30.**
 II. — Episteln. 15. Aufl., v. G. Krüger. ℳ 2.— **2.50.**
— **Sermonen.** Von A. Th. Fritzsche. 2 Bände. ℳ 4 40 **5.10.**
 I. Bd. Der Sermonen Buch I. ℳ 2 40 **2.90.**
 II. — Der Sermonen Buch II. ℳ 2 — **2.50.**
Livius, ab urbe condita libri.
 Lib. 1. Von M. Müller. 2. Aufl. ℳ 1 50 **2.—**
 Lib. 2. Von M. Müller. ℳ 1 50 **2.—**
 Lib. 3. Von F. Luterbacher. ℳ 1 20 **1.70.**
 Lib. 4. Von F. Luterbacher. ℳ 1 20 **1.70.**
 Lib. 5. Von F. Luterbacher. ℳ 1 20 **1.70.**
 Lib. 6. Von F. Luterbacher. ℳ 1 20 **1.70.**

Livius, ab urbe condita libri.
 Lib. 7. Von F. Luterbacher. ℳ 1 20 **1.70.**
 Lib. 8. Von F. Luterbacher. ℳ 1 20 **1.70.**
 Lib. 9. Von F. Luterbacher. ℳ 1 20 **1.70.**
 Lib. 10. Von F. Luterbacher. ℳ 1 20 **1.70.**
 Lib. 21. Von E. Wölfflin. 5. Aufl. ℳ 1 25 **1.70.**
 Lib. 22. Von E. Wölfflin. 4. Aufl. ℳ 1 20 **1.70.**
 *Lib. 23. Von F. Luterbacher. 2. Aufl. ℳ 1 20 **1.70.**
 Lib. 24. Von H. J. Müller. 2. Aufl. ℳ 1 35 **1.80.**
 Lib. 25. Von H. J. Müller. ℳ 1 20 **1.70.**
 Lib. 26. Von F. Friedersdorff. ℳ 1 20 **1.70.**
 Lib. 27. Von F. Friedersdorff. ℳ 1 20 **1.70.**
 Lib. 28. Von F. Friedersdorff. ℳ 1 20 **1.70.**
 Lib. 29. Von F. Luterbacher. ℳ 1 20 **1.70**
 Lib. 30. Von F. Luterbacher. ℳ 1 20 **1.70.**
Nepos. Von J. Siebelis-Jancovius. 12. Aufl., von O. Stange. Mit 3 Karten. ℳ 1 20 **1.70.**
— Von H. Ebeling. ℳ — 75.
— Ad historiae fidem rec. et usui scholarum accom. Ed. F. Ortmann. Editio V. ℳ 1 — **1.40.**
Ovidii metamorphoses. Von J. Siebelis u. Fr. Polle. 2 Hefte. je ℳ 1 50 **2.—** ℳ 3 — **4.—**
 I. Heft. Buch I—IX. 17. Aufl.
 II. — Buch X—XV. 14. Aufl.
— **fastorum libri VI.** Von H. Peter. 2 Abteilungen.
 I. Abt. Text u. Kommentar. 4. Aufl. ℳ 2 80 **3.20.**
 II. — Krit. u. exeget. Ausführungen. 3. Aufl. ℳ — 90 **1.30.**
— **ausgew. Gedichte** m. Erläut. für den Schulgebr. Von H. Günther. ℳ 1 50 **2.—**
Phaedri fabulae. Von J. Siebelis und F. A. Eckstein. 6. Aufl., v. Fr. Polle. ℳ — 75 **1.20.**
Plautus' ausgewählte Komödien. Von E. J. Brix. 4 Bdchn.
 I. Bdchn. Trinummus. 5. Aufl., von M. Niemeyer. ℳ 1 60 **2.—**
 II. — Captivi. 5. Aufl. ℳ 1.— **1.40.**
 III. — Menaechmi. 4. Auflage, von M. Niemeyer. ℳ 1.— **1.40.**
 IV. — Miles gloriosus. 3. Auflage. ℳ 1 80 **2.30.**
Plinius' d. J. ausgewählte Briefe. Von A. Kreuser. ℳ 1 50 **2.—**
***Quellenbuch,** histor., zur alten Geschichte. II. Abt. Römische Geschichte. Von A. Weidner. 2. Aufl. 1. Heft. ℳ 1 80 **2.30.** 2. Heft. ℳ 2 40 **3.—** 3. Heft. ℳ 2 70 **3.30.**

Quintiliani institut. orat. liber X. Von G. T. A. Krüger. 3. Aufl., von G. Krüger. ℳ 1 — **1.40.**
Sallusti Crispi bell. Catil., bell. Iugurth., oratt. et epist. ex historiis excerptae. Von Th. Opitz. 3 Hefte. ℳ 2.05 **3.20.**
 I. Heft: **Bellum Catilinae.** ℳ — 60 **1.—**
 II. — **Bellum Iugurthinum.** ℳ 1.— [**1.40.**
 III. — **Reden u. Briefe a. d. Historien.** ℳ — 45 **—.80.**
Tacitus' Historien. Von K. Heraeus. 2 Teile. ℳ 4 30 **5.40.**
 I. Teil. Buch I u. II. 5. Aufl. ℳ 2 20 **2.80.**
 II. — Buch III—V. 4. Auflage, von W. Heraeus. ℳ 2 10 **2.60.**
— **Annalen.** Von A. Draeger. 2 Bände. ℳ 5 70 **7.50.**
 *I. Band. 1. Heft. (Buch 1 u. 2.) 7. Aufl., von W. Heraeus. ℳ 1 50 **2.—**
  2. Heft. [Buch 3—6.] 6. Aufl., von F. Becher. ℳ 1.50 **2.—**
 II. — 2 Hefte: Buch XI—XIII. Buch XIV—XVI. 4. Aufl., von F. Becher. je ℳ 1 35 **1.75.**
***Tacitus. Agricola.** Von A. Draeger. 6. Aufl., von W. Heraeus. ℳ —.80 **1.20.**
— **Dialogus de oratoribus.** Von G. Andresen. 3. Aufl. ℳ —.90 **1.30.**
*— **Germania.** Von E. Wolff. 2. Aufl. ℳ 1 40 **1.80.**
Terentius, ausgewählte Komödien. Von C. Dziatzko.
 I. Bändchen. Phormio. 3. Aufl., von E. Hauler. ℳ 2.40. **2.90.**
 II. — Adelphoe. 2. Aufl., von R. Kauer. ℳ 2.40 **2.90.**
Vergils Aeneide. Von K. Kappes. 4 Hefte.
 I. Heft. Buch I—III. 6. Aufl. ℳ 1.40 **1.90.**
 II. — Buch IV, V, VI. 4. Aufl., von E. Wörner. 3 Abt. je ℳ —.50 **—.80.**
 II. — Buch IV—VI (4. Aufl.) in 1 Band ℳ **2.—**
 III. — Buch VII—IX. 3. Aufl. ℳ 1.20 **1.70.**
 IV. — Buch X, XI, XII. 3. Aufl., von M. Fickelscherer. 3 Abt. je ℳ —.50 **—.80.**
 IV. — Buch X—XII (3. Aufl.) in 1 Band. ℳ **2.—**

6. Schultexte der „Bibliotheca Teubneriana". [gr. 8. geb.]

Die Schultexte der „Bibliotheca Teubneriana" bieten in denkbar bester Ausstattung zu wohlfeilem Preise den Zwecken der Schule besonders entsprechende, in keiner Weise aber der Tätigkeit des Lehrers vorgreifende, unverkürzte und zusatzlose Texte. Sie geben daher einen auf kritischer Grundlage ruhenden, aber aller kritischen Zeichen sich enthaltenden, in seiner inneren wie äußeren Gestaltung vielmehr inhaltliche Gesichtspunkte zum Ausdruck bringenden 'lesbaren' Text. Die Schultexte enthalten als Beigaben eine Einleitung, die in abrißartiger Form das Wichtigste über Leben und Werke des Schriftstellers sowie über sachlich im Zusammenhange Wissenswertes bietet; ferner gegebenenfalls eine Inhaltsübersicht oder Zeittafel (jedoch keine Dispositionen) sowie ein Namenverzeichnis, das außer geographischen und Personennamen auch sachlich wichtige Ausdrücke enthält, bzw. kurz erklärt.

Demosthenes' neun Philipp. Reden. Von Th. Thalheim. ℳ **1.—**
***Herodot B. I—IV.** Von A. Fritsch. ℳ **2.40.**
— **B. V—IX.** Von A. Fritsch. ℳ **2.—**
Lysias' ausgew. Reden. Von Th. Thalheim. ℳ **1.—**
Thukydides B. I—III. Von S. Widmann. ℳ **1.80.**
 Einzeln: Buch I, Buch II. je ℳ **1.—**
— **B. VI—VIII.** Von S. Widmann. ℳ **1.80.**
***Xenophons Anabasis.** Von W. Gemoll. 3. Aufl. ℳ **1.60.**
*— — Buch I—IV. 2. Aufl. ℳ **1.10.**
— **Memorabilien.** Von W. Gilbert. ℳ **1.10.**

Caesar de bello Gallico. Von J. H. Schmalz. ℳ **1.20.**
Ciceros Catilinar. Reden. Von C. F. W. Müller. ℳ **—.55.**
— **Rede üb. d. Oberbefehl des Cn. Pompeius.** Von C. F. W. Müller. ℳ **—.55.**
Ciceros Rede f. Milo. Von C. F. W. Müller. ℳ **—.55.**
— **Rede für Archias.** Von C. F. W. Müller. ℳ **—.40.**
— **Rede für Roscius.** Von G. Landgraf. ℳ **—.60.**
— **Reden geg. Verres. IV. V.** Von C. F. W. Müller. ℳ **1.—**
Horaz. Von G. Krüger. ℳ **1.80.**
Livius Buch I u. II (u. Auswahl a. Buch III u. V). Von K. Heraeus. ℳ **2.—**
— **Buch XXI—XXIII.** Von M. Müller. ℳ **1.60.**
Ovids Metamorphosen in Auswahl. Von O. Stange. ℳ **2.—**
Sallusts Catilinar. Verschwörung. Von Th. Opitz. ℳ **—.55.**
— **Jugurthin. Krieg.** Von Th. Opitz. ℳ **—.80.**
 Beides zusammengeb. ℳ **1.20.**
Vergils Äneide. Von O. Güthling. ℳ **2.—**

Verschiedene Ausgaben für den Schulgebrauch.

Opitz, Th., u. A **Weinhold,** Chrestomathie aus Schriftstellern der sogenannten silbernen Latinität. ℳ 2.80 3.40.

Auch in 5 Heften: I. Heft ℳ 1.40. II.—V. Heft je ℳ —.60 1.—

I. Heft. Suetonius, Velleius und Florus. III. Heft. Plinius d. A. und Vitruvius.
II. — Tacitus, Iustinus, Curtius, Valerius Maximus und Plinius d. J. IV. — Seneca und Celsus.
V. — Quintilianus.

Tirocinium poeticum. Erstes Lesebuch aus lateinischen Dichtern. Zusammengestellt und mit kurzen Erläuterungen versehen von Johannes Siebelis. 18. Auflage, von Otto Stange. ℳ 1.20. Mit Wörterbuch von A. Schaubach. ℳ 1.60.

Ciceros philosophische Schriften. Auswahl f. d. Schule nebst einer Einleitung in die Schriftstellerei Ciceros und in die alte Philosophie von Professor Dr. O. Weißenfels. Mit Titelbild. ℳ 2.— **2.60.**

— — in einzelnen mit Vorbemerkungen usw. versehenen Heften:
1. Heft: Einleitung in die Schriftstellerei Ciceros und die alte Philosophie. Mit Titelbild. kart. ℳ —.90.
2. Heft: De officiis libri III. kart. ℳ —.60.
3. Heft: Cato Maior de senectute. kart. ℳ —.30.
4. Heft: Laelius de amicitia. kart. ℳ —.30.
5. Heft: Tusculanarum disputationum libri V. kart. ℳ —.60.

Ciceros philosophische Schriften.
6. Heft: De natura deorum libri III und de finibus bonorum et malorum I, 9—21. kart. ℳ —.30.
7. Heft: De re publica. kart. ℳ —.30.

— **rhetorische Schriften.** Auswahl f. d. Schule nebst Einleitung u. Vorbemerkungen von Prof. Dr. O. Weißenfels. ℳ 1.80 **2.40.**

— — in einzelnen mit Vorbemerkungen usw. versehenen Heften:
1. Heft: Einleitung in die rhetorischen Schriften Ciceros nebst einem Abriß der Rhetorik. kart. ℳ 1.—
2. Heft: De oratore und Brutus. Ausgewählt, mit Vorbemerkungen und Analysen. kart. ℳ 1.—
3. Heft: Orator. Vollständiger Text nebst Analyse. kart. ℳ —.60.

7. B. G. Teubners Schülerausgaben griech. u. lat. Schriftsteller.

[gr. 8. geb.]

Jedes Bändchen zerfällt in 3 Hefte:

1. **Text** enthält diesen in übersichtlicher Gliederung, mit Inhaltsangaben über den Hauptabschnitten und am Rande, nebst den Karten und Plänen;
2. **Hilfsheft** enthält die Zusammenstellungen, die die Verwertung der Lektüre unterstützen sollen, nebst den erläuternden Skizzen und Abbildungen.
3. **Kommentar** enthält die fortlaufenden Erläuterungen, die die Vorbereitung erleichtern sollen.

2/3. als **Erklärungen** auch zusammengebunden erhältlich.

Die Sammlung soll wirkliche „Schülerausgaben" bringen, die den Bedürfnissen der Schule in dieser Richtung in der Einrichtung wie der Ausstattung entgegenkommen wollen, in der Gestaltung des „Textes", wie der Fassung der „Erklärungen", die sowohl Anmerkungen als Zusammenfassungen bieten, ferner durch das Verständnis fördernde Beigaben, wie Karten und Pläne, Abbildungen und Skizzen.

Das Charakteristische der Sammlung ist das zielbewußte Streben nach organischem Aufbau der Lektüre durch alle Klassen und nach Hebung und Verwertung der Lektüre nach der inhaltlichen und sprachlichen Seite hin, durch Einheit der Leitung, Einmütigkeit der Herausgeber im ganzen bei aller Selbständigkeit im einzelnen, wie sie deren Namen verbürgen, und ernstes Bemühen, wirklich Gutes zu bieten, seitens des Verlegers.

Ziel und Zweck der Ausgaben sind, sowohl den Fortschritt der Lektüre durch Wegräumung der zeitraubenden und nutzlosen Hindernisse zu erleichtern, als die Erreichung des Endzieles durch Einheitlichkeit der Methode und planmäßige Verwertung der Ergebnisse zu sichern.

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

*Aristoteles (Auswahl), s.: Philosophen.

Demosthenes, ausgew. politische Reden. Von H. Reich.
*1. Text. 2. Aufl. ℳ **1.20.**
2. Hilfsheft. ℳ **1.—**
3. Kommentar. I. II. steif geb. je ℳ —.80. Zus. in 1 Bd. geb. ℳ **1.40.**
2/3. Erklärungen. ℳ **2.20.**

*Epiktet, Epikur (Auswahl), siehe: Philosophen.

Herodot in Auswahl. Von K. Abicht.
*1. Text. 5. Aufl. M. Karte u. 4 Plänen im Text. ℳ **1.80.**
2. Hilfsh. M. Abb. i. Text. ℳ —.80.
3. Komment. 2. Aufl. ℳ **1.80.**
2/3. Erklärungen. ℳ **2.40.**
|| *Text B. Mit Einleitung. 3. Aufl. ℳ **2.—** Dazu Kommentar. 2. Aufl. ℳ **1.80.**

Homer. I: Odyssee. Von O. Henke.
*1. Text. 2 Bdchn.: B. 1—12. 4. Aufl. B. 13—24. 4. Aufl. Mit 3 Karten. je ℳ **1.60.** — B. 1—24 in 1 Band ℳ **3.20.**
2. Hilfsheft. 3. Aufl. Mit zahlr. Abb. ℳ **2.—**
*3. Kommentar. 4. Aufl. 2 Hefte. steif geh. je ℳ 1.20. Zus. in 1 Bd. geb. ℳ **2.—** Inhaltsübersicht (nur direkt) ℳ —.05.

— **II: Ilias.** Von O. Henke.
1. Text. 3. Aufl. 2 Bdchn.: B. 1—13. — *B. 14—24. Mit 3 Karten. je ℳ **2.—** B. 1—24 in 1 Band ℳ **4.—**
2. Hilfsheft. 2. Aufl. Mit zahlr. Abb. ℳ **2.—**
3. Kommentar. 2. Aufl. 2 Hefte. steif geh. ℳ 1.60 u. ℳ 1.20. Zusammen in 1 Bd. geb. ℳ **2.40.**

*Lucian (Auswahl), siehe: Philosophen.

*Marcus Aurelius (Auswahl), siehe: Philosophen.

*[**Philosophen.**] Auswahl a. d. griech. Phil.
I. Teil: Auswahl aus Plato. Von O. Weißenfels.
Ausgabe A. Text. 2. Aufl. ℳ **1.80.** Kommentar. ℳ **1.60.**
Ausgabe B (ohne Apologie, Kriton und Protagoras). Text. ℳ **1.40.** Kommentar. ℳ **1.40.**
*II. Teil: Auswahl aus Aristoteles und den nachfolgenden Philosophen (Aristoteles, Epiktet, Marcus Aurelius, Epikur, Theophrast, Plutarch, Lucian). Text. ℳ **1.20.** Kommentar. ℳ **1.20.**

Platons Apologie u. Kriton nebst Abschn. a. d. Phaidon u. Symposion. Von F. Rösiger.
1. Text. steif geb. ℳ —.80.
2. Hilfsheft. ℳ **1.—**
3. Kommentar. steif geh. ℳ —.80.
2/3. Erklärungen. ℳ **1.60.**

*[—] Auswahl a. Pl., siehe: Philosophen.

*Plutarch (Auswahl), siehe: Philosophen.

Sophokles' Tragödien. Von C. Conradt.
1. Text: I. Antigone. 2. Auflage. Mit Titelbild. ℳ —.70. II. König Ödipus. ℳ —.80. III. Aias. ℳ —.80. Text I u. II zus.-geb. ℳ **1.10.**
2. Hilfsheft. 2. Aufl. ℳ —.70.
3. Kommentar: I. Antigone. 2. A. ℳ —.70. *II. König Ödipus. 2. Aufl. ℳ —.80. III. Aias. ℳ —.80.
2/3. Erklärungen (Hilfsheft u. Kommentar I u. II zus.-geb.). ℳ **1.60.**

*Theophrast (Auswahl), s.: Philosophen.

Thukydides i. Ausw. Von E. Lange.
1. Text. 2. Aufl. Mit Titelbild u. 3 Karten. ℳ **2.40.**
2. Hilfsh. Mit Abb. i. Text. ℳ —.70.
3. Komment. ℳ **1.60.**
2/3. Erklärungen. ℳ **2.—**
Ausgabe in 2 Teilen:
I. B. I—V. a. Text ℳ **1.60.** b. Kommentar. ℳ **1.—**
II. B. VI—VIII. a. Text. ℳ **1.10.** b. Kommentar. ℳ **1.—**
III. Zeittafel, Namenverz. u. Karten, z. beid. Teil. 2. Aufl. ℳ —.50.
|| Text B. Mit Einleit. 2. Aufl. ℳ **2.80.** Dazu Kommentar. ℳ **1.60.**

Xenophons Anabasis i. Ausw. Von G. Sorof.
1. Text. 6. Aufl. Mit Karte u. Plänen im Text. ℳ **1.80.**
2. Hilfsheft. 2. Aufl. Mit Abb. im Text. ℳ —.80.
3. Komment. 5. Aufl. ℳ **1.40.**
2/3. Erklärungen. 2. Aufl. ℳ **1.80.**
*|| Text B. Mit Einleit. 6. Aufl. ℳ **2.—** Dazu Kommentar. 4. Aufl. ℳ **1.40.** Wörterbuch. ℳ **1.20.**

— **Hellenika in Auswahl.** Von G. Sorof.
*1. Text. 3. Aufl. Mit Karte u. Plänen im Text. ℳ **1.80.**
2/3. Kommentar. Mit Einleitung. 2. Aufl. ℳ **1.—**

— **Memorabilien in Auswahl.** Von F. Rösiger.
1. Text. ℳ **1.—**
3. Kommentar. steif geh. ℳ —.80.

Caesars Gallischer Krieg. Von F. Fügner.
1. Text. 7. Aufl. Mit 3 Karten, sowie 8 Plänen u. 3 Abb. im Text. ℳ **1.80.**
*2. Hilfsheft. 5. Aufl. Mit Abb. im Text. ℳ **1.20.**
3. Komment. 6. Aufl. ℳ **1.60.**
2/3. Erklärungen. ℳ **2.40.**
Auch in 2 Heften. 1. Heft (Buch 1—4); 2. Heft (Buch 5—7). je ℳ —.80.
|| Text B. M. Einleitg. 7. Aufl. ℳ **2.—** Dazu Kommentar. 5. Aufl. ℳ **1.60.**

— **Bürgerkrieg.** Von F. Fügner.
1. Text. Mit 2 Karten. ℳ **1.60.**
2. Hilfsheft: siehe Gall. Krieg.
3. Kommentar. ℳ **1.20.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Ciceros Catilinar. Reden u. Rede de imperio. Von C. Stegmann.
1. **Text.** 5. Auflage. Mit Titelbild u 3 Karten. ℳ 1.10.
*2. **Hilfsheft.** 3. Aufl. ℳ 1.20.
*3. **Kommentar.** 4. Aufl. ℳ —.90.
2 3. **Erklärungen.** ℳ 1.80.
|| **Text B.** M. Einleit. 5. Aufl. ℳ 1.35.
Dazu **Kommentar.** 3. Aufl. ℳ —.80.

— **Rede für S. Roscius und Rede für Archias.** Von H. Hänsel
*1. **Text.** 2. Aufl. ℳ —.80.
*2 3. **Kommentar.** Mit Einleitung ℳ —.60.

*— **Reden für Q. Ligarius und für den König Deiotarus.** Von C. Stegmann.
1. **Text.** ℳ —.60.
*3. **Kommentar.** Mit Einleitung ℳ —.60.

— **Cato maior de senectute.** Von O. Weißenfels
1. **Text.** steif geh ℳ —.50
3. **Kommentar.** steif geh. ℳ —.50

— **Philosoph. Schriften in Auswahl.** Von O. Weißenfels.
*1. **Text.** 2. Aufl. ℳ 1.60.
2. **Hilfsh.** ℳ —.60.
3. **Komment.** 2. Aufl. ℳ 1.—
2 3. **Erklärungen.** ℳ 1.60.

— **Verrinen.** Buch IV u. V Von C. Bardt
1. **Text.** ℳ 1.20.
3. **Kommentar.** ℳ 1.40.

[—] **Ausgew. Briefe aus Ciceronischer Zeit.** Von C. Bardt.
1. **Text.** 2. Aufl. Mit Karte ℳ 1.80.
2. **Hilfsheft.** steif geh. ℳ —.60.
3. **Kommentar** (verkürzte Ausg.). ℳ 2.40.
Kommentar (erweiterte Ausgabe) Mit Einleitung.
I. Heft: Brief 1—61. ℳ 1.80 **2.20.**
II. Heft: Brief 62—114. ℳ 1.60 **2.—**

Horatius, Gedichte. Von G. Schimmelpfeng.
1. **Text.** 2. Aufl. Mit Karte u. Plan ℳ 2.—
*2. **Hilfsheft.** [In Vorb.]
*3. **Kommentar.** 2. Aufl. ℳ 1.80.

Livius, Römische Geschichte im Auszuge. Von F. Fügner.
I. Der zweite punische Krieg
1. **Text.** 3. Aufl. Mit 4 Karten. ℳ 2.—
2. **Hilfsheft** (zu I u. II). ℳ 2.—
*3. **Kommentar.** 2 Hefte.
I. Heft: Buch 21—22. 3. Aufl. ℳ 1.20.
II. Heft: Buch 23—30. 2. Aufl. ℳ 1.40.
II. Auswahl aus der 1. Dekade
*1. **Text.** 2. Aufl. ℳ 1.60.
2. **Hilfsheft** (zu I u. II). ℳ 2.—
3. **Kommentar.** Buch 1—10. ℳ 1.60.
Verkürzte Auswahl aus der 1. u. 3. Dekade.
1. **Text.** 2. Aufl. ℳ 2.20.
*2. **Hilfsheft.** ℳ 2.—
3. **Kommentar.** I. Heft. Buch 1—10. ℳ 1.40.
II. Heft. Buch 21—30. ℳ 1.60.

Nepos' Lebensbeschreibungen in Auswahl. Von F. Fügner.
1. **Text.** 5. Aufl. M. 3 Karten. ℳ 1.—
2. **Hilfsheft.** 5. Aufl. Mit Abbild. i. Text. ℳ 1.—
3. **Komment.** 4. Aufl. ℳ —.90.
2 3. **Erklärungen.** ℳ 1.40.

Ovids Metamorphosen in Auswahl. Von M. Fickelscherer
*1. **Text.** 5. Auflage. ℳ 1.20.
*2. **Hilfsheft.** 3. Aufl. M. Abbild. im Text ℳ 1.20.
3. **Komment.** 5. Aufl. ℳ 1.40.
2 3. **Erklärungen.** ℳ 2.20.
Wörterbuch. 4. Aufl. steif geh. ℳ —.50
*|| **Text B.** M. Einleitg. 5. Aufl. ℳ 1.35.
Dazu **Kommentar.** 5. Aufl. ℳ 1.40.

Sallusts Catilinar. Verschwörung. Von C. Stegmann
1. **Text.** 2. Aufl. Mit Karte ℳ —.80.
2 3. **Erklärungen.** 2. Aufl. ℳ —.60.

* — **Jugurthin. Krieg.** Von C. Stegmann
*Text. Mit Karte ℳ —.80.
*Kommentar. ℳ 1.—

Tacitus' Annalen i. Ausw. u. d. Bataveraufstand unt. Civilis. Von C. Stegmann
*1. **Text.** Mit 4 Karten u. 1 Stammtafel 2. Aufl. ℳ 2.40.
2. **Hilfsheft.** ℳ 1.80.
3. **Komment.** ℳ 1.40.
2 3. **Erklärungen.** ℳ 2.80.
Ausgabe in 2 Teilen.
*I Ann. B. 1—6 a) Text. 2. Aufl. ℳ 1.20. b) Kommentar. ℳ 1.—
II Ann. B. 11—16. Historien B. IV V a) Text. ℳ —.80. b) Kommentar ℳ —.80.
III Zeittafel, Namenverz. u. Kart., z. beid. Teilen. ℳ —.80.

— **Agricola.** Von O. Altenburg
1. **Text.** ℳ —.60.
2 3. **Erklärungen.** steif geh. ℳ —.80

— **Germania.** Von O. Altenburg
1. **Text.** ℳ —.60.
2 3. **Erklärungen.** steif geh. ℳ —.80

Vergils Aeneide i. Ausw. Von M. Fickelscherer
1. **Text mit Einleitung.** 3. Aufl. Mit Karte. ℳ 1.40.
*3. **Kommentar.** 3. Aufl. ℳ 1.80.

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

B. Zu den griechischen und lateinischen Schriftstellern. Auswahl.

1. Zu den griechischen Schriftstellern.

Aeschylus
Dindorf, Guil., lexicon Aeschyleum Lex.-8. 1873. ℳ 16.—
Richter, P., zur Dramaturgie des A. gr. 8. 1892. ℳ 6.50.
Westphal, R., Proleg. z. A.' Tragödien gr. 8. 1869. ℳ 5.—

Aristarchus
Ludwich, A., Ar.'s Homer. Textkritik. 2 Teile. gr. 8. 1884/85. ℳ 28.—

Aristophanes
Müller-Strübing, Ar. u. d. histor. Kritik. gr. 8. 1873. ℳ 16.—
Roemer, A., Studien z. Ar. u. den alten Erklärern dess. I. Teil. gr. 8. 1902. ℳ 8.—
Zacher, K., die Handschriften u. Klassen der Aristophanesscholien. gr. 8. 1889. ℳ 6.—

Aristoteles
Heitz, E., die verlorenen Schriften des Ar. gr. 8. 1865. ℳ 6.—

Bucolici
Hiller, E., Beiträge z. Textgesch. d. gr. Bukoliker. gr. 8. 1888. ℳ 3.20.

Demosthenes.
Fox, W., die Kranzrede d. D., m. Rücksicht a. d. Anklage d. Aschines analysiert u. gewürdigt. gr. 8. 1880. ℳ 5.60.
Preuß, S., index Demosthenicus. gr. 8. 1892. ℳ 10.—
Schaefer, A., D. und seine Zeit. 2. Ausg. 3 Bände. gr. 8. 1885—1887. ℳ 30.—

Etymologica
Reitzenstein, R., Geschichte d. griech. E. gr. 8. 1896. ℳ 18.—

Herondas
Crusius, O., Unters. z. d. Mimiamben d. H. gr. 8. 1892. ℳ 6.—

Hesiodus
Dimitrijevič, M. R., studia Hesiodea. gr. 8. 1900. ℳ 6.—
Steitz, Aug., die Werke und Tage d. H. nach ihrer Komposition. gr. 8. 1869. ℳ 4.—

Homerus.
Autenrieth, G., Wörterbuch zu den Homer. Gedichten. 11. Aufl., von Kaegi. gr. 8. 1908. ℳ **3.60.**
Frohwein, E., verbum Homericum. gr. 8. 1881. ℳ 3.60.
Gehring, A., index Hom. Lex.-8. 1891. ℳ 16.—
Gladstone's, W. E., Homerische Studien, frei bearbeitet von A. Schuster. gr. 8. 1863. ℳ 9.—

Homerus.
Kammer, E., die Einheit der Odyssee. gr. 8. 1873. ℳ 16.—
La Roche, J., die Homerische Textkritik im Altertum. gr. 8. 1866. ℳ 10.—
Lexicon Homericum, ed. H. Ebeling. 2 voll. Lex.-8. 1874/1885. Vol. I. ℳ 42.—, Vol. II. ℳ 18.—
Ludwich, A., die Homervulgata als voralexandrinisch erwiesen. gr. 8. 1898. ℳ 6.—
Noack, F., Homerische Paläste. gr. 8. 1903. ℳ 2.80 **3.80.**
Nutzhorn, F., die Entstehungsw. d. Hom. Gedichte. gr. 8. 1869. ℳ 5.—
Volkmann, R., die Wolfschen Prolegomena. gr. 8. 1874. ℳ 8.—

Isocrates.
Preuß, S., index Isocrateus. gr. 8. 1904. ℳ 8.—

Lucian
Helm, R., L. und Menipp. gr. 8. 1906. ℳ 10.— **13.—**

Oratores.
Blaß, Fr., die attische Beredsamkeit. 3 Abt. 2. Aufl. gr. 8. I. 1887. ℳ 14.— **16.—** II. 1892. ℳ 14.— **16.—** III 1. 1893. ℳ 16.— **18.—** III 2. 1898. ℳ 12.— ℳ **14.—**

Pindarus.
Rumpel, J., lexicon Pindaricum. gr. 8. 1883. ℳ 12.—

Photios.
Reitzenstein, R., Der Anfang des Lexikons des Photios. Mit 2 Tafeln in Lichtdruck. gr. 8. 1907. ℳ 7.— **9.50.**

Plato.
Finsler, G., Platon und die aristotelische Poetik. gr. 8. 1900. ℳ 6.—
Immisch, O., philologische Studien zu Pl. I. Heft. Axiochus. gr. 8. 1896. ℳ 3.— II. Heft. De recens. Platon. praesidiis atque rationibus. gr. 8. 1903. ℳ 3.60.
***Raeder,** H., Pl.'s philosophische Entwickl. gr. 8. 1905. ℳ 8.— **10.—**
Ritter, C., Pl. Gesetze. Darstellung des Inhalts. 8. 1896. ℳ 3.20. Kommentar zum griech. Text. ℳ 10.—
Schmidt, H., kritischer Kommentar zu P. Theätet. gr. 8. 1877. ℳ 4.—
— exegetischer Komment. z. P. Theätet. gr. 8. 1880. ℳ 3.20.
Wohlrab, M., vier Vorträge über Pl. 8. 1879. ℳ 1.60.

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Poetae comici.

Zieliński, Th., Gliederung der altattisch. Komödie. gr. 8. 1885. ℳ 10.—

Sophocles.

Plüß, Th., S.' Elektra. Eine Auslegung. gr. 8. 1891. ℳ 3.—

Theocritus.

Rumpel, J., lexicon Theocriteum. gr. 8. 1879. ℳ 8.—

Thucydides.

Herbst, L., zu Th. Erklärungen und Wiederherstellungen. I. Reihe. Buch I bis IV. gr. 8. 1892. ℳ 2.80. II. Reihe. Buch V—VIII. gr. 8. 1893. ℳ 3.60.

Stahl, I. M., quaestiones grammaticae ad Th. pertinentes. Auctas et correctas iterum edidit St. gr. 8. 1886. ℳ 1.60.

2. Zu den lateinischen Schriftstellern.

Caesar, C. Iulius.

Ebeling, H., Schulwörterbuch zu Caesar. 6. Aufl. gr. 8. 1907. ℳ **1.80.**

Menge et **Preuß**, lexicon Caesarianum. Lex.-8. 1885/90. ℳ 18.—

Cicero, M. Tullius.

Schmidt, O. E., der Briefwechsel des C. gr. 8. 1893. ℳ 12.—

Zieliński, C., im Wandel der Jahrhunderte. 8. 2. Aufl. 1907. ℳ 7.— **8.—**

Horatius.

Friedrichs, J. G., Q. Horatius Flaccus. Phil. Unters. gr. 8. 1894. ℳ 6.—

Keller, O., Epilegomena zu H. 3 Teile. gr. 8. (je ℳ 8.—) ℳ 24.— I. Teil. 1879. II. u. III. Teil. 1880.

Müller, L., Q. Horatius Flaccus. 8. 1880. ℳ 2.40.

Plüß, Th., Horazstudien. Alte und neue Aufsätze über Horazische Lyrik. gr. 8. 1882. ℳ 6.—

***Stemplinger**, Ed., das Fortleben der H.'schen Lyrik seit der Renaissance. gr. 8. 1906. ℳ 8.— **9.—**

Iuris consulti.

Kalb, W., Roms Juristen nach ihrer Sprache. gr. 8. 1890. ℳ 4.—

Lucilius.

Müller, L., Leben u. Werke des C. Lucilius. gr. 8. 1876. ℳ 1.20.

Ovidius.

Siebelis-Polle, Wörterbuch zu O's. Metamorphosen. 5. Aufl. gr. 8. 1893. ℳ 4.40 **4.80.**

Stange, O., kleines Wörterbuch zu O.'s Metamorphosen. gr. 8. 1899. ℳ **2.50.**

Tolkiehn, J., quaest. ad. Heroides O. spect. gr. 8. 1888. ℳ 2.80.

Plautus.

Lexicon Plautinum conscripsit Gonzalez Lodge. gr. 8. Vol. I. Fasc. 1-5 je ℳ 7.20.

Ritschl, Fr., prolegomena de rationibus emendationis Plautinae. gr. 8. 1880. ℳ 4.—

Tacitus.

Draeger, A., über Syntax und Stil des T. 3. Aufl. gr. 8. 1882. ℳ 2.80.

Gerber et Greef, lexicon Taciteum. Lex.-8 1877—1903. ℳ 64.—

Vergilius.

Comparetti, V. im Mittelalter. gr. 8. 1875. ℳ 6.—

Heinze, R., Vergils epische Technik. 2. Aufl. gr. 8. 1908 ℳ 12.— **14.—**

Plüß, V. und die epische Kunst. gr. 8. 1884. ℳ 8.—

***Skutsch**, F., aus V.'s Frühzeit. gr. 8. 1901. ℳ 4.— **4.60.**

*—— Gallus u. V. (A. V.'s Frühzeit, II. Teil). gr. 8. 1906. ℳ 5.— **5.60.**

Sonntag, M., V. als bukolischer Dichter. gr. 8. 1891. ℳ 5.—

Weidner, A., Kommentar zu V.'s Aeneis. B. I u. II. gr. 8. 1869. ℳ 8.—

C. Wichtige Handbücher und neuere Erscheinungen aus dem Gebiete der klassischen Philologie.

Die auf einzelne Schriftsteller (oder Literaturgattungen) bezüglichen Schriften s. o. S. 13 ff.

Archiv für Papyrusforschung und verwandte Gebiete, hrsg. von U. Wilcken. Jährlich 4 Hefte. ℳ 24.—

Archiv für Religionswissenschaft. Nach A. Dieterich. Herausg. von Richard Wünsch. Jährl. 4 Hefte. ℳ 16.—

Neue Jahrbücher für das klassische Altertum, Geschichte und deutsche Literatur und für Pädagogik. Hrsg. von J. Ilberg und B. Gerth. Preis für den Jahrgang von 10 Heften ℳ 30.—

Byzantinische Zeitschrift. Unter Mitwirkung vieler Fachgenossen hrsg. von K. Krumbacher. Preis für den Band von jährlich 4 Heften ℳ 20.—

Die griechische und lateinische Literatur und Sprache. Bearbeitet von U. v. Wilamowitz-Moellendorff, K. Krumbacher, J. Wackernagel, Fr. Leo, E. Norden, Fr. Skutsch. 2. Auflage. (Die Kultur der Gegenwart. Ihre Entwicklung und ihre Ziele. Herausg. von Prof. Paul Hinneberg. Teil I, Abt. 8.) ℳ 10.—, geb. ℳ 12.—

Ausfeld, A., der griechische Alexanderroman. Nach des Verfassers Tode herausgegeben von W. Kroll. ℳ 8.— **10.—**

Bardt, C., zur Technik des Übersetzens lateinischer Prosa. ℳ —.60.

Baumgarten, F., **F. Poland** und **R. Wagner**, die hellenische Kultur. 2. Auflage. Mit 7 Tafeln u. 1 Karte in Mehrfarbendruck, 2 Doppeltafeln in Schwarzdruck, 2 Karten und gegen 400 Abbildungen im Text. ℳ 10.— **12.—**

Bender, H., Grundriß der römischen Literaturgeschichte für Gymnasien. III. Teil. 2. Aufl. ℳ 1.—

Benseler, G. E., und **K. Schenkl**, griechisch-deutsches und deutsch-griechisches Schulwörterbuch. 2 Teile. I. Teil. Griechisch-deutsches Schulwörterbuch. 12. Aufl., bearb. von A. Kaegi. ℳ 6.75 8.— II. Teil. Deutsch-griechisches Schulwörterbuch. 5. Auflage, bearb. von K. Schenkl. ℳ 9.— **10.50.**

Birt, Th., die Buchrolle in der Kunst. Archäol.-antiquar. Untersuchungen zum antiken Buchwesen. Mit 190 Abbildungen. ℳ 12.— **15.—**

Blaß, F., die attische Beredsamkeit. 3 Abt. 2. Aufl. ℳ 56.— **64.—** I. Abteil. Von Gorgias bis zu Lysias. ℳ 14.— **16.—** II. Abteil. Isokrates und Isäos. ℳ 14.— **16.—** III. Abteil. 1. Abschn. Demosthenes. ℳ 16.— **18.—** III. Abteil. 2. Abschn. Demosthenes' Genossen und Gegner. ℳ 12.— **14.—**

Blümner, H., Technologie und Terminologie der Gewerbe und Künste bei Griechen und Römern. 4 Bände. Mit zahlreichen Abbildungen. ℳ 50.40.

Böckh, A., und Ludolf Dissen, Briefwechsel siehe Hoffmann, M.

Bretzl, H., Botanische Forschungen des Alexanderzuges. Mit zahlreichen Abbild. und Kartenskizzen. ℳ 12.— **14.—**

Brunn, H., kleine Schriften. Herausg. von H. Brunn und H. Bulle. 3 Bände. I. Band. Mit zahlreichen Abbild. ℳ 10.— ℳ **13.—** II. Band. ℳ 20.— **23.—** III. Band. ℳ 14.— **17.—**

Cantor, M., Vorlesungen über Geschichte der Mathematik. I. Band. Von den ältesten Zeiten bis 1200 n. Chr. Mit 114 Fig. und 1 lithogr. Tafel. 3. Aufl. ℳ 24.— **26.—**

Commentarii notarum Tironianarum ed. W. Schmitz. Mit 132 Taf. In Mappe ℳ 40.—

Crönert, Guil., Memoria Graeca Herculanensis, cum titulorum Aegypti papyrorum codicum denique testimoniis comparatam proposuit G. C. ℳ 12.—

Cumont, F., die Mysterien des Mithra. Ein Beitrag z. Religionsgeschichte der römisch. Kaiserzeit. Autor. deutsche Ausgabe von G. Gehrich. Mit 9 Abbild. im Text und auf 2 Tafeln sowie 1 Karte. ℳ 5.— **5.60.**

Die **fetten** Ziffern verstehen sich für **gebundene** Exemplare.

Diels, H., Elementum. Eine Vorarbeit zum griech. u. latein. Thesaurus. ℳ 3.—

Dieterich, A., Nekyia. Beitr. zur Erklärung d. neuentdeckten Petrusapokalypse. ℳ 6.—

—— eine Mithrasliturgie. ℳ 6.— **7.—**

—— Mutter Erde. Ein Versuch über Volksreligion. ℳ 3.20 **3.80.**

Dziatzko, K., Untersuchungen über ausgewählte Kapitel des antiken Buchwesens. ℳ 6.—

Finsler, H., Homer. Erläuterungen. ℳ 6.— **7.40.**

Gardthausen, V., Augustus und seine Zeit. 2 Teile.
I. Teil. I. Band. ℳ 10.— II. Band. ℳ 12.— III. Band. ℳ 8.— Zusammengeb. ℳ 32.— II. Teil. (Anmerk.) I. Band. ℳ 6.— II. Band. ℳ 9.— III. Band. ℳ 7.— Zusammengeb. ℳ 24.—

—— Griechische Paläographie. Mit 12 Tafeln u. vielen Illustrationen im Text. ℳ 18.40.

Geffcken, J., das griechische Drama. Äschylos, Sophokles, Euripides. Mit einem Plane. ℳ 1.60 **2.20.**

Gelzer, H., ausgewählte kleine Schriften. Mit einem Porträt Gelzers. ℳ 5.— **6.—**

Gercke, A., u. Ed. Norden, Einleitung in die klassische Philologie u. Altertumswissenschaft. Unter Mitwirkung von E. Bethe, J. L. Heiberg, B. Keil, P. Kretzschmer, K. J. Neumann, E. Pernice, P. Wendland, S. Wide, Fr. Winter, herausg. von A. Gercke u. E. Norden. 2 Bände. geb. je ca. ℳ 10.— [U. d. Pr.]

Gilbert, G., Handbuch der griech. Staatsaltertümer. 2 Bände. ℳ 13.60.
I. Band. Der Staat der Lakedaimonier und der Athener. 2. Aufl. ℳ 8.— II. Band. ℳ 5.60.

—— O., Geschichte und Topographie der Stadt Rom im Altertum. 3 Abt. ℳ 24.— I. Abteil. ℳ 6.— II. Abteil. ℳ 8.— III. Abteil. ℳ 10.—

—— die meteorologischen Theorien des griechischen Altertums. Mit 12 Figuren im Text. ℳ 20.— **22.50.**

Grammatik, historische, der lateinischen Sprache. Unter Mitwirkung von H. Blase, A. Dittmar, J. Golling, G. Herbig, C. F. W. Müller, J. H. Schmalz, Fr. Stolz, J. Thüssing und A. Weinold, hrsg. von G. Landgraf. In mehreren Bänden. gr. 8.
I. Band. Von Fr. Stolz. I. Hälfte: Einleitung und Lautlehre. II. Hälfte: Stammbildungslehre. 1894. 1895. je ℳ 7.—
III. Band. Syntax des einfachen Satzes. I. Heft: Einleitung, Literatur, Tempora und Modi, Genera Verbi. 1903. ℳ 8.— [Fortsetzung u. d. Pr.]
Supplement: Müller, C. F. W., Syndax des Nominativs und Akkusativs im Lateinischen. ℳ 6.—

Gudeman, A., Grundriß der Geschichte der klassischen Philologie. ℳ 4.80 **5.20.**

Hagen, H., gradus ad criticen. Für philologische Seminarien und zum Selbstgebrauch. ℳ 2.80.

Heinichen, Fr. A., lateinisch-deutsches und deutsch-latein. Schulwörterbuch. 2 Teile. I. Teil. Lateinisch-deutsches Schulwörterbuch. 8. Aufl., bearb. von C. Wagener. ca. ℳ 6.30 ca. **7.50.** II. Teil. Deutsch-lateinisches Schulwörterbuch. 5. Aufl., bearb. von C. Wagener. ℳ 5.25 **6.50.**

Helbig, W., Führer durch die öffentlichen Sammlungen der klassischen Altertümer in Rom. 2 Bände. 2. Aufl. geb. ℳ 15.— [Die Bände sind nur zusammen käuflich.]

—— —— auf extradünnes Papier gedruckt und mit Schreibpapier durchschossen, zum Handgebrauch für Fachgelehrte. geb. ℳ 17.—

Herkenrath, E., der Enoplios. Ein Beitrag zur griechisch. Metrik. ℳ 6.— **8.—**

Herzog, E., Geschichte und System der röm. Staatsverfassung. 2 Bände. ℳ 33.—
I. Band. Königszeit u. Republik. ℳ 15.—
II. Band. Die Kaiserzeit von der Diktatur Cäsars bis zum Regierungsantritt Diokletians. I. Abt. Geschichtliche Übersicht. ℳ 10.— II. Abt. System der Verfassung der Kaiserzeit. ℳ 8.—

Hoffmann, M., August Boeckh. Lebensbeschreibung und Auswahl aus seinem wissenschaftlichen Briefwechsel. Ermäß. Preis. ℳ 7.— **9.—**

—— Briefwechsel zwischen August Böckh und Ludolf Dissen, Pindar und anderes betreffend. ℳ 5.— **6.—**

Imhoof-Blumer, F., Porträtköpfe v. römisch. Münzen der Republik und der Kaiserzeit. Für den Schulgebrauch herausgeg. [Mit 4 Lichtdrucktafeln. 2. Aufl. kart. ℳ 3.20.

—— Porträtköpfe auf antiken Münzen hellenischer und hellenisierter Völker. Mit Zeittafeln der Dynastien des Altertums nach ihren Münzen. Mit 296 Bildnissen in Lichtdruck. kart. ℳ 10.—

—— und **O. Keller,** Tier- und Pflanzenbilder auf antiken Münzen u. Gemmen. 26 Lichtdrucktafeln mit 1352 Abbild. u. 178 Seiten erläuterndem Text. geb. ℳ 24.—

Immisch, O., die innere Entwicklung des griechischen Epos. Ein Baustein zu einer historischen Poetik. ℳ 1.—

Kaerst, J., Geschichte des hellenistischen Zeitalters. In 3 Bänden.
I. Band. Die Grundlegung des Hellenismus. ℳ 12.— **14.—**
II. Band. 1. Hälfte. Das Wesen des Hellenismus. ℳ 12.— **14.—**

—— die antike Idee der Ökumene in ihrer politischen und kulturellen Bedeutung. ℳ 1.20.

Keller, O., lateinische Volksetymologie und Verwandtes. ℳ 10.—

Klotz, Reinh., Handbuch der lateinischen Stilistik. Nach des Verf. Tode herausgeg. von Rich. Klotz. ℳ 4.80.

—— Rich., Grundzüge altrömischer Metrik. ℳ 12.—

Krumbacher, K., die Photographie i. Dienste der Geisteswissenschaften. Mit 15 Tafeln. ℳ 3.60.

Lehmann, K., die Angriffe der drei Barkiden auf Italien. Drei quellenkritisch-kriegsgeschichtliche Untersuch. Mit 4 Karten, 5 Plänen und 6 Abbild. ℳ 10.— **13.—**

Lehrs, K., populäre Aufsätze aus dem Altertum, vorzugsweise zur Ethik und Religion der Griechen. 2. Aufl. ℳ 11.—

Leo, Fr., die griechisch-römische Biographie nach ihrer literarischen Form. ℳ 7.—

Lexikon, ausführliches, der griechischen und römischen Mythologie. Im Verein mit vielen Gelehrten hrsg. von W. H. Roscher. Mit zahlreichen Abbildungen. 3 Bände. 1. Band. (A—H.) ℳ 34.— II. Band. (I—M.) ℳ 38.— III. Band. 37.—57. Lieferung. Jede Lieferung ℳ 2.— Supplemente: I. Bruchmann, epitheta deorum quae apud poetas Graecos leguntur. ℳ 10.— II. Carter, epitheta deorum. ℳ 7.— III. Berger, mythische Kosmographie der Griechen. ℳ 1.80.

Lübker's Reallexikon des klass. Altertums für Gymnasien. 7. verb. Auflage, herausgegeben von Erler. Mit zahlreichen Abbildungen. ℳ 14.— **16.50.**

Ludwich, A., Aristarchs Homerische Textkritik nach den Fragmenten des Didymos dargestellt und beurteilt. Nebst Beilagen. 2 Teile. ℳ 28.—
[I. Teil. ℳ 12.— II. Teil. ℳ 16.—]

Masqueray, F., Abriß der griechisch. Metrik. Aus dem Französischen übersetzt von Br. Preßler. ℳ 4.40 **5.—**

Mau, G., die Religionsphilosophie Kaiser Julians in seinen Reden auf König Helios und die Göttermutter. Mit einer Übersetzung der beiden Reden. ℳ 6.— **7.—**

Mayser, E., Grammatik der griechischen Papyri aus der Ptolemäerzeit. Mit Einschluß der gleichzeitigen Ostraka und der in Ägypten verfaßten Inschriften. Laut- und Wortlehre. ℳ 14.— **17.—**

Misch, G., Geschischte der Autobiographie. I. Band: Das Altertum. ℳ 8.— **10.—**

Mitteis, L., Reichsrecht und Volksrecht in den östlichen Provinzen des römischen Kaiserreichs. ℳ 14.—

—— zur Geschichte der Erbpacht im Altertum. *AGWph.* XX. ℳ 2.—

—— aus d. griech. Papyrusurkunden. ℳ 1.20.

Mommsen, A., Feste der Stadt Athen im Altertum, geordnet nach attischem Kalender. Umarbeitung der 1864 erschienenen Heortologie. ℳ 16.—

Mutzbauer, C., die Grundbedeutung des Konjunktiv und Optativ im Griechischen. ℳ 8.— **9.—**

Nilsson, M. P., griechische Feste von religiöser Bedeutung mit Ausschluß der attischen. ℳ 12.— **15.—**

Noack, F., Ovalhaus und Palast in Kreta. Ein Beitrag zur Frühgeschichte des Hauses ℳ 2.40 **3.20.**

Norden, Ed., die antike Kunstprosa vom VI. Jahrhundert v. Chr. bis in die Zeit der Renaissance. 2 Bände. (Einzeln jeder Band ℳ 14.— **16.—**) ℳ 28.— **32.—**

Otto, W., Priester und Tempel im hellenistischen Ägypten. Ein Beitrag zur Kulturgeschichte des Hellenismus. 2 Bände je ℳ 14.— **17.—**

Peter, H., die geschichtliche Literatur über die römische Kaiserzeit bis Theodosius I. und ihre Quellen. 2 Bände. je ℳ 12.—

—— der Brief in der römischen Literatur. Literaturgeschichtliche Untersuchungen u. Zusammenfassungen. ℳ 6.—

Poland, F., Geschichte des griechischen Vereinswesens. *JG* XXXVIII. [U. d. Pr.]

Ribbeck, O., Friedrich Wilhelm Ritschl. Ein Beitrag zur Geschichte der Philologie. 2 Bände. ℳ 19.20.

—— Reden und Vorträge. ℳ 6.— 8.—

Riese, A., das rheinische Germanien in der antiken Literatur. ℳ 14.—

Roßbach, A., und R. Westphal, Theorie der musischen Künste der Hellenen. (Als 3. Auflage der Roßbach-Westphalschen Metrik.) 3 Bände. ℳ 36.—
I. Band. Griechische Rhythmik von Westphal. ℳ 7.20. II. Band. Griechische Harmonik und Melopöie von Westphal. ℳ 6.80. III. Band. I. Abt. Allgemeine Theorie der griechisch. Metrik von Westphal und Gleditsch. ℳ 8.— II. Abt. Griechische Metrik mit besonderer Rücksicht auf die Strophengattungen und die übrigen melischen Metra von Roßbach und Westphal. ℳ 14.—

Schaefer, A., Demosthenes und seine Zeit. 2., rev. Ausgabe. 3 Bände. ℳ 30.—

Schmarsow, A., Grundbegriffe der Kunstwissenschaft. ℳ 9.— **10.—**

Schmidt, J. H. H., Synonymik der griechisch. Sprache. 4 Bände. ℳ 54.—

—— Handbuch der lateinischen und griechischen Synonymik. ℳ 12.—

Schneider, A., das alte Rom, Entwicklung seines Grundrisses und Geschichte seiner Bauten. Auf 12 Karten und 14 Tafeln dargestellt. geb. ℳ 16.—

—— die 12 Pläne auf festem Papier apart. ℳ 6.—

Schroeder, O., Vorarbeiten zur griech. Versgeschichte. M 5.— 6.—

Schulz, O. Th., Kaiserhaus der Antonine und der letzte Historiker Roms. Nebst einer Beigabe: das Geschichtswerk des Anonymus. Quellenanalysen und griechische Untersuchungen. M 8.— 9.—

Schwartz, E., Charakterköpfe aus der antiken Literatur. Fünf Vorträge: 1. Hesiod und Pindar, 2. Thukydides und Euripides, 3. Sokrates und Plato, 4. Polybios und Poseidonios, 5. Cicero. 2. Aufl. M 2.— 2.60.

Sittl, K., die Gebärden der Griechen und Römer. Mit zahlreich. Abbild. M 10.—

Sitzler, J., Abriß der griechischen Literaturgeschichte. I. Band: Bis zum Tode Alexanders des Großen. M 4.—

Stähelin, F., Geschichte der kleinasiatischen Galater. 2. Aufl. M 4.80 5.60.

Stemplinger, Ed., das Fortleben der horazischen Lyrik seit der Renaiss. M 8.— 9.—

Stoll, H., die Sagen des klassischen Altertums. 6. Aufl. Neu bearb. von H. Lamer. 2 Bände. Mit 79 Abb. geb. je M 3.60, in 1 Band M 6.—

—— die Götter des klassischen Altertums. 8. Aufl. Neu bearb. von H. Lamer. Mit 92 Abbildungen. M 4.50.

Studniczka, F., die Siegesgöttin. Entwurf der Geschichte einer antiken Idealgestalt. Mit 12 Tafeln. M 2.—

Susemihl, F., Geschichte der griechischen Literatur in der Alexandrinerzeit. 2 Bände. I. Band. M 16.— 18.— II. Band. M 14.— M 16.—

Teuffel, W. S., Geschichte der römischen Literatur. 5. Aufl., von L. Schwabe. 2 Bände. [Vergr. Neubearb. in Vorb.]

—— Studien und Charakteristiken zur griechischen und römischen Literaturgeschichte. 2. Auflage. Mit einem Lebensabriß des Verfassers. M 12.—

Thesaurus linguae Latinae editus auctoritate et consilio academiarum quinque Germanicarum Berolinensis, Gottingensis, Lipsiensis, Monacensis, Vindobonensis. 1900—1908. Vol. I. M 74.— 82.— Vol. II. M 82.— 90.— Voll. III. fasc. 1. M 7.60. fasc. 2 u. 3 je M 7.20. Vol. IV, fasc. 1—5. je M 7.20.

Thesaurus linguae Latinae. Index librorum scriptorum inscriptionum ex quibus exempla adferuntur. M 7.20. Einbanddecke M 5.—

Thiersch, H., Pharos, Antike, Islam und Occident. Mit 9 Tafeln, 2 Beilagen und 455 Abbildungen. geb. M

Troels-Lund, Himmelsbild und Weltanschauung im Wandel der Zeiten. Deutsch von L. Bloch, 2. Auflage. geb. M 5.—

Usener, H., Vorträge u. Aufsätze. M 5.— 6.—

—— der heilige Tychon. (Sonderbare Heilige. Texte u. Untersuchungen I.) M 5.— 6.—

Vahleni, I., opuscula academica. 2 partes. Pars I. Prooemia indicibus lectionum praemissa I—XXXIII ab a. MDCCCLXXV ad. a. MDCCCLXXXXI. M 12.— 14.50. Pars II. [U. d. Pr.] Prooemia indicibus lectionum praemissa XXXIV—LXIII ab a. MDCCCLXXXXII ad. a. MDCCCCVI. M 14.— 16.50.

Vaniček, Al., etymologisches Wörterbuch der lateinischen Sprache. 2. Aufl. M 6.—

—— griechisch-lateinisches etymologisches Wörterbuch. 2 Bände. M 24.— [I. Band. M 10.— II. Band. M 14.—]

Verhandlungen der 19.—49. Versammlung deutscher Philologen und Schulmänner. (Einzeln käuflich.)

Volkmann, R., Geschichte und Kritik der Wolfschen Prolegomena zu Homer. M 8.—

—— die Rhetorik der Griechen und Römer in systemat. Übersicht dargestellt. 2., verbesserte Auflage. M 12.—

Wachsmuth, C., die Stadt Athen im Altertum. I. Band. Mit 2 Karten. M 20.— II. Band. 1. Abteil. M 12.— [2. Abteil. in Vorber.]

Weicker, G., der Seelenvogel in der alten Literatur und Kunst. Eine mythologisch-archäologische Untersuchung. Mit 103 Abbildungen im Text. M 28.—

Weise, O., Charakteristik der lateinischen Sprache. 3. Auflage. M 2.80 3.40.

Wislicenus, W. F., astronom. Chronologie. Ein Hilfsbuch für Historiker, Archäologen und Astronomen. M 5.—

Witte, C., Singular und Plural. Forschungen über Form und Geschichte der griechischen Poesie. M 8.— 9.—